ژوندون

مجله هفتگی ـ شنبه ۱۱ حوت ۱۳۵۲ ـ شماره ۵۰

فتانه در لباس نورستان

عکاسی: شبیر

رئیس دو لت ضمن صحبت با فارغان پولی تخنیک گفتند :

متحدو متفق بودن برای سعادت یک جامعه مفید و مؤثر بوده، بر خلاف نفاق و بدبینی ها باعث تباهی و پسمانی می گردد

رئیس دو لت وصدراعظم حین صحبت بافارغان پوهنځی پولی تخنیک کابل .

ښاغلی محمد داؤد رئیس دولت وصدراعظم بروز۸حوت ضمن صحبت بافارغان پوهنځی پولی تخنیك پو هنتون کا بل گفتند: « وقتی یك مملکت نیکبخت وموفق است که کار های مهم و حیا تی آن بدو ش جوانان با درد، بااحساس ووطن پرست انجام پذیرد.»

ښاغلی محمد داؤد رئیس دولت وصدراعظم بعد از ظهر هشت حوت فارغ التحصیلان امسال پوهنځی پو لی تخنیك را در قصر گلخانه ریاست جمهوری پذیرفتند.

ښا غلی رئیس دولت و صدراعظم آنهارا مخاطب قرار داده گفتند «شما جوانان تحصیل کرده که اکنون مو فق و کامیاب از دورهٔ تحصیلی تان برآمده اید، مسؤلیت های اول زندگی متوجه شما بوده وازخدای قادرومتعال میخواهم که درهمه شئون زندگی کامیاب بوده، خدمتگاران صادق ووطنپرست واقعی وراستین باشید .»

ښاغلی محمد داؤد علاوه کردند: «وقتی یك مملکت نیکبخت وموفق است که کارهای مهم وحیاتی آن بدوش جوانان بادرد، بااحساس ووطن پرست انجام می پذیرد ومن بی نهایت خوشوقتم که یك دسته جوانان تحصیل یافته راکه سر نوشت فردای کشور به آنها تعلق میگیرد دراین مجمع می بینم .»

رئیس دو لت وصدراعظم اظهار داشتند «سرنوشت یك ملت رابدون چون وچرا به یکی سپردن کار معقولی نیست و حالا که نظام جمهوری در افغا نستان مستقر است باید درپرتو آن همه باهم وبایکدل درراه تحقق بخشیدن آرمانهای اکثریت مردم ازهمین اکنون بکوشیم چه دراینجا صرف نام کفایت نمیکند بلکه چیزیکه قیمت دارد کار وعمل است..»

ښاغلی محمد داؤد علاوه نمودندکه «روش کور کورانه در مسا یل ملی یك حر کت نادرست بوده واولتر از همه شنا خت یك ملت ، کرکتر وخصو صیات ملی آن میباشد وبعداً در پی تحقق بخشید ن منا فع، خیر وسعادت مردم پیشرفت وتعالی کشوربادرایت کامل وبا واقع بینی مطابق به ضروریات عصر ومحیط میتوان گا مهای عملی موثرو مثبت برداشت.

به تاسی ازین مفکوره از جوانان خواهش میکنم در هر قدم و هر عمل منا فع ملی ونیاز مندی اکثریت مردم کشور خودرا بالاتر ازهرایدیولوژی وبالاتر از هر مفکوره دیگر قرار دهند ودرجهت مصالح علیای کشورشان تلاشهای خستگی ناپذیر نمایند.»

ښاغلی محمد داؤد فر مودندکه «تجارب به کرات ثابت نموده و تاریخ گواه است که متحد ومتفق بودن برای سعاد ت یك جامعه ویك مملکت مفید وموثر بوده وبرخلاف نفاق وبدبینی ها باعث تباهی وپسمانی میگردد. پس از آنجا که این خاك از همهٔ ما وشما واین کشور از تما م ماست هر کدام حق خواهیم داشت که درجهت ارتقا وانکشاف آن سعی کنیم واز ابراز تفکر سالم ومفید بخاطر اعتلای وطن خود دریغ نورزیم .»

پیشوای انقلاب جمهوری ما گفتندکه «ما مسلمان هستیم وبا قبول تمام قربانی که بخاطر اکثریت مردم خو د این انقلاب را در جامعه آوردیم بهمین قربانی تا آخر خواهیم رفت ودرراه خود ثابت قدم خواهیم ماند.ما ازتمام جوانانیکه دراین راه با ماهمگام شوند به گرمی استقبال میکنیم .»

ښاغلی محمد داؤد فرمودند که «ما به هیچ یك از گروپ ها ارتباط نداریم وانتساب ما بهر یکی از گروپها و جریانها گناه است وفقط باروحیه خدمت بو طن وباایمان کامل تاجائیکه درقدرت وتوان ماست برای وطن خود می کوشیم واگر بااین هم مردمانی پیدامیشوند که تفرقه بیندازند ودر امور مصالح ملی ما اخلال وارد کنند در آنصورت البته ما هم میدانیم چه باید بکنیم .»

ښاغلی محمدداود علا وه کردند « بر اساس قانون تکامل طبیعت جـوانان پیشبرد عهده های کشور رابايد بدوش بگیرند وبناء مساعی ماوقف آن میشود که جوانان به معنی واقعی وعمیق آن تحصیل نمایند تاسرنوشت آینده که بدست آنانست بـه نیکو یـی انجام شود. »

رهبرملی مابه یك سلسله نابسا ما نی های رژیم گذشته اشاره نموده گفتند :

نسبت به مصالح علیای این خاك ومردم آن به این فکر افتادیم که دنیای امروزدنیای علـم وتکنیك است ویك ملت بدون داشتن جـوانان لایق وبااحساس نمیتواند مطابق نیازمنـدی مردمان کشور شان پروژه های مفید ومثمـری رابمیان آورند .

بتاسی همین مفکوره مکاتب تخنیکی ومسلکی بنیان گذاشتیم وبرای من جای مسرت وخوشی است که آنچه راروزی می اندیشیدم امروز به واقعیت پیوست .

ښاغلی رئیس دولت به تجارب دورهٔ صدارت شان وده سال زندگی بعد ازان اشاره نمـوده گفتند که زندگی خودش تجربه ودرس است وانسان ازان همیشه بیاموزد .

راه سعادت برای وطن وقتی خواهد بود کـه قسمت بزرگ ملت درخدمت وطن سهم فعال گرفته منافع عامه و منافع طبقهٔ بزرگ با لاتر از طبقهٔ محدود قرار داده شود و اضا فـه نمودند که من همیشه فکر میکنم که عـدالـت تهداب واساس یك جامعه میباشد ازینرو ما باید کوشش کنیم خدمت مردمانی را نماییم که واقعا نیازمندومحتاج هستند .

درخاتمه زعیم انقلابی مافرمودند که ازخدای بزرگ موفقیت کامل جوانان ودوام نظام نوین جمهوری راآرزومی کنم .

قبل ازبیانات رهبر ملی مادکتورفقیرمحمـد یعقوبی رئیس پوهنځی پولی تخنیك توضیحات لازم پیرامون چگونگی دروس آن پوهنځی ارائه نمود .

ددولت رئیس اوصدراعظم د مبارکی تلگرام

شوروی مشرانو ته مخابره شو

دباندنیو چارو دوزار ت د اطلاعاتو مدیریت خبر را کړ چه ددولت رئیس او صدراعظم ښاغلی محمدداوددسوسیالیستی شوروی جمهور یتونو داتحا د دکمو نست دگوند دسر منشی ښاغلی لیونیدبریژنف ، دعالی شورا د رئیسه هیئت دصدر ښاغلی نیکو لای‌پودگورنی او دصدر اعظم ښا غلی الکسی کاسیگین په‌نامه دیوه‌ټیلگرام‌په ترځ کې‌د افغانستان اوشوروی اتحاد ترمنځه ددوستی دتړون ددری پنځوسمی کالیزی په مناسبت مبارکی ویلی اویقین یی څرگند کړی چه ددو ستی‌او ښه گاونډ یتوب اړیکی او هر اړخیزی او گټوری همکاری چه ددواړو دوستو اوگاونډ یو هیوادو ترمنځه موجودی دی په راتلونکی وخت کی به‌لاتقو یه او پراخی شی .

همدغه شان دپوهنی وزیر اودافغا نستان او شورو ی اتحاد ددوستی دټولنی رئیس دکتور نعمت الله پژواک په همدغه مناسبت دشوروی‌اتحاد او افغانستان ددوستی دټو لنی درئیس ښاغلی انتو نوف په نامـه مسکو ته یو تلـگرام مخابره کړی اوپه هغه کی یی دافغانستان او شوروی اتحاد ددوستی دټولنی ددوستی پیغام هغی ټولنی او شوروی دوستانو ته څرگند کړیدی او عقیده یی ښکاره کړ یده چه ز مونږ دهیوادونوترمنځ په ښه علایق اوښه گاونډیتوب کښی کو م خلل نه‌شی پیښیدلای .

دهغه خبر سره سم چه دمسکو نه را رسیدلی د ی دافغانستان او شوروی اتحاد ترمنځ ددوستی‌ددری‌پنځوسمی کالیزی د نما نځلو دپاره دشوروی اتحاد او افغا نستان دټولنی لخوا یوه غونډه شوی وه‌چه‌په هغی کی په شو رو ی اتحاد کی دافغانستان لو ی سفیر ښاغلی نوراحمد اعتمادی دافغانستان دسفارت غړ یو ددوستی دټولنی رئیس اوغړیو یی او زیات شمیر شو روی دوستانوبرخه اخستی وه .

پدغه غونډه کی دافغانستان او شوروی‌اتحاددښه‌گاونډیتوب او ښـو عـلا یقـو او د دواړو هیوادو دعلاقه مندی او متقابل نژدیوالی په باب وینا و ی – وشوی .

دافغانستان او شوروی اتحادترمنځ‌ددوستی دتړون دکیدو د ٥٣کالیزی په مناسبت دشوروی مشرانو په نامه‌ددولت درئیس او صد راعظم ښاغلی محمد داؤد دتلگرام متن :

دکمونست‌دگوند سرمنشی جلالتمآب‌لیونید بریژنف ، دعالی شورا درئیسه هیأت صدر جلالتمآب‌نیکولای پودگورنی‌اودشوروی سو سیالیستی جمهوریتونو داتحاد صد راعظم جلالتمآب الکسی-کاسیگین مسکو !

دافغانستان اوشوروی اتحاد ترمنځ‌ددوستی دتړون د٥٣کالیزی‌له امله‌دځان اود افغانستان دحکومت او خلکو دزړه‌له‌کومی مبارکی تاسو جلالتمآبانو اود شوروی اتحاد حکومت او خلکو تـه‌څرگندوم او پوره یقین‌لرم چه‌ددوستی اوښه گاونډیتوب اړیکی او هغه هـراړخیزی گټوری مـرستی چه ددواړو گاونډیو او دوستو هیوادو تر منځ‌شته‌په‌راتلونکی وخت‌کی لاپسی ټینگی او پراخی شی .

بیاهم دشوروی اتحاد ددوست‌هیواداوخلکو دزیاتی نیکمرغی‌او پرمختگونو هیله‌کوم .

کابل دکب٩ ، ١٣٥٢کال   محمد داؤد

دافغانستان اوشوروی اتحاد ترمنځ‌ددوستی د تړون دکیدو د ٥٢کالیزی دشوروی او افغانستان دټولنی درئیس‌په‌نامه دافغانستان او شوروی اتحاد ددوستی دټولنی درئیس دتلگرام متن:

دشوروی او افغا نستان ددوستی‌ټولنی رئیس جلالتمآب انتونوف،مسکو!

په‌دی نیکمرغه وخت‌کښی چه‌ددواړودوستو او گاونډیو هیوادو ترمنځ‌د دوستی بی‌شائبه علایق د ٥٣ کالیزی‌سره برابر دی خوښ یم دځان له‌خوا اودافغان او شوروی ددوستی دټولنی‌دغړو په وکالت ددی ټولنی دمودت او دوستی پیغام دهغی شوروی‌دوستانو‌ته‌ورسوم .

پوره یقین لرم‌چه دغه دوستی‌اوښه‌گاونډیتوب چه‌له نیمی پیړی نه زیات مخ په پراختیا دی دنیك گاونډیتوب‌اوددواړو هیوادونو تر منځ دگټورو اوهر اړخیزو مرستو په روحیه پراخ‌شی.

تاسی جلالتمآب اود ټـولنی ښاغلودوستا نو ته داډ درکوم چه زمونږ د هیوادونو ترمنځ نیك‌اودښه گاونډیتوب‌اړیکی خلل نه‌منی .

دافغان او شوروی ددوستی دټولنی‌رئیس ډاکتر نعمت‌الله پژواك .

ښاغلی محمد نعیم هیواد ته ستون شو

د دولـــت د رئیـــس او صدراعظم ښا غلی محمد داؤد خاص نماینده ښا غلی محمـد نعیم هند ته د یوه رسمی او دوستانه څلور ورځنی سفـر په پای کی د پنجشنبی لـــه غرمی وروسته په دوه نیمـو بجو کابل ته راغی .

ښاغلی محمد نعیم چـه د هند د حکومت په‌بلنه هغـــه هیواد ته تللی وو هلته ئــی د خپلی هستو گنی په وخت کی د هند د جمهور رئیـــس د جمهور رئیس له مرستیال صد راعظم او دباندنیو چـارو د وزیر او نورو مقاماتو سره کتلی او د دواړوهیوادو نو د مربوطو موضوعا تو په باره کی ئی خبری کړیدی .

د صدرات مرستیال ډاکتر محمد حسن شرق ، د کابینی غړو لوی درستیز ډگر جنرال عبدا لکر یم مستغنی او پــه کابل کی د هند دلوی سفارت شارژ دافیر او غړو په هوایی ډگر کی ښاغلی محمد نعیـم ته هر کلی ووایه .

پدغه سفرکی له ښا غلی محمد نعیم سره د باند نیـو چارو د وزارت سیاسی معین ښاغـلـی وحیـدعـبدالله هـم ملگری وو .

دعدلیی وزیر او لو ی څارنوال د کتـــو ر عبدالمجیـد ددولت درئیس دخاص نماینده ښا غلی محمد نعیم‌سره دروغبړ په حال‌کښی

دپوهاند نوین په‌مشری یو کلتوری هیأت هند ته‌لاړ

د اطلاعاتو اوکلتور و زیـر پوهاند ډاکتر نوین ورمه ورځ سهاردهند دحکومت په بلنه‌دیو هیئت په مشری نـو ی ډیلی ته لاړ.

پوهاند نوین به‌په هند کی‌دیوی هفتی داستوگنی‌په وخت کی دهغـه هیـواد له مربوطو مقاماتو سره دافـغـانستان او هند ترمنځ دکلتوری اواطلاعاتی روابطو دپراختیا ا و انکشاف په‌باب خبری وکړی.

(بقیه درصفحه ٦١)

شنبه ۱۱حوت ۱۳۵۲برابر ۹صفر المظفر مطابق۲ مارچ ۱۹۷۴

اتحادبخاطر اعتلا

ښاغلی محمد داؤد رئیس دولت‌وصدراعظم ضمن صحبت با فا رغان پو هنځی پو لیتخنیك نقش جوانان‌را در راه اعتلا و ترقی کشـــو ر ارزشمند خوانده گفتند : تجار ب به کرات ثابت نموده و تاریخ گواه است که متحد و متفق بودن برای سعادت یك جامعه و یك مملکت‌مفید و موثر بوده و بر خلاف نفاق و بدبینی ها باعث تباهی و پسمانـــی میگردد .

حقیقت اینست که ایجاد روحیه‌اتحاد و همبستگی برای رسیدن به هدف و فایق آمدن بر مشکـلات .شرط اساسی موفقیت و پیروزیست چرا که در پرتو تفاهم و اتحاد نظر است که میتوان‌در عمل بر دشواری ها و مشکلا ت غلبــه کرد . پس نخست بایست برای بوجود آوردن وتقویت روحیه اتحـا دو ازدو دن‌مفکوره افتراق مبارزه کرده و بعـد با اتحاد نظر کامل برای آرامـی ورفاه کشور تلاش نمود .

جوانان بادرك و وطنپرست‌اکنون‌وظیفه دارند که‌برای تحقق‌ارمانهای ملی در یك صف واحد قرار گرفته‌در مقابل مشکلات و دشواری‌هاییکه مانع ترقی وپیشرفت است، مبارزه‌کنند. زیرا جوانان ما بـا نیـرو و انرژی که دارند میتوانند بیشتـــر کار کنند و بیشتر مصدر خدمـت برای مردم خود شوند .

بقیه در صفحه ٦١

حسن‌همجواری

مردم افغا نستان پس از سه‌پیکار خو نین و مبارزات دا منه‌دار، زنجیر استعمار را در هم شکسته‌و استقـلال کشـور را از چنـګ استعمار گران بدست آورند .پس‌از حصول استقلال ، اتحادشوروی اولین کشوری بود که افغانستان‌را برسمیت شناخت .

افغا نستان نیز از جمله‌نخستین‌کشور ها یست که رژیم جـــدید اتحاد شوروی‌را برسمیت شناخت. معا هده دو ستی که در سال۱۹۲۱ بین دو کشور منعقد شد او لیـن‌قرار داد متساوی الحقوق در تاریخ روابط دوستانه افغا نستان واتحادشوروی است که برمبنای استوار، برای همکاری اقتصادی و فر هنگی بوجود آمد. معاهده بیطر فی وعدم تجاوز متقا بـله و رعـا یت اصول‌همزیستی مسالمت آمیزکشور های پیرو نظام های مختلف سیا سی واجتماعی در استحکام‌دوستی وحسن همجواری افغانستان‌و اتحادشوروی برای هردو کشور امکان میدهدکه یکدیگر را بهتر بشناسند و روابط اقتصادی وفرهنگی‌شان مستحکمتر شود.

همچنان انجمن دو ستی افغانستان‌و اتحاد شوروی در راه بسط‌وتحکیم روابط مودت آمیز دو کشـــــور دررشته های مختلف علمی وفر هنگی کوشش زیاد بعمل می آورد .

هنگا میکه نظام مترقی‌جمهوریت‌در افغا نستان استقرار میبابداتحاد شوروی نخستین کشو ریست که‌رژیم جمهوریت را در افغا نستا ن بـــر سمیت مـــی شنـا شد .وپایه هـای دو ستی وتفا هم بین دو کشور استوار تر شده‌واستحکام‌بیشتر می یابد .

بقیه در صفحه ٦١

صرف تحولات انقلابی واقعـی کشور را قادر خواهدساخت استقلال ملی خــو یشر ا تحکیم نمایدوبااطمینان بیاری خداوندبزرگ (ج) در شاهراه ترقی اقتصادی واجتماعی گام‌نهد.

محمد داؤد
رئیس دولت وصد راعظم‌افغانستان

دردفترمدیر

اختلاف نظر ها یکه بین دختران وپسران‌جوان وپدران و مادران سالمند وجود دارد بسی اوقات دربین فامیل ها فضای تیره‌ی‌را بوجود میاورد وگاهی این تیرگی بجای میرسد که باعث آزردگی فرزندان از والدین‌شان میگردد. روی این واقعیت که‌متاسفانه دراکثریت فامیل ها وجود دارد مجلهٔژوندون‌تصمیم گرفته است ازین بعد هفتهٔ یکباراز دختران وپسران جوان و اگر امکان داشته‌باشد از والدین دعوت نماید تا دور یك‌میز نشسته وحاد ترین مسایل محیط خانوادگی‌را که باعث بروز اختلافات میشود طرح‌وراه هاووسایلی را برای حل‌این پرابلم‌هاجستجونمایند .

درین هفته ازیك گرو پ دختران وپسران‌که‌تعداد شان به پنج نفر میر سید دعوت نمودیم تابدفتر مجله تشریف آورده ودرموردمساله ازدواج صحبت نمایند که‌جریان‌مفصل این گفت شنود هارا درشماره آینده‌برای‌تان‌تقدیم خواهیم نمود.

واما جالب توجه اینست که در جریان‌این‌مباحثات اختلاف نظر هایی بین‌خود مدعوین بوجود آمد مثلا یك‌خانم‌جوان که تازه‌عروس‌شده است میگفت در موضوع ازدواج باید دختران وپسران خو د شان مطلقاً تصمیم‌بگیرند و نگذارند پدران ومادران کوچکترین مداخله‌ی درکار شان بکنند. ولو این‌موضوع‌سبب جدایی والدین از فرزندان شان شود وقتی گفتیم چرا فضای مساعد ساخته نشودکه هم «لعل بدست آید وهم یار نر نجد» گفت : امکان ندارد که هم لعل بدست‌آیدوهم یار نرنجد! نمـی شود دو خر بوزه‌را بیك دست گرفت درصورتیکه وسیله‌هم وجودنداشته باشد. درصورتیکه والدین نخواهند باید عصیان کرد.

ولی بطور کلی روحیه مجلس این نبـوداکثریت مدعوین طرفدار حل موضوع فامیلی ازطریق مشوره وتفا هم بودند وروی‌بهرفته‌نتایج خوبی درشروع این مباحثه گرفته‌شد.

راستی یادم رفت بنو یسم که دختران‌وپسران درین مبا حثه سخت جدی بودند بطوری که فقط حرف میزدند و توجه‌ای به‌چیزی د یگر نداشتند و چاییراکه برایشان ساخته بودیم همانطور درگیلاس هاسردشدوکسی بخوردنش تمایل نشان نداد.یاشاید هم چای تلخ بود و ... مجلس هم آنقدرتشریفا تی نبود که دست کس‌ازبر داشتن پیاله بلرزد ، خوب سعی‌میکنیم‌در هفتهٔآینده‌چیزی خوبی برای خوردن هم داشته باشیم.

ترجمه وتتبع ع، هبا

ممیزات مساوات اسلامی

زیادت واسبقیت .. عمومیت و همگانی‌بودن ··· توازن واعتدال ·· مراعات حقو ق انسانهای دیگر .. توامیت قانون وتطبیق...تطبیق ···

پرتو اسلا م در صحرای خشك حجاز بدرخشش آغاز کرد ودرست هنگامی بود که‌دنیای بشریت ازشرق تاغرب بزیر هیولا های مدهش وخرد کنندهٔ بربریت وفقدان قانونی رهبر ونجات بخش قرون وسطا یی دست وپامیزد ، هیچگونه راهی برای احقاق حقوق انسانیت وبرای تبارز حریت و آزادی برادری ومساوات ،درآنجا ودر اینجا ودرهیچ ملتی سراغ نمیشد·

اکنون بمنظور روشنی بیشتر مطلب ،نظر اندکی در پیرامون اوضاع وطرز پندار و بینش برخی از ملل وقبایل جهان درآن‌وقت می‌اندازیم و بطور اجمال ،فشرده ای ازا ن راتقدیم مینمائیم :

اعراب:

عربها دران روز گار، تحت سر سختی عجیبی ،به‌هیچ نوع حقی برای هیچ فردی از افراد انسان، اعتراف نمیکردند وبخصوص حق‌مساوات وبرابری رادرمیان اعراب وسایر ملل نمی شناختند و حتی درمیان قبایل خود عرب، بناءبهای چنین وچنان امتیاز اتی وجود داشت که‌هر قبیله خودرا ممتاز ترین سایر قبایل میدانست ·

اسرائیل :

اسرائیلی ها باین عقیده بودند و حتی همین اکنون نیز استند که ایشان بهترین قبایل جهان وآنگونه ملتی اند که خداوند ، ایشان را ازمیان دیگر قبایل ، عنوان قبیله وملت مختار وبرگزیده ، بخشیده است، زیرا ایشان درنظر خودشان از سلسله اولاد (سام) پسر (نوح) یعنی مربوط به‌فرز ندی اند که‌پدرش ازوی راضی وخوشنود بوده است. درحالیکه کنعانی هااز اولاد (حام) پسر (نوح) یعنی ازسلسله فرزندی اند که پدرش اورا عاق کرده وبران‌نظری نداشته است ·

این‌اسرائیلی هاعلاوه میکنند که کنعا نی هاوعرب هاجز برای خدمتگذاری برای ایشان وجزبرای تابعیت از آنها آفر یده نشده اند·

در یونان :

یونانی های قدیم برقبایل دیگر، اسم (بربر) میدادند وخودش رابهترین مرد م می پنداشتند وقبایل دیگری را پایین تر از خود تصور میکردند ·

هنو د:

گروه براهمه واهل هنود باین عقیده بودند که (براهمه) ایشان را از (دهان) خود خلق کرده ودیگران را از (بازوی)خویش یااز (ران) خویش‌ویااز قدم وپای خویش بوجود آورده ،روی این پند ار ها ممکن نمیدانند که‌آنچه آفریدهٔ (دهان) است باآنچه خلق شده ای اعضای پایین تر ازان است، دارای حقوق وارزشهای یکسان و مسا و ی شده بتواند·

... وا ما اسلام :

اسلام آمد بایك روحیهٔ جهانی وگسترده، وباروحیه ایکه شرق وغرب وحدود جغرافیایی رانمی شناخت وفقط انسانیت رامی شنا خت وبشریت را ·

اسلام میان حقوق وواجبات آنگونه اعتدال وتوازنی برقرار کردکه هیچ حقی نمیتوانست واجبات راتحت استیلا بیاورد و یا حقی از حقوق انسانی برحق انسانی دیگر ، بچربد·

حقوق وواجبات درنظر اسلام و جودی دارد یگانه ولی متشکل ازدو گانه ، و حق‌وواجب رابایك توامیت مطلق وکامل ،برای سعادت بشریت وبرای دلخواه ساختن زندگا نی انسانها حتمی وقطعی می شمرد واین توامیت رابمثابهٔ دو دست برای انسا نها، ودوجناح برای پرندگان میداند ·

یعنی همانطوریکه ازیك دست صدا یی برنمی آید وبایك جناح نیز پرنده ای قدرت پرواز نمی یابد ، همچنان وجود حق‌بدون‌در نظر داشت واجبات وبرعکس نیز ، نمیتوا ند انسان ها را خوشبخت و پیر و ز مند گرداند ·

حقیقت مساوات:

منظور اسلام ازمساوات ، آنگونه مساواتی نیست که درساحهٔ ملکات وخصایل شخصی، موهبت های طبیعی ، استعداد های وراثتی وذاتی، جستجو شود، زیرا انسان هاهموازه درموهبت ها، قدرت ها، توان وامکانیات خویش ،دارای تفاوت واختلاف بوده و هر گونه ادعایی برای مساوات دربن نوع امور، چیزی است غیر قابل تطبیق‌وعمل ·

چنانچه فیلسوف معروف ومعاصر انگلیسی (هکسلی) درتایید این واقعیت اینگو نه‌ابراز نظر مینماید :(هرگونه تلاش وکوشش برای ایجاد مساوات میان انسان ها محکوم به‌رکود است وبلکه آنچه میتوان درزمینه مساوا ت بوجود آورد، فراهم ساختن فرصت ها ی مساعد برای مساوات ،وهمیا نمودن و سایل زندگانی برای همه بطور مساو ی وبرابـر است)·

چه‌این واقعیت رانمیتوان نادیده گرفت‌که برخی ازانسان هاباچشم و بینش کامل ازمادر بدنیا می‌آیند ودور ونزدیك راتحت نگاه‌خویش قرار میدهند، ولی بعضا یا اصلا بحا لت نابیناوفاقد وسیلهٔ دید، بدنیامی آیند و یااگر هم می بینند قوای دیدشان بسیار ضعیف و اندك بوده طوریکه باید ازنعمت چشم ها ی بینا،بر خوردار نیستند و طبیعی است‌که‌درین نوع‌تفاوت هانمیشود مسا وات وبرابری رادر میان انسان هابرقرار ساخت ·

منظور اسلام ازمساوات ، آنگو نه مساواتی است که‌قاطبهٔ انسان ها باداشتن تفاوت هایی ازقبیل تفاوت واختلاف،درادیان اختلاف دررنگ وجنس،در فراهم آ و ر ی فرصت ها، مساوی باشند، باین معنی کـه فرصت ها وزمینه هابرای همه بدون اندك ترین ملاحظات ،یکسان فرا هم سا ختـه شود وزمینهٔ کاروتشبثات مناسب دربرابـر همگان ،یکسان مساعدباشد·

هدف ازمسا وات این است کـه‌تمام‌افراد انسان دربرابر ارتکابات واقدامات،از نگا ه حقوقی ،قانونی وغیره حیثیت ومو قف‌همانند ومساوی داشته باشند، همه یکسان درمقابل نیکویی ها پاداش نیکو یابند ودر صو رتیکه جرمی دردست فردی از افراد انسان،بوقوع پیوندد، اورا فقط بخاطر اینکه یك انسا ن است ومرتکب جرمی شده بایستی مورد مجازات قرار داد وبرای هیچگونه ملاحظا ت دیگر مجال مداخله درزمینه داده نشود.

اصل مساوات در اسلام، اصلی است گسترده ووسیع واصلی است که‌بدو ن اندك فرو گذاشت وسهل انگاری ، بهمه جوانب وهمه شئون حیات انسانی شامل‌میشودوهمه را تحت قاعد ه خویش قرار میدهد ، بـا اینحال ،بازهم مهمترین مظاهر مساوات‌اسلامی رادرین چند نو ع مساوات بدینگو نه خلاصه میکنیم :

یك_ مساوات در شئون اقتصادی ···

دو _ مساوات در ارزش هـای مشتر ك انسانی ··

سه _مساوات اجتماعی ··

چار مساوات قانونی ···

پنج_ مساوات دربرابر حقوق‌عامه ·

الف _مساوات اقتصادی :

اولا_ مساوات میان انسانها در بهره‌برداری ازحق بقای ملکیت شخصی ، اسلام صیانت این حق انسانی را در داخل حدود وشرایط تعین شده‌ای اسلامی ، شامل برنامه هـا ی عملی خود ساخته وحق ملکیت شخصی‌وقتی مورد اهتمام قوانین اسلامی قرار میگیرد که ازچوکات معین اسلام ،بیرون نیاید·

ثانیا _ مساوات انسانها دراستفاده از ملکیت های اجتماعی ، آنگونه ملکیت هاییکه نه‌آن راکسی مالك شده میتواند ونه ادعای ملکیت خاصی ویا ملکیت فـردی وشخصی بخصوص، دران قابل قبول است، بلکه این نوع ملکیت ها، یادر ملکیت شخصیت‌معنوی اجتماع قراردارد ویامالك آن عبارت ازدولت ویا انسانیت میباشد ·

حیثیت وموقف اینگونه ملکیت های غیـر شخصی ، تقریبا مانند عمومیت آسمان ،زمین آفتاب ،مهتاب، هوا وامثال اینها ، یـك موقف همگانی وشامل منافع عامـه است ، حضرت پیامبر اسلام (ص) برخی ازین قبیل ملکیت های عامه رابدینگو نه تصـر یـح میفرماید :

(انسانهادر استفاده ازآب ، گیاه و آتش، باهم شریك‌اند·)

باقی دارد

نوشته کاظم:

آغاز نیک در کار جدا ساختن قوا در محاذ گولان

داکتر هنری کیسنجر و ز یــر خارجه ایالات متحده امریکا دو مین اقدامات خود را برای فرا هــم آوری مقدمات صلح در شرق میانه آغازنمود . آخر ین خبر هادر مورد این‌ماموریت کیسنجر حا کـی ا ز آنست که وی به مقامات اسرا ییلی اطلاع داده است که شصت و پنج نفر از اسرای جنگی اسرا ییل در سوریه میباشند این شصت و پنج نفردرجنگ اخیر شر ق میانه در ماه‌میزان از طر ف سو ریه اسیــر گرفته شده اند.

وزیر خار جه امریکا قبــــلا ماموریت مهمی را در امر عقــب کشیدن قوا در جبهه سو یز انجام داده‌وچنانچه شایع شد آ خر یــن مرحله‌عقب کشی قوای طر فین درین جبهه ا ختتا م یا فت که در نتیجه آن‌قوای مصری به تعداد محدو د تری درشرق کانا ل باقی ماند مو قوای اسرا ییل تقریبا به فا صلــه سی‌کیلو متری شرق کانال سو یز متمر کز شدند.این مو ضوع‌نه تنها ازطرف مردمان صلح د وست جهان موردتوصیف و تحسین قرار گرفت بلکه گولدامایر صد را عظـــــم اسراییل حتی در همین نز دیکی ها ازآن اظهار رضا ییت کرده و از عدم تصا دم بامصر ابرازخر سندی نمود.

ماموریت دو م‌کیسنجر که مقدمه آن‌نیکو بود جداسا ختن قوا د ر محاذگولان است. این امررا مــی توان از دونگاه مورد مداقه قــرار داد.

موقف سو ریه :

نخست ازنگاه سو ریه ا یـــن قضیه را میتوان چنین دنبال کــرد سوریه اتفاقا هم درجنگ ۱۹۶۷و هم‌درجنگ ماه میزان (اکتو بــر ۱۹۷٤) متاسفانه قسمتی از خا ك خودرا در محاذ گو لان از دست داده وآنرا اسرا ییل‌تحت اشغا ل خو ددر آورد که این مو ضــو ع موقف سوریه رابه تناسب مصــــر دربرابراسرائیل شکل دیگری می دهدچه درجبهه سویز اگر چه‌قوای اسراییل به غرب کانا ل سو یــز عبوز کر ده‌و قوای نمبر سو م‌مصر وشهر سویز را محا صره کر د ند ولی در شرق‌کانال سویزخط بارلیف رادرهم شکست ومو قف خو بتری احراز کرد بناء در مذاکـــرا ت عقب کشید ن قوا اگر هم با یــك موقف عالی تری قرار ندا شـــت حداقل برابر با اسرا ئیل فکر مــی شد.

اماسوریه جز اینکه تعداد ی از افراد اسرا ئیلی‌را ا سیر گر فته و درکشور خود حفظ‌کرده است کدام چیز دیگر ندارد بناء این یك ا مر منطقی معلو م میشو د که با یـــد سوریه در دادن لست نام اسرا ی جنگی اسرا ئیلی پا فشا ر ی میکر دتاازین راه امتیا زی بد ست آرد وفکر میشو د که این تد بیــر غالبا کارگر هم شده با شد چــــه یقینا تا زمانیکه مقامات سو ریا یی اطمینا ن حاصل نکر ده با شند

که‌هنری کیسنجر مسایل رامطا بق آرزوهای آنها انجام دهد از داد.ن لست اسرای جنگی خود دا ر ی میکردند .چنانچه البعث اور گا ن نشرا تی حزب‌برسر اقتدار سو ریه فقط یك روز قبل از مسا فـــر ت داکتر کیسنجر به دمشق از قو ل وزیر اطلاعات سوریه نو شت کـــه صلح در شرق میانه صر ف وقتی اعاده‌شده میتواند که اسرا ئیـــل فیصله نامه های موسسه ملل‌متحد رادر مورد معضله شر ق‌میانه‌احترام کند.

باید متذکر شد که فیصله نامه های‌موسسه ملل متحد عقب‌کشیدن قوای اسرائیل‌را از تمام سر ز مین های‌اشغالی اعراب تقا ضا میکندو گذشته ازآن اعاده حقوق‌حقه مردم فلسطین را ایجاب‌مینما ید .

البعث ازقول وزیر مذکور نوشته است که آیاچه کسی تضمین کرده خواهد توانست که بعد از جـــدا ساختن قوا، اسرائیل تمام‌سرزمین های اشغالی را تخلیه میکند و یــا خیر.

با اتکا به نوشته البعث و قتـی می‌شنویم که لست اسرا ی جنگی به‌کیسنجر تحویل داده شده ا ست بدون‌شك باین فکر خوا هیم شد که‌هنری کیسنجر غا لبا تضمیـــن نموده است که گویا اسرا ییل‌را وادار سازد ازقلمرو های اشغا لـی بیرون رود.

موقف اسرا ئیل:

گر چه ازنظر اینکه اسرا ئیـل یك‌حصه از خا ك‌سوریه را د ر ـ اشغال خود دارد مگر از هما ن‌بدو امر اصرار مکرر ومزید اسرا ئیـل مبنی‌بر بدست آورد ن‌لست اسرای جنگی خویش غالبا موید آ نست‌که شایددر جمله اسرا ی‌جنگی‌اسرائیل اشخاص مهمی شا مل با شند .و حالاکه گویا لست اسرا ی جنگــی رادریافت وهم ز مینه آن فرا هــم گردید که ما مو ر ین صلیب ا حمر اسرای مذکور را ازنز دیك ببینــد دیگربهانه ای برای اسرا ییـــل باقی نمی ماند وباید بزو د تر ین فرصت مطابق تدا بیر و ترتیبا تی که ایجاب میکند درکار عقب‌کشیدن قوا و تخلیه محاذگولان آغاز کند .

نقطه دیگری که با ارتبا ط بــه اسراییل قابل یاد آور ی است این است که فعلا گولدا مایر مصرو ف ساختن کابینه ایتلافی اقلیت‌خویش میباشد مایر سعی دارد که بوسیله همراها ن وهمکارا ن موشی دا یان وزیر دفاع اسراییل وی را وا دار سازدکه مجددا بحیث وزیر د فاع در کابینه اش باقی بماند . دا یا ن طی‌چند روز گذشته از شمو ل در کابینه مایر استنکا ف ورز یده ‌بود شامل‌شد ن دایا ن مجددا در کابینه وموجو دیت او در حکو مت‌وسیاست اسرا ئیل مو قف اسرا ئیل را مبنی برعقب کشید ن قوا ومذ اکـــرات صلح ملایم میسازد چه مبصر یــن اسرایلی گفته اند که دایا ن برای موفقیت جداسا ختن قوا در جبهــه سویز نقش مهمی راباز ی کر ده است‌واین انتظار اکنو ن د رعقــب کشیدن قوا در محاز گولان نیز از وی‌برده میشو د.

قضیه مشکل:

اما ازیك جانب پا فشا ر ی‌قبلی سوریه را مبنی برعدم افشا ی‌لست اسرا مدنظر بگیریم واز جا نــب دیگر شرایط مو جوده را مدنظر ـ بگیریم این قضیه مشکل تراز آنست که‌مافکر میکنیم چه سو ریه د ر ـ برابر تسلیمی لست اسرای جنگـی واجازه دا دن به ما مو ر ین صلیب احمر بین المللی برای دیدن اسرا تطبیق همان فیصله‌نامه ۲٤۲شورای امنیت را تقاضا دارد که این فیصله نامه عقب رفتن قوای اسرا ییل‌رابه خطاقبل ازجنگ ۱۹۶۷ تقا ضـــا میکند.

ازطر فی هم اسرا ییل بار هـا گفته است که از سر ز مینا ی ـ اشغال محاذ گو لان هــم را تخلیـه نمیکند بلکه‌بعضی ازنقاطستراتیژیك آنراحفظ میکند که این اد عـــا ی اسراییل درست در نقطه مقا بــل آرزوی سوریه قرار میگیرد .

بادر نظر داشت این مــو قف ها باآنکه کیسنجر توا نست بعـــد از هفت ساعت مذاکره برو ز۸ حو ت باحافظ الاسد لست اسرا ی جنگی رابه مقا مات اسرا ییلی با خـــود ببرد اماوظیفه اش سنگین ترازین است.

همچنان مسا فر ت آند ر ی ـ گرومیکو به دمشق وبعدا به قا هره بااین مشکل بی ارتبا ط نیست‌چه امریکا وشوروی هر دو کنفرا نس صلح شرق میانه را در ژنیو تنظیم کرده اند وحالا که مقدما ت آ ن

بقیه در صفحه ۵۹

تحقیق از ع ،ج شرعی

«معلم ثانی» ابو نصر فارابی

بخش سو م

فارابی بامعرفی دست آورد های علـم و فلسفه پیشرو یونان ، توجه‌دانشمندان‌وحلقه های علمی شرق رابسوی خودجلب‌نمود در آشنا ساختن مردمان شرق به‌مدنیت یـونان باستان مخصو صا بافلسفه‌آن نقش بزر گـی ا یفاکرد.

شرحـهای متعدد ومفصل فارابی بـرآراء وافکار علمای یو نان در شرایطی که‌نوعی تعصب کوته نظرانه قرون وسطا یی تسلط داشت دارای اهمیت خاصی میباشد، زیرادر توجیه آن‌گرایش‌مترقی‌که‌نموددار تلاش‌وحرکت بسوی علـم و معرفت بود، تاثیر وا ر د می‌نمود.

همچنان فارابی باشرحی که بر کتـاب متا فزیك ارسطو نوشت ،جامعه علمی اروپا را باتعلیمات ارسطو اشنا ساخت ،زیرا طی قرنهای ۹و۱۰ دراثر تسلط وسیع‌ونیر ومند اسکو لاستیك ، جنبه های مترقی وپیشـرو افکار ار سطو ، دستخوش اهمال وفراموش گردیده بود (۸) .

شرح وتفسیرآثار قد مای یونان‌کارسهل وساده ای نبود وفقط دانشمندانی باین کار میتوانستند بپردازندکه دراکثرعلوم‌معمول‌زمان تبحر میداشتند . دانشمندان معرو ف آن زمان چون ابو بشر متی ، یو حنابن خیلان ابن راوندی الکندی به کار شرح وتفسیر میپرداختند و یك سلسله شرحهای بر آثار متقدمین یونان نوشته اند .

شر حهای که فارابی برآثار ارسطو نوشت اورابه اوج شهر ت رسانیده.او درشرحهای خو نه‌تنها فقط به تکرار آثار ارسطو مشغول نبود ،بلکه آنها راعمیقتا تحلیل میکرد بـر نواقصش انگشت می نهادوراه روشن،آموزش آنها را نشان میداد باید گفت که آثار فارابی از این رهگذر دارای ارزش واهمیت تعلیمی وتر بیوی نیز میبا شد .

ی.ا. برتلس میگوید: بایدگفت که‌نبایداین کار فارابی را کاملا غیر از اورژینال‌وعبارت ازتقلید عادی پنداشت .تر جمه های‌نخستین آثار ارسطو بزبان عربی کامل نبود .تدوین نشدن تر مینولوژی علمی، دشواریهای برای مترجمین پدید می‌آورد. آنها نمیتوانستـند متن اثر هارا ازخود کنندو ساختمان اصل یونانی آنرا نگهمیداشتند ودرنتیجه خواننده عربی مطلقا نمیتوانست بمحتوای متن پـی ببرد. فقط این شر حهای فارابی بـو د که امکان فهم ودرك دانش قدیمی رافراهم ساخت .

به سبب همین شروح بود که‌اورا«معلم‌ثانی» خواندند ودرمقام بعد از ارسطو قراردادند.

حاجی خلیفه‌در (کشف الظنون) به‌نقـل ازکتاب (حاشیته المطالع) میگوید : چو ن مترجمین مامون ترجمه های مخلو طی راکه یکی بادیگری وفق نمیداد ، آوردند، ایـن ترجمه ها تازمان حکیم فارابی همچنان غیر مهـذب و غیر منقح باقی ماند ند، بـل نزدیك بودرسوم آنها ازمیان برود، تا اینکه فرمانروای زمان ، منصور بن نوح سامانی‌از وی (از فارابی) التماس نمود تااین‌تراجم راجمع آوری نماید وترجمه ای ملخص ، منقح ومهـذب مطابق (اساسات) حکمت ازآن بیرون آورد . فارابی این خـواهش راپذیرفت وخواست اوراعملی کرد وکـتاب خود را (تعلیم ثانی) نامید واز همیـن رهگـذر هم بنـام (معـلم ثانی) ملقب گردید .

سپس یاد آور میشو د که مسودهٔ ایـن کتاب بخط فارابی همانطور در خزانهٔ منصور باقی ماند تااینکه ابن‌سینا برآن اطلاع‌یافت وکتاب شفاء را ازآن تلخیص نمود.

بهر حال باید باین‌گفتهٔ حاجی‌خلیفه‌باتردد واحتیاط بر خورد نمود (۹).

جانب مهم دیگر ایجاد علمی فارابـی آفرینش اثرهای مهم واصیل است کـه ساحات مختلف فلسفه رادر بر میگیرد . در جملهٔ آنهایك تعداد رساله هایی پیرامـون مسایل عمومی فلسفه ، طبیعیات، ادبیات‌وهنر وموسیقی وجود دارد.

بااینکه فارابی درعلم طـب وارد بـود هیچگونه سندی دردست نیست تا بگو ید که مانند ابن سینا عمـلا به‌کار طبابت اشتغال میورزیده است. پایهٔ معلومات طبی او را ازروی اینکه درکتاب (المدینته الـفاضلته) جوامع بشری را به‌بدن انسان شباهت داده و بعدا دربارهٔ آن به‌بحث پرداخته است ،میتوان پی‌برد.

فارابی درتاریـخ قرون وسطـای (شر ق اسـلامی)اولین دانشمند ی بود که یـك سیستم ا صیل ا جتما عی فلسفی را بوجود آورد ودر تاریـخ فلسفهٔ قـر و ن وسطای شرق‌میانه نخستین کسی ا ست‌کـه مسایل اجتماعی رابرای او لیـن بار بـا قاطعیت مطرح بحث قرار داد وپیوند آنها را بامسایل عمومی فلسفی تا مین نمود. همچنان او اولین کسی است که‌علوم قرون و سطی را تصنیف کرد. متودعلمی او که بر منطـق قاطـع استوار بود ، باپیگیری واتکای خودبه دلایل واضـح وروشن ،برای دانشمندان‌دیگر سرمشق بود. (۱۰)

در زمان فارابی زبان عربی درکشورهای شرق نزدیك ومیانه نظیر زبان لا تیـن در قرون وسطای اروپا، بزبان عمومی علمی -ادبی مبدل گردیده بود وازهمین رهگـذر درتمام سـاحات تحت نفوذ خـلا فت‌عربی،دانشمندان آثار علمی خود را باین زبان مینوشتـند . ابونصر فارابی نیز تمام کتب ورسا یـل خودرا بزبان عربی نوشته و عـلاوه بر آن طوریکه برخی منابع متذکر می‌شوند،اشعاری بزبان دری نیـز سروده است. دکتـو ر ذبیح الله صفا اشعار ذیل راکه بفارابـی نسبت داده شده، از (مجمع الفصحای) رضا قلیخان هدایت در اثر معروف خود (تاریـخ علوم عقلی درتمدن اسلامی)نقل‌مینماید:

اسرار وجود خام وناپخته بماند
وان گوهر بس شریف ناسفته بماند
هرکس بدلیل عقل چیزی گفتند
آن نکته‌که اصل بود، ناگفته بماند
ای آنکه شما پیرو جوان دیدارید
ازرق پوشان این کهن دیوارید
طفلی زشما در بر ما محبوس است
اورابخلاص همتی بگمارید (۱۱)

ابونصر فارابی بااینهمه خصایل عالی ، معلومات وسیع، قدرت ابتکار و خـلا قیت کم نظیر خویش دانشمندی انسیکلوپیدیست (جامع العلوم) بود . دقت وپیگیری شگفت انگیزی درکار تحقیق ومطالعه داشت، چنانچه ابن خلکا ن نقل میکند که نسخه ای از (کتاب النفس) منسوب بارسطو را یافتـند که‌روی آن بخط فارابی نوشته شده بـود : این کتاب راصد بار خواندم . ونیـز ازوی روایت مینما یند که میگفت (سماع طبیعی) ارسطور ا چهل بار خواندم ، فکر میکنم‌هنوز بخواندنش نیاز دارم (۱۲)

در باره اصالت فلسفه فارابی :

براساس مفکوره‌ای که‌درمنابع شرق شناسـی وادبیات فلسفی غرب وسیعا پخش گردیده، فارابی فقط بیك سلسله مسایل مر بـو ط به (مکتب مثالی) اشتغال مورزیده‌است .بر اساس قضاوت این منابع فارابی تنها افکار وآراء فـلا سفهٔ یونان باستان از قبیل‌ارسطو وافـلاطون رادر ممالك اسلامی ترویج نمو ده وتمام خدمات علمیش محصور در همین‌ساحه میباشد وازینکه اوآثار اصیل و مستقلـی آفر یده باشد، انکار صورت میگیرد. چنانچه پروفیسور «گ . شمیت» دریکی‌ازشماره‌های سال ۱۹۵۵ مجلهٔ (مدنیـت اسلام) ضـمن ارزیابی عمومی از فلسفه شرق نز د یـك ومیانه درقرون وسطی تعلیمات فلسفی‌فارابی رابدین سان ارزیابی میکند . پرو فیسور پوهنتون آکسفورد ریچارد والتزر درسلسله مقالات خویش پیرامـون فلسفه عـرب و مخصو صا در کتاب (تاریخ فلسفه غرب‌و شرق)خود جهان بینی‌فارابی را ازدیدگان‌غیر واقع بینانه ارزیابی مینماید

محققینی مذکور عموما به فلسفه وتاریـخ ومنجمله به فلسفه قرون وسطای شرق میانه ازهمین دیدگاه‌مینگرند .

برخی از مولفینی شرق نیز که تحت‌تاثیر این نوع‌متودو لوژ ی قرار گرفته اند.آثار فارابی راچنین بهاداده اند .

بقیه درصفحهٔ ۵۶

(۸) ابراهیم مومنوف آثار منتخب، جلد۳ صفحه ۱۱٤ .

(۹) تعلیق محمد عبدالهادی ابو ریده بـر کتاب(تاریـخ فلسفه الاسلام) ص ۱۵۵ چ قاهره.

(۱۰) مظفر خیرالله یف، فارابی ورسایل فلسفی‌او ، بحوالهٔ کتاب «اساسات فلسفه..» طبع تاشکندص ۵۳

(۱۱) دکتور ذبیح الـله صفا ، تاریـخ علوم عقلی درتمدن اسلامی ، جلـد اول ، ص ۱۸۲ .

(۱۲) محمدفرید وجدی، دایرت‌المعـارف القرن العشرین ،چا پ قاهره ۱۹۲٤، جلـد هفتم ص ۱۰۹

معادن، ثروت

از گل احمد زهاب نوری

* کشور ما ، باشرایط خا ص جیو لو جیکی خود سر شار از منابع است .

* گاز طبیعی ، آ هن ، بیرایت ، سنگ رخام، بیروج، تلك، فلورایت ابرك ولاجورد از معادن درجه ا و ل کشور بشمار میرو د .

* یاقوت ، لعل پیازی ، طلای رسوبی ساحهٔ نو رابه ، مس ساحهٔ عینك لوگر ، فلزات نو رستا ن و کندهار گنجینه های گرا نبها یی است .

* استخراج معادن ، تلك‌بیرایت، یاقوت جگدلك ، کا نیست و عناصر نادرهٔ نو رستان ، پروژه هایی است که در پر تو نظام جمهوری ر و ی دست گرفته شده است .

* وزارت معادن و صنایع لایحه‌را در مورد معادن کشور تـــر تیب میکند که واجد یك سلسله احکا م حقو قی و تجار تی است .

کار استخراج ابرك سروبی

معا دن دریك کشور گنجینه ای است که زیر بنای اقتصادی آن را تشکیل مید هد . جا معه می توا ند با استفاده از ثروت طبیعی خود ، ضرورت های اقتصادی خویش ر ا تا مین و متکی بخود باشد .

کشو ر ما از حیث منابـع طبیعـی سرزمینی است غنی و سر شار از گنجینه های گرانبهای معاد ن .

در گذشته‌متا سفانه طور قنا عت بخش به استخراج واستفادهٔ‌ازمعادن کشور توجه نشده بود . و زا ر ت معادن وصنایع نیز به‌سلسله‌تحولات بنیادی ، پرو گرام های تا زه یـی روی دست گرفته ، که در آ ینده نوید آن را می د هد ، که با استفاده ازین ثروت ملی ، بسا نیاز منـد ی های اقتصادی ما ، ر فع گردد .

داکتر عبدالقیوم و زیر معا دن و صنایع در پاسخ سوالی از ا همیت معادن در مملکت ما ، ا ینطو ر یـاد آوری کرد .

اهمیت معادن را می‌توان‌ازدو نگاه بررسی کرد ، یکی از نگاه‌اقتصادی برای انکشاف داخلی که در صورت بکار انداختن این ثر وت ها، ز مینهٔ فعالیت بیشتر فرا هم میگردد و با آن پالیسی یی طرح شده می توا ند که کا ملا متکی بخود بود . باایـــن توضیح معادن انگیزه و کمك نهایت موثری است که ز مینهٔ تطبیق یك زیر بنای و سیع واساسی را برای رشد سویـهٔ زندگی مـردم فراهم می سازد .

وزیر معادن و صنایع افزود :

از نگاه دیگر کشور های دا را ی منابع طبیعی ، مو قعیت های خاصی که در صحنهٔ بین المللی و حـــوزهٔ خود بدست‌آورده می‌توانند نیز در خور ا همیت است .

برمه کاری برای مطالعه مـعا دن‌طلا در نورابه

بحران انرژی و جر یان ا خـیر پترول در ساحهٔ بین المللی آن‌است که کشور های دارای منابع طـبیعی می‌توانند بر جر یان تاریخ تـأ ثیر وارد کرده و از نگاه سیاست برای خود منافع بیشتر کمایی و شرا یط تازه کسب کنند .

معدن بیرایت هرات

گرانبهای کشور

بازدید معاون صدارت از معدن‌مس لوگر

وبالا خره آ نچه به نسل هــای آینده بحیث ار مغان‌تاریخی ، ا ز نگاه اکتشاف و تادیه ثروت ملی و تلاش برای عرضهٔ معقول موادمعدنی گذاشته میشود . ممد ار تقای سطح زندگی آنها خوا هد بود .

از و زیر معادن و صنایع مــی- پر سم :

کشور ما از حیث داشتن معا دن چگونه مملکتی است ؟

میگوید :

ـ به اساس مطالعات علمی که در ساحهٔ معادن صورت گرفته می توان **ادعا کرد که‌افغانستان** به تنا سب جیالوجی خاص خود ، دارای ذخایر مواد معدنی ز یادی است .

چو ن داشتن‌ذخایر معدنی ، تــا داشتن معا دن که استخراج‌اقتصادی از آن صورت می گیرد ، فرق دارد، لذا استفادهٔ معقول از معادن ، بهر پیمانه یی که باشد مارا حق میدهد که قضاوت کنیم تاکشور ما سرشار از معادن است .

از داکتر عبدالقیوم می خوا هم‌تا در مــورد معادن مهم کشور کــمی صحبت کند، چنین تو ضیح میدهد:

ـ طو ریکه گفتیم کشور ما ، از ذخایر طبیعی غنی است واز جملــه معادن با ارزش مملکت می توان از معدن بزرگ حا جیگک به ظر فــیت دو ملیارد تن ، معادن ز غال سا حهٔ درهٔ صوف به ظر فیت یکصد ملیون تن ، معادن نمك تاقچه خانهٔ تا لقان به ظر فیت سه صد ملیون تن یــاد آوری کرد .

همچنان معادن ، گاز طبیعی ،آهن بیرایت ، سنگ رخــام ، تــلــك ، فلورایت ، ابرك لاجورد واحجــا ر کریمهٔ دیگر مانند کا نسیت بیروج، یاقوت و لعل پیازی از معادن د ر جه ما ، بشمار می روند .

وزیر معادن و صنایع افزود :

ـ علاو تا طلای رسوبی سا حهٔ نور آ به ، مس ساحهٔ عینك لو گر، فلزات نادرهٔ نو رستان‌و فــلزا ت اطراف گرانیت ، کند هار درردیف معادن مهم کشور به حساب می آید که متاسفا نه بنابر بعضی مشکلات تا حال مو رد استفادهٔ اعظمی قــرار **نگرفته است .**

تفحص چند سال محدود در مورد معادن خیلی نا چیز بوده و سر مایه گذاری درین حصه ایجاب می کندتا با مطالعهٔ اساسی و دقت فرا وا ن روی دست گرفته شود ، تا ا ینــکه از آن نتیجهٔ مثبت بد ست آ ید .

سوال دیگری را درمورد طــرز استفاده از معادن کشور مطرح می- سازم که وزیر معادن و صنا یــع درپ اسخ آن میگو ید :

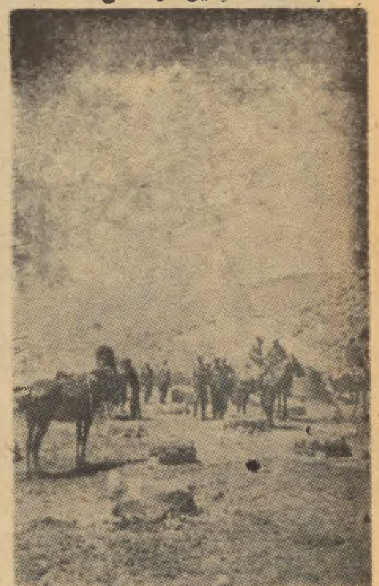
ـ ر یاست سروی جیالو جــی **بصورت سیستماتیك ، تمام ساحهٔ** کشور را به مقیا س ۵۰۰۰۰۰ : ۱ نقشه بر داری نموده که نتایج آ ن و مطالعا تیکه درین ز مینه صو ر ت **گرفته تا اخیر سال آ ینده** تکمیــل میگر دد با اکمال و استفاده ا ز ین نقشه ها ، مجال آن میسر میشود تا دربلا نگذا ری و استفا ده‌آینده تجویز مو ثری اتخاذ گردد .

در سا حهٔ تفحص معادن همزمان با مطا لعات جیالوجی ، یك‌سلسله مطالعات در مورد علایم موادمعدنــی و ذخایر آن نیز صورت میگیرد ، تا به صورت میتود . یك ذخیــره ارزیا بی شود .

مشکلی که این‌وزارت برآن‌مواجه است‌بودجه ناکافی و فقدان آ لات تخنیکی وپر سو نل فنی است تــا در استفاده از یك پروژه با در نظر اشت احتیاج داخل و خارج کشور عملی را انجام دهد .

وی علاوه میکند :

بقیه در صفحه ۵۶

گو شه یی از فعالیت گروپ‌سر وی معدن مس

مترجم: مهدی دعا گوی

آیا هالیود تابع نهضت سینمای آلمان است؟

فلم‌های جدید آلمانی در آستانهٔ یک دگرگونی بزرگ واقع شده است

دکتور ولف شوارس

درآلمان جنبش و دگرگونی در دایره فلم و فلمسازی عمر چندان طویل نداشته و تازه هشت سال است که یک دگرگونی و نهضت درسینمای آلمان محسوس شده که ازآن زمان تا کنون بیشتر از یکصد و پنجاه فلم مختلف متفاوت از فلم هایی که تاقبل ازآن تهیه شده‌بود بمیان آمده که همین فلم ها نمودار سرعت کار فلمسازان آلمانی میباشد.

فلمسازان آلمانی بعد از یک مطالعه دقیق سر انجام بمرام های بیشتر توجه‌بخرچ دادند که ازلحاظ تکنیک فلمسازی و قسما از نگاه محتوی وسوژه آن در خور توجه قرار میگرفت. نقادان امور سینمایی در مطالعات‌وانتقادات یکه پیرامون فلم هانگاشته اند اخیرا باین حقیقت اعتراف نموده اند که یک‌قدم نهایت موثر و جدی فلمسازان ونگارندگان سناریو دراین امر نهفته است که آنها مسایل بزرگ زندگی را در فلم ها به‌نقطه حل ویا خاتمه یافته نشان نمیدهد بلکه تلاش‌های بزرگ شان مصروف این نقطه است که تلاش و مشکلات را ناتمام شده ولاینحل جلوه بدهند وآنرادر آستانه ادامه قرار دهند.

فلمسازان امروزی در یک اعتراف قابل توجه قرار گرفته اندوآن اینکه می کوشند که هیچ گونه دست درازی و تصرف در سیر طبیعی زندگی ها ننمایند، می گویند یك حادثه کوچك نباید سرنوشت ویا اعتیادات عمیق زندگی ها راعوض کند. آنهاعقیده دارند بسیار موضوعات کوچک نباید در دنیای فلم، قدرت تغییر دادن دنیارا داشته باشد. زیرآنها میگویند دنیای‌فلم باید چیز های رانمایش بدهد که چهره حقیقی آن دردنیا هست نه آنکه برای مرام های‌خاص خود چهره موجود جهان‌را عوض نشان داد.

نقادان بعد از تماشای یک سلسله فلم های که روی این ایده لوژی تهیه وتقدیم شده بودنوشتند که‌فلم های با مقصد آلمان روی همرفته جلوه ای اصیل‌وسوژه تازه داشته وبمراتب بهتر، ارزنده‌تر، طبیعی ترو گیرنده تر ازفلم‌هاییست که‌تاقبل از این تهیه گردیده است.

چه قبلا در آلمان فلم هابسرحد کلیشه یی رسیده بود و دایره آن محدود وخیلی هم تنگ بود ولی موج‌نو و نگرش های نو سرانجام قاموس کهنه را شکست و رونقی تازه‌بمیان آورد وبایك طرز تفکر واحد معتقد اند که‌بایدبه آنچه که خودشان ازنگاه وطرز دید خود می شناسند آنرا در منصه عمل قرار دهند تا خطر سقوط واضمحلال‌در کارشان موجود نشود.

فلم های رویا سازی‌آلمان:

آلمان ازسال۱۹۳۵ تمام توجه فلم سازی خودرا در قدم مسایل سیاسی گذاشت که این موضوع بصورت خاص یك تاثیر نهایت منفی درسینما و روحیه فلمسازان آلمانی وارد کرد زیراهر یك‌سازنده مجبور ومکلف بود که قسمت اعظم فلم خودرا وقف تبلیغات وپروپاگند های لا یعنی‌و دروغین جهان سیاست نماید که این امر برای‌سقوط هنر فلمسازان آلمان یك‌وسیله نهایت موثر در تاریخ سینمای آلمان بشمار میرود.

پنجسال تمام این وتیره ادامه داشت وهر روز ایکه از این ماجرا سپری میشد قدمهای فراخی سینمای آلمان را ازارزشهای جدید وهنر تولید و تهیه فلم عقب می انداخت تاآنکه درسال –

ی آلمان خواهد شد؟؟

موج نو سینمای خسته و متعارف فلم‌های آلمانی را عوض نموده است

۱۹۴۰ فلمسا زا ن خواستند ازاین روش خودرا کنار بز نند از ینرو بکمك رژیسو رانی مانند (کویت‌نر، اشتاوت ولیبن هایز) یك سلسله فلم‌هایی تهیه وتقدیم شد که‌چوکات کهنه‌درآن شکسته به نظرمیخو رد ولی‌عمر این‌فعا لیت زیادنبو د وبه زودی بازهم یك‌بحران در هنر سینمای آلمان بو جود آمد که از هرحیث برای‌سقو ط شیر ازه هنر سینمای آلما ن وبی ا همیت ساختن محصو لات آلما ن مو ثر ثابت شد.

جنگ بین لمللی دوم یك‌پرتگاه بزر گ درسینما ی آلما ن بشمار می‌آید. حدو داین پر تگاه نها یت وسیع وناقابل تخمین است‌چه‌این رویداد که مصادف به‌سا لها ی بحران بود قسمیکه همه فعا لیت های‌آلمانی ها را درنطفه خفه کرد. هنروهنر مندا ن‌نیز در دایره امحاو نابودی کشاند بطوریکه مدت‌مدیدی اصلا در سا حه تیاتر وسینما کسی موجودیت نداشت وتصور میشد که دیگر دراینراه به تر قی نا یل نخواهند آمدولی این‌فعا لیت نظر بضرورت عصر وتقاضای مردم ا ز سال ۱۹۵۰ بصور ت خیلی‌ابتدا یی وتدریجی آغاز گردید که قد مها ی اول این‌فعا لیت درسینما ازسا ختن فلم‌های کوتاه شروع شد .

نهضت و دگر گو نی درسینمای آلمان:

این دگر گونی بصور ت‌تدر یجی ازسال ۱۹۶۲ درفلم های آلما نی محسوس شدو لی از سال ۱۹۶۵ باشدت وحدت زیدا لو صفی‌گامهای تندبرداشت بحد یکه دربین ا ین سالها فلم هایی درآلما ن تهیه شد که جوایز بزرگ ملی و بین المللی رابدست‌آورد که این‌پیشرفت سریع آنهم دریکمدت کوتاه محصول گرایش های نوو پدید ه های عالم پسند ونو یسند ه‌ها ورژ یسور های آلمانی بحسا ب می‌آید .

موج نو ازیکطر ف سینما ی متعارف را ازبین برد واز طر ف دیگر سیمای شکسته و بیرنگ هنرسینما ی آلما ن رابد یگرا ن معرفی کرد وهمین دسته ثا بت کردند که ابتکار بخر چ داده ا ند ورنگ تازه درپرده سفید سینما ی آلمان زد اند بطر یقی که مردم‌آنرا بذیرفتند استقبا ل کر دند واز تماشا ی آن احسا س خستگی ننمودند.

اگر چه محصو لات ابتدا یی که درداریه دگرگو نی قبو ل شده است‌ازنگاه‌در آمد وجذب مر دم چندان خد مت شا یسته یی راانجام نداد ولی‌قدم های‌بعدی گذ شته از

بر تونولیز باین نهضت‌خوشبین‌اند

اینکه مردم راعلاقمند سا خت امکانات معتبر بودن فلم ها را از نگاه تجارت نیز فرا هم نمود .

اگر از این موضوع هم بگذ ریم یك‌خد مت بزرگ دیگرکه از زیر پای‌این‌فلم ها نشا ت کر ده ا ست همانا معر فی چهره های تبانا ك ـ آلمانی است که‌بد یگر سینما ها مخصو صاهالیود نموده چه همین فلم ها بود که‌او رسیلا ا نـد ر س ماریا گلاس، کر ستین کا فمـن، راکویل ویلش) وعده دیگر رابه سینمای دیگر مما لك معر فی نمود ودرنتیجه این ستار گان درآسما ن هنر هالیو دطلوع کردند و بنـام وشهرت فوق العاده نایل آ مدند و درقدم‌بعدی افتخا را تی آ لما نـی بودن شانرا درچهره سینما ی‌دیگر ممالك حفظ نمو دند وحیثیت بین المللی رابرای خود کما یی کردند.

رژیسور انی که امروز برای این‌نهضت تلاش های بزرگ خودرا مصرف مینما یند، الکساندرکلو گی

بقیه در صفحه ۶۰

ستاره هاییکه‌موج جدید را تائیدکرده اند

سپین صدفونه‌ستاسی په‌خوله کښی پ

● څه‌وکړو چه غابښونه‌سو روغ اوله‌چنچی خوړلو څخه‌خوندی پاتی‌شی؟

● زیاروباسیء چه‌ماشومان موله‌کوچنیوالی دمسواکو داستعمال سره‌عادی‌شی اوپه‌دغه وسیله خپل‌غابښونه‌روغ‌وساتی آیادچینلوپه اوبوکښی دفلوراچول دغابښونو دپاره په رښتیا گټور دی ؟

مونږ او تاسی لږ شمیر ماشومان لیدلی دی چه څه ناڅه یوځل‌دغابښونو دډاکتر کلنیك ته نه وی ورغلی او غابښونه یی معاینه شوی نه‌وی .

ماشومان پخپله خوښه هیڅکله دغه کار ته غاړه نه ږدی او زیاتره دمندو اوپلرونو اود غابښونو دډاکترمرسته ضروری ده. غوره داده چه یوه ورځ مخکی ددغه کار مقدمه برابره شی وماشوم له‌هغی‌وضع سره چه‌مخامخ کیږی، لږو ډیر آشنا کړی شی.مور کولای شی چه‌له ځانه یوه خوږ ه کیسه جوړه کړی اوپه دغه وسیله دغابښونو دډاکتر وظیفه ورته‌آسانه کړی. ماشومان په ډیره مینه دغو کیسو ته غوږ نیسی اوپه دغه باره کښی پوښتنی کوی.

په دغه کارسره ،تر زیاتی‌اندازی پوری دماشوم ویـره کمیـږی اود غابښونو ډاکتر ته له ورتگ څخـه ډډه نه کوی. په لومړی کتنه کښی ډاکتر دماشوم دسابقی په باره‌کښی پوښتنی کوی اود غابښونو له لنډی کتنی څخه وروسته خپلی مقد ماتی وظیفی سرته رسوی .په دغه کـار سره نوموړی دماشوم باور ځان ته راجلبوی او هغه دی ته چمتو کوی چه‌په راتلو نکو ځلو کښی پخپلـه خوښه دخپلو غابښونومعالجی ته‌غاړه کیږدی. دغا ښونو دډاکتر وظیفـه یوازی دچنجنو غابښونو را ایستل‌یا

دهغو ډکول نه دی، بلکه هغه باید ماشوم او میندو او پلرونوته یـی د خولی او غابښونـــو روغتیا ور زده کړی. ډاکتر معمولا سپا رښت کوی چه‌د قند او نباتواونورو کلکو موادو له‌ژو ولو اود دوو غذاگانو تر منځ دخوږو موادو له خوړلو څخه ځان‌و ژغوری اوله هری غذا څخه وروسته خپل غابښونه سمدستی په مسواکو سره وویښځی ،ځکه خواږه مواد کله چه یوازی وخوړل شی، دغا ښونو په شاوخوا نښتی اود مکرو بونـو دودی دپاره مناسب محیط برابر وی

له‌هری دوډی خوړلو څخه‌وروسته دغا ښونو ومینځل او مسواك وهل، له‌غا ښونو څخه دغذا ټوټی راباسی اود هغو دخرا بوالی مخه نیسی. له ټولو څخه غوره داده چه‌د شپی لـه ډوډی څخه وروسته باید غابښونه‌په مسواکو وینځل شی ځکه چه‌دخوب په وخت کښی دلاړو ترمنځ بندیږی اود خولی یکنواخته محیط، دغذایی موادو دبقایاؤ دخرا بوالی اودغابښونو دچنجی خوړلو دپاره زمینه برابـر وی.

ما شومانو ته باید عادت ورکړی شی چه خپل غابښونه له کوچنیوالی څخه په مسواکو وویښځی، ددغه کار دپاره ډیره ښه موقع دوه کلنی ده، خوباید پاملرنـه وشی او ماشوم‌و پوهول شی چه‌د غابښونو کریم تیر نکړی اود خولی اوبه دباندی وغور ځوی.

په څو لومړیو میاشتو کښی باید یوازی مسواك او اوبه استعمال‌شی اود غابښونو دکریم له استعمال څخه ډډه وشی او وروسته له هغه چه‌د دغه کار سره یی عادت ونیوکیدای شی چه‌د غابښونو دکریم داستعمال اجازه ورته ور کړی شی.

د غابښونو پرله پسی مسواك‌کولو ته‌د ماشوم نو عادت ور کول ‌کـوم گران کارنه‌دی ،ځکه ماشومان همدا چه لوی شوی اوځان دلو یانو پـه کتار کښی وینی ،درضایت‌او خوښی احساس کوی.

له شپږ څخه تر دیارلس کلنی پوری دکو چینوالی غابښونه لویږی اود هغو په ځای دایمی غابښونه پیدا کیږی. ځینی‌جسمی‌شرایط اوناروغی ددغه کار سره اړیکی لری .دداخلی مرغیړی په کار کښی اختـلال اود (راشلتیزم) یاد غابښونو دپوستوالی ناروغی دکلسیم یاو یتامین ((دی)) دکموالی په وجه ددی سبب کیږی چه‌د کوچینوالی دغابښونو دریښو په ځای دنوی غابښونو په‌پیدا کیدوکښی ځنډ پیښس شی، کله کله دغا ښونو رنگك اوښتی اود میندو داند یښنی سبب کیږی .دغه حالت کله کله په روغو غابښونو کښی هم لیدل کیږی

پوره پاملرو او خار نه غواړی

قهوه یی رنګ ته دغابښونواوښتل په‌هغو ښارونوکښی چه‌د فلوراندازه یی‌په اوبو کښی زیاته وی، لیـدل شویدی. دنوو زیږیدلو ماشو مانو په‌زیږی کښی‌دغابښونو رنګ‌شینوالی ته اوړی، څکه چه په دغه ناروغی کښی (بیلور دین) (دصفرا رنګا رنګه ماده) په غابښونو کښی ځای نیولی اود رنګ ددغه اوښتون سبب ګرځی باید وویل شی چه‌د ماشوم په‌لوئیدو سره دغه حالت له منځه ځی اوپـه دایمی غابښونو کښی یی هیڅ نښه نه‌لیدله کیږی. په (هماتو پورفیری) نومی ناروغی کښی غابښونه په‌سور رنګ‌اوړی‌اودغه حالت‌هم دکوچینو الی اوهم په دایمی غابښونـو کښی شته.

چنجن غابښونه

چنجن غابښونه دژوند په هـره دوره کښی‌لیدل کیږی ،دکوچینوالی اودایمی غابښونه ښایی دچنجی خو ړلو سره مخامخ شی، په دغه کارکی څرنګوالی دغا ښونو په روغتیا کښی اغیزه ناك دی، ډیری سختی ناروغی کله کله دغابښونو دچنجی خوړ لـو سبب کیږی، میلا لیدل شویدی چه ځینی خلك په سختو ناروغیو اخته شوی اود دوی روغ غابښونه ناڅاپه دچنجی خوړلو سره مخامخ شوی‌دی ددغه کار علت باید دبدن دمتابولیسم په اختلال کښی ولټول شی. څکـه فکر کیږی چه‌د دغو ناروغیو په‌ترڅ کښی په وینو کښی یوراز اسیدی حالت پیدا شوی اوبـدن د کلسیم زیاتی اندازی ته اړتیا احسا سوی اود غابښونو زیاته اندازه کلسیم‌یی دباندی ایستلی دی.

د غابښونو په چنجی خوړلو کښی دخوږو موادو اغیزه ثابته شویده. مکروبونه په‌غابښونو کښی نښتـل شوی قندی مواد په‌(کستران) باندی اوپه تکثیرپیل کوی‌نوځکه دغابښونو چه‌دهغو دودی‌دپاره لازم‌دی‌تبدیلوی او په تکثیر پیل کـوی نـو څکه پرله پسی مسواك کول (دکستران) دغا ښونو له جدار څخه بیلوی اوپه نتیجه کښی‌دغابښونوله چنجی‌خوړلو څخه مخنیوی کوی .امریکایی‌پوهان په وروستیو کلو کښی د(ډاکتـر اناز) په نامه دیوی مادی پـه تهیـه کولو بریالی شویدی چه (دکتران) له‌منځه وړی. دغه ماده په حیواناتو کښی تر ازموینی لاندی نیول‌شوی اوغوره نتیجه یی ور کړیده. مګرد دی دپاره چه په انسانی طب کښی دااستفادی دپاره چمتو شی، زیاتو تجربو په تیره بیا په انسان باندی ازموینی ته اړتیا لری او ښایی تر څورا تلونکو کلو دپاره بازارته راو وزی. باید وویل شی چه له دغو موادو څخه دنه استفـادی علـت،د ځینو ډاکترانو مخالفت دی.

څکه دوی عقیده لری چه‌دغه ماده دخولی دمکروبی محیط دانړول دله منځه تلو سبب ګرزی اودا عمـل‌د انسان درو غتیا دپاره خطر لری.

اوس اوس هڅه کیږی چه داسی یوه ماده جـوړه شی چـه یوازی‌د غابښونو په مکرو بونو باندی اغیزه ولری اوهغه له‌منځه یوسی نه‌دخولی په ټولو مکروبونو باندی.

دفلور اغیزی

په ۱۹ پیړی کښی(ماژینو) نومی فرانسوی پرو فیسر دلومړی ځـل دپاره په چنجنو غابښونو بـاندی‌د (فلور) اغیزی تـه‌متوجـه شوه او پیشنهاد یی وکړچه‌د ښارونودڅښلو په‌اوبو کښی دی دغه ماده زیاته‌شی دغه مطلب په هغه موقع کښی دتوجه وړ‌ونه ګرځیده، ترڅو په ۱۹۳۰کال کښی دغابښونو دطب دمطالبو پـه سر کښی ځای ونیو. دری ډلـو څیړونکو چه په امریکا او المغرب چه‌دهغو دودی‌دپاره لازم‌دی‌تبدیلوی لګیاؤ، رپوټ ورکړ چه په اوبو کښی دفلور موجودیت دغا ښونو دچنجی خوړلو او ماتیدو سبب ګرځی.

د دغه رپوټ له مخی دښا رونوله څښلو اوبو څخه دفلور دجلا کولو

مسأله دامریکې دصحی مقا ماتـود پرو ګرام په سر کښی ځای ونیو. خوعجیبه خبره داده چه لس کالـه وروسته یعنی په ۱۹٤۰ کال کښی یوبل رپوټ خپور شو او هغه داچه دڅښلو په‌اوبو کښی‌د فلور موجو یت په سلو کښی اویاد غابښونـو د چنجی خوړلو څخه مخنیوی کـوی دغه رپوټ دهغو څیړنو له‌مخی چه‌په اوبو کښی دفلور لرونکو سیمو او یاهغو سیمو څخه چه‌فلوریی په‌اوبو کښی نه وجوړشوی لـه دغـــی نیـــستی ورو ستــه وچی ښارو نو دڅښـــلو په اوبو کښی له‌فلور څخه استفاده رواج ومـوند اوددغه کاردپاره له«فلورو سو دیم» یا«فلورو زنك» څخه‌استفاده کیدله یوشمیر نورو پیشنهاد وکړ چه د اوبو پرځای دغذا په‌مالګه کښی‌فلور نلونو کښی فلور زیات شی څکه‌چه یوازی په همدغه وسیله سره ټول خلك کولای شی ګټه ورڅخه واخلی. نیو یارك په ایالت کښی ،دڅښلو په اوبو کښی دفلور دګډولو لـــه ښیګنو څخه دخبریدو دپـاره دوه ښارونه وټاکل شول اود یوه ښار په اوبو کښی فلور واچول شو اود بل ښار له اوبو څخه حذف کړی شو. هغه احصائیه چه‌د پنځه‌ویشتو کلوپه ترڅ کښی اخیستل شویده، څرګندوی چه‌دغابښونو چنجی خوړل د٦ـ٩ کلو ترمنځ ماشومانو کښی په‌سلو کښی ٦۰ اود ۱۲ـ۱٤ کلو ترمنځ ماشومانو کښی په سلو کی ۷۰ د نیویارك دښار په اوسید ونکو ماشومانو کښی چه‌د څښلو په اوبو کښی یی فلور ور ګډ کړی شوی‌ؤ د(کینګ ستون) دښار په نسبت‌لږ ؤچه په اوبو کښی یی فلورنه ؤزیات شوی. دغه راز احصائیه لـه نورو ایالاتو څخه هم واخیستله شوه او په ټولو حالاتو کښی نتیجی تقریبا یوشان وی اود څښلو په اوبو کښی دفلور په ګډولو کښی هیڅ تردیـد پاتی نشو.

د پورتنیو احصائیو دڅیړنی له مخی څرګندیږی چه‌د ښارونودڅښلو په اوبو کښی دفلور ګډول نه یوازی

پاتی په ٦۲ مخ کی

برف کوچهای متواتر در سالنگ چندین مرتبه راه را بروی ترافیک بست

همانطور یکه خوانند گان مجله ژوندون اطلاع دارند بر ف با ری امسال در سراسر کشور بی سابقه بود .

این برفباری در روز های ١٤ – ١٥ – ١٦ دلو چنان شدت یافت که نظیرش چه درطول زمستان امسال و چه در چند سال اخیر دیده نشده بود نباریدن برف در اوایل زمستان امسال مردم مارا مشوش وپر یشان ساخته بودا ما هنگامیکه دانه های برف در هوا اشکار گردید کم کم تشویش و نگرانی جای خود را به امید داد .

خوشبختانه با باریـدن بر ف هراسی در دل یك عده محتکر ین که غله های فراوانی در انبار های خود به خاطر گران فروشی انباشته بودند افگند گرچه باریدن بـرف برای یك عده مسافرا نیکـه در مسیر شاهراه ها زحمت دیدنـد مشکلاتی خلق کردولی این مشکلات که در پی خود شادمانی می آورد برای توده عظیم مردم مفید و ثمر بخشس است که اصلا نمیتوان آنرا مشکلات نامید .

با باریدن برف در سرا سـر کشور ، در مسیر شاهراه سالنگ کتله های بزرگ برف که ما آنـرا بنام برفکوچ مینامیم سرا زیر شد که چندین مرتبه این شاهراه را بروی ترافیك بند ساخت اما با جد یـت

اشارات ترافیك سهو لت رابرای راننده گان ایجاد کرده

زاید الوصف جوانا نیکه مصروف پاك کردن برفکوچ ها از سرك هـا بودند شاهراه سالنگ به زود ترین فرصت بروی ترافیك باز گردید .

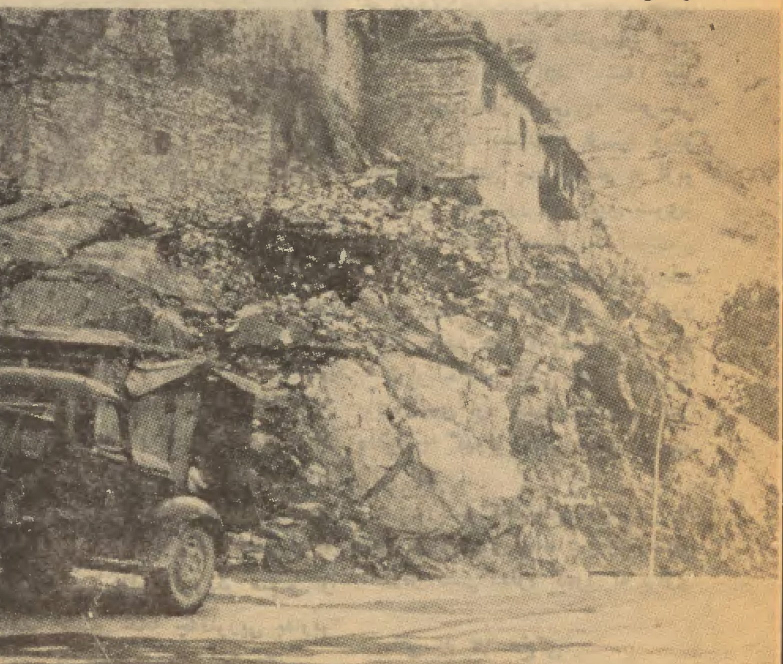
وقتی خبر سر از سـر شد ن برفکوچ های بی سابـقه از روی امواج رادیو بگوش مردم رسیـد خواستم راپور مفصلی دربنباره از سالنگ که یکی دو شب بنابر مسدو د بودن شاهراه در مسیر جاده سپری کرده بودند تقدیم خوا ننـد گـان ژوندون نمایم اما موفق به این امر نشدم زیرا هر یك از مسافریـن وقتی به کابل میر سیدند مجالی برای گفتگو نداشتند و از سیمای هریك آنها معلوم میشد که سردی هـوا و خستگی مسافرت ذله شان کرده است اما تنها چیزیکه شنیدم این بود که دریوران ومسافرین ازحسن فعالیت و زحمات مشقت بار وظیفه داران سالنگ یاد می کردند و می گفتند که اگر از (کار) نام ببریـم مثا لشی را بـاید کـار کارکنان سالنگ بدهم و این انگیزه بـود تا صا حبه ا ی با بنا غلـی دیپلوم انجنیر غوث الدین (فایق) وزیر فواید عامه در زمینه اینکه چه تجویزی از طرف وزارت فوایدعامه برای پاك نمودن شاهراه ها اتخاذ شده ترتیب و خدمت خوانند گان ارجمند ژوندون تقدیم نمایم .

بناغلی وزیر فواید عامه درجواب سوالی چنین گفت : در موردشاهراه سالنگ قبل از فرارسیدن سرما چنین تجویز اتخاذ شده بود کـه تمام وسائط وماشین آلات به فعالیت و مبارزه بمقابل برفکوچ ها ترمیم و احضار گردد به این اساسـ تدابیر لازمه اتخاذ گردید تا عندالموقع برای مجادله با برفکوچ های احتمالی آماده باشند واین امر ایجاب میکرد تا طرق و وسایل که در تسریـع این عمل رول عمده دار د مطا لعه و بهترین نوع آنرا انتخاب و بکار اندازیم .

بناغلی وزیر فوایدعامه افزود : به همه معلوم است که قوای بشری و وسائل تخنیکی در امر تحقـق بخشیدن یك مامـول رول اول و اساسی دارد . بدین ملحوظ خودم در اوایل زمستان امسال درخنجان رفته از نزدیك با تمام کار کنا ن شاهراه سالنگ تماس گرفتم و نقاط احتمالی پائین شدن بر فکوچ ها را با نظر به تجارب گذشته تثبیت وهر یك از موظفین را بالای پست های شان گماشتیم تا بمجرد وقوع بر فکوچ هر دسته بصورت جـدی مصروف فعالیت شده وراه را برای عابرین باز کند و طرز تشریـك مساعی یك پسته را با سایر پسته ها توضیح داشتم روی همین حساب بمجرد سر از یر شدن برفکو چ پسته ها بطور آگاهانه وظایف خود را موفقانه انجام دادند که در نتیجه شاهراه سالنگ همیشه بـه رو ی مسافرین و ترافیك باز نگهدا شته شد .

بناغلی انجنیر فایق علاوه کرد در گذشته یك سلسـله مشکلا ت نسبت عدم توجه و سهل انگار ی ونبودن یك پلان منظم در شا هراه باعث میشد که شاهراه برای چند روز مسدود بماند .

یگانه چیزیکه من بیشتر به آن تماس گرفتم و تا حال متوجه آن هستم همین مساله است که هیچ یك از مسافران از ناحیه برفکوچ به مشکلی بر نخورند وقتی با کار کنان شاهراه سالنگ درتماس شده مشکلات آنها رارفع کردیم مشکلات دیگری در سر راه ما قرار داشت که عبارت از ترمیم ماشین آلا ت

کار کنان حفظ ومراقبت سالنگ مصروف اندا ختن مخلوط نمك اند

بود .

که به اسرع وقت اقدامات در زمینه صورت گرفت .

- بناغلی‌وزیر فواید عامه ! لطفا در مورد پلانیکه قبلا تذکر دادید اندکی روشنی بیندازید .

- تقسیم مفرزه ها و وسایط‌که برف را پاك میکند نظر به محلات برفکوچ طوری تنظیم شده بود که ارتباط میان‌پوسته‌هاموجود بود اگر در یك منطقه برفکوچ رخ میداد فورا پوسته های دیگر به کمك رسیده و متحدانه به کار آغاز می کردند تاثیر عمده سر عت عمل در بر فباری اخیر همانا تقسیم بندی پسته ها و مفر زه های برفپاك بود ولی برفکوچ ها به اندازه زیاد بود که با همه آن در یك وقت امکا نَ پاك کردن‌شاهراه ممکن نبودچنانکه به همه معلوم است تقریبا ۲۰ الی ۲۵ بر فکو چ در سالنگ جنو بی و بیشتر از ۱٦ برفکو چ در سالنگ شمالی سر از یر شده بود که در اثر آن چند ساعت‌راه بروی ترافیك مسدود شده بود .

از اینرو یك تعداد بولدوز ها از کابل اعزام گردید تا با قوای حفظ و مراقبت شاهراه سالنگ همکاری نماید .

- بناغلی وزیر فواید عامه ! در دوران این مدت که برفکو چ ها بیسابقه بوقوع پیوست آیا کدا م حادثه رخ داده یا خیر ؟

درختان ار چه در میان برف درسالنگ ها زیبا یی خاص داشت

بفضل و مرحمت الهی و با همکاری که‌از طرف‌کارکنان سالنگ با مسافرین صورت گرفت کدا م واقعه ترافیکی مثل چپه شدن و یا تصا دم ویا انحراف مو تر از جاده رخ نداده است تنها ماشین هوا کش داخل تونل در اثر یخ بندی شدید متاثر شده صرف‌برای یك ساعت غیر فعال باقی مانده از اینرو وقتی موتر های دیزلی از داخل تونل میگذشت مشکلاتی را برای دریوران خلق می کرد . آنهم بزودی ترمیم و این مشکل نیز مرفوع گردید .

- بناغلی انجنیر (فایق) وزیر فواید عامه ! در مورد یخك در شاهراه ها چه تجویزی در نظر گرفته شده است ؟

- در مورد یخك از موادی مخلوط از نمك استفاده میشود که بعد از پاك کردن سرك فورا بروی سرك پاشیده میشود تا یخك با قیمانده بزودی از روی سرك ذوب گردد .

در مورد سرك کابل قندهاربايد گفت :

که در این راه مردم تا حدی با مشکلاتی مواجه شده بودند که‌علت آنهم عدم وسائل کافی و یك اندازه سهل‌انگاری‌وظیفه داران‌حفظ‌ومراقبت معلومات و در زمینه تصمیم‌جدی و قاطع گرفته شد .

بناغلی وزیر فوید عامه در اخیر علاوه کرد :

حسی وطنپر ستی‌وبشر دوستی بهترین انگیزه است که مشکلات را‌از سر راه دور ساخته انسان وقتی بدنیا میاید و بزرگ میشود سعی کند که بدرد دیگرا ن بخورد ولی اگر احساسات وطن پرستی کشته شود ما نمیتوا نم کاری را از پیش ببریم وظیفه شناسی کار کنان شاهراه سالنگ از این گونه بود و آنها با حس وطنپرستی و کومك به مردم و جامعه خود کاری را که به آنها سپرده شده بود انجا م دادند و موفقیت هم با آنها بود .

برف خیلی زیاد باریده بود که‌جز سرك دیگر همه جا سفیدمینمود

درحمت خیر زوی خېرنه:

دوهمه برخه

دتیاتر تاریخ

چې تقریبا تر میلاد وروسته په دریمه او خلرمه پیړۍ‌کښې بلکل د تیاتر هنر له منځه ولاړ او هیڅ داقکر نه‌کیده چې یووخت تیاتر دیو نان او روم دبا عظمته تمدن په غیر کښې لوی لاس درلود ، یعنې هغه‌وخت چې دروم امپرا طوری له منځه ولاړه نود کلیسا له‌خوا دهنر او تیاتر سره سخته مبارزه پیل شوه چې تقریبا داوو سوو کلونو اویا تر هغه زیات بیا دتیاتر هنر په هغه خپله واقعي بڼه څرګند نه‌شو . اوکه چیری هم وو ، هغه به نو خا مخا هغه وړوکی‌د شعبده بازۍ ډلی وی چې عموما دروم د امپرا طوری په‌کلیو او لیری ښارونو کښې دودونو او اخترونو په ورځو کښې بی‌یوډول بی اهمیته صحنې ښودلې .

عجیبه خو لاداده چې وروسته له څوپیړیو څخه کلیسا بیرته پدی فکر کښې شوه چې تیاتر منځ‌ته راوړی اودغه هنر ته دو باره اجازه ورکړی یعنې دمیلاد په لسمه پیړی کښې د کلیسا کشیشانو دانجیل د مقدس کتاب مذهبی کیسې دهنر په چوکاټ کښې خلکوته و ښودلې چې په حقیقت کښې دغه ساده مذهبی صحنې وی چې په پای‌کښې بی دمنځنی پیړیو دمذهبی ډرامو دنیا رامنځ ته‌کړه . په لومړی مرحله کښې دغه‌هنری صحنې په خپله په‌کلیسا کښې ښودل‌کیدی لاکن په راوروسته کښې بی دکلیسا څخه دباندې وښودل شوی .پدی ډول ډراموکښې په‌هنر مندانو ډیر ساده لباس په ځان‌کاوه لاکن دملائکو او شیطا نانو دپاره به یی مخصوص لباس استعما لاوه ،یعنې یوه‌ملائکه به‌یی په وزرونو ښکلې کول او شیطان‌ته‌به یی‌عجیب و غریب شکل ورکاوه او پدی‌ډول صحنو کښې به‌یی خلکو ته دجنت اودوزخ ښه عمل اوبه عمل په باره کښې بیلی بیلی ډینی لار ښودنی کولې چې خلکوبه‌هم ډیر خوند او لذت څنې وړی .

تیاتر په منځنی پیړی کښې :

په‌یورپ کښې دیوولسمې پیړی څخه وروسته ځینې صنفی اتحادی داوسنیواتحادیو به‌شکل‌منځ‌ته راغلې .دنوموړو اتحادیو مقصد داوو چې دهر کسب خلك په خپله اتحادیه کښې راټول کړی . وروسته له‌څه مودی‌دغو اتحادیو په‌ګډه سره دمذهبی کیسو دتمثیل اوننداری دنده پر غاړه واخیستل پدی‌هنری لوبو کښې دپخوانی یونان داصولو په‌پیروی ټول هنری کارونه نارینو اجرا کول اوښځو هیڅ دګډون حق‌نه درلود لاکن څه‌مده وروسته ښځو هم دمذهبی روایاتو اوکیسودتمثیل‌په برخه کښې فعاله برخه واخیستل چې پدی اتکل‌نو دهنری ننداړو تاثیر نور هم زیات شو په‌توله اروپا کښې ددغو مذهبی صحنو دلیدلو دپاره خلکو هجوم راوړ اوبه لږه مده کښې تولو خلکو ددغه هنری لوبو سره خپله مینه ښکاره کړل .

دمنځنی پیړی هنری تمثیلی صحنې په‌خوډوله اجرا کیدلې مثلا په‌انګستان کښې یې ددغه راز هنری صحنو دښودلو دپاره‌یوډول مخصوص سیاری صحنې جوړی کړی یعنې کوم وخت چې به یوه صحنه دښار په‌یوه ګو ښ کښې ښکاره شو ل نو سمد ستې به دغه صحنه د ښار بل‌ګوت ته نقل شول او هلته به یی خپلې هنرنما یی کولې . دغه سیار ستیج په یوه مخصو ص شکل سره جوړیدی چې هنر مندا نو په ډیر اسانی سره کولای شوای چې هم خپلې هنری لوبی اجرا کړی او هم خپل لباس په اسانی سره بدل کړی . عمو ما د دغه سیارستیج به پو ښلی و . بل ډول‌یی داسی وو چې‌دښار د یوه غټ میدان او یا یوه‌پارك په‌منځ کی به‌یی دصحنو دښودلو دپاره‌د تیاتر په‌شکل ځایونه جوړول اوهلته به‌یی دننداره‌کونکو دپاره مخصو صی چوکی جوړولې .طبعاد منځ‌چوکی دښار دمشهورو خلکو دپاره‌تاکل کیدی.

د پورته مذهبی ننداړو په تعقیب په انګلستان کی یو ډول اخلاقی تیاتر منځ‌ته راغی. ددی تیاتر د ښودنومقصد دښه والی بدوالی او ددوی دواړو په منځ کی دمبارزی موضوع تشکیلوی. هدارنګه په دغه دوره‌کی دحضرت مسیح‌دژوندانه‌د پیښو ټول‌اړخونه‌په‌یوه احساساتی شکل دهنر مندانو له خوا‌ښودل کیدل. دغه راز صحنې به‌تقریبا دیوی‌میاشتی دپاره به مسلسل ډول ښکاره کیدلې .

چې خلکو دخپلو مذهبی احساساتوله‌مخې ددغه راز صحنو ښه‌هرکلی کاوه اوخوند‌به‌یی څنې څرنګه چې او س هم دالمان دباواریا، په سیمه کښې دغه ډول مذهبی احساساتی پارچی دتیاتر په ژړه کښې ښودل کیږی.

هرڅوك چې دغه تیاتر ووینی نو سمدستی به دمنځنی پیړی دهنر او تیاتر غوره نمونی دنژدی څخه ووینی . په هر صورت په‌اروپا کښې دلسمی‌میلادی پیړی‌څخه بیاتر پنځلسمی دپاره په مسلسل ډول ښکاره کیدلې .

پیړی پوری تقریبا تیاتر مذهبی شکل درلود اوبیله مذهبی کیسو څخه بل څه‌نه پکښې ښکاره کیدل.

وروسته تر منځنیو پیړیو په یورپ‌کښې درسانس خلانده دوره‌شروع کیږی اودیورپ په‌ژوند کښې یوستر تحول منځ ته راځی. پدی وخت کښې دیورپ دنورو هیوادونو په لړ کښې ، ایتالیا هغه یوازنی هیوادووچې دټولو هنری ارزښتونوسره یی مینه څرګنده کړل. په‌همدی کښې ووچې دایتالیی‌هنرمندانو وکولای شوای چې د طبیعی اوخیالی منظرو صحنې نقاشی کړی او وروسته یی دصحنې دښکلا او ښایست دپاره پکار واچوی. پدی وخت کښې دایتالیی شتمنو خلکو دخپلی شخصی خوښی او ساعت تیری دپاره‌دتیاتر اوهنر سره مینه‌پیداکړل همدغه علت ووچې هنر مندان تشویق او دصحنو په‌ښکلا کښې

به‌یی دډیر مهارت او لیاقت څخه کاراخستی دی، هنر مندانو به دحس په مخکښې خپل لوبی اجرا کولی پداسی حال کښې چې نور ټوله مخه به دنقاشی په ښکل تابلو سره ښکل کړه شوی وه‌چې ډیره‌زړه‌وړونکی‌منظره به‌یی منځ ته راوړی وه. همدغه وخت ووچې په صحنه کی دپردی څخه کار اخستل‌کیدی البته په اوسنی شکل او مقصدنه بلکه‌دجلا مقصد دپاره کار څنی اخستل کیدی، یوبل شی چې دتیاتر دتاریخ په دوران کښې‌ډیر اهمیت لری اپراده یعنې په ۱٦۳۷ کال‌کی دونیز په ښار کی داپرا ښکلی هنر منځ‌ته راغی چې په حقیقت کښې آپرا دتیاتر دهنر یوښکلی او ضروری اړخ تکمیل کړ. ددغه وخت په آپرا کښې علاوه پر ځینو معمولی صحنو، نڅا اوګروپی آوازونو اوموزیك‌ګډون وکړ چې به لږة مدو کی یی ډیر زیات شهرت په‌برخه شو . پدغه وخت‌کی‌دایتالیی دشتمنو خلکو له خوا په خپلو باغونواوپټیو کی‌وړوکی تیاترونه جوړیدل اوصحنې به‌یی په ښکلو ښکلو تا بلو ګانو سره سمبالولی . همدغه علت وو چې په دغه‌وخت کښې دتیاتر دصحنې دښکلا فن ډیره ترقی وکړه لاکن متاسفانه چې پد غه وخت کښې دتیاتر دپیشرفت سره جوخت ډرامه لیکونکی پیدا نشول . همد غه علت ووچې دایتالیی تیاتر لکه څنګه چه ښائیدل هغې پرمختګ ونکړ اوپه خپل پخوانی حال‌پاته شو.

څنګه چې مخکښې وویل شوه چې پدغه وخت کی دډرامې لیکلو دپاره لیکوال نه‌وه څکه نو ددغه و خت هنر مندانو دخپل ځان څخه هنری لوبی اجرا کولې . پدی اټکل‌نو ددغه وخت هنر مندان ډیری خبری په یاد کړی وی اوبدی پوهیدل چې خپل رول‌څنګه

سرته ورسوی .هنر مندان به دتمثیل په‌وخت کښی د داستان په رو حیه او سناریو ښه پوهیدل لاکن دجزئیاتو په وخت کښی به‌یی دشخصی ابتکار څخه استفاده کوله اوپه‌هغه ډول چی زړه یی غوښت ، دمقابل نفر ځواب یی برابراوه دهمدغه علت له‌مخی ددغه‌وخت هنرمندان ډیر چالاکه ، هو شیار او حاضر جوابه وه .پدغه وخت کښی به هم‌هنرمندانو دخپلو هنری لوبوداجرا په وخت کښی‌دپوره شکل اویا کله دینم شکل څخه‌کاراخستی اوپدی تر تیب به یی خپلی کمیدی پارچی تمثیلو لی او ننداره کوونکی به‌یی مشغوله ساتل. همدارنگه دایټالیی هغو هنر مندانو چی کمیډی پارچی یی تمثیلو لی په ټوله یورپ کی سفر کاوه اوخلك یی‌په خپلوټوکی پارچو سره خندول او ددی لاری څخه‌یی‌ډیر پیسی لاس ته وروړی خو چی د نولسمی پیړی دشروع سره یوځای دغه راز کمیډی صحنی له منځه ولاړی .

دامړی ملکی الیزابت دواکداری په‌دوره کښی یعنی په ۱۸۵۰ کال په انګلستان‌کی تیاتر بله ښه‌ځان ته غوره کړل اوپدی‌وخت کی دتیاتر هنر دومره پر مختګ وکړ چی دلندن ټولو خلکو دتیاتر سره مینه څرګنده کړل چی تقریبا په دغه وخت کی دلندن‌په ښار کی او لس تیا تر و نه جوړ او پکار لویدلی وه . هنر مندان د تمثیل په وخت کښی دهغه وخت د ساده لباس څخه کار اخستی پدی وخت کښی دښځو رول ځلمیانو په غاړو اخستی. ځوانانو به دښځو لباس‌په تن کاوه او وروسته به‌یی دښځی رول‌اجرا کاوه څکه چی تر دغه‌وخت پوری‌په‌انګلستان کی ښځو حق نه درلود چی دنارینو سره یوځای دستیج پر سر هنری‌لوبی اجراکړی.

ویلیام شکسپیر ، کریستو فرمارلواوبن جانسون ددغی دوری دډیرو مشهورواونامتو ډرامه نویسانو څخه شمیرل کیږی څنګه‌چی شکسپیر په خپله یو هنر مندوونو ډیر وختونه به‌یی په خپلو لیکلو ډرامو کی‌مهم رولونه بازی کول.ددغه وخت دډیرومشهورو تیاترو څخه د«ګلوب» تیاتر ووچی زیاتره‌یی دشکسپیر د رامی خلکوته ښکاره کولی.ددغه وخت په دوران کی په هسپانیه کی هم‌ډیر نامتو ډرامه لیکو نکی منځ ته را غلل چی «دوپ‌دووګا» یی ډیر مشهور دی چی تقریبا ۱۸۰۰ ادبی اثرونه یی‌لیکل دی، اووروسته ترده دوه نور لیکوال چی مو لیر اوراسین نومید ل ډیر مشهوره دی چی‌په لړمه کی یی دډرامه لیکلو په برخه کی جهانی‌شهرت ومونه .

په‌دغه دوره کی دبالټ هنر ډیر پرمختنګ وکړ هغه‌لومړنی بالت چی‌دنن ورځی بالت ته ورته دی ددریم هانری‌دخور دواده به شپه په کال ۱۵۸۱کی دوړسای‌په مانی کی منځ‌ته راغی او دخورلسم لویی‌په دوره کی دبالت هنرو یوی هسکی مرحلی‌ته غیز ووواهه داځکه چی‌خوارلسم لویی شخصا دنوموړی هنر سره مینه درلودل. همدغه‌علت ووچی په ۱۶۶۱ کال‌کی یی دنځا اکاډومی تاسیس کړ ل . خو کلونه ورو سته داپرا جوړونکو دبالت صحنی داوپرا سره یوځای کړی اوخپل داوپرا یوه برخه یی وبالت‌ته وقف کړل.

په روسیه کی هم په ۱۶۷۲ کال کښی د«الکساندر میخا یکو ویچ» په امر چی‌دپتر کبیر پلارکیږی لومړنی تیاتر منځ ته‌راغی. کله چی دکاترین په غوښتنه دشکسپیرآثار ترجمه شول نو تیاتر ښه وده وکړه خوچی دنوموړی کار د پاره دروسیی ډیر لیکوال تشویق شول او ډیری ښکلی ډرامی منځ‌ته راغلی . پدی ترتیب نوپه ټوله یورپ‌کښی دتیاتر ښکلی هنرپراخوالی ومونه‌چی‌په‌نتیجه کی دیورپ د ډیرو هیوادو نو دپاتختونو‌په زړونو کی دډیرو ډیر مشهور اوښکلی تیاترونه جوړ او منځ ته راغلل.

لنډه داچی منځنی پیړی دتیاتر په جهان کی ډیر تحولونه رامنځ‌ته کړل چی دغه دوه یی ډیر مهم اودیا دونی وړدی . یو داچی دننداره کوونکو دناستی ځای یعنی لژتغیرو وخوړ او دصحنی دیوالونه یی پداسی شکل جوړ کړه شول چی صحنه دیوه دری‌دیوالی اطاق په شکل‌منځ‌ته راغله. بل داچی‌دصحنی دروښانه کولو دپاره یی دنفتی اوشمعی‌څراغ په‌ځای د ګازی څراغو څخه استفاده کوله. دګاز نور کولای شی چی ننداره کوونکوته صحنه ښه ترا روښانه معلومه کړی. په‌دغهٔ وخت کی د لایم لایت روښنایی هم منځ‌ته راغله. دغه یوډول نورووچی داهاکو څخه‌یی لاس‌ته راوړی او دصحنی یوه برخه یی په ښه ډول روښانه ساتل .

په امریکا کی هم په دغه وخت کښی‌دوه ډوله تیا ترونه چی تقریبا اهمیت‌یی‌لرووده اوانکشاف کړی وو، لاکن په ډیر لږوخت کی دوباره دسکوت سره مخامخ شول اوله منځه ولاړل . دنو لسمی پیړی په پای‌کښی څینی نورفنی اختراعات منځ‌ته راغله‌چی‌دتیاتر دزیات بدلون اوودی دپاره یی ډیر خدمت وکړلاکن‌ددی‌ټولوخبرو سره‌سره‌بیاهم‌دنوموړی پیړی تر پایه پوری کومه نامتو اودیادونی وړډرامه ونه لیکل شوه .

تیاتر په ختیځ کښی :

دختیځ او لویدیځ دتیاتری لوبو په منځ کی ډیر تو پیر موجود وو مثلا که به‌چیری دلویدیځی نړی یوه تن دختیځ د تیاتر یوه هنری لوبه‌ولیدله نو ددغی‌هنری لوبی‌په‌زیاته برخه نه پو هید ه دا ځکه چی د لویدیځ اوختیځ دکلتوز په منځ کښی ډیر توپیر چی دیوه غربی دپاره دهغه درك اوپیژندنه ډیر مشکل کاربرېښیده . بل داچی‌په‌شرقی تیاتر کښی یی دبیلو بیلو موضو عاتو دښودلو دپاره د سمبولیم څخه کار اخستی پداسی حال کښی چی غربی تیاتر ددغه‌ډول خبرو څخه ډیر لیری پروت ووبلکه په‌غربی تیاتر کښی ټوله مسایل دځر ګندو حرکاتو په‌واسطه اجرا کیدل.

په‌شر قی تیاتر کی دصحنی دتغیر شکل ډیر لږ لیدل کیده لاکن هنر مندانو دایکټ په وخت‌کښی‌ډیر ښایسته اوښکلی‌وریښمنی اورنګه جامی په ځان کولی . کله به‌نارینو دښځو رول اجرا کا وه او کله به‌بیا ښځو دنارینو رول سرته رساوه . په ختیځ کښی دچین ،هنداوجاپان‌تیاتر ډیره‌لرغونی‌اوپخوانی ریښی لری .

په‌چین کی به دتیاتر هنری لوبی دګمیځ له‌خوا شروغ اوتقریبادشپږو اویااووساعتونو دپاره به‌یی دوام درلود. دتیاتر دهنری‌لوبو په‌وخت کی به ننداره کو ونکو شاو خوا ګرځیدل، چای به‌یی‌چښلی او دنورودوستانو او ملګرو سره به‌یی خبری کولی اوکله چی به وږی شول نو ډوډی به‌یی‌خوړل او‌په‌عین حال کی به‌یی دصحنی‌هنری‌لوبو ته پاملرنه کول. په چینایی تیاترو کی به‌یی دځو بیلو بیلو ډرامو راز راز پارچی اجرا کولی.

په هندوستان کی هم تیاتر ډیرلرغونی اوزوړ تاریخ لری چی تقریبا څو پیړی‌مخکښی تر میلاد دبهاراتا له خوا دډرام دفن پنامه یوکتاب لیکل شو یدی چی دهند دتیاتر‌په تاریخ کی ډ یر اهمیت لر ی چی دنوموړی کتاب څخه دهند دتیاتر تاریخ او قدامت‌ښه ترا څرګندیږی .

عموما په چین اوهند کی دتیا تر هنری لوبی دهغه و خت دار بابانو او حکمرانانو دپاره اجرا کیدلی او دهنری لوبو دتمثیل په وخت کی یی دسمبولیم څخه کاراخستی چی پدی اتکل نو ددغه هنری‌لوبوپه ماهیت اوهغی بیواده او عمو می خلك نه پو هیدل په جاپان کی هم تیاتر ډیره زړه اواوږده تاریخی سابقه لری جاپان یوډول کلاسیك تیاتر لری چی په خپل و خت کی داشرافو دپار ه ښو دل کیده چی دغه تیاتر دنوه پنامه سره یادیږی . په دغه ډول هنری‌لوبو کی هنر مندانو یوډول خاصی شکلونه په مخونو اغوستل او هنری لو بی یی سرته رسولی په دغه ډول لوبو کی عمو ما ټوله هنری کارونه دنارینو لوبغاړو په غاړه‌وه‌او ښځو هیڅ برخه نه پکښی درلودل.

په دغه ډول تیاتر کی؛ دصحنی هیڅ‌ضرورت نه‌وو بلکه یوه غټه ونه چی ډیره به‌ښکلی کړه شوی وه دصحنی په منځ کی‌ایښودل چی یوه پلوته به‌یی دهنر مندانو دپاره‌ځای ټاکی اوبل طرف ته به یی د شتمنو خلکو دپاره ځای ټاکی. په دغه ډول‌تیاتر کی‌دنولو هنر مندانو حرکات سمبولیك جنبه لری‌اود هنری لوبو موضوغ تار یخی او مذهبی‌اړخ تشکیلوی اوپای یی په ډیر ویرجن حالت سره ختمیږی .

په جاپان کی یوبل ډول تیاتر هم‌شته‌چی د«کابوکی» پنامه سره یادیږی. وایی‌چی‌دغه ډول‌تیاتر ۳۰۰ ۲٦ کاله مخکښی منځ‌ته‌راغلی دی . په دغه راز تیاتر کی عموما دژوند ساده مسایل او تاریخی پیښی اجرا کیږی دلوبو په دوران کی نځا او راز راز آوازونه هم لیدل کیږی . په جاپان کی یوبل ډول تیاتر چی دبن راګو پنامه سره یادیږی،هم سته ، په دغه تیاتر کی دمختلفو ناوګیوڅخه کاراخلی، په حقیقت کی نو موړی تیاتر په جاپان کی دکابو کی تر تیاتر ډیره اوږده تاریخی سابقه لری. هغه ناو ګانی چی په نوموړی تیا تر کی کار څنی اخستل کیږی جګوالی یی و یوه متره رسیږی اوحرکات یی تردی اندازی پوری مشکل دی‌چی‌دهری ناوګی دپاره تقریبا دری نفره پکار دی.دغه ډول تیاتر اوس هم په جاپان کی عمومیت لری اوډیر خلك یی‌دهنری لوبو دپاره ننده ښکاره کوی .

په پای کی باید داهم زیاته کړه شی‌چی په‌اوسنی وخت کی دیورپ دتیاتر هنر ډیر مخکښی تللی دی اوپه نوموړی قاره‌کی ډیر نامتو هنر مندان رامنځ‌ته شویدی چی ددغو هنر مندانو کاراوزحمت دتیاتر دوراندی‌تګ اوپیشر فت په بر خه کی ډیر مؤثر واقع شویدی. دیورپ دهیوادونو په‌لړ کی‌دفرانسی دکمیډی تیاتر، دلندن داولډ ویك تیاتر اود شوروی اتحاد دماسکو هنری تیاتردیرشهرت لری.

په امریکی کی اوس یوبل ډول نوی تیاتر منځ ته راغلی دی چی دموزیك او بالت‌په مرسته دیوه‌داستان موضوغ خلکوته‌تمثیلوی. داوسنی پیړی دتیاتری هنرونو یوبل مهم اقدام دادی چی په پوهنتونو او ښوونځیو کی دهنری اماتور او تیاتر منځ‌ته رانګ‌دی. په نوموړو تیاترونو کی ځوان هرمندان‌خپلی هنری لوبی دستیج په سر خلکوته ښکاره کوی‌چی ډیر هنری ارزښت لری په دغه‌ډول تیاتر کی مادی مسایل‌اهمیت‌نلری بلکه‌هغوی کوښښ کوی چه دملی هنر د لاری دخلکو معنوی اړ تیا وی پوره کاندی . همدارنګه کوښښ کیږی چی دننی نړۍ په ځوانانو اوماشو مانو کی‌داسی هغوی ارزښتونه‌تقویه کړی چی دسبا ورځی دپاره هغوی هم ستر هنری خدمتونه سرته ورسوی یاپه بله ژبه دهنر راتلوونکی مرحله نوره هم دتکامل‌او پرمختګ خلاند دپړاو ته ورسوی .

زمونږ په ګران ټاټو بی افغانستان کی دتیاتر هنر ځانله ډیر ه او زده او لرغونی تاریخی ریښی لری. څنګه چی نوموړی‌هنری پدیدی په یورپ کی دهغه وخت دشرایطو

پاتی په‌۶۰ مخکښی

جلوگیری از سرمایه های فرهنگی

حمل کتابی موجب شد که پولیس اشتباه نموده و۸۸ سکه کشف شود

وقتی از قاچاق صحبت مینما ئیم انواع و اشکال آن با ذرایع و طر ق مختلف آن و با آن همه حقه ها ئی که قا چاقبران بکار میبرند در ذ هن انسان خطور مینما ید .

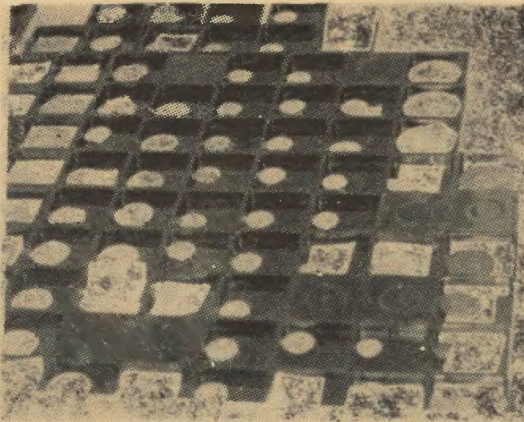
قاچاق به هر نوع و هر ر نگی‌که باشد مخالف قانون و ضد منا فـع علیای یك جامعه است که نه تنها قوانین داخلی کشور ها آنرا محکوم مینما ید و دستگاه های امنیتی‌برای انسداد آن در تپ و تلاش اند بلـکه قوانین بین المللی نیز آنرا تقبیـح نموده و مؤسسات بین المللی علیه آن به مجا دله و مبارزه پر دا خـتـه اند .

بمنظور مبارزه علیه قاچاق‌سرمایه های کلتوری که‌معرفت‌تاریخ عنعنات و گذشته های دور یك کشور است هم اکنون دستگاه های انسداد‌قاچاق باهمه پر سونل جوان خو یش شب وروز برای جلو گیری از فرار آثار فرهنگی که ارز شمند ترین میرا ث گذشتگان و سر ما یهٔ ملی ما ست جدا مراقبت نموده و نمی گذا رند که این سرما یه های مادی و معنو ی کشور ما مفت و را یگان زیب‌آفرین موزیم های دیگران با شد.

فرار آثار تاریخی و فر هنگـی گذشتهٔ ما از راه زمین خیلی کـم صورت میگیرد یعنی قا چا قبر ا ن اینگونه اموال، کمتر به بردن اجناس از طریق زمین مبادرت میور زند و تنها را هیکه میتوا نند به فرار دادن اشیاء اقدام نمایندراه‌فضا ستزیرا این راه ازیك طر ف زود تر قاچاقبر رابه سر منزل مقصودمیر ساند وبه آرزوی خویش بخوبی نایل می‌آیند.

حالا دیگر مجال به آنـها نیست پو لیس و ما مورین گمرك هـر دو احساس مسؤلیت مینما یند وهر دو مجدانه جلو فرار این سر ما یه هارا میگیرند زیرا دگر کسی ما نع کا ر شان نمی شود و آنطور یکه آ ر زو داشتند و دارند خود را مسئول می دانند.

چون یك تعدادسیاحین اصلامسلك شانرا همین عمل غیر قانونی‌تشکیل میدهد لذا همیشه به آن مبا در ت میور زند به‌امید اینکه‌شاید بتوا ند موفق گردند ولی این تصـور شان دیگر به حقیقت نمی انـجا مـد و جلو کار شان گر فته شده وبه‌هیچ

۸۸ سکه که ۵۵ آن طلایی بود

قیمتی نمیشود یك تکه از سر ما یه های فر هنگی ما را دیگران تصا حب نماید.

روی همین منظور سری به میدان هوائی کابل زده خوا ستم را پو ری درین مورد تهیه و خوا نـنــد گان از جمند ژوندون را ازآن مطلع‌سازم در میدان هوائی با جــوانــی بر خوردم که خیلی جدی به نظـر میخورد، رنگ جلد شی سفید وقدش منا سب بود، از چهره اش معلو م بود که چندان عمری ندا رد و تازه از اکادمی فارغ شده و نـز دیکش رفته خودم را معر فی کردم و تذکر دادم که هدف از آمدنم تهیه راپوری در مورد قا چاق میبا شد. او مرابه اطاق خویش ر هنمایی نموده بعـد ازانکه نام خود را محـمـد شریف معر فی نمود از من سوال کرد.

ـ چه میخوا ستید؟

باز هم حر ف هـای گـذشته را تکرار کردم. لطفا معلو مات بد هید که پو لیس میدان هوائی بین المللی کابك ورود کدام نوع اموال‌واجناس را به ممالك خارجی مجاز میداند؟

او لستی را کـه از مـد یـر یت عمومی با ستانشناسـی موا صلت کرده بود بمن نشان داده گفت که:

ـ این ها همه اموال را که‌حملش مجاز نیست که به تفسیر نو شته شده است مجسمه، آثـار حجار ی منقوش که بر جستگی نقو ش آن زیاد است، نسخ خطـــی مینا تور ها، نقاشی های رانگه که روی کچ‌اشیای فلزی، اشیای سفا لیـن، اشیا ی شیشه‌ای، پار چه های مربو ط به‌فن معماری، کیسه های سنگی، نوشته های پرده های قا لینچه نمای، همه از جملهٔ اموال غیر قابل حمـل و ممنوع قرار داده شده است.

ـ ببخشید شما در همین چند ماه اخیر چند قلم اموال را دستگیر کرده اید که یاد آوری آن برای‌خوا نندگان ژوندون دلچسپ با شد.

ـ فکر میکنم که هر یك از جران دستگـیـری قا چا قبـــران برای خوانندگان مـجلـه شما خالـی از دلچسپی نبا شد و لی من چند قلـم در شت را که عبارت از حمل چند مجسمه و مسکو کات است به شما ارائه میدارم

بعد لستـــی را که بالای میز ش قرار دا شت بمن نشان داد. که چنین بود:

بتاریخ ۲۲ر۵ر۵۲ (۸۸ عدد سکه پنجاه و پنج آن طلائی و متبا قی آن مسی و نقره یی بود از نزد میر من مار تیلی اسایل تبعهٔ فرانسه.

بتاریخ ۲۱ر۶ر۵۲ سیزده عـد د مسکو کات از نزد الین جولینر تبعه فرانسه.

بتاریخ ۲۱ر۶ر۵۲ مجسمه کوچکی

سر های بودا که‌در میدان‌هوایی‌بدست آمد

سه مجسمه که هم اکنون زینت بخش موزیم کابل شده

از نزد ویب من تبعهٔ آلمان.

بتاریخ ۳ر۸ر۵۲ مجسمهٔ سنگی از نزد دیلار کو تبعهٔ بلژیك.

بتاریخ ۱۹ر۹ر۵۲ مجسمهٔ از نزد والتر لینبریك تبعه امریکا وبتا ریخ ۱۷ر۱۰ر۵۲ مجسمهٔ از نزد هیریومت یاما زاری جا پای بد ست آمد.

بعداز آنکه لست را مطا لعه کردم ممکن است از طرف معاون انسداد قاچاق میدان هـوائـی کابل تصور میشد که من بعد از گر فـتن آ ن لست او را گذا شته و راه خود را میگیرم اما من او را نگذا شـــته و سوال خود را چنین طرح کردم.

ـ بناغلی معاون انسداد قا چا ق میدان هوائی! لطفا بگو ئید که شما در دوران کار خود به کدام چیـــز جالب بر خورده اید یا خیر؟

ـ بلی من ویك پو لیس زن چندی قبل از حصه ران های یك خانـــم فرانسوی ۸۸ سکهٔ قدیمی را بد ست آوردیم که خیلی جالب بود. گر چه نام حامل و تا اندازهٔ شرح‌مسکوکات آن در لست قبلی تشریح شد ولی من جر یان دستگیری آنرا میگویم.

ـ در حدود سه یا چهار روز قبل از دستگیری خانم مذکور من دریکی از انتیك فروشی هاهمان خـانم را دیدم که کتابی هم با خود دا شت چون کتا بش خیلی دلچسپ بو د توجه مرابخود جلب کرد(کـــتا ب مذکور عبارت از تشریح مسکو کات قدیمی چاپ فرانسه بود) وقتی همان خانم درمیدان هوائی وارد شد ا ز گمرك نیز گذشته بود من آن ز ن را دیده بودم فکر نمیکردم بدون کدام چیزی ازینجا برود مخصو صا که این زن چندین باربه کشور مـــا مسافرت نموده بود، و قتی من هم او را تلاشی کردم نه تنهـا چیـزی نیافتم بلکه با یك قیافهٔ رو برو شدم که‌اگر لوی ظن نمیبود ممکن‌بودآنرا باخود می‌برد، هنگا میکه دیدم چیزی بدست نیا مدازدخترانی که‌هم مسلك ما‌اند خواهش کردم تا در ا طـا ق مخصوص او را تلاشی کنند هما ن بود که ۸۸ سکه از نزد او بد ست آمد.

وقتی از میدان هوائی فارغ شدم خودرا به موزیم ر سا نیده و در آن جا با بناغلی داکتر عـبد الـــرو ف بر خوردم واز او خواستم تا در مورد همه‌اشیای که بدست آمده‌تشریحات ارائه دارد. مـــو صوف که شخص خوش بر خورد و جوان پرمعلو مات بنظر میخورد و در مـورد شنا خت مجسمه از ایتالیا دکتو را بد ســت دارد با جبین گشاده به‌پا ســـخ سوالاتم چنین پر داخت:

ـ اموالیکه از میدان هوائی ویـــا کدام جای دیگر به موزیم موا صلت مینماید دفعتا ازطرف هیئت‌سه‌نفری متشکل از متخصصین ا فغا نی همهٔ آن تشریح میگردد که اگربا ار زش باشد در موزیم گذاشته شده و در غیر آن مسترد میگردذ .

آثاریکه درین چند ماه موا صلت کرده ازین قرار است :

از میرمن مارتیلی اسابل تـبعـهٔ فرانسه به تعداد هشتـاد و هشت دانه سکه که ازان جمله پنجا و پنج دانه طلائی مختلف و بیست و هشت دانه سکه نقره ئی و پنج دا نـــه مسکو کات مسی میباشد .

مسکو کات مذکور از طرف هیأت قرار دیل تشریح گردیده اســـت.

۱ـ سکه طلا ئی کـو شا نـــی ( ) یکدانه

۲ـ سکه طلا بزرگ کـــوشان و سا سا نی قســم سـکیـفـا ت یکدانه .

۳ـ مسکو کات نقره ئی پار تهـا دودانه بزرگ و هفت دانه کو چـك یکدانه‌بزرگ‌آن‌کاپی به‌نظرمیرسد .

٤ـ سکه یو نان و با خـتری ا ز یو کرا نیدمس که‌شایدقلب باشدیکدانه

٥ـ سکه های نقره‌ئی قبل‌ازاسلام ممکن از هر ما پوس باشد دو دانه .

٦ـ سکه های سکو نقره‌ئی یـکی بزرگ و یکی خورد ممکن از انتی‌یو خوس باشد دودانه .

۷ـ مسکو کات نقره ئی سا سا نی جمله ده دانه.

۸ـ سکوکات‌طلائی قدیمی اسلامی که دارای رسم الخط کو فی بـــود دواز ده دانه میباشد .

که‌وزن مجموعی‌آن(٦۰ر٤۱) گـرا م میباشد .

۹ـ مسکو کات طلائی ایرا نی از فتح علی شاه قا جار بوزن مجمو عی بیست وهفت اعشاریه شصت وسه گرام جمله شش دانه .

۱۰ـ سکه تو مانی طلائی ایرا نی از سلطان احمد شاه قا چار دو دانه وزن مجموعی پنج عشاریه پنجاه و شش گرام .

۱۱ـ سکه طلائی ایرانی ازسلطان نصرالدین شاه قاچار یك دا نه‌وزن ۹٦ر۲ گرام .

۱۲ـ سکه طلائی ایرانی ازسلطان احمد شاه قاجار که در تحت آن کلمه پنج‌هزار نوشته شده است بیست‌دانه وزن مجمو عی بیست و هشت‌عشاریه سی گرام .

۱۳ـ سکه طلائی ایرانی‌ازسلطان مظفر الدین شاه قاجار که کلمه ظهر آن خوانده میشود وزن مجمو عـی (۲۰۸۰) گرام دو دانه .

١٤ـ مسکو کات طلائی ایرا نـی که دار المرز رشت دران خوا ند ه میشود پنج دانه وزن مجموعی‌بیست و دو گرام .

۱٥ـ سکه طلائی ایرانی که بیك روی‌آن ضرب المشهد ا مـــام‌رضاء (۹۷٦) خوانده میشود وزن(۲۰۳۰) گرام یکدانه .

۱٦ـ مسکو کات طلائی اسلاسی شـا یـــد ایـــر ا نـــی با شد دو دانه .

۱۷ـ سکهٔ طلائی که هریك روی آن شخصی سوار بر اسپ دیـــده میشود یکدانه .

این هم از گرا نبها ترین‌مجسمه ها ئیکه بدست پو لیس افتا ده

از: ناب

ضربت بزرگ

سه کشور ارو پای غربی د ست به دست هم داده اند و « ضربت بزرگ» ی را به وجودآور ده اند . یعنی سینما های ایتالیا ، آ لـما ن غرب و اسپانیا این «ضربت‌بزرگ» را سا خته اند وامریکا هم یکـی‌ا ز قدرتمند ترین بازیگرانش، «ادوارد روبنسون» ، را برای پـدید آوردن این‌ضربت به کمك‌ا فر ستاده است. شاید هم بتوان نقش ایتا لیا را درین «ضربت » مهمتر به حسا ب آورد ، برای اینکه «کلیانومونتالدو» یعنی کار گردان فلم ، از ایتا لـیا است .

ضر بت اصلی

در جریان فلم ضر بتهای زیادی را میتوان دید . واین ضر بتهـا هر کدام به نوبت خودش در جا ی خودش « بزرگ» است . چـنا ن بزرگ است که تماشاگر پس از دیدن هر ضر بتی فکر میکند کـه « ضر بت بزرگ » همین است، ولی بسانتر در می یابد که اشتباه کرده است و ضربت بزرگتری هم و جود دار د .

ضربت نخستین فرود می آ ید : آ موز گار سالخورده یی پس از سی سال کار ، نقشهٔ دستبرد بـه ده ملیون دالر الماس را در اختیاررهبر يك ساز مان کانگستری میگذارد . نقشهٔ بیست کامل و بدون عیب .

ضربت دوم فرود می آید : رهبر سازمان کانگستری مردان ور زید ه را برای عملی سا ختن نقشه به‌کار میگمارد .

ضربت سوم فرود می آید : این مردان ورزیده از روم ، پـاریس و لندن به « ریودی ژی نیرو »میروند وبه کار شروع‌میکنند .

ضربت چارم فرود می آید: مودل گاو صندوق الماسها تغییر کر ده است و آ موز گار سالخور ده ازین نکته بیخبر بوده .

ضربت پنجم فرود می آید: یکی ازین مردان که و ظیفه دارد قـلب زنی را که کلید گاو صندوق نـزد اوست بر باید ، در کارش با مشکل رو به رو میشود .

ضر بت ششم فرود می آید: این مرد هم سر انجام به مقصد میرسد.

ضربت هفتم فرودمی‌آید: مر دان ورزیده مشکل تغییر مودل گـــاو صندوق را حل میکنند .

ضربت هشتم فرودمی‌آید: مردان ورزیده **به‌جعبهٔ‌الماسهادست‌مییابند.**

ضربت نهم فرود می آید: پولیس ازسر قت آگاه میشود .

ضربت دهم فرود می‌آید :رهبر ساز مان کانگستری آ خرین مـرد گماشتهٔ خودش را از پا در می‌آورد وجعبه را میگیرد .

صحنه ای ازفـلـم ضـربت بزرگ

ضربت یاز د هم فرود می آید : جعبه خالیست والماسی دران وجود ندارد .

ضربت دوازدهم فرود می آ یـد: آ موز گار پیر رهبرسازمان‌کانگستر را فریب داده است و معلوم میشود زنی که کلید گاو صندوق نز د او بود ، باپیر مرد همدستی دارد .

ضر بت سیزدهـم وارد میشـود : دوجوان « خس دزد » با سا دگی و سهو لت الماسهارا در روز روشن از سر میز آ موز گار پیر وهمکارش میربایند .

این ضر بتها که یکی‌بعدازدیگری وارد میشود ، هر کدام در عـملیهٔ کلی فلم کاری و هیجان انگیزاست. و لی شاید بتوان گفت که‌همهٔ ا ین ضربتها یکجا شده یــك ضر بت اساسی را میسا زنـد . « ضربت بزرگ» را میسازند. این ضر بتها هرکدا م مقد مه و ممـد ضر بت بعدست. کمیتهاییست که‌درفرجام يك كيفيت را میساز د. « ضر بت بزرگ» را میسازد .

خصلت فلمی

فلم(ضر بـت بـز رگ) خلصت های بسیار پخته و محکم فلمی ر ا دارد . کار گردان در پر توایـــن خصلتهای بسیار پخته و محکم‌فلمی توانسته ا ست اثری را کـــه می‌خواهد ، بر تما شا گر وارد سازد.

صحنهٔ آغاز فلم (خدا حا فظی کودکان باآ موز گار پیـر شا ن) گرچه برای يك فلم پو لیسی زیا د مناسب و گیرا نیست ، ا ما بـرا ی معر فی يك آ دم اصلی و آ مـاده ساختن ذهن تما شاگر برای‌پذیرش سکو نیس‌بعدی، بجاو‌پذیرفتنیست.

فلم به مجردی که درمجرای‌اصلی می‌افتد . (تو جه ر هبر ساز ما ن کانگستر ی به نقشهٔ آ موز گـار پیر جلب میشود) گر ما و گـرایی خوبی به دست می آرد . این‌گرمی و گیرایی در سراسر فـلم حـفظ میشود و افزایش می یابـد. و اوج آخرین فلم دیگر کا ملا «داغ» است. کار گردان در چندین سکو نیس از تکنیك « پیشرفـت مـوازی » استادانه کار گرفته‌است. وپیوندگر فلم برای دادن هیجان بیشتر به فلم از بر نتهای نا گهانی وپیوند های متضاد استفاده کرده است. کـا ر برد این تکنیك‌ا انگیزهٔ آن شده‌است که تماشاگر چندین بار در طـول فلم تکان بخورد .

تلاش و شکست

وقصهٔ فلم « ضربـت بـزرگ » قصهٔ يك تلاش بزرگ است ويـك شکست بزرگ . آدم اصلی فلم‌پس از سی سال تلاش و نقشه کشی ، سیمای پیروزی را بـــرا ی لحظهٔ کوتاهی از دور می بیند . همین و بس. او این پیروزی را لمس نمی‌تواند کرد واز ین پیروزی لذ ت نمی‌تواندبرد، زیرا بیدرنگ‌شکست فرا میرسد ، شکست بزرگ وشاید هم شکست همیشگی .

من گفتم که در آ خرین لحظه دو جوان «خس دزد»باسادگی‌وسهولت الماسها را از روی‌میز آ موز گـار پیر و همدستش میر بایند . ا یـن ظاهر امر است ، و لی ضر بتها ی پیهم و پیچ و خم های فلم تماشاگر را وا میدارد در بارهٔ هر آ نچه می‌بیند شك‌كند . ازهمین‌رو، تماشاگر بادیدن این صحنه آ خری شا یـد فکر کند : این دو جوان‌گماشتگا ن ر هبر ساز مان کانگستری‌هستند . یا همدستان ز نی هستند که‌ظاهرا باآموز گار پیر شريك و هـمد ست است .

ولی این تماشاگر هراندازه‌شکاك باشد ، باز هم يك چیز راباطمینان می پذیرد : يك شکست بـزرگ و يك‌نا نو میدی بــزر گ را شکست آموز گار سالخورده را ، ودلش‌می‌شود بااین پیر مرد اظهار همدردی کند .

(پایان)

ترجمهٔ: زلمی نورانی

گدائی برای قلب

روزوینا تریمبورن دخترك ده‌ساله درشهر فرانکفورت در کوچه سایفل آلمان غرب گدائی میکند . او در کنار خود لوحه ای گذاشته که‌روی آن نوشته شده است : « به طرفی که قلبش خراب است کمك کنید تا او پول عملیات جراحی قلب خود را جمع کند » چون بعضا مردم در کنار او جمع میشوند پولیس از گدائی کردن او ممانعت نموده‌است اما والدین طفل میگویند که منظور آنها این نیست که دخترشان برای همیشه شغل گدائی را انتخاب کرده است بلکه منتظر اند آدم خیر اندیشی پول عملیات جراحی را بوی بپردازد . در عکس شما دخترك را هنگام گدائی برای قلبش مشاهده میکنید .

غذای خراب

دراکثر زندانهای فرانسه زندانیان بخاطر غذای خراب دست به اعتصاب زده اند . علاوه ازغذای خراب آنها بخاطر مساعد نبودن شرایط حفظ الصحه و عدم حرارت کافی در سلول های شان اعتصاب نمودند . در عکس شما زندانیان را زندان شارل‌لوم در مرکز نانسی را مشاهده میکنید .

بیست و پنجمین سالگرد بوت پالشی

چندی قبل یك بوت پالش بنام‌جیمز رینالد ینی که غرفهٔ کوچکی در مقابل تعمیر موسسهٔ ملل متحد در نیو یارك داشت چندی قبل بیست و پنجمین سالگرد افتتاح موسسه بوت پالیشی خودرا جشن گرفت .

این شخص درین مدت بیست و پنج سال ۲۲۸۷۵۰ جوره بوت را رنگ کرده است .

او با مشتریان خود باسی زبان مختلف حرف زده است.

اودرسال ۱۹٤٦ ازیك بوت رنگ کردن پانزده سنت میگرفت ولی حالا پنجاه سنت میگیرد .به پول ما در حدود سی وپنج افغانی) و به امر او تانت به افتخار جشن بیست و پنجمین سال کاراو او درین غرفه يك دعوت کو کتیل در یکی از سالون های ملل متحد ترتیب گردید .

یک وسیله خوب برای خندهٔ

کارگران فابریکات ذوب آهن ماسکو و سایل خنده و سر گرمی اهالی شهر را با ابتکاری فراهم کردند. آنها آدمهای آهنی ساخته در جاده ها رها کرند، این آدمهای کوکی در جاده ها قدم میز نندوباعث تماشا و خندهٔ آدم های واقعی گردیدند . منتهی فرق عمدهٔ این آدم های کو کی با سایرین‌این‌بود که « اخلاق ترافیکی » ندا شتند . بدین معنی که گا هی از پیاده رو بر آمده داخل جاده وسرك ها ی اصلی میشدند در عکس مزاحمت این آدم ها را روی یکی از جاده‌ها مشاهده میکنید . موتر ها توقف کرده اند تا مبادا بااین آدم ها ی آهنی تصادف کرده خدا نخواسته ایشانرا کپ وکوپ بسازند .

مجازات بخاطر سقوط پیهم طیارات

در آلمان غرب هنوز هم جنجال سقوط طیاره ها ی ساخت کمپنی امریکائی « لوك هایت »خاتمه‌نیافته است .

این طیاره ها بنام ستر فاتیزاف ۱۰٤ خیلی زود زود سقوط نموده است و تاحال تلفات آن‌به ١٤٦طیاره میرسد و شصت و هشت پیلوت جان خودرا از کف‌داده‌است.

بیوهٔ پیلو تی‌بنام «کلاوس‌لینرت» برعلیهٔ وزیردفاع فرانس جوزف شتراوس در محکمه شکایت کرده است . این بیوه او را به اتهام بی‌اعتنائی قابل مجازات می داند . گفته شده که دلایل این زن خیلی قوی است وزن مذکور مدارك زیادی دربارهٔ نواقص این طیارات بدست آورده است . در عکس بیوهٔ «کلاوس لینرت » را مشاهده می‌کنید .

روزنه‌ای بسوی تاریکیها

یاد داشت از: لیلا ـ تنظیم‌از : دیدبان

از حویلی بزرگ‌خانه‌جواد که‌گلهای رنگ برنگ بدان زیبایی چشم گیری بخشیده است، قدم‌به‌بیرون، به‌خیابان خلوتی میگذارم که موتر های مهمانان جواد دریک کنارهٔ آن صف کشیده است. در بان که بیرون در ایستاده است تا مرامی بیند جلو میدود وبا کرنشی که عادت اوشده است تا کمر خم میشودوبا لبخندی که سعی می کند مؤد بانه باشد می پرسد :

ـتشریف میبرید؟.. میتوا نم..

ـبرو دنبال کارت پسر !

این صدای محسن خان است که‌از دنبالم آمده است وحرف رادر دهن دربان خشک می‌کند . بیچاره دربان همین که محسن خان رامی بیند، چند قدم عقب عقب میرود ودر گوشهٔ بی حرکت می ایستد .

پس از لحظه کوتاهی، محسن خان خودش رابمن میرساند، زیر بازویم را میگیرد ومیگوید:

ـار این طرف .

هردو بطرف راست‌میپیچیم وپس از طی فاصله کوتاهی که‌به پنجاه‌متر نمیرسد، جلو بنزشیری رنگ ۲۲۰ توقف میکنیم .بنز شیری رنگ‌زیر نور چراغ، برق میزند. محسن خان باعجله در، طرف‌خودش‌را بازمیکند وبا همان عجله‌دستگیره در دیگرجلو موتر را فشارمیدهد تامن‌سوارشوم. وقتی سوار میشوم، محسن که ماشین را روشن کرده است، موترا بسرعت بحرکت درمیاورد وازبرابر خانه جواد دور میشود.هنگا میکه‌از خیابان فرعی وارد جا دد عمومی میشو یم، قطی سگرتش را از جیب بیرون میاورد، اول بمن تعارف می‌کند وبعد سگرتی میان دو لب خودش میگذارد ووقتی میخواهد سگرتش را روشن کند، باظاهر شر مزده میگوید :

ـمن شرمنده ام که واسطهٔ این دعوت شدم . واگر . .

بابی اعتنایی شانه هایم را بالامی اندازم :

ـشر منده برای چه ؟

ـبرای کاری که جواد کرد. برای آن بی حرمتی . .

زهر خندی میزنم ومیگویم :

ـجواد ؟! اوبی حرمتی بزر گتری درحق من کرده است . زندگی وآینده وسعادتم را از من گرفته است .

ـ بااینهم . .

ـبا اینهم چه ؟

ـبااینهم نباید در برابرشماچنین میکرد .

ـمن بکاری که‌او کرده‌است، اهمیتی نمیدهم . ممکن بودمر تکب‌عمل‌دیگری ویامیخواهد انجام بدهد، برای‌من‌بی نیز میشمد، باز هم من به‌آن‌اهمیتی نمیدادم .

ـیعنی میخواهید بگوئید، جواد مستحق‌است‌هر کاری که‌بخواهد بکند ؟

ـمن چنین چیزی نگفتم . منظورم این بود که وقتی جواد شخصاً برای من اهمیتی‌نداشته‌باشد ومن برای‌او حرمتی قایل نباشم، مسلما اعمال او روشس اوو کار هایی که‌انجام میدهد ویامیخواهد انجام بدهد، برای‌من‌بی اهمیت‌تروبی ارز شس ترا ز خود اوست .

ـپس شمااز کاری‌که او کرده‌است عصبانی نیستید ؟

ـنه ، عصبانی برای چه ؟

محسن خان لحظهٔ مکث می‌کند وسگرتش را که تانیمه رسیده است، از پنجره موتر بیرون می انداز د ومیگوید :

ـپس چرا دعوت را ترک گفتید ؟ پس چرا . . .

ـدلم خواست . دلم خواست به جواد ، به دیگران ، مخصوصاً به‌کسانیکه شاهد آن منظره بودند، بفهمانم که‌من ، مثل ایشان نیستم،من فقط خودم هستم، وهر طور بخواهم‌تصمیم میگیرم وتصمیم‌راعملی میکنم. همین!

محسن خان ابرو هایش را بالامی اندازد وپیشانیش چین میخورد ، لبخند میزند وبالحنی کا ملا خود مانی میگوید :

ـ اگر یکوقت من بخواهم چنین کاری بکنم شما چه . . . :

حرفش را میبرم :

ـباشما هم همین کاررا خوا هم کرد بانا باوری میپر سد :

ـحتماً ؟!

ـبلی !حتماً ! شما در نظر من بادیگران هیچ فر قی ندارید .

تعجب می کند :

ـدیگران؟! منظور تان‌ازدیگران...

ـجواد ودوستانش وکسانی مثل آنها.

محسن خان نگاهش راکه جاده‌را می‌شکا فت، متوجه من میکند ومیگوید :

ـلیلا ! جدی‌میگویید؟!من بادیگران فرقی ندارم ؟! من باجواد ...

بابیحو صلگی میگو یم:

ـنه ، فرقی ندارید . خود تان بگوئید !شما باجوادچه فرقی‌دارید؟ چه بر تری یی دارید ؟ بگوئید !

موتر که با سرعت ، چهار راهی حاجی یعقوب راپشت سر میگذ ارد ناگهان از سر عتش‌کاسته میشودو کوته مدتی بعد، گوشه سرک از حرکت باز می ایستد .

خوانندگان عزیزژوندون قضاوت میکنند

لیلای عزیز !

مجله ژوندون درپهلوی قصه زندگی تو و حادثه ایکه مسیر زندگی تراعوض کرده‌است نامه هاییکه از خوانندگان مجله دریافت‌میدارد به‌نشر میسپارد • یعنی قضاوت را در مورد این ماجرا واین داستان بدست مردم سپرده است• حالا سوالی پیش میاید که قضا وت های مردم تاچه اندازه بالای تو اثر افگنده وتاچه حدودی برای ارضاء خاطر تو مو ثر بوده است ؟ تاجاییکه من این نامه ها را خوانده ام، که‌اکثرا خوانندگان ژو ندون ترا بی‌گناه میدانند وهمیشه همان اشخاصی راکه ترا فریب داده اند تا آتش هوس‌های‌حیرانی خود را برای لحظه محدود فرونشانند ملامت کرده‌اند• پس حتما این قضاوت مردم برای توارزش دارد وتوباید ازروی همین نامه ها و قضاوت مردم کاری بکنی که ازین بیشتر رنج وغم آن حادثه ترا خورد نکند • بهر صورت من اینطور فکرمیکنم واگر جای توبودم به‌این نامه خیلی ارزش قا یل میشدم•

واما منهم قصه ای دارم که زمانی برایم سخت اهمیت داشت وهمیشه مرا رنج میداد• قصه من نیز قصهٔ یك فریب بود وچون‌از این ما جرا بغیر از او کسی دیگری خبر نداشت برایم تازمانی مثل یك راز واسرار شده بود وهمین انگیزه گناه وفریب که‌خورده بودم باعث‌میشد که‌هشیمه تنها باشم• واین تنهایی مرامیکشت• و لی من درجریان این تنهایی که خودم فکر میکردم دیگران ازآگاهی ندارند متوجه یك چیز شدم وآن اینکه هیچ رازی پنهان نمی ماند• منظورم‌را واضح تر برایت بنویسم که مادر من ودیگر اعضای فامیلم مید یدند که‌من تغیر کرد ه ام ومثل سابق دختر اجتماعی نیستم• دیگرنمی‌توانم مجلس فامیل راگرم کنم وخنده های من برای دیگران نشاط بیافریند•

آنها پنهانی مرا تعقیب میکردند واین تغیر که درمن بوجود آمده بود باعث‌نگرا نی وتشویش عمیق آنها نیز شده بود• رو زی تنها در اتاقم نشسته بودم خوب یادم‌می‌آید بالای بستر دراز کشیده بودم وحوادث آن ماجرا ازهمان روز های نخستین چون خیالی ازبرابر چشمانم می گذشت و غصه آن همه حوادث خوردم میکرد از خودبیخود شده بودم من درهمان لحظات درحال زندگی نمی کرد م انسانی بودم که به‌گذشته تعلق داشتم • همان دختر فریب خورده وهمان د ختر بدبخت•

ناگهان دیدم مادرم بالای سرم ایستادومرا صدا می‌زند• باورکن من حتی از آمدن مادر واینکه چطور دروازه راباز کرده است آگاه نشدم وفقط صدای اوبود که مرا بخودآورد• فکرش رابکن که‌منهم نز دیك بود دیوا نه شوم•

مادرم بمن گفت• دخترم دیرست ترا زیر نظر دارم ووقتی بلند تر مراصدا زدو گفت چراخودت رابندی ساخته‌ای‌وچه‌چیز ترامی‌آزارد بخود آمدم •جوابی نداشتم برایش بدهم•ولی او اصرار کرد ووادارم ساخت تا سخن بزنم وواقعیت رابرایش بگویم منهم درهمان‌لحظه بهترین راز دارم وبهترین آدمی که میتواند مرا درزندگی کمك کندبغیرازمادرم کسی‌دیگر رانیافتم •

یادم می آید من میگریستم وتمام قصه‌آنروز هارا برایش یکایك بزبان آوردم• خوب،مادرم مرا میشناخت ومی فهمید که من دختری‌خرابی نبوده ام فقط فریب ظواهر وگپ های یک پسر بدراخورده بودم•

او•••مادرم مرا دلداری داد و روز های طویلی بامن صحبت کرد تا مرا قانع‌سا خت دیگران نیز برای اینکه مرا قانع سا خته باشند مادرم را کمك کردند و با لا خره من تصمیم گرفته‌وآهسته آهسته ازآن‌اندیشه تاریك وازیك واقعیت که‌بو قوع پیو سته بود ونمیشد جبرانش کرد، بر‌ه‌آمدم • حا لا دوسال ازین ماجرا میگذرد ومن همان‌دختری هستم که میتوانم در فامیلم شادی بخش‌کنم وهمه را بخندانم .

زندگی این ماجرا ها را دارد ماجرای هاییکه در فرجام حوادث رامی آفریند • حوادث خوب وحوادث ز شت. زندگی ماجرا است که حادثه می آفریند•

یك مطلب دیگر رانیز برایت رو شن‌کنم که برای آینده‌ای خودنیز نگران نیستم گرچه •••

برای این نگران نیستم که من این‌شهامت رادارم که‌قصه خودرا برای دیگران کنم حتی برای مردی که‌روزی برای خواستگاری من‌بیاید میتوانم قانعش بسازم‌واگرنتوانستم فکر نمی کنم چیزی را از د ست داد ه باشم•

تو هم همین کار رابکن یعنی برای مردم وکسانیکه درمورد تو قضاوت میکنند ار زش قایل شو این بهترین راهیست که‌ترا کمك خواهد کرد•

من برای اینکه ازآن حالت نجات پید ا کنم فقط مادرم را داشتم وچندتنی دیگر را ولی تو تمام مردم خوب را داری که تابحال ترا خوب گفته اند •

ثریا افخمی

ازکارته پروان

میبینم لبخند از لبان محسن خان گریخته است وصورتش در هم شد، وبه سپیدی گرائیده است .

صدایش از خشم میلرزد واوبی آنکه سعی کند حال ووضع عادی داشته باشد ، میگوید :

ـ لیلا ! خیال میکنی من از جریان بی اطلاعم ؟ خیال میکنی من نمیدانم جواد با توچه کرد ؟ خیال میکنی . . .

صدایم بی‌اختیار بلند میشود :

ـ کافی است . من هیچ خیالی نمیکنم .

بعد صدایم را پائین ترمیآورم :

ـ من میدانم جواد بامن چه کرد ؟با پدرم چه کرد ؟

ـ باین حساب بازهم من وجواد باید در یك ردیف قرار بگیریم ؟ هیچ برتری وامتیازی نباید نسبت بهم داشته باشیم .

نیم‌رخ بطرفش برمیگردم ومیگویم:

ـ فرضاً این امتیاز وبرتری باشد ، این چه را ثابت میکند ؟

ـ خیلی چیز ها را .

پوز خندی میزنم :

ـ محسن خان،هیچ چیزی را ثابت نمی کند حتی هیچ امتیاز وبر تری به شما نمی بخشد.

محسن خان با صورت برافروخته دست میبرد بطرف کلید که موتر را روشن کند ، من‌دستم را میگذارم روی دستش ومیگو یم.

ـ نه صبر کنید حالا که حرف به اینجا کشید، بگذارید تمامش کنیم بالا اقل من حرفهایم را بزنم .

نفس بلندی می‌کشم‌وادامه میدهم:

ـ من اعتراف میکنم که جواد پدرم را فریب داد ، جواد مرا فریب داد وزندگیم را از روشنایی‌ها به ظلمات کشاند ویکباره شیرازهٔ زندگی مارا از هم گسست ، بلی ! من این را اعتراف میکنم . حالا شما بگوئید ، شما بامن چه کردید ؟ شمابا واسطهٔ تان ، بوسیله آن عجوزه پیر ، عمه خواندهٔ من ، چه‌بمن گفتید ؟ نگفتید از دوستان پدرم هستید ؟ از دوستان نزدیك که‌پدرم که‌حقی بگردن شما دارد؟

وبعد شما دوست پدرم ، شما دوست نزدیك پدرم ، کاری را که جوادبامن کرد، شمانکردید؟البته کردید،منتها بطریق دیگر. او باحر فهایش مرا دیگر . او باحرفهایش مرا فریب فریب داد، وشما..

عقده ناگهان راه گلویم رابست ، تلاش وکوشش من بی نتیجه ماند واشک دنبال هم روی گونه هایم جوی باریکی کشید . آخ که چقدر دلم میخواست حرف بزنم . چقدردلم میخواست ما سکی راکه‌محسن خان زده است یکباره‌ازهم بدرم وشخصیت اورا همانطورکه هست در برا بر دیدگانش ترسیم کنم . اما این اشک لعنتی مجالم نداد . فقط توانستم بگویم وبغض آلود بگویم که :

ـ حالا خود تان بگوئید باجواد چه فرقی دارید ؟ . . امتیاز . . امتیاز وبرتری شما در چیست ؟ . .

آنوقت بغضم ترکید وصدایم مثل حیوان تیرخوردهٔ در موتر پیچید .

ناتمام

از : علی اصغربشیر

قسمت (۱۱)

نجوم واحکام نجوم

دانشی آمیخته به خرافات

ولی لازمه فهم ادبیات

نکات وملاحظاتی درباره معنی طالع

در ضمن همین سلسله مقالات گفته شده که زمین در جملهٔ حرکت هایی که برای آن قائل شده اند یك حرکت وضعی هم دارد یعنی بدور محور خود گردش میکند، در نتیجه همین حرکت زمین است که درروز آفتاب را می بینیم که صبح ازمشرق طلوع میکند و شام در سمت مغرب غروب مینماید و درشب هم ماه و ستارگان را می بینیم که از سمت مشرق بطرف مغرب می آیندتاوقتی که غروب میکنند . و نیز گفته شد که بر اثر همین حرکت وضعی زمین ما هر شب چندبرج از بر جهای دوازده گانه را می بینیم که یکی‌یکی از مشرق طلوع مینمایند وبه سمت غرب حرکت نموده بالاخره نا پدید میشوند . این هم گفته شده که در زمان تیموریان عده از منجمان مدت طلوع هر برج را در نقاطی که عرض آنها بین ۳۴ تا ۳۷ـ است حساب کرده و فرمولی وضع نموده اند که فرمول مذکور بصورت مفصل در ژوندون نشرشد.

اینك یاد آوری میشودکه ازهمان مدت طلوع برجها منجمان احکامی برای تعیین طالع استفاده می کنند مثلا گفته بودیم که مدت طلوع برج حوت یعنی از لحظه ای که نخستین ستارهٔ مربوط به صورت حوت طالع میشود تاوقتی که آخرین ستارهٔ مربوط به این صورت ازسمت شرق برمی‌آید ، یك ساعت و بیست دقیقه است . این‌راهم میدانیم که در این روزها آفتاب در برج حوت است (ودر حقیقت زمین در قسمتی از منطقةالبروج قرار دارد که مجموعه برج حوت در همان قسمت واقع است) بنابر این صبح که آفتاب طالع میشود ، صورت حوت‌هم‌طالع میشود وطلوع حوت مدت یك‌ساعت و بیست دقیقه وقت را دربر میگیرد ، حوت پابپای آفتاب حرکت میکندوهنگامی که آخرین ستاره از مجموعهٔ آن طلوع نمود ، نوبت به اولین ستاره از صورت حمل میرسد که آنراهم گفته بودیم یك ساعت وبیست‌دقیقه طول میکشد (البته این صورت ظاهر طلوع بر جها است واگر خواستهٔ باشیم بدقت حساب کنیم باید در هر روز از برج حوت که ظاهرا آفتاب یك درجه بیشتر از روز گذشته درین برج راه رفته است ، حساب درجات آنرا هم بگیریم یابوسیله‌اسطر لاب درجات و دقایق آنرا معلوم کنیم‌که درین صورت ممکن‌است، یك‌قسمت ازستاره های حوت قبل از طلوع آفتاب طلوع کرده باشند و بقیه همراه آفتاب و چند دقیقه‌بعد از آن طلوع نمایند تا همان مدت یك ساعت وبیست دقیقه از اول طلوع آن تا آخر طلوع آنرا دربر بگیرد) حالا فرض میکنیم یك ساعت بعد از طلوع آفتاب نوزادی در خانهٔ شخصی که معتقد به احکام نجوم است متولد شد وآن‌شخص به منجم رجوع کرد تا طالع طفلش را ببیند ، منجم اگر غیر از احکامی بودن قدری با حسابهای علمی هیأت سروکار داشته باشد یا بوسیلهٔ اسطرلاب یا بکمك قلم و کاغذ و محاسبه معلوم میکند که چه اندازه از صورت حوت قبل از طلوع آفتاب طالع شده و چه اندازه باقی مانده است، در آن صورت اگر مثلا آن قسمت از صورت حوت که قبل از طلوع آفتاب طالع شده بود نیم ساعت وقت را در بر گرفته باشد ، واضح است بقیهٔ صورت مذکور تا پنجاه دقیقه بعد ازطلوع آفتاب طلوع کرده اند وده دقیقه ای که از یکساعت مفروض باقی می ماند مربوط به برج حمل می‌شود ، درین صورت منجم طالع آن مولود را برج حمل میداند و اما اگر منجم حال وحوصله حساب کردن یا اندازه گرفتن بااسطرلاب راند اشت ، مطابق همان حساب‌که از ابتدای طلوع حوت تا انتهای‌آن یکساعت و بیست دقیقه میشود ، چون در مثالی که یادشد هنوز بیش از یکساعت از طلوع آفتاب نگذشته است ، حکم میکند که طالع مولود برج حوت است زیرا بعقیدهٔ او در آن وقت ستارهٔ حوت در حال طلوع می باشد ، بهرحال اینست معنی طالع که اصطلاحات گوناگون از قبیل آدم طالعمند ، خوش طالع ، کم طالع ، بی طالع وغیره را به وجود آورده است و ما در اشعار شاعران دیده‌ایم که مثلا حافظ شیرین سخن گفته است:

کو کب بخت مرا هیچ منجم نشناخت
یارب از ما دو گیتی به‌چه‌طالع‌زادم

یا شاعری دیگر گفته است :

زایجه نجومی

اعداد ترتیبی در داخل زایچه نوشته نمیشود ذکر آنها در اینجا برای توضیح مرتبهٔ خانه ها ست

منجم کوکب بخت مرا
از برج بیرون کن
که من کم طالعم ترسم ز آهم آسمان سوزد

یاد آوری :

منجمان احکا می بر اساس همان حساب تعیین مدت طلوع هر برج که قبلا در یکی از شماره های مجله ژوندون ذکر شده است، مشروط بر اینکه شخص جوینده طالع، ساعت تولد خود یا نوزاد خود را با تاریخ آن که در کدام فصل سال بوده است معلومات بدهد، خواه تولد در روز یا در شب باشد با در نظر گرفتن اینکه در آن ساعت کدام برج طلوع میکرده است، طالع مولود را معین می کنند و به اساس آن حکم و پیشگویی می نمایند، البته تنها طالع برای پیشگویی کافی نیست بلکه وتد های طالع را هم باید در نظر گرفت.

اوتاد طالع :

اوتاد جمع وتد بمعنی میخ است اما در اصطلاح منجمان احکامی عبارتست از چهار خانه ای که در قسمت مرکزی زایجه طالع مولود واقع است (صورت زایجه در کلیشه دیده شود) واین چهارخانه جای چهار برج است یکی در حال طلوع دیگری در وسط آسمان، سومی در حال غروب و چهارمی در زیر زمین (سمت القدم) می باشند. توضیح این مطلب چنین است :

درشماره های گذشته گفته شده که همیشه و وقتی که یك برج طلوع میکند برجی که ۱۸۰ درجه با آن فاصله دارد غروب کرده یا در حال غروب است زیرا یك نیمهٔ فلك در این سوی زمین و نیمهٔ دیگر آن در سوی دیگر زمین است و بهمین سبب ما هر وقت در شب به آسمان نظر کنیم بیش از شش صور ت فلکی از بر جهای دوازده گانه را نمی بینیم یا اگر بیشتر از شش صورت بنظر آید، آن بطور یست که یك قسمت از یك صورت در حال طلوع و یك قسمت از یك صورت درحال غروب است و پنج صورت کامل هم در صفحه آسمان دیده میشود که بازهم یك نیمه از صورتی که طالع است با یك نیمه ازصورتی که درحال غروب است باپنج صورت قابل رو یت جمعا شش صور ت بشمار میروند. روی این حساب، وقتی که یك برج در حال طلوع است برجی که بعد از او قرار دارد ازنظر ما پنهان است واز برج طالع مقداری

بقیه در صفحه ۶۰

«ونزدیك بیشترین مردمان، احکام نجوم ثمره علمهای ریاضی است هر چند که اعتقاد ما اندرین ثمره و اندرین صناعت مانندهٔ اعتقاد کمترین مردمان است» « ابوریحان بیرونی ».

قسمت (۵)

فرهنگ اصطلاحات نجومی

ابراج :

جمع برج، برجهای دوازده گانه مولانا جلال الدین گوید !

چون به یك شب مه بر دابراج را
ازچه منکر میشوی معراج را.

ابط الجوزا :

ستاره ای روشن بارنگ نارنجی

ابط الجوزا در صورت جبار

گلابی درصورت فلکی «جبار» نزدیك به صورت جوزا که آنرا از زمان قدیم ستاره قدر اول میدانستند ومیدانند ولی روشنی آن متغیر است وبین ۱ر۰ و ۳ر۱ در نو سان میباشد وغالباً درجه روشنایی آن ۰/۵ است یعنی دو برابر قدر اول روشنی دارد

اما روشنایی حقیقی آن نسبت به افتاب پنجهزار بار بیشتر است. قطر این ستاره ۲۵۰ ملیون میل ودوری آن از زمین ۵۲۰ سال نوری می باشد. این ستاره را منکب الجوزا نیز می گویند.

ابلق ایام:

کنایه از روز وشب وگردش روز گار ابلق چرخ وابلق فلك نیز بهمین معنی است، نا صر خسرو گوید :

یکی بی جان و بی تن ابلق اسبی کو-
نفرساید
بکوه ودشت ودر یا بر همی تازد
که نا ساید.

اتصال :

هنگامی که میان دو کوکب (سیاره) حالت تثلیث یا تر بیع، یا تسدیس یا مقا رنه یامقا بله اتفاق بیفتد هریك ازین حالت ها نزد منجمان احکاً می اتصال آن دو کو کب یا نظر آن دو کوکب نامیده میشود (به اصطلاحات مذکور مراجعه شود). ولی بعضی از منجمان احکامی، اتصال را تنها عبارت از حالت اجتماع دو کوکب میدانند که اصطلاح دیگر آن مقارنه است یعنی دو سیاره در یك برج ویك درجه واقع شوند خاقانی گوید (ظاهرا در معنی اول)

اتصال نجوم خاطر او
فیض طبع مرانوید گراست

اثنا عشریه طالع:

منجمان احکامی برای پیشگو ئی احوال کسی یا چیزی ابتدا درجه طالع را جستجو میکنند وسپس آن را در۱۲ ضرب مینما یند وازحاصل ضرب سی سی طرح میکنند وهرسی را به یکی از برجها میدهند تا برسند به عددی که قابل قسمت برسی نباشد، آن عدد به هر بر جی که مربوط باشد آنرا اثنا عشر به طالع میدانند وبا قوا عدی که بدست دارند از روی اصل طالع واثناعشریه آن پیشگوئی وحکم می نمایند مثلا اگر طالع در ۲۶ درجه و۱۵ دقیقه قوس باشد حاصل ضرب این عدد در ۱۲ عبارتست از ۳۱۵، ازین عدد ۳۰ را به قوس و۳۰ را به جدی میدهند الی آخر، در پایان عمل ۱۵ باقی میماند که به میزان مربوط می شود در نتیجه اثنا عشریه طالع را پانزد همین درجهٔ میزان میدانند. «رجوع شود به طالع» در مقالهٔ نجوم واحکام نجو می در همین شماره

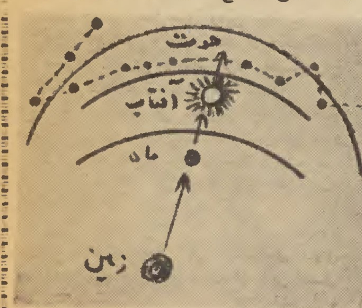
اجتماع :

بودن دو ستاره است در یکدرجه ازیك برج که آنرا اتصال هم میگو یند، ولی بیشتر منجمان اصطلاح اجتماع را تنها به ماه وآفتاب اختصاص داده اند واگر دوکو کب یا بیشتر غیراز آفتاب با یکدیگر دریك برج باشند، حالت آنها را مقارنه میگویند اگر یکی از آنها آفتاب باشد این حال را جز در مورد ماه احتراق میگویند.

اجتماع نیرین

آفتاب وماه در یك درجه از یك برج. ممکن است در همین وقت آفتاب گرفتگی رخ دهد.

البته آفتاب وماه هیچ وقت در یك برج واقع نمیشو ند بلکه برای اینکه

وقتی که ماه وآفتاب در یك خط مستقیم واقع شوند، بنظر ما می آید که هردو در یك برج میباشند

دست کم فاصلهٔ آنها ۱۵۰ ملیون کیلو متر است ولی در نظر ما که زمین ما حرکت وضعی وانتقالی دارد چون ماه وآفتاب هر دو در یك خط مستقیم برابر به یکی از برجهای دوازده گانه واقع شوند آنرا مقارنه این دو جسم میدانیم واجتماع نیرین می نامیم.

احتراق :

بودن آفتاب بایکی یا بیشتر از سیار گان (غیر از ماه) در یك برج علامه بیرونی ازین حالت به سوختن ستار گان تعبیر کرده است.

برگزیده آلفرد هیچکاک

قسمت دوم

دومین وآخرین قسمت

مترجم : نیرو مند

عواقب ناشی ازیک حادثه

یک‌دقیقه کامل طول کشید تااینکه جراح درکنار میز عملیات برگشت ۰او یک دستمال سفید راروی زخم واین انداخته به‌پانسمان آن ازمیان سوراخ موجود در پارچه سفید شروع نمود. حین شروع کاراظهار داشت. شما را موضعی بی حس می سازیم- به‌کمک نو وکایین .

جراح مشغول بخیه‌زدن زخم بود که واین آواز نالهٔ خفیف را ازمیز مقابل شنید . یک مرد بالاپوش سفید، پرده رابالا زده باجراحی که‌سرگرم بستن زخم های واین بود چیز ی گفت . جراح لختی آرام مانده و آنگاه در فضای ساکت کارش راتمام کرد. سپس‌جراح به‌او اجازه داد که‌ازجایش بلند شود.

جراح‌گفت : «یک‌پارگی منحوس بود که هیچ خونش بند نمی آمد. اماشما بزودی قادر خواهید بودکه به‌وظیفه تان حاضر شوید. داکتر معالج شماهم می تواند یک هفته بعد کوک هاراباز کند ...

- «من ..»

-«ولی درمورد رفیق تان ، خبرهای بدی برای شماداریم . اونتوانست از زیر عمل جراحی جان بسلامت ببرد. او مرده است. »

مراسم تشییع جنازه روز چهار شنبه بعد انجا م شد . واین از جمله شش نفری بود که‌تابوت رابه گورستان نقل دادند . او کلمات معمول تسلیت را با احساس اندو ه عمیق به همسر جوی کن وی‌گفت ودستش رافشرد و آنگاه به کار وباری که‌منبعدبه او تعلق می‌گرفت ،اندیشید.

او اصلا کدام ناراحتی راکه امکان بروز آن متصور باشد درین معامله نیافت و قتی تصمیم به‌کشتن کن دی گرفت ، ریسك بزرگی کرد که عاید تمام معامله ارزش‌افتادن به درد سر و گرفتاری اتهام قتل را نداشت .

او تمام موضوع را ازلحاظ امکانات و شرایط اقتصادی آن مورد بررسی قرار داد: بصفت یك معامله که‌بامهارت و نهایت‌موفقیت باید انجام دهد. یك پرو بلم که برای همیشه حل شده بود وازناحیهٔ اجرای آ ن احساس غرور می نمود. چه‌او سر انجام‌پس از تحلیل دقیق حادثهٔ کشتن شر یك خود جوکندی به تیزی هوش خود مباهات می کرد.

روزجمعه بود - دو روز پس از برخاك سپردن جسد کند ی، یك نفر در دفتر به ملاقاتش آمد. کسی که‌به ملا قات اوآمده بود، مرد میانه‌سالی بود یك مرد قو ی هیکل ولی لباسی که به‌تن داشت چندان شیك ونظیف نبود. واین ابتداء فکر کردکه آن‌مرد اشتباه وارد اتاق کارش شده وغالبا دروازهٔ اتاق مجاور را غلط کرده است. آن مردپرسید :

«آقای‌واین شما هستید ؟ »

-«بلی. »

-«تصور می‌کنم ، منشی شما برای‌صرف نان چاشت رفته است ولهذا به‌خود اجازه دادم، بدون اطلاع قبلی خودم را تاپیش‌شما برسانم .

اولبخندی زد وچیزی را از جیب کرتی خود بیرون آورده اضافه نمود : «من‌مامور پولیس جنایی هستم اسمم گرین است » .

-«اوه ؟»

-«بلی .من میخواهم چند سوال متحدالمال ازشما بعمل آورم که به‌قتل شریك سابق شما ارتباط می‌گیرد. »

آنگاه به‌چهره واین خیره‌شد . می‌خواست انعکاس حرفهای خودرا در قیافهٔ او بخواند. مامور پولیس‌جنایی دوباره به حرف آمد : «شماهم زخم شدیدی برداشتید . ولی حالا بکلی زخم تان خوب شده است.»

-«امروز کوك های آنرا باز کردند.»

-«حادثه بسیار ناگوار ی‌بود. اجازه می‌دهید سگرت روشن کنم البته اگر شمارا اذیت نکنم ؟»

- نه‌بهیوجه اذیت نمی شو م.شمامیتوانید آزادانه سگرت تانرا دود کنید . وا ین می‌دید که ماموز پو لیس جنایی چگو نه سگرت خود راروشن کرد وافکارش فورا به وقایعی که روز شنبه گذشته اتفاق افتیده بود متو جه شد. نی، او یقینا اشتباهی نکرده بود او به‌سو غندی خیر نشسته بود ودست کسی به دامنش بندنمی‌شد.

دیتکتیف گرین اظهار داشت :

عجیب است که‌شریك شما اینطو زی مرد. داکتری که اورامعاینه کرد، زخمهای او را بهیچوجه آنقدر خطرناك که باعث مر گش شود، تلقی ننموده است ».

«درین باره من نمی‌توانم نظری بشمابدهم. من پس از بروز حادثه اوراندیدم.

پولیس جنایی پا هایشرا رویهم گذاشته گفت :

-شما با مرگ اوصاحب هستی فراوا ن شدید .

-حقیقتا ؟ منظور شما معامله ایست که ما باهم شراکت داشتیم .نی .این شرکت برای ما چندان عایدی هم نداشت . علا و تا من باید به بیوه او رسیده همسرش را اعاشه کنم .

باوصف اینهم ...

-شما کدا م موضوع خاص را در نظر دارید ؟

- درشفاخانه ، داکتران ، پس ازاتوپسی مشترکا یك عقیده نزد شان قایم کرده‌اند، آقای‌واین

- «خوب ، ازین موضوع من اطلاعی ندارم .»

- «اوه بلی ، آنهابیك عقیده رسیده اند. موضوع طوری جلوه می نمودکه احتمالاشریك شما خفه شده باشد . همین موضوع زمینه را برای مشاهدات عمیق طبی و اتوپسی فراهم ساخت .

- «خفه‌کردن ؟»

- « خوب، بلی . ممکنست که جراح‌بنداژ رامحکم تر دور گردنش پیچیده و باعث مرگش شده باشد . یاامکان دارد به‌ترتیب دگری خفه شده باشد .»

- اوه ، باور نمیکنم .

مامور پولیس با احتیاط لبخندی زد :

- «ماهم شك داریم .»

واین با کلك های خود در حالیکه بتدریج عصبی میشد به روی میز بازی میکرد .«خوب دراثر مشاهدات چه نتیجه گرفته اند ؟»

-« وحال . شریك شمارا کسی خفه نکرده است . اما خفه شدن باعث مرگ او شده است . شاید جمع شدن‌خون در مجرای‌تنفسی حادثه خفقان اورا بار آورده باشد - امابندش مجرای تنفسی به‌اثر جمع شدن خون تثبیت نشد .

- «شاید درموقع بروز حادثه..»

مامور پولیس از جایش بر خاسته به‌طرف کلکین اتاق رفت و گفت : «شمایك دورنمای بسیار وسیع وعالی پیش روی خود دارید. تمام شهر زیر پای شما افتیده است! این خود برای یك نفر احساس قدرت ویااندیشه آنرا میدهد ، وقتی انسان آنجا در پایین به انسانها نظر می اندازد !»

- «پس ...»

- «پس بلی ، امکان دارد هنگام اکسیدنت خون در مجرای تنفسی پارتنر شما بند آمده باشد . اما این‌کار نشده است . ما اقرار دونفر از اطبارا در دوسیه گرفته ایم‌که آنها زنده بودن پارتنر شمارا هنگام تسلیم‌گرفتن او در سرویس عاجل تصدیق کرده اند .»

- «اوه ، پس چگونه ممکنست مرده‌باشد؟

داکترها طبعاً دلچسپی نداشتند که .»

مامور پولیس بطرف چو کی خودبازگشت اوچنان به‌گرمی به صحبت ادامه داد . مثل آنکه عصر یك روز شنبه در اثنای یك‌گردش و تفریح بایکی از آشنا یان سر گرم صحبت بوده و قسماً بانظریات او همنوا باشد.

مامور پولیس اظهار کرد:« یقینا داکترها هیچ دلچسپی به مرگ اونداشتند، امابااینهم باید یك نفر به داخل سلول او شده‌و بالش را روی دهانش قرار داده باشد تا سلسله تنفس راقطع کند .»

واین احساس خنك و مجمجه کرده پرسید: «شما چطور به این فکر افتادید ؟» واین‌سعی نمود آرامش خودرا حفظ کند ، هیچکس اورا ندیده بود وبنا براین هیچکس نمی توانست علیه او شهادت بدهد .

- « صرف یك نظریه نزد ما قایم شده.»

- «آیا کسی متوجه چنین حرکتی شده‌است یا در شفا خانه وسایلی از قبیل تلویزیون وجود دارد که زخمیهاو مریضان‌را زیرمراقبت بگیرد ؟»

واین عمیقادچار وحشت شده بود . اما ظاهرا خودشرا نباخت و آرامش خودرا حفظ نمود : «اگر کدام چشم الکترو نیکی دراتاقی که جو کنوی قرار داشت فعال می بود، در آنصورت اگر کسی وارد آن جامیشد ، فورا یکی از نرس متوجه جریان شده ، خودشرابه کمك جوکنوی می رساند . »

- «نی،نی، به‌کدام کدام وسیله تخنیکی این نظریه نزدما قایم نشده است . ماصرف تصور می‌کنیم که باید همین قسمی که‌ماحدس می‌زنیم ، اتفاق افتاده باشد نه‌به کدام شکل دگر . ما از داکتر ها ونرس ها تحقیق‌بعمل آوردیم . »

مامور پولیس جنایی مکثی کرده به‌صورت واین خیره شد ، مثل آنکه‌اورا درهمین لحظه دیده باشد و آنگاه به صحبتش ادامه داد: «تصور میکنم ، شما همان کسی باشید که‌از مرگ او بزرگترین منفعت را می‌بردارید .»

- شما بیشتر هم یکمرتبه‌همین‌حرف رازدید .امااین‌حدس‌شما درست نیست .»

- اما در قسمت قاتل جوکنوی ویایك‌نفر که مرتکب قتل جو شده، به کسی افتراح نمی بندیم ، بطور قطع وقتی اوبه روی میز معاینه در حال کوما افتیده بود ، یك نفر جورا کشته است .»

- «بدون آنکه کسی اورا ببیند ؟»

-« پرده کش شده بود . نظربه مقررات شفاخانه تاوقتی داکتر معالج مریض در اتاق نباشد ، باید پرده هارا همیشه باز نگذارند اما چون‌اکثر مربوطین شفاخانه‌شدیداً مشغول فعالیت بوده‌اند . ونتوانسته اند مطابق‌مقررات شفاخانه عمل کنند ، غالبا قاتل ریسك‌بزرگی را متقبل شده‌که دست به چنین کاری زده است . اما قاعدتاً جنا یتکار ها متهورانه‌خطر راقبول میکنند و بهمین صورت وارد عمل می شوند .»

-« شما به آنچه میگویید ، ایمان دارید؟»

مامور پولیس جنایی لبخندی زد :« ماهمه معتقدیم . وقاتل اصلا زخمی‌بوده وخون از وجودش می ریخته است . ودرست درلحظه ایکه به روی کنوی خم شده واورا خفه‌میکرده است ، از زخمهایش خون چکیده .»

سخی انتظار

د باران څاڅکی او د مینی سندری

هره پدیده او د طبیعت هره څرېکه د مختلفو خلکو له نظره ډول ډول تفسیرېږی د هر چا تعبیر دهغه د فکر او طرز دید څخه نمایندگی کوی په همدی د باران په هکله هم ډول ډول خبری چی دزیانی او مکانی ایجاباتو زیږندوی دی، اوریدلی کیږی .

په عمومی ډول ویلی شو چی د باران په هکله همیشه د خوښی او خوشالی تشبیهات را غلی دی وایی چی د باران څاڅکی د خدای رحمت دی اود طبیعت شادابی دد غو ښکلو ملغلرو څاڅکو په خاطر لاپسی ښکلی کیږی د زړه وړونکو شنیلیو منظری ، د ځروبی شړهار چی د کمری په غاړه کی لکه د سپینو زرو هار پروت وی او د سهارنی معطری وږمی پشمان تری خوږ شمال لګیږی ټول یی د باران د څاڅکو محصول ګڼل کیږی .

هو، دطبیعت په ټولو مظاهرو کی د ښکلا یوه جلبه یا ډیر اړخونه موجود دی خو د ښکلا د څیری لیدل ، اویا د هغی نه خوندآخیستل د یوه خاص نظر، سپیڅلی زړه او د مینی خاوندانو ته نیاز لری دا ، راز او نیاز یوازی د ګلو په څیرو او د پسرلی په وږمو پوری خاص کړ شوی ندی بلکه دا په هغوخلکو پوری اړه لری چی د تورو شپو په زړه کی د سباون سندری وایی او د بیلتون په سرو لمبو کی د وصل په امید د ژوند سا آخلی ، مایوسی چی د مرګ تعبیر دی تر ښنو لاندی یی‌کوی ، دهیلو او آرزوګانو ډ یوی بلوی چی د ژوند لاری پری روښانی شی او د عمل په ساحه‌کی تری کار واخلی .

د باران تعبیر د مینو لپاره د وصال او کامیابی زمینه برابر وی د بزګرانو په‌نظر د غلی‌دانی وریا ګڼله کیږی ، د پیغله له نظره د باران څاڅکی د ملغرو د امیل شباهت لری او بیلتون وهلی مین یی د خپلو و ښکو مثال ګڼی او ، ورسره دااوښکو تو یولو سیالی جوړوی زمونږ په خلکو کی د باران د وریدلو یو له‌کیف نه ډك هر کلی چی غالبا د دوی د خاصی مینی ژباړه کوی ، په ښه شان لیدل کیدی شی ، دغه احساس یو خو د هوا د بدلون‌له امله ده او بله‌دا چی دوی سره د کرنی او بزګر ی په چارو کی‌خاصه مرسته کوی هغه وخت چی باران په شیبو وریږی نو د ورځی له خوا د بزګرانو اوځینو کسبګرو د کار مخی ته څه خنډ پیښوی ، د دی پر ځای چی په مقابل کی‌دوی ورته وزان انعکاس ښکاره کړی خوشالی کوی او د سات تیری ترتیبات نیسی د کلی ځوانان سره را ټولیږی د کلی په حجره یعنی د ځوانانو او میلمنوپه لویه خونه کی د ساز په غږولو او د سندرو په ویلو د باران د څاڅکو سره خپله هم آهنګی او ملګرتیا نیسی ، د حجری د نغری په ګرد چاپیره کی د نکلونوپه ویلو او د سندرو په اورولو خپل وخت په خوښی او خوشالی سره تیروی .

دغه کیفیت هغه وخت ډیرخوند ور بریښی چی دغو سړو او یخنیو سره د مینی تودوخی او حرارت مقابله وکړی .

لکه چی یوه پیغله خپل یارکره د ټاکلی وعدی سره سم د تلوعزم لری نو د باران څاڅکو ته داسی خطاب کوی .

مه اوره بارانه ، بغره به می
لمده کړی
کمیس می
دالوان دی،سینه به می‌پری‌سره‌کړی

ګوندی چی‌د سپیڅلی‌او پیغلوټی مینی دغه آرزو به د څو شیبو لپاره قبوله شوی وی شاید چی د محبت د تلو سو معصومه هیله به دهغی د خوښی په مطابق دغه ور یا ځنډیدلی وی ځکه چی دوی ډیری نازولی دی حتی طبیعت هم د دوی نازونه منی او احترام یی ساتی .

په عمومی ډول خلك د بارا ن اوریدلو ته ډیری دعا ګانی کوی دا ځکه چی د باران پ وریاکی دخلکو عمومی ګټی مضمری دی ، کله کله داسی هم پیښیږی چی دبا ران زیاتی دمینو د وصال شپه اوږدوی وخت ژر نه تمامیږی ، هغه وخت چی د فراق او بیلتو ن په نیلی سپور قاصد (استازی) د خوارو مینانو د جلاکیدو پیغام راوړی نو خواره مینه له ډیره غمه تر وره‌شی هر څومره بهانی چی کوی ګټورنه لګیږی ، د پلا او مور یا مشره خور څخه شرمیږی چی د مینی سو ز ورته ښکاره ګاندی نو مجبوره‌شی چی په‌خواستونو او راز راز ګوندی چی ګران لالی د تلو تکل ونکړی پاتی به شی او بیاهم شپه به زما سره یو ځای تیر ګاندی ، دا وخت لاس په دعا پورته کوی او خپل مین ته د شپی د پاتی کیدو بلنه ورکوی .

بدی سرو کی ، ګی میرمن قمر ګله دغه حالت څومره ښه تمثیلوی چی .

دا ګرد چاپیر په غرونو راغله توفانونه
ږلی وویږی ، نو ..
مه ځه دلته شپه وکړه
پاتی باران دی

پ عهد او پیمان باندی وفا کول یو انسانی اخلاقی صفت دی، پښتنی عهد او تړون دومره کلك او متین دی چی هیڅکله نه ماتیږی ، په وعده باندی وفا کول او هغه ترسره کول د پښتنی کلتور یو اساسی جز ګڼ ځیدلی دی نو ځکه‌هغه مینه پیغله چی د خپل یارد راتګ په‌وعده ډاډه ده نو د سخت باران د وریدو سره سره اطمینان لری چی په ټاکلی لحظه ورته رسیږی نو ځکه حق لری چه په هسکه غاړه ووایی .

که په شیبو شیبو باران وی زما پخپل لالی باور دی رابه شینه

په هر صورت ، رښتیا ده چی دغه څاڅکی د خدای رحمت دی ، او ستر نعمت .

په دغو ښکلو څاڅکو کی راز راز خوند ونه ، ګټی او منفعتونه پراته دی ، نوځکه مینان هم تری‌به پوره اندازه دپاکی مینی‌په خوندورو پیمانو استفادی کوی نو راځی چی د دی ادعا له خاطره د پښتو د فولکوری ادب له بحر څخه هم د باران په هکله څو په زړه پوری لنډی له نظره تیری کړو .

باران د او ښکومی وریږی بینیازه یار راته په‌زړه‌راکړ دداغونه
باران که اوری باك یی نشته
دیار وعده‌می‌مازدیګر دی‌رابه‌شیبه
ما د باران تر څاڅکو ځار کړی
دیار پرمخ می‌مر غلری تو یونه
(تر بلی ګنی پوری خدای پا مان)

بدتر از مرگ

از اینجا با ماهمراه شوید

ترجمه : دکتور شهسوار

کریج عضو باز نشستهٔ سازمان امنیت‌ماورای بهار انگلستان است که‌پس ازکشته شدن معشوقش «تسا» دریکی‌از ایستگاه‌های‌متروی لندن، انتقام اورا می گیرد وسپس ازشدت غصه به‌یکی از جزایر یونان‌آندراکی‌رفته نزد پدر خوانده اش سرالفینو منزوی میشود. درهمین وقت آقای لومیس که‌درین‌سازمان سمت مهمی دارد،دوباره به‌جستجوی او برآمده بااصرار‌اورا وادار میکند تابخاطر صیانت منافع انگلستان دریکی‌از جزایرنفت خیز خاور میا نه ماموریت جدیدی‌را بپذیردواز جان ناکسوس میلیونر یونانی وهمسرش فلیپ که احتمال دارد از طرف مخالفین‌انگلستان ربوده شده وبه‌وسیله فریفتن‌آنان لطماتی به منافع نفتی انگلیس وارد گردد،محافظت کند .

شب گذشته درتیاتر (دیوك) گردن بند قیمت بهای پیا بسونی ستارهٔ زیبای ایتالوی به‌سرقت رفت• سر مفتش لینتون این سرقت را کشف کرد وگردن بند را ازدستکول‌خانم لارد سوی وی بیرون آورد•

مفتش لینون عقیده دارد که سر قتهای بزرگ سایر محافل اشرافی لندن نیزبهمین شکل صورت گرفته است•»

ـخیلی عالی است من هیچ فکرنمیکردم توقادر باشی چنین خبرنابی بتوانی بنویسی فعلا جزاینکه منتظر بما نیم ، کار دیگری نداریم •

ـاگر لیدی سوی وی ادعا کند که من دروغ گفته ام ؟

ـچنین ادعایی نمیتواند• تودر وقت‌جنگ صاحب منصبان قوای بحری انگلستان بودی وارزشهای ازتو درانجام خدمات محوله ات دیده شده بعلاوه نام مامایت هم دربین‌است وباچنین سوابقی آیاتویك دروغگو بوده میتوانی ؟

***

فردای آنروز، مارك سوی وی بوسیلهٔ هواپیما وارد لندن شد• یکی ازاتوموبیل های مجلل مربوط به‌نمایندگی یك کشور خارجی انتظاراورا می‌کشید• همینکه تشریفات گمرکی راتمام کرده سوار اتو موبیل شد ، بلافاصله بسوی شهر حرکت کردند• وقتی که‌اتومبیل حامل او به حوالی لندن نزدیك شد، مارك نفس عمیق وراحتی‌کشید • درپهلویش نمایندهٔ کلتوری زارب‌نشسته‌بود• وی به‌ما رك اطمینان میداد که‌دربدل‌خدماتی که ازاوبه نفع کشورش (زارب) دیده شده ویرا یاری خواهند کرد وتنها یش نخواهند گذاشت• ولی در باطن این‌اندیشه رادر ذهن پرورده‌بودند که اگر اسرار کار مارك به‌پولیس فاش وموجب گرفتاری او شود، قبل از آنکه چیز زیادی گفته بتواند، اورا بکشند البته آتشهٔ محترم کلتوری‌زارب، ازین که‌چنین امری را قبلا دریافت داشته نخواست چیزی بمارك بگوید •

اتوموبیل بسرعت ۱۲۰ کیلو متر فیساعت پیش میرفت • مارك سوی وی به‌پشتی‌سیت عقبی تکیه داده بود و(سکای ویز)هوتل را پشت سر گذاشته‌بودند•

ایستگاه های توزیع پطرول مثل چراغ های دوجانب سرك یکی دنبال دیگر رد می‌شدند•مارك سیگاری روشن کرد، به‌عرب پهلویی اش اشارهٔ راکه پیش روی شان معلوم می‌شد، نشان داد• درعین حال هردو کامیون بزرگی راکه ازجانب مقابل شان غرش کنان نزدیك می‌شد، دیدند• باوجودیکه راه دران قسمت کم عرض می‌شد، کامیون کناره جاده رانگرفت وازسرعت خودهم کم نکرد. نزدیك شد.. نزدیك شد ودرآخرین لحظه ناگهان اشترنگ رابسوی اتو موبیل آنان تابید •

راننده بعجله بسمت حاشیهٔ جاده پیچید وبا کانکریت‌پیاده رو تصادف کرده موازنهٔ خودرا باخت • آتشهٔ کلتوری درحالیکه با یکدست سرمارك سوی وی رااروی سینهٔ خود فشار میداد بادست دیگر تلاش داشت،

تپانچهٔ خودرا ازجیب بیرون بیاورد• همینکه اتوموبیل توقف کرد، بسوی درفشارآوردند• مارك درحالیکه آتشه را ازخود دور میکرد دست بسوی دستگیرهٔ اتومبیل انداخت ولی بیش ازتماس دست او دربخودی خود باز شد ویکی ازکار کنان حفظ ومراقبت‌جاده، درخلای در ظاهر شد• چهرهٔ مرد کارگردر نظر مارك بیگانه جلوه نمیکرد ولی‌او دران لحظه چنان ترسیده بود که فرصت و حوصله آنرا نداشت فکر کند صاحب این چهره رادر کجاوچه وقت دیده‌است•

اینمرد درحالیکه سعی میکرد آتشهٔ کلتوری را واز مخمصه نجات دهد بادسته تپانچه‌بفرق او کوفته بیهوشش‌کرد. بعددست بجیب اوبرده تپانچه اش راگرفت • درپیش روی اتوموبیل آنها به‌علاوهٔ نفر موظف کلینیك ،یکنفر دیگر نیز دیده می‌شد که تلاش داشت رانندهٔ‌مدهوش آنانرا از جایگاهش بیرون بیاورد• مارك که کمی‌بخود مسلط شده‌بود، درلحظه یی که‌آتشه‌کلتوری مدهوش رابسوی امبولانس می‌بردند، غفلتا بطرف در اتوموبیل حمله برده بیرون آمدولی مردی که‌آنجا انتظار می‌کشید بسوی اوحمله برده‌گرفتارش کردولحظه‌یی بعد بزمین افگند• وقتی دید مارك دیگر مقاومت نمیکند دست‌اورا هم گرفته بطرف امبولانس پیش برد• او را سوار امبولانس کرد وخود نیز بایك جست به‌تعقیب اورو ی امبولانس پریده‌بود•

امبولانس بلا فاصله حرکت کرد•آنوقت مرد چابك دست بسوی مارك سوی و ی‌دیده گفت : آه، سوی وی، دوست قدیم من ! بمن بگوبه بینم کار پاسپو های تو درچه احوالی قرار دارند ؟

***

یك‌ساعت بعد اتوموبیل درمدخل یك عمارت قدیمی چوب‌کاری که‌چندان جلب توجه نمی نمود، توقف کرد• اینجا بیك بیمارستان شبیه وطرح گل کاریهای حیاطآن فوق‌العاده جالب نظر بود• درداخل این تعمیر مودرن ترین دستگاه ضدجاسوسی انگلستان تعبیه شده‌بود• چشمهای الکترونیك که‌پشت در مراقبت میکرد آنرا بروی آمبولانس کشود• همینکه امبولانس روبروی او لین در داخلی توقف کرد کریج ازان بپایین‌جست وبه‌سوی وی گفت : بپر پائین ! بایدهر چه زودتر دوکتور رابه بینیم•

آتشهٔ کلتوری زارب وراننده نیز دراینموقع پایین آمده درحالیکه نمیدانستند چه واقع شده ،دست برکمر ، انتظار می‌کشیدند•

وقتی سوی وی پایین شد‌دردست خود دستمالی داشت که‌باآن اشکهای خودرا می‌سترد• او می‌گریست•

ازدر داخل شدند • یکی ازکسانیکه در امبولانس دیده شده‌بود، هر دو راهمراهی میکرد• سوی وی بایك نگاه گاریرسون را شناخته بود• دری راکه روی آن گروپ (فزیکو تراپی) نوشته بود، تك‌تك زده داخل شدند • لویس که باآن جثهٔ بزرگ وصورت دایم عر قناکش پشت یك میز نشسته وبیك بابا نویل چاق خیلی خوب شباهت داشت• نگاهی به‌کریج افگنده گفت :

ـواقعا فوق‌العاده است •

کریج جوابی نداد فقط بادستهای مرطوبش نوك بینی خودرا خارانده بعد آنرا به آستین لباس اطفائیه اش پاك کرد• لومیس پرسید:

ـآیا مقاومتی دیده شد ؟

کریج جواب داد :

ـخیر • فقط آتشهٔ کلتوری وراننده از اینکه پاسپورت دیپلماتیك دارند، حرف‌زدند ولی فعلا هردو مثل بره آرام استند•

ـسوی وی چطور ؟

ـاووی خواهد هر چه زودتر با مادرش ملاقات کند•

ـاگر بچهٔ صحیح ومطیعی بماند ودرستی خودرا ثابت کند، مادرش رابه او نشان خواهم داد• ولی درحال حاضر این دونفر راباید دستبند زد• زودباش گاریرسون !

گاریرسون آندونفر راباخود برد وکریج ازکنار میز دورزده دست روی شانهٔ سوی وی نهاد وبافشار اندکی اورا روی یك‌چوکی نشاند •لومیس گفت:

ـانتخاب باتو است سوی وی : یا همه چیز رابرایما خواهی گفت و یا دراختیار کریج قرارت میدهیم تا با اسلوب خودش ترابحرف بیاورد • من ازتو خوشم نمی آید ولی کریج ازتو نفرت دارد• بعدبسوی کریج برگشته گفت:

(امروز صبح یك خبرتازه از دو کتور داشتیم راجع به دایتون بلیز. راستش‌کریج اورابکلی برباد کرده یی تاهنوز قادر به‌سخن گفتن نیست •) دوباره متوجه سوی وی شد: کار روائیهای کریج اینك ازین قبیل است • من اگر بجای تو باشم ترجیح میدادم صحبت کنم وسرو کارم با اونیفتد وبدیدار مادرم هم نایل‌گردم•

سوی وی گفت : شما حق ندارید با من اینطور رفتار کنید • حق ندارید • فکرکنید اگر سفارت زارب ازین‌جریان مطلع شود،چه خواهد شد ؟

ـچه جریانی‌را؟ تصور میکنی‌آن دوگوریلی که باتو همراه کرده بودند، میل باز گشت بقفس خودرادارند ؟ حادثه را آنها بوجود آوردند برای اینکه بتوانند از چنگ دژخیمان خود فرار کنند• شماهم اینجا برای استنطاق تشریف آورده اید• شاید درنتیجهٔ اظهارات شما رانندهٔ کامیون رابتوانیم توقیف کنیم• اینست اصل جریان • زارب درین جریان قانونی ترافیکی چه اعتراضی میتوانند بکنند ! تو فقط بهتر است راجع بمادرت و بعد هم راجع به‌کریج‌فکر کنی•

ـ یعنی مادرم راچه میشود؟

-دزدی کرده است. آنهم گردن بندی‌راکه حداقل یکصد هزار پوند ارزش‌دارد. مجبوریم اورا برای مدتی بحبس محکوم کنیم. یعنی درجستجوی دلایل بیشتراستیم.

- حتما آنرا هم تهیه خواهید کرد، چنین نیست ؟

-این دیگر بتو مربوط است. به کریج نگاه کن ودرست بیندیش. آنگاه تصمیم خود را بگیرد. من دومین دفعه عادت ندارم سوال کنم.

سوی‌ون ، بسوی کریج نگاه کرد. مردی درالبسهٔ ژو لیده اطفا ییه ولی نیرو مندو خشن حتی خیلی خشن تر ونیرو مند تر از داتیون بلیز غول پیکر . لاجرم جواب داد:

-بسیارخوب .

- حالا درست شد اکنون به چوکی خود تکیه بده وسعی کن مستریح‌باشی.

-ولی مادرم ؟

-همینکه کار ما وشما تمام‌شد به‌سکاتلیند یارد تیلفون میکنم. برای اونگران نباش.

آنگاه لومیس نگاهی بکریج افگند و کریج برای بیرون رفتن بطرف در حرکت کرد. لومیس به‌سوی وی گفت:

-خوب حالا تعریف کن.

کریج بیرون رفت تالباس تبدیل‌کند وهم درعین زمان بتواند راجع به‌فلیپا آزادانه وبطور خاطر خواه فکرکند . لومیس هم هم‌درکارش کاملا موفق شده بود . ناکسوس قراردادرامطابق‌میل اومیتوانست امضا کند . فلیپا هم‌در بستر بیمارستان باقی خواهد ماندو سرماتیو برای معالجهٔ کاملش از هرگونه تلاشی مضایقه نخواهد کرد . ولی وضع دیروز فلیپ اورا درحالتی نیمه دیوانه ،خواب‌زده وسرسام‌گرفته نشان‌میداد. درهرحال برای آن زن هرچه واقع می شد بازهم لومیس برنده بود. ذاتا او همیشه برنده‌می‌شد .

کریج‌دراتاق‌دیگری راکشود. آنجا یک دیوال دیده می‌شد روی آن خودرا رها کردو بلافاصله بخواب‌سنگینی فرورفت. سه‌ساعت گذشته‌بود که‌در بازشده لومیس داخل گردید. وضع آرامی داشت. روی کریج خم‌شده انگشت بصورت اوکشید. کریج بدون آنکه چشم باز کند، گفت:

-خیر .خیلی خسته‌ام.

لومیس پهلوی اونشسته‌گفت:

-این بچه نزدیك‌بود مرا از خنده بهلاکت برساند. درعین حال راستی بسیار متعجب شدم .

کریج فورا بجای خود راست نشسته پرسید.

-پس خبرهای خوبی نداری ؟

-خیرجانم. ازنظر مابیشتر ازتوقع ما است. سوی ون باداتیون بلیز ازسالها به‌اینطرف همکار بوده است. افکار سیاسی واید یالوژیکی مشترکی داشته اند. طی مسافرت ها به‌اروپا، امریکا وجزیره انگلیند همیشه یکجا بوده اند تاآنکه گذار شان به‌زارب افتاده البته بعداز ۱۹۵۰ وهمان دردی راکه‌آندریوس‌وشیبل درآنجا داشته‌اند اینها نیز بهمان مبتلا بوده و لاجرم ازآنها استقبال خوبی بعمل آمده است.

نخست در آنجا بحساب یکی از رقبای سیاسی انگلستان کار میکرده وبعد هاهم بفروش اسراری پرداخته که از شرق دور باخود داشته است. چندی بعد شیبل، داتیون بلیز رابحرم فرستاده ومیخواسته است درانجا دوستان وهمکاران جدیدی برای موفقیت پلانهای آیندهٔ خودشان ، دست وپا کند . ولی‌وقتی داتیون بلیز بحرم رفته وبا مردم تماس گرفته باکمال تعجب دیدکه اززندگی خود چنان راضی استند که‌گویی دربهشت بسر می‌برند . پدر سلینا هم مردی بوده که حاضر نمی شده به هیچ نوع زدو بند وتوطئه یی دخالت کند. معهذا داتیون بلیز سعی کرده اورا قانع کند که انگلیسها مردمان دروغگو ووعده خلافی استند. بعدهم اطلاعاتی راجع به اینکه فرمانروای زارب اردوی جدیدی تشکیل داده وبزودی بحرم حمله ور خواهد شد، دراختیار پدر سلینا گذاشته ودر بهای آن بااودوست ومحرم گردیده است .

کریج‌پرسید:

-امابرای چه ؟ درانجا که خبری نیست ؟

- این هم از خود اسباب دارد . اهمیت ستراتیژیکی زارب یکی از این اسباب است.

ماکه‌دیگر به آنموضوع چندان علاقه نمیگیریم، امریکاییها نیز زیاد دلچسپی‌نشان نمیدهندوسایرین هم. ولی همهٔ این توطئه ها زیر سرشیبل است که میخواهد شخصا بکارهایی دست بزند که بتواند خود یکی از مقتدر ترین افراد جهان باشد. سوی ون میگفت : (اودشمن بشریت است) شیبل معتقد است که ازجامعهٔ انسانی انتقام بکشد ولو بدست هر کس که‌باشد . او اینك راز کوبالت ومحل معدن آنرا میداند ومیخواهد روی آن معامله کند باهرکه بیشتر پول بدهد وبیشتر بیرحم باشد. طبعا برای نقل وانتقال آن مادهٔ قیمتی ودرعین زمان خطرناك بوسایط نقلیه احتیاج پیدا می‌شده ودرك این احتیاج ضرورت تفاهم باناکسوس‌رابمیان آورده است . اگر ناکسوس از زارب حمایت کندطبعا زارب حاضر بوده بعد اشغال حرم زمینهٔ تسلیم دهی معدن کوبالت رابه شیبل وهوا خواهانش فراهم سازد.

آنوقت کشتی های ناکسوس برای انتقال کوبالت بخدمت شیبل قرار داده می‌شد. و ظاهرا دربرابر مراقبت های بین المللی محمولات کشتی را پطرول وانمود میکرده‌اند. واقعا هم‌کشتی های ناکسوس برای انجام این کار محفوظ ترین وسیله بشمار میرود. طبیعی است که‌ماازچنین جریانی نمی‌توانستیم

چشم بپوشیم زیرا این‌خود وسیلهٔ بروز یك جنگ جهانی دیگر شده میتوانست وشیبل این راهم‌میدانست.

لومیس به‌پشتی چوکی خودتکیه داده یك سیگار برگ ازجیب خود بیرون آورد وروشن کرد. بعدیکی هم به‌کریج تعارف نمود. کریج یك نفس عمیق‌کشیده گفت:

-متعجبم که‌چگونه تاکنون عقلت‌را ازدست نداده یی ؟

-درهرحال وضع تغیر میکندزیرا داتیون بلیز مردمهی نیست. اوفقط از انسانها متنفر است وازکشتن ، بهم ریختن ونابودی انسانها ودیگر اشیاحظ می‌برد، چنانکه در مورد سرافینوی پیرکرد. باتوهم‌میخواست‌چنین کاری بکند . بهترین ذوق اورا آدم کشی تشکیل میداد . شیبل هم‌درحال حاضر مرد مقتدری نیست ولی عین خصوصیات فکری داتیون بلیز را دارد زیرا یکی ازبقایای‌پر عقده زمان نازی است.

ولی راجع به‌سوی ون، میدانی اوچراباآنها هم عقیده شده وهمکاری میکرده ؟ برای اینکه مادرش رادوست داشته وازپدرش‌متنفر بوده است. علت‌هم این بوده که یك روزپدر ومادرش رابرهنه درحال معاشقه دیده، پیشانی اش عرق کرده ومربیه‌اش‌احساسات اورا تایید ودامن زده است. ازان روز به‌بعد اززنها وپدرش بدش آمد. البته به‌استثنایی مادرش . بعدهاکم‌کم ازتمام انسانها نفرت کرده وبا گرویدن به‌فلسفه تکرر تاریخ اندیشه های جدیدش در مغز او کانکریت شده است. باوجود تمام این هایك لحظه ازفکرمادرش غافل نیست. به اوگفتم که‌فقط بوسیلهٔ تیلفون میتوانید بامادرش صحبت کند. قبل ازانکه بادیگری تماس بگیرم می‌خواهم یکبار دیگر بااوصحبت‌کنم

***

وقتی (اس.اس. هیگرا) به‌لندن واردشد، شیبل وسلینا قبلا باپاسپورت دیپلماتیك بساحل پیاده شده وبا اتوموبیلی که‌پلاك داشت بسوی یکی از نمایندگیهای سیاسی خارجی درحومهٔ لندن رهسپارشدند.

شب رادرانجا گذرانیده وفردای آن‌بیکی ازبناهاییکه درحومهٔ نایت بریج واقع بود ، منتقل گردیدند. این یك عمارت قدیمی بادهلیز های کم عرض بود. که‌بایك‌دستگاه فرستنده موج کوتاه، دیپوی کوچك اسلحه ویك بلاك رهایش تکمیل می‌شد. تمام پنجره هاباسیخهای آهنین گرفته‌شده وبحیث یك‌مرکز جاسوسی برای زارب و همکاران‌آن کشور ازان استفاده بعمل می‌آمد. شیبل همینکه درانجا جابجا شد، روزنامه های آنروز رابرای مطالعه پیش کشید، سفر تلگرافها راحل کرد، عکسهای رسیده را از نظر گذشتاند. بعد هم بامرکز خودش در زارب ذریعهٔ امواج کوتاه مصاحبهٔ مختصری انجام داد. رو یهمرفته تمام جریانات‌وخبرها اورا عصبانی کرده بود. از جریان چنین نتیجه گرفت که‌تنها گذاشتن سوی ون اشتباه بزرگی بوده‌است. اورا می کشتند خیلی بهترمی‌بود زیرا شیبل میدانست که سوی ون‌پس از پنج دقیقه تحقیق بلبل‌وار بهمه چیزاعتراف میکند .مامور مخفی هر دو دست خودرا روی چهره اش نهاده عمیقا به تفکر پرداخت وبعد از ده دقیقه دوکار انجام داده میتوانست .اول سوی ون راباید بهر نحوی می‌شد، بقتل برساند . البته برای جلوگیری ازبحرف‌آمدن اودیرشده بود اما بازهم کشتن او لازم بنظر می‌رسید زیرا سوی ون دیگر نه‌برای خودش ونه‌برای شیبل مفید واقع شده میتوانست .سرنوشت اومعلوم بود. دومی کار ناکسوس بود. امضای‌اوبرای جلوگیری ازتعلق گرفتن پطرول به‌انگلستان ومتحدینش برای‌شیبل بسیار لازم بود. زیرا باین وسیله میتوانست هرچه زودتر اردوی زارب رابرای تسخیر حرم بحرکت‌در آورده‌و پیش ازدیگران برمنبع عظیم کوبالت مسلط شود. البته اینکار در صورت عقب نشینی عساکر برطانوی ازان‌جا، بهتر شکل میگرفت. دربنمورد توافق ناکسوس بسیار لازم‌دیده می‌شد. شیبل مجبور بود بهر طریقی‌شده ناکسوس راپیدا کند وچنین موافقت نامه ایرا باوی به‌امضا برساند.از طرفی این‌راهم یقین داشت که‌کریج ورفقایش از اهمیت اینموضوع باخبر اند وچشم درراه شروع بکار او استند . بنابراین یگانه چاره او این بودکه‌برنگی ازرنگ ها کریج و رفقایش را ازبیراهه دنبال نخودسیاه بفرستد وبهترین وسیله برای ایجاد این گمراهی هم، سلینا بود. خیلی زود دونفر ازکسان مورد اعتماد خودرا ازنمایندگی زارب احضار کرد. دونفری که درعین حال ازهمدیگر متنفر بودند و بخوبی میتوانستند جاسوس همدیگر شوند واز شیبل هم فوق العاده خوف‌داشتند.

متفقا پلانی ترتیب دادند . این پلانی بودکه تطبیق آن آسان وعملی درنظرگرفته شده‌بود . شیبل هم‌پلان آنها را پسندید انصافا خیلی دقیق بنظرمی آمد. پلانی که‌مانع استفاده دشمنان او ازذخایر پرقیمت زارب وحرم می‌شد، تبلیغ رابنفع او توسعه میداد واز همه مهمتر نابودی حریف قوی پنجه‌اش کریج‌رانیز تضمین‌میکرد.

فصل نوزدهم

ازانطرف سلینا نیز بفکر کریج بود ونزد خوداعتراف میکرد که‌درمورد او دچار اشتباه شده ودرست قضاوت نکرده بود. کریج آدم جسوری بود. باید به‌او علاقه میگرفت وبه‌گفته هایش عمل میکرد. این فقط یك‌راه داشت اینکه نزدپدرش برگردد ، پستی‌هایی راکه از داتیون بلیز دیده‌بود بیان کند واز سخنان خطرناك شیبل وخطراتی که ازناحیهٔ کوبالت متوجه کشورش میشود، پدرش را آگاه کند.حه‌درنخست باورش نیامده بود فقط وقتی به اهمیت وبزرگی خطرپی‌بردکه شیبل کتابها وتصاویر مختلف رادراینمورد به‌اونشان داد.

بقیه درصفحه ۵۸

هنرمندان خبرساز

آشتی لیز و برتن

خبر جدائی ریچارد برتن و لیز تایلور درماه های گذشته از داغ ترین خبر های هنری جراید و مجلات کشور های مختلف بود . ریچارد برتن شوهر پنجم لیز تایلور از وی جدا شده بود ودو روز های تنهایی الیزابت تایلور شخص دیگری بنام هنری وینبرگ ۳۹ ساله در کنا ر وی دیده میشد .

اما اخیرا شایع شده که این دوزوج معروف هنری یعنی لیز وبرتن باهم آشتی کرده اند و به جدا یی موقتی خود از همدیگر خا تمه بخشیده اند . میگویند در ایـــن کارلو پونتی شو هر سو فیـــا

لورن نقش عمده داشته زیرا هر دورا بخانه خود دعوت نموده با هم آشتی داده است . اگر این آشتی واقعا زندگی مشترک این دوهنرمند پرقدرت سینما را چند سال دیگر دوام بدهد شاید آنوقت فکر جدا شدن از همدیگر را دیگر بخود راه ندهند زیرا همین حالا لیز تایـلو رصاحب نواسه است .

هنری وینبر گ (سمت راست) مردیکه درایام جدائی لیز و برتـن بیشتر بالیز دیده میشد و د رمورد ارتباط اوبا لیز شایعاتی سرزبانها افتاده بود.

لیز تایلور باو جودیکه صا حب نوا سه شده ه هنوز هم قشنگ و جذاب است

جوان پر استعداد

محمدعمر شخصی است کوتاه قد وشوخ طبع که بامهارت تمام میتواند ازدهن خود آواز تبله وزیر بغلی را بیرون کند به قسمیکه سه انگشت دست راست وچپ خود را گرفته در حالیکه کومه های روی خود رامی پندانند بروی خود میزند صدای تبله یازیر بغلی بیرون می آید واگر کسی چشم خودرا ببنـــدد فکر میکـــند حقیقتا صدای تبله ویا زیربغلی رامی شنود از محمدعمر پرسیدم که چطور این هنر را یاد گرفتی گفت تقریباً سیزده سال داشتم یعنی ۲۵ سال پیش از امروز بـه رادیو بـه دقت گوش میکردم ومیخواستم دهل وتبله رایاد گیردهمان بودکه سطل راگرفته همراه رادیو یکجا می نواختم تاآنکه توانستم باغژک ودنبوره همسازشوم از محمدعمر که شوقد تخلص میکند خواستم تادر باره سفرهای خود در داخل وخارج کشور چیزی بگویدسر خودرا تکان داده گفت متأ سفانه به خارج سفر نکرده ام امـا یکبار

بقیه درصفحه ٦٢

باز هم هما ما لینی

چندروز قبل باردیگر فیروز خـان هماما لینی و مدن پوری بکا بل آمدند وبدون توقف در کابل بسوی قندوز رهسپار شدند تاقسمت های باقی‌مانده فلم (پرهیزگار) را تکمیـل نمایند .

در میدان هوایی کابل عده زیادی

از علاقمندان هماما لینی برای دیدن وی حاضر شده بودند .

فیروز خان چند روز وقت تر ا ز هماما لینی ومدن پوری به کابل آمده بود .

دزړه خوناب

ستا دعشق حرفوی تورنه‌دی ګلګون‌دی
هم‌په داچه نوشته په‌جګړ خون دی
تش به نشی هغه خم دعشق دمیو
چه‌یی خاوری دفرهاد اودمجنون دی
ددنیا چاری همه واړه فانـــــی دی
دادستا جورو جفا ولـی افزون دی
مقتولان ستا دغمزو دی لاله نـــه دی
چه‌په سره کفن له‌زمکی را بیرون دی
درحمان دزړه خوناب مګر قبـو ل شو
چه‌مخونه ددلبـر و پری، ګلګون دی

رحمان بابا

دشپونکی مینه

ای‌زما محبوبی ! زما خواته راشه او زما سپیڅلی مینه ومننه!

څودغرونو اود غونو ترمنځه څوګلونه او غونډیو ،چینواو دروتر منځه زما دشپیلی له‌غږ سره په نڅاشی.

اوس که‌دی، خوښه وی‌زما خواته را شه اوزما سپیڅلی مینه ومنه

دواړه‌به دغږبجن کمری دپاسه کښینو او شپانه به‌وګورو چه خپلی ښکلی رمی، خپل ښکلی پسونه دورشو ګانو اوځړځایونـو خواته بیایی.

دلویو سیند ونو خواته هلته چه‌له او بو څخه شرشری جوړیږی، دیو اوبل په‌غیږکی به سره کښینو او هغوی مرغانو له‌غږ څخه به‌خوند واخلو چه دپسرلی تازګی دخـا ن خواته راکښلی دی هغوی ته‌به مبار کـــی ووایو .

ګرانی !زه‌به سرو اوعطر جنو ګلانو څخه ستابستر دډکړم اودسرو ګلانو ګیډی به دی په بستر کښی وشیند م اوتابه لکه‌دآسمان سپوږمی دګلانو ترمنځه کښینوم.

اوس دی، که خوښه وی نو راشه او زما سپیڅلی مینه ومنه

زه به ډیری ښکلی مګر ساد ه جا مــی درته له ور یښمینو جوړی کړم اوداسی‌پټی به درته‌جوړی کړم چه تمی یی‌دسروزرو وی

اوس دی که خوښه وی راشه او زمـــا سپیڅلی مینه ومنه

ستر ګی

خندانی سترګی دهرچا خوښی دی
که ښکلی سترګی یو زما خوښی دی
چه سلامی ته یی راځی په سترګو
بس دهغو خلکو ربښتیا خوښی دی
زاهده‌ولی می‌وهی ستر ګـــو کښی

خدا یږو چه داستر ګی هم ستا خوښی‌دی
ګلی داستا خندانو سترګـــــو- کښی
سترګی زماتل په‌ژړا خوښی دی

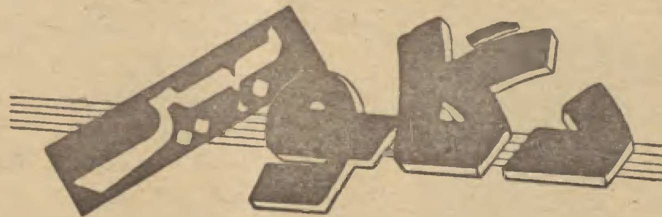
«خالصه» اور دمینی وسوم کنه
چه‌می ویناوی سوی ستا خوښی دی

«خالص»

مغروراوښکی

هره څڅیکه کښی دننه بی حسابه فسانـــی‌دی
دزړګـــی درازاکښی پټی شوی لویی ترانــــــــی دی
داخو تشه رنا نده چه پتنګ ور بانـــد ی‌سوزی
دا خــواوښکی دی دشمعی‌چه پری سوزی پروانی‌دی
ماقرار دګل غمونو دجانان په غـــم کښـــی‌بیاموند
مانـــه‌پاتی شرابو نه مانه پاتی میخانی دی
دبدرنګی دربښتیا نه دبی مخی دروغ‌ښــــه‌دی
دجانا ن‌دخولی مزه کړی که دروغ که بهــا نی‌دی
ماتودی مغروری او ښکی ددکوکی په وړاندی‌کیښوی
ما وی دی دغه‌می خوبونه،وی دامی خزانــــی- دی

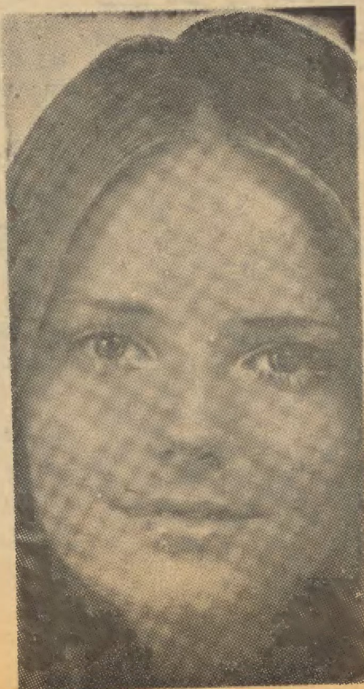
مفتون

دزلفو فکر

عقل‌له مالاړ شه په دوران د تـوروزلفـو
تاویم‌لکـه زلفی په ارمان دتورو زلفـــو
پټ‌په خانقا کښی له عالمه چـــــه‌ګوښه شی
ذکرفکر کاندی زاهدان د تـو رو ز لفـــو
تارپه تار خوری شی‌په رخسار د مهرویانو
راغله په‌کعبه دمـخ زنګیان دتورو زلفــــو
اوس‌به پکښی ښه فرو خت دزړونودمال‌کیږی
تا چه نـن‌پرانتی‌دی دکان دتو رو ز لفـــو
سوزی په کفن کښی لکه شمع پــــه‌فانوس کښی
سره لمبـــه‌پراتـــه دی شهیدان د تورو ز لفو
خوك دی چه به‌لاس دستا دتن ترچندنوروړی
پاس پر ی زانګی ښا ماران دتـو رو ز لفـــو

«معزالله»

د اوښکو سین

خیال یی چه‌په زړه کښی درخسار ساتم همیش
دننه په‌ګوګل کښی ګویا نار ساتـــــم همیش
بحرپه کښتی کښی نه ځائیږی شین د اوښکو
څوبه‌یی په سترګو کښی ایسار سا تـم همیشس
ستا څه خوشحالی چه وی زما په خوار یدلـــــو
پس له دی به ځان تر اوبو خوارساتم همیش
دیری را باندی خوږ دی په هیچا می‌پیر زونشی
پټ دننه په‌زړه کښی ستا اسرار ساتم همیش
ښه په هجران کښی ستاله زړه می‌لیری نشـــــوه
ګل ځوندی تازه دداغ پر هار ساتـــــم همیش
خوښس یی په‌آوازیم چه فریاد دعبدالقاسم کا
څکه یی داهسی شان افګار سا تـــــم همیش

غوره‌لنډی

زماپه برخه کښی پرته وه
زه‌دازل دعوه له‌چاسره کومه
زماپه برخه ملینتوب شو
څکه بیلتون ته دودسته سلام کومه
زماپه پټ کښی ژوند په کار دی
بی پټه ژوند دتخت په سرنه قبلومه
زما په‌تشه خندا مسته
که خوله می درکړه لیونی به‌شی مینه
زما په تاپسی رنګ ژیړ شو
کم عقله مور می دژیړی دواکوینه
زما په‌برخه دی کمکی کړ
زه‌چه کمکی یار لویوم زړه به ښه
زما په‌برخه یی ګلاب کړ
مدام یی غم درژیدو راسره دینه

کرشمه

په کتوله زاهدانو څخه توان وړی
دمخ‌خیال یی له عاشقه ځان ومال وړی
په خبرو په مانه په‌نازپه‌جور
زړه په‌هرصورت له‌ماڅخه آسان وړی
دجنت میوه‌یی مخ کړی زما هیره
بی تکلیفه می‌زړه سیب دزنخدان وړی
چه‌می وه‌ستی دصبراو ښکو یوړه
حسن وخارله آبادی څخه طوفان وړی
خیال به‌یی څه یوسی زماله‌خوا دصورته
ماخرابه کله باج کله سلطان وړی
کی‌هرڅو ځنی ساتم نه شاته کیږی.
خوب رویان په کرشمه‌زړه د«حنان»وړی

حنان

داوښکو امیل

کله دښادی، کله دغم‌چپی چه راشی
څکه په خنداشی سترګی څکه په‌ژړا شی
ماغوندی، به‌ته هم‌شوی لوی لیونی ګرځی
بلی که‌دمینی‌سری‌سکر وتی زړه‌کی‌ستاسی جوړ
می ورته ژر ژر درنو اوښکوا میل‌کړ
ماوی مروره که‌زما سره پخـلا شی
وایمه که‌داراغله زه‌به داوایم دا وایم
څنګه چه‌ښکاره شی خدایږو وارانه‌خطاشی
زه‌چه وایم‌زه ټول اخلاص اخـلاص یمه
غلی شی ساوه شی فکر وکړی په‌خنداشی
زلفی‌شونډی،سترګی به‌دی‌ټول‌زماقابوکی‌شی
دغه یوزړګی که‌دی زما قابو کښی شی
دوه‌مین یوځای دمحبت په‌قدر پوه‌کړی
قدرهلته ورشی چه‌دیوبل نه جدا شی

خواب ترسناک

اعظم رهنورد زریاب

ریف سیاه » مرد بد اخلاق و ه کو چه مابود. یامردم‌اینطور د . یك حقیقت این بود که سی در کوچه او را د و ست . حقیقت دیگر این بود که از هیچکسی خوشش نمی‌آمد. اینها ، او از کوچهٔ ما نمی ـ مردم کو چه هم به وجـــود ایند او عادت کرده بو دند. در بازار کوچهما اتاقی داشت اتاق به ســوی بازار بـاز . و قتی ارسی را باز میکرد، از دیوار خاکستری ر نگ نمایان میگشت . دیوار پراز ای ز نان بر هنه و نیمه‌برهنه .

هر و قت از بازار میگذشتم، از ارسی به درون اتـــاق سیاه» نظر می اندا خـــتم سهای ز نان بر هنه مثل‌آهنربا ایم را به‌سوی خــود شـــان یدند . دلم میشد که بایستم و این عسکهارا تماشا کنم،ولی نمی کردم ، زیرا مردم پشت م از کنارم می گذشتند . از دیگر ، خود «شریف سیاه» ظه سرش را از ارسی بیرون د و نسوارش را در بین بازار یکرد .

ی نمی دانست که پدر ومادر ست ، کسی نمی فهمید او از مده است . همچنانـــکه کسی مید کار و بار او چیست،فقط ه خاطر داشتند که مد تهـــا در کوچهٔ ما زندگی میکند ودر ین مدت آدم بداخلاق‌وبدگزارهٔ ست .

قد بلند و اندام چار شانه یی . پو ستش بلو طی تیره‌بود. یش همیشه کثیف وچملـــك یبود و ریشش را دیر د یـــر مید . بینیش پهن و پخچ‌بود مهای تنگ تنگی داشت.بدین هیچکس از ظاهر اوخوشش .

ن خوب او دشنام بود وعمل هم یك مشت محکم به دهن . زور عجیبی داشت و همین لای جان او بود . هرکس با او دو میگفت ، چشمهـــا ی

« شریف سیاه » تنگتر میشد، پرده های بینی پخچش میپرید و فر یا د میزد:

ـ ای خوك !

و به دنبال این فر یاد مشتش به دهن مرد مقابلش میـــرسید . ا و نمی توانست قـــدرت ضربتش را محاسبه کند. ازهمیـــن رو، تنـــها وقتی به خود می آمد که‌طرفش با سروصورت خون آلود روی زمیـــن افتاده می بود .

آنوقت حیرت زده و ابلهانـــه اینسو و آنسو میدید و بلا تکلیف در میان حلقهٔ تماشاگران می‌ایستاد تـــا پـو لیس هـــا بیا یند وزده زده ببر ندش طرف ماموریتـ بـه اینصورت ، قسمت زیـاد یکسال‌را در توقیف و زندان بسر میبر د .

یکروز خزا نی بو د .هوا رو به سردی میرفت . ناگهان در گوشه یی از بازارکوچك مان سرو صدایی برپا شد . همه به آنسو هجـــوم بردند .

من هم به آنسو دویدم و دیدم که ماهی پز کوچهٔ مان زیر پاهای «شریف سیاه » شتو پت میز ند ماهی‌پز مرد ضعیف وکو چك اندامی بود و توانایی برابری با «شریفـ سیاه» را به هیچ صورت نداشت، ولی با وجود این تسلیم نمیشد و تلاش میکرد تاضربتی به‌اوبزند .

ناگهان همه دیدند که «شریفـ سیاه» ماهی پز کوچك اندام را با دستهای نیرو مندش از زمین بلند کرد . درین لحظه چشمهـــای او تنگتر شده بود و پره های بینـــی پخچ وپهنش می پرید. درین حا ل فریاد زد :

ـ ای خوك !

و ماهی پز را در کرایی پر از روغن جو شان انداخت .

ماهی پز چیغ هولناکی کشیـــد کرایی سر نگون شد . روغن آن در آتش افتاد و آتش زبانه کشید دریك چشم بهم زدن دکان ماهیـ پزی در میان شعله های آتش قرار گر فت. در بازار هیاهـــو و هـــرج و مرج عجیبی بر پا شد . همه‌کس به هر سو میدوید و همه فر یاد میزدند . شعله های آتش بلنـــد و

بلند تر میگشت . کسی فریاد زد:

ـ همهٔ بازار خواهد سو خت !

کسی دیگری گریه کنان گفت :

ـ آب ، آب بیارید !

و یکنفر فریاد کشید :

ـ اطفائیه را خبر کنید !

و ناگهان آوازی بلند تر ازآواز های دیگر شنیده شد :

ـ اتاق من ... اتاق من !..

آواز «شریف سیاه» بود. او در گوشه یی ایستاده بود وشعله های آتش را مینگریست که دم به دم‌به ارسی نیمه باز اتاقش نزدیکتـــــر شده میرفت .

و یکبار دیدم که او به ســوی زینه یی‌که به‌اتاقش میانجا مید ، دوید . یك لحظه بعد او را درکنار ارسی دید یم . ارسی در شعله‌های آتش می سو خت . هیکل بزرگ او از پشت شعله ها دیده میشد .

بعد ، گریه کنان فریاد زد :

ـ همه چیز من میسوزد !.. همه چیز !..

سپس آوازش خا موش‌شد لختی بعدتر از زینه پایـــین آ مـد . در دستش عکسها یی بود که ازدیوار ها کنده بودـعکسهای زنان بر هنه.

ناگهان مثل اینکه همه منتظراو باشند ، به سویش حمله برد نـد «شریف سیاه» اول خودشـ را از ترس به دیوارفشرد.سپس مثل‌اینکه حشرا تی را از خو دش بتر سا ند کاغذها را در هوا تکان داد وفریاد ز د :

ـ بروید ... دور بر وید !

ولی‌مردم خشم زده به اونزدیکتر شدند . یکبار کاغذ هارا بـه سوی مردم انداخت وفریاد کشید :

ـ گرگها ! گرگهای درنده ! ..

چند نفر را با مشت و لگد از پا در آورد . برای خودش را هی باز کرد و به دویدن پر داخت . مردم هم از دنـبالشـ دو یـــد نـــد نمیدا نستیم به کجا می رود، ولـــی دنبالش کردیم .

نزدیك حمام زنانه که رسید ، ناگهان راهش را کج کرد و بسوی دروازه حمام دوید . داخل حمام‌شد جمعیت پشت‌در متو قف‌شدند.کسی نمیدانست چه‌کا ر باید کرد .

ناگهان از درون حمام چیغ وفریاد زنان بلند شد.چندنفر فر یاد زدند.

ـ این لعنتی چه‌کار میکند ؟!

و به درون حمام هجوم بر دنـــد سرو صدای زنان بیشتر شد .عده یی به شدت میگر یستند .کودکان از ترس و وحشت چیغ میکشیدند. بعدتر «شریف سیاه » از دروازهٔ حمام برامد .

سر و رویش خونالود بود . به سوی بام حمام دوید . چندین نفر دنبالش کردند .

او از بام حمام به بام خانهٔمجاور بالا شد .تعقیب کنندگان ازدنبالش رفتند . او به با مدیگری رفت و آنجا دیگر راهی نبود که برود .

بر کنارهٔ بام ایستا د وجمعیت‌را در کوچه نگریست .

بعد فریاد زد :

ـ ای گرگهای درنده !..

تعقیب کنند گان به او نزدیکتر شدند . او به کنار دیگر بام دوید وباز هم سر مردمی که‌در پـــاییـــن ایستاده بودند ، فریاد زد :

ـ ای گرگها .... می خوا هیـــد مرا بخورید ؟!

به شدت میگر یست . لـــختی اینسو و آنسو رفت و سپس باز هم فریاد زد :

ـ می خواهید مرا بخورید ؟ ! بگیرید بخورید !

وخودش رابه پاییـــن انـــد ا خـــت با فرق بزمین خورد .

کاسهٔ سرش پارچه پارچه شدو مرد .

* * *

این حادثه یی‌بود که سالهاپیش در کوچهٔ ما اتفاق افتاد و کا مـــلا فراموشم شده بود ، ولی دیشـــب خواب این حادثه را دیدم . خواب تـــر سنـــا کی بـــود . در خواب دیدم که خودم قهر مان این حا د ثه شده ام . اصلا من « شریف سیاه» شده بودم . یکبار به فکرم گشت‌که نباید باور کنم ، اما چاره یی نبود، من « شریف سیاه » شده بودم .

خودم را دیدم که در اتاقم، د ر بازار کوچك ، کنار ارسی نشسته ا م . عکسم بر شیشهٔ ارسی خیلی واضح معلوم میشد . پو ستم‌بلوطی تیره بود . بینیم پهن و پخچ وریشم رسیده بود. دردهنـــم مزهٔ تندی را احساس کرم. بعد، به یادم آ مد که نسوار به دهـــن دارم. ســـرم را از ارسی بیرون کشیدم و نسوار را در

بازار تف کردم .

دیدم کسی رو به روی ا تـ ایستاده است وعکسهـــا ی د اتاقم را دزدانه نگاه میکند . آمد که این آ دم را می شنا س به نظرم آ مد که این آدم را خ خوب میشناسم . و لی او د ی رفته بود .

به‌دیوار های اتاقم نظر اند و لی تمام‌دیوارهارا دیده نـ توانستم . بهر سو که مـــید فقط یك قسمت دیوار به نظرم همان قسمتی که از بین بازار م میشد. سخت‌کو شیدم که قس دیگر د یوار را هم ببینم ، ا نتوانستم .

احساس کردم که دلم گـــر وسنگین است . اصلا دلم مم چیزی بود . پر بود . پیش گفتم :

ـ چقدر غصه دارم !

بعد به یادم آمد که هیچکس در دنیا ندارم . هیچ چیزی ندارم . و غصه بیشتر در دلم زد. سرم را از ارسی بیرون ک ودر بازار نسوارم راتف کردم پشت سرهم میگذشتند وبا های خصمانه یی بمن مینگر ی به نظرم آ مد که همـــهٔ شان دارند لختی بایستند و دیوار اتاقم را بیشتر تما شاکنند، جرأت نمی کردند . تنها مرا خصو مت مینگریستند و میر به‌نظرم آمد که چیز های گرا در اتاقم دارم . احساس کرد همه بمن‌حسد می ور زند. اح کردم مثل ماری هستم که گنج اختیار دارم .

متو جه اتاقم شدم. به نظر که اتاقم را خیـــلی دو ست کوشیدم قسمت های دیگر د راببینم، ولی نتوانستم .هـــم همان یك قسمت بود : همان‌ق که ازبازار معلوم میشد . د شده بودم.

به یادم آمد که مردم همه متنفر هستند ، منهم نسبت نفرت شدیدی‌احساس کردم. میخواست قدرتی داشته باشم همهٔ شان را نابود سازم ، ا بگیرم آ هسته گفتم:

بقیه در صفحه ۵۷

زیر نظر : گل محمد ادبیار

سرگردان

چون زلف توام جانا درعین پریشانی
چون باد سحر گاهم دربی سروسا مانی
من خاکم ومن گردم من اشکم ومن دردم
تو مهری وتونوری توعشقی وتو جانی
خواهی که ترا در بربنشانم وبنشینم
تاآتش‌جانم رابنشینی وبنشانی
ای شاهد افلاکی در مستی ودر پاکی
من چشم ترا مانم تواشک مرا مانی
درسینهٔ سوزانم مستوری ومهجوری
در دیدهٔ بیدارم پیدایی وپنهانی
من زمزمه عمودم توزمزمه پر دازی
من سلسلهٔ موجم تو سلسلهٔ جنبانی
از آتش سودایت دارم من ودارد دل
داغی که نمی بینی دردی که نمی‌دانی
دل بامن وجان بی‌تو نسپاری ونسپارم
کام از تووتاب ازمن نستانم وبستانی
ای‌چشم «رهی» سویت کوچشم‌رهی‌جویت
روی ازمن سر گردان شاید که‌نگردانی

«رهی معیری»

از: آنا کرئون

فریب عشق

خواب دیلم که انا کرئون نغمهٔ ساز تئوس مراصدامی کند • بسوی او دویدم ودر آغوشش گرفته بر سر ورویش بوسه زدم • باوجود پیری زیبا بود وجمالی دل انگیز داشت • از لبهایش بوی شراب شنیده می شد • پاهایش می لرزید ولی عشق دست او راگرفته را هنمای میکرد • چون مرا دیدو کلاهی را که بر سر داشت بمن داد. از کلاهش هم بوی آنا کر ئون شنیده می شد : من آنرا گرفتم وبی اختیار برفرق خویش گذاشتم • ازآنروز دیگر از چنگ عشق رهایی نیافته ام

* * *

زنها بمن میگویند آناکر ئون ! تودیگر پیری، خود را در آ یینه نگاه کن‌وببین که موبسرت نمانده وپیشانیت پرچین است من اصلا نمیدانم که آیا هنوز گسویی دارم یاموی سرم فروریخته است • ولی خوب میدانم که‌عیش‌ونشاطبا پیران‌بیشتر تناسب‌دارد آخر مگرنه پیران‌بدان سرانجام‌شوم نزدیکتر اند •

* * *

بائیل ! بیا درسایهٔ این درخت زیبا بنیشنیم • ببین چگونه شاخهای آن برگهای لطیف خود را بحرکت درمی آورد • درپای این درخت چشمه ای جاریست که زمزمهٔ آن مارا بخود دعوت میکند • کیست که‌چنین گوشهٔ د لپذ یری را ببیند و عزم رحیلش با قامت بدل نشود ؟

آرزو

گفتم‌که : چرا صورتت از دیده‌نهانست؟
گفتاکه : پری‌را چکنم ؟ رسم چنانست
گفتم‌که : نقاب ازرخ دلخواه بر افگن
گفتا: مگرت آرزوی دیدن جانست ؟
گفتم‌که : جهان برمن دلتنگ چه‌تنگ‌است
گفتاکه : مراهمچو دلت تنگ دهانست
گفتم‌که : بگوتا بدهم جان گرامی
گفتاکه: تراخود زجهان نقد همانست
گفتم‌که : بیاتاکه روان برتو فشانم
گفتاکه: گدابین‌که چه‌فرمانش روانست !
گفتم‌که: چنانم‌که مپرس ازغم عشقت
گفتاکه : مراباتو ارادت نه چنانست
گفتم‌که: ره‌کعبه بمیخانه کدامست ؟
گفتا: خمش، این‌کوی خرابات مغانست
گفتم‌که: چو«خواجو» نبرم جان زفراقت
گفتا: بروای خام، هنوزت غم‌آنست ؟

«خواجو»

باران صبحدم

شب بپایان رفت وروشن اختران
اندک اندک روی پنهان می کنند
آخرین دلدا دگان از دلبران
نرم نرمک قصد هجران می کنند
لیک این افسر دهٔ پندار جو
با خیال اوست گرم گفتگو

جو یبار نازنین دا من کشان
زیرگلبن نغمه پر دازی کند
غلتم اندر سبزه همچون سر خوشان
تا صبا بازلف من بازی کند
شبنم از روی گل و موی چمن
لرزدو افتد بروی وموی من
از شن و از ماسه جویم دفتری
دفتری نمناک وزانگشتان قلم
اشک شب همچون در خشان گوهری
میچکد آسان زچشم صبحدم
زیر باران پرده سازی می کنم
باهوای دوست بازی می‌کنم

میدرخشد قطرهای تابناک
برلب گلبرگ وگیسوی چمن
قطره‌قطره میچکد برروی خاک
تادود بر صفحهٔ اشعار من
گوهری ضایع نماید گنج را
رنجه سازد طبع گوهرسنج را
وه‌چه بیکس مانده وافسرده‌ام
ایدریغ آن شادمانی‌ها چه شد ؟
نازسیده بر خزان افسرده ام
نوبهاران کو ؟ جوانی‌ها چه شد ؟

ای جوانی گرچه ماهی بوده ای
خوش رفیق نیمه راهی بوده‌ای
زان همه یاران ویاری گستران
نیست کس را در جهان پروای من

یکنفر از خیل زیبا منظر ان
ننگرد برروی ناز یبای من
جمله ترکم کرده اند از خوب وزشت
لیک بامن مانده طبعی چون بهشت
بعدمن با شعرمن زیبا رخان
بیدلانرا مست و شیدایی کنند
من شوم خاموش وشیرین پاسخان
نغمه خوانی محفل آرایی کنند
عارفان بابا نگک رود من خوشند
عشقبازان باسرودمن خوشند

«پژمان»

رباعی های گزیده :

زلف‌سیه

آن زلف سیه نگر ، که همایه اوست
اوج فلک حسن ، کمین پایهٔ اوست
خورشید رخش نگر ، وگر نتوانی
آن زلف سیه نگر، که همسایهٔ اوست

شکست

درعشق تو گاه بت پرستم گویند
گه رند و خراباتی و مستم گویند
اینهاهمه از بهر شکستم گویند
منّ شادبانیکه هر چه هستم گویند

بارمحنت

قدت ، قدم زبار محنت خم کرد
چشمت، چشمم چو چشمه هاپرنم‌کرد
حالت ، حالم چوروز من تیره نمود
زلفت ، کارم چوتار خود در هم کرد

ابو سعید ابوالخیر

کوچه

بی تومهتاب شبی باز از آن کوچه‌گذشتم
همه تن چشم شدم خیره بدنبال توگشتم
شوق دیدار تولبر یزشد از جام وجودم
شدم آن عاشق دیوانه که بودم
در نها نخانه جانم گل یاد تو درخشید
باغ صد خاطره خندید
عطره صد خاطره پیچید
یادم آمدکه شبی باهم‌از آن‌کوچه‌گذشتیم
پر گشودیم ودرآن‌خلوت دلخواسته‌گشتیم
ساعتی برلب آن جوی نشستیم
توهمه راز جهان ریخته در چشم‌سیاهت
من همه محو تماشای نگا هت

* * *

آسمان صاف وشب آرام
بخت خندان وزمان رام
خوشهٔ ماه فروریخته در آب
شاخه ها دست برآورده بمهتاب
شب وصحرا وگل وسنگ
همه دل داده بآواز شباهنگ
یادم آمد تو بمن گفتی :
ـ«از این عشق حذر کن
لحظه ای چند براین آب نظر کن
آب ، آینه عشق گذران است
توکه امروز نگاهت بنگاهی نگران است
باش فردا که دلت بادگرانست
تافراموش کنی‌چندی ازاین شهرسفرکن»
باز گفتم که : توصیادی ومن آهوی‌دشتم
سفراز پیش تو هرگز نتوانم نتوانم
روز اول که دل من بتمنای تو پرزد
چون کبوتر لب بام تو نشستم

* * *

توبمن سنگ زدی من نه‌رمیدم نه‌گسستم
بار گفتم‌که : توصیادی ومن آهوی‌دشتم
تابدام تو در افتم همه جاگشتم وگشتم
حذر از عشق ندانم ، نتوانم
اشکی از شاخه فروریخت
مرغ شب ناله تلخی زد وبگر یخت

اشک ، درچشم تو لرزید
ماه ، برعشق تو خندید
یادم آید که‌دگر از توجوابی نشنیدم
پای در دامن اندوه کشیدم
نه‌گسستم ، نه رمیدم
رفت درظلمت غم آن شب وشبهای‌دگرهم
نگرفتی دگر از عاشق آزرده خبر هم
نکنی دیگر از آن کوچه گذر هم
بی‌تو امابه چه حالی من ازآن کوچه‌گذشتم

«ف ـ م »

کوتاه . دلچسب . خواندنی

رواج بایسکل

خوبست بدانیدکه‌امریکا یگانه کشوریست که برای بار اول دست به تهیه وساختن بایسکل زده است .

امریکا در سال۱۹۷۰ با ساختن پنج‌ملیون بایسکل در درجهٔ اول و کشور جاپان باساختن چهارونیم ملیون بایسکل درمقام دوم قرار گرفت . ونیز دولت فرانسه‌درسال ۱۹۷۱ ، ۱۲۹۰۰۰۰ عراده بایسکل ساخته است .

رنگ بجای لباس

صاحبان صنایع دواسازی انگلستان برای‌این گفته خانم مری کوالت مد ساز معروف که‌مینی ژوب رااختراع کرده اهمیت زیا دی قایل اند ،نامرده چندی پیش اظهار نظر کرد که تابیست سال آینده، زنها بجای‌اینکه لباس بپوشند ،تن وبد نشانرا رنگ‌آمیزی خواهند کردو بدین ترتیب دیگر احتیا جی به‌لباس پوشیدن پیدا نخواهند نمود اگراین گفته جامه عمل بپوشد باید فاتحه‌مد سازان راخواند ومسلما رنگ فروشان‌وفرو شندگان دواهای ضد سرما خوردگی باطلای سر شار روبرو خواهند شد .

سقوط ناپلیون

نبرد «واترلو» آخرین نبرد ناپلیون امپراطور فرانسه بود ،درین جنگ ناپلیو ن با«بلوخر» ژنرال پروسی و «دوک دوو لینگتن » ژنرال انگلیسی روبرو بود .

درجنگ واترلو ابتدا ناپلیون با«بلوخر» وسپاهیان اومقابل شده وتقریبا او راشکست داده بود که ناگهان دوک دوو لینگتن فرا میرسد وبرسپاه خسته ناپلیون می تازد ، ناپلیون ژنرال خود کروشی را بایك سپاه بزرگ مامور کرده بود که جلو دوك رابگیرد ولی ژنرال شکمباره فرانسوی بجا ی اینکه راه را بر دشمن‌ببند در جنگلی مشغول‌خوردن غذایش بود.

بعضی از مورخین معتقدند که اگر کروشی جلو شکم خودرا میگرفت ومانع می شد که دوك با بلوخر بپیوندد ویا لااقل وقتی‌صدای توپ راشنیده بود به واترلو میرفت وازعقب بردوك حمله میکرد ،شاید ناپلیون سقوط نمی کرد.

اتیوپی کشوری که۱۳ماه داردو هر۱۳ماه بهاراست

درکشور اتیوپی که تقریبا پنج ملیون‌نفر زندگی میکنند ، ١٦ هزار بار وهشت سینما وجود دارد . اتیوپی بخاطر پر باری اش‌به سرزمین «بارها» معروفست .

وقتی بیگانه ای به شهر ادیس ابابا‌که شهر زیبایی است وارد شود، از همه‌بیشتر بار وخصوصیات آن توجه اش راجلب‌میکند ١٦ هزار بار در شهر کو چك پنج ملیونی پدیده شگفت انگیزی است . در هر گوشه وکنار این سر زمین که پا بگذارید بیشتر ازهمه به «بار» بر میخورید وهیچ کشوری درقاهره سیاه به اندازه کشوراتیوپی مردم آن، آبجو وشراب نمیخورند، از پسرچهارده ساله تا مردان مسن همگی معتاد به این‌عمل اند وحتی باید گفت که مشروب جزبرنامه‌ای روز آنان محسوب میشود.وکار تهیه‌مشروب بیشتر بزنان متعلق است .

در کشور اتیوپی باران زیاد می بارد وسیزده ماه وجود دارد که هر ۱۳ ماه‌بهار است ، به این معنی که مردم این کشورماه های راکه اضافه تر از سی روز دارند.نیز سی روز پوره حساب کرده، وباقی روزها هاراکه شش روز میشود یکماه دیگربحساب میاورند وماه سیزدهم راکه شش روز دارد بنام «ماه کوچك» یاد می‌کنند.

عکس جالب

بزرگترین دائرة المعارف جهان

بزرگتر ین دائرة‌العمارف جهان توسط چینی ها در طول سالهای ۱۳۰۴ تا ۱۳۰۸ نوشته شده است .

دوصد نفر از دانشمندان ورزیده کشور چین با مهارت کامل دائرة‌المعارف تهیه‌شده را در ۱۹۰۵ جلد تالیف و منتشر کردند ولی متاسفانه امروز بیش از ۳۷۰ جلد آن باقی نمانده است .

لنډه کیسې

امین افغانپور

ښاروګانی بیاه

شین سهار و چه سړی دښار په منځ کی، جومات خواته را ورسید داسی یی انګیرله چه‌لابه څوك نه وی راغلی خو همدا چه دجومات دیواله ته ور څیرمه یی نظر وغړاوه تویی ولیدل چه بی شمیره نور هم هلته راټول دی . هغوی په دواړو پښو ناست‌وو او ورو ورو یی‌خبری سره کولی. ډله ډله هاخوا دیخوا لیدل کیدل) ځینو مخی‌تا(ګل مالی) (دستپناوی) اودځنګری نور سامان اوشیان لیدل کیدل .

همدا چه سړی دډلی خواته ورسید په‌زوره یی‌غږ کړه (سلام علیکم).

اود (علیکم) (کم) یی ښه پسی ورد کړ. هیچایی ځواب ورنکړ. خو دیوه ورته پام شو او هغه هم څو شیبی وروسته یی وویل :

-(وعلیکم ! ښه چار یی).

او بیایی په غم جنه توګه ورته وکتل .

او سړی ولاړ یوه ګوټ ته کیناست ټول خپلی مرکی کولی او ټولو یوبل ته‌د خپل غم جن ژوندانه داستانونه ویل.

دسړی له‌سترګو نه‌ستو مانی اوریدله. ښکاریده چه‌هغه بی خوبه دی.خپل‌ځادر یی‌په‌سر تاوکړی‌و څو شیبی چه‌کیناست نویی له‌ملانه یوه غوټه خلاصه‌کړه.اوسرکړك یی‌ترینه وویست.

اوچه سوکړك یی‌خوړنویی دژاړو له‌ښوریدو سره‌ځادر هم‌دغوړودواړو څواوونه ښوریده. لایی مړی‌نه‌وه تیره‌کړی چه‌یو پنځه سړی راغی. غږ یی‌سم‌نه اوریدل کیده ځکه‌چه د جومات له‌منځه دخرما له‌ونی څخه ښاروګانو یوه‌زوړه جوړه کړی وه. سړی ژرله ځایه پاځیداو دسوکړك کنځه کونه یی‌دخپل اوږده اوزاړه واسکټه په‌جیب کی ومنډل اوځان‌یی نوسړی ورساوه. پنځه سړی لاله‌یوه سره خبری‌نه وی‌کړی چه‌هغه ور نږدی‌شو.

خویوه بل‌چیغه کړه!

- «ګوره. موږ کری ورځ دلته کښینو اوکار ته مو څوك‌نه بیایی دی‌په ځابنت کی راغای اوتر ټولو دمخه هم ولاړدی.»

او یوه سپکه کنځله یی هم له خپلی خبری سره ملګری کړه. خو سړ ی غــږ و ر ته و نــکـړ چه‌خنګه ځان په سړی باندی وتپی چه سړی دخپل موټر خواته ولاړ او دوه دری تنه تکړه ځوانان یی له ځان سره موټر ته وخیژول.

سړی اریان اریان وکتل. خو بیا هم‌له هماغی خوانه چه کنځلـه ور شړله شوی وه یوه‌یی غږ کړه!

-«ګوره بیزو بوډاته!

ځلمیان کار نه مومی اودی پدی کړوپه ملا او سپینه ږیره ځان مخکښی کوی »

اولدی خبری سره یوه ډله ایزه‌خندا پورته شوه دبوډا چوخړنی سترګی څوځو واره ژر ژر ورپیدلی. خو څه وسه یی‌نه ورسره رسیده. یوسوړ اسویلی یی وکیښ اوبیا دجو مات ددیواله خواته‌کیناست.شایی دیواله ته‌ور تکیه کړه. اوله خپل جیب نه یی دګوټ‌ګوټ‌سو کړك‌په راویستلو اوخو ړلو پیل وکړ.

په بازار کی ورو ورو ګڼه‌ګوڼه کیده اود ښار ښضونه په الوتلوو بوډا ځابنت دجومات ددیواله له شمانه پورته شو په‌زړه باندی یی‌دغم اوخوا شینی یوشپول چاپیره‌شوی و. وزی هم‌و اونیم سوکړك یی‌ګیډه نه‌وه ور مړه کړی.

دواړ له خوا نه‌دلښتی‌بوی لتیده لمرکه ځه‌هم چه هومره تود نه‌و خو دهغه په څټ باندی یی خوله روانه کړی وه.

دپلیو لاری خواته په لښتی کښی توره خټه چه کوچنی سره سره چینجیان پکښی ځنبید ل ،ستهیدلی وه.

په توره خټه کی دمالتو، کیلـو، کاهو او داسی نورو پوټکی پراته‌وو چه‌د زیات خوسا کیدو له زوره یی بوی اخیستی و.

د لښتی نه‌ها خواد بزازی یـوه هټی وه‌چه یوهندو دوکاندار چــه دیرش پنځه دیرش کلن ښکا ریده پکښی په ګړنډه ناست و. همدا چه ددوکا ندار سترګی په‌بوډا ولګیدلی ورغږ یی‌کړه .سړی ژر ور منډه‌کړه څوشیبی سره وغږیدل او دوکاندار یوه‌بل سړی ته ورغږ کړه. اوسړی بیاهغه بل سړی ته وکتل او څـو دقیقی وروسته دواړه دلښتی په پاکولو لګیا شول.

بوډا همداسی توری او چینجنی خټی په زنبیل کی اچولی اوله واټ نه‌یی لری دزړو کورونو خواته په کندی کی ور تویولی .بوډا یوار په خپلو لپوکی وچه خاوره وا چوله او دلاس مینځلو پــه دودیـی لاسونـه ومو ښودل اوبیا یی دنصوارو کوتی دواسکټ له‌جیبه راو ویست او یوه خوله نصوار یی واچول.

څو شیبی وروسته یی سر لږ څه دروند شو. په زړه کی وویل!

-«دا نصوارنن عجب خوندکوی،» اوژر ور بیاد شول چه‌لـه سهاره راهیسی یی‌دا دلومړی ځل لپاره‌یوه خوله نصوار دی چه خولی ته یـی اچولی دی.

بوډا بیاهم دزنبیل لاستی ونیول وله خپل ملګری سره یی خپل کار ته‌دوام ور کړ. ملګری یی که ځه‌هم چه‌ځوان وخود ستړمانـی لـه زوره ستمیده... بوډاخپل شړ یـدلی او پیوندی پرتوګ تر زنګانه پوری‌بډ وهلی و.

یوه شیبه وروسته همدا چه‌هغوی بیاهم دزنبیل لاستی نیولی وو او توری خټی په کښی اچـو لـی وی‌د واټ هاخوا پوری وتل .دواټ سر منځ کی‌د تورو او چینجیو خټو لـه ځاځکو نه یوه توره اوکـکړه لیکـه جوړه شوی وه... همدا چه بوډا له خپل ملګری سره بیرته را ستون شونو دیوه سوالګر پرله پسی‌غږونه یی‌تر غوږه شول.

-«د خدای لپاره..

خیر راکړی ...خدای مو وبخښه خد ی مو مړی وبخښه....»

دبوډا سخته غوسه ورته راغلی وه کاږه کاږه یی ورته وکتل. سوا لګر روغ رمټ او سور وسپین و خــود کالیو یی څه خوند نه‌و او خیرن، او زاړه کالیو یی ځان ور پوښلی و.

بوډا لیدل چه هره شیبه لارویان سوا لګر ته پیسی په‌لاس کی اچوی او دی خبری به هغه تـه لاپسی غوصه ور وستله.

خو یوار دبوډا غوږ ته کړس یـو غږورغی‌ء.

چه ویی لیدل یوه سړی څپیړه بیرته کړی وه‌او سوا لګری په څټ کی وهلی و.او همداسی ورته ګـوا ښیده.

-«خد ی دخوار کړه کار نکوی او همداسی دځه ویی په شان په نورو پوری نښتی یی... څومره پیسی‌در کړو.!) او بیا همداسی په ګوا ښس سره ترینه روان شو!

-(د خدای لپاره‌پیسی یی په‌سود بندی کړی اولاهم خیر غو اړی.... دومره مفته ډوډی ..)

اود څپیړی سره له ګوابنه بوډا ته‌زیات خوند ور کړ. خپل ملګری‌ته یی‌وویل!

-(رښتیا وایی.. زموږ په کارکی پښی وشکیدلی او دوی همداسی په خیر ټولولو سره چړچی کوی... همدا اوس سود خوری...)

اوملګری وویل!

-(یو بل‌یی زموږ په کای کی‌ځمکه ګرو کړی ده‌او زوی یـی‌هم دخـرو دلال دی. خره خرڅوی. څـو مـوده مخکښی یی زموږ په کلیوال باندی

...اهم چغید لی...

یوړوند خرپه گرانه بیه خرڅ کړی و...)

خو چه خپل زنبیل یی تش کړاو بیرته دواړ خواته ستانــه شول. سوالگر یی ولید چه‌د هغوی خواته گوری اوپه‌خواشینی پارونکی څیری کی‌یی پــه هغوی باندی دملنهو او اسخرونبنی‌نښانی‌له وراپه‌ځرگندی دی.

او دوی دواړو ته لاپسی هــــم سخته غوصه ورغله.

او بوډا دکرکی له زوره تو کړل اود غابنو له منځه یی‌په غوصی‌سره وویل..

ـ(د ټکمار بچیه! چه زور مـی در باندی بروایی مابه دی دا خندا له.. څخه ویستلی وای...)

او بیا په کار باندی لگیا شول.. بوډا دسحر سترگی ته وکتل اوخپل ملگری ته‌یی وویل!

ـ(آشنا داد لمر سترگه لکه چه همالته میخ شوی وی هیڅ نه‌کښته کیږی...)

او ملگری یی ورته وویل!

ـ(آکا لکه چه هندو په موږ چل وکړ. ټوله ورځ یی په شلو روپــو راباندی کار وکړ...)

خو چه څو لاری نوری یی‌هم ختمی وچاولی نو هندو پری غږ کړه. هغوی ورغلل.او هغه څلویښت‌روپی دواړوته ونیولی...

دواړو ورته وویل!

ـ(کور دی ودان!)

اوترینه روان شول.

بوډا خپل ملگری ته وویل!

ـ(زما دازړه هیڅ ښه نــدی زړه می هول کوی...)

او ملگری یی ډاډینه ور کړه!

ـ(خیر دی...دی چینجنو اوبودی زړه بد کړیدی ښایی چه آغیزشوی یی... هاخوا بازار ته ور تیر شه‌او که‌دی بیلنی پیدا کړلې څه‌یی‌وخوره ښه به شی...)

خود بوډا په زړه کی یوه اضطراب څپی وهلی اوخدا زده چه ولی‌ډاریده نژدی مانښام وو په ښار کی گڼه گوڼه زیاته وه.

هره خوا زوږه وه، دتودو ډوډیو بوی په هوا کی لتهیده چه‌د بوډازړه یی‌سره موښو ده...

خپلی پایڅی یی‌لانه ویی کښته‌کړی، توری اوپه خټو ککړی پونډی یــی وچی ښکار یدلی. دپلو کرښی یی‌په پونډیو باندی داسی ښکار یدلی‌لکه چه‌د خټو په منځ کی اوږده چینجی غزیدلی ویی.

اود هغه سپږ موته دسگیودکباب بوی ورته ..زړه یی غوښتل چه‌گیډه یی‌مړه کړی خو خپل کورته پریشان و... په کور کی پنځو شپږو تنــو وږیو انسانانو لاره ورته څارله ... دەورو لاس دوا سکڅ جیب ته‌ورننه ویست یو زوړ شل گون یی‌دجیب په‌یوه گوټ کی پروت و... او زړه یی‌لږ څه پی را پورته شو...

د واړ څخه هاخوا په‌تیریدو وچه بیایی هم هماغه رند سوالگر مخی‌ته راغی. دبوډاله‌قصده یی‌په زوره‌چیغه کړه!

ـ(د خدای لپاره ...خدای مــــو سړی وبښه... خیر غواړم!.)

او بوډا بیاهم په کرکه ورته‌وکتل فکریی سوالگر دڅان خواته ورکښلی و.... اوچه غوښتل یی له واړ نه‌ها خوا پوری وځی سوالگر په مسخرو سره پی غږ کړه!

ـ(څو دی جیب ته کړی؟)

دی رندانه پوښتنی چه یوه مسخره خندا پکښی نغښتی وه، هغه سخت وپاروه .په چیغه یی ځواب ورکړ..

ـ(ته غل یی! زه‌له غله سره نــه غږیږم.)

اوسوالگر کټ کټ ورته وخنــدل. راسی خپله داخبره چه(ته‌غل یی!)

اود سوالگر کټ کټ خندا! په غوږ کی انکاره کواړه چه‌د یوه ډیر چټك موټر دبرك چونهاری پورته شو.

او هغه یی‌په هوا کړ. یوه شیبه یی‌دنیا ټوله‌مخی‌ته وگرڅیده اوسترگو ته‌یی په زرهاو ستوری په نڅاشول اوبیا یوه نشو چه څه‌یی وشول.

دهغه په غوږونو کی پرله پسی داخبره کړنگیده..

ـ(ته غل یی اوزه له‌غله سره نــه غږیږم....)

اود سوالگر کټ کټ خندا... او نور هیڅ...

سبار سهار بیاهم په ښار کــی هماغه گڼه گوڼه وه.د هغه جو مات له‌دیواله سره خلك راټول وو چه‌د خرما جگه ونه پکښی دریدلی وه.

او دواړ خواته دپلو په لاره‌باندی سوالگر یوه ځوان ته کیسه کوله.

ـ(هو.. غریب پرون ټولــه ورځ ختی وچلولی خو مانښام موټروواهه. دمرغی په شان وشتهیده... او ساه یی وختله...)

سترگی یی‌رندانه ور پولی اوورو یی‌زیاته کړه..

ـ(وایی چه په روغتون کی یــی یواځی له جیبه تذکره اویو شل‌گون ووتل...)

او بیایی ناڅاپه پام شو او چیغه یی‌وکړه..

ـ(دخدای لپاره.. خیر غواړم .. په‌ما بی وزلی ورحمیږی... خدای مو مړی وبښه...)

او ځوان له ځانه سره فکر وکړ.

ـ(د دی سړی زوی زموږ په‌کلی کی‌ځمکه گرو کړی ده.)

او بیاور پیاد شول چه پرون یی بوډاته ویلی‌و..

ـ(دهغه زوی دخرو دلال دی او زموږ په کلیوال باندی یی ړوندخر، خرڅ کړی‌و...

او سوالگر هماغسی چیغی وهلی لکه چه هیڅ پیښه نه‌وی شوی....

جلال آباد .د ۱۳۵۲ دکب ۲نیته

فانتیزی
نوشته جلال نورانی

قصهٔ بچه ایکه بروت داشت و ...

همین حالا دو زن یکی میانه سال بنام حلیمه و دیگری بوبو شرین زن‌سالخورده مادر زن‌اولی یابهتر بگویم همسر فرزند مغفور مرحوم شکر فشان خان با خشم فراوان کوچه رالگد کوب کرده بطرف دروازه خانه همسایه روانند پاها راچنان خشم آلود و محکم بروی خاکهای کوچه می کوبند که خاک بادی ایجاد شده. زن میانه سال بی‌توجه‌به عابرین قسمت پیشروی چادری رابالا زده به پیش می تازد ودشنام میدهد، زن پیر هم مانند او از عقبش میدود ، سرعت شان آنقدرزیاداست که جمعه میرزا خان‌شوهر زن اولی‌ودامادزن دومی ناچار میدود تابه آنها برسد .

هرچه میکنم این عادت بمرگ‌از سرم‌گم نمیشود ، همیشه قصه را ازوسط آن شروع میکنم ، بهر حال اجازه بدهید آنرا از اول قصه کنم.

عصر روز دو شنبه است ،جمعه میرزاخان از دفتر بخانه باز گشته اما در خانه سروصدا وغوغائی‌است پسرقوی هیکل اوکه دوسال پیش پشت لب سیاه کرده بود وحالا خوب پاکیزه‌ریش و بروت کشیده ژاله ژاله اشك میریزد وبا صدای غوزی گریه کنان میگوید :

ـاینه .. مه‌چه‌کنم .. آدمه‌میزنه

حلیمه مادرش و بوبو شرین مادر کلانش در دو بلای اورامی گیرندومانند کودکان چوشك بدهن نازش میدهند ضمن نازدادن بچه همسایه را بد دعا میکنند :

ـالهی دست های ای بچه‌همسایه بشکنه.. خدا جوانمرگ جوانیش کند. الله مادرش سرش موی بکنه.. ای جانگور بچه ناز دانه ویکدانه مار دلت‌کده ...

بخدا اگرماندن والا یش با شم ومادرکلان با صدای لرزان میگوید

ـالا دردوبلای نواسیم ده‌سرم ..توباش.. مه یکدفعه خوده بر بزنم .. اینالی مه ننه ای بچه‌قفله شده ره نشان میتم‌که لت کدن‌بچه مردم یعنی چه .. بخدا اگه موی‌ده سرش بانم .. ای‌بچه بی تربیه همسایه ره سیل کو که حالی ایقدر راه یافته .

جمعه میرزا خان مدتی به این هیاهو گوش میدهد و بعد می پرسد:

ـبابا چه شده.. چه گپ اس... ای‌بچه لوده ره چه شده ؟

گفتن این جملات همان وباریدن اعتراضات همسر و خشو بالایش همان...

ـآی... مرد که ..بچه مرد .م بچیته میزنه چرتت خراب نیس. ـوی.. اینه، بابه‌بی غم باش‌سیل کوطفلکه بچه همسایه زده دهان‌و دماغشه پرخون ساخته ..

جمعه میرزا خان میگوید :

ـ طفلك ...؟ همین لکندر طفلك اس..بلا زده بود یش از خود دفاع میکد.. زور که نداره چرا همراه مردم جنگ میکنه ..؟

درینوقت طفلك گریان ببخشید پسرریش و بروت دار جمعه میرزا خان که شریف الله جان نام دارد بعد ازینکه بینی خود را با آستین پیراهن خود میگیرد فش فش کنان میگوید:

ـخومه چه کنم.. بچه همسایه همراه بکس ده رویم زد ..

ایطورلتم کد که‌تو به..

پدرش با خشم گفت :

ـمرگ خاك بسرت.. کته گی خوده‌سیل کو.. گردنت مثل قیچ های گریختگی لك اس باز گریه هم‌میکنی .. شرمت نمیایه ؟

ده وختش اگه‌زن میدا دمت‌حالی نواسیم مکتب رو میشد ..

بلاده اوشکل‌و قوارهیت..

زن‌و خشوی جمعه میرزا خان

چون دیدند پدر نسبت به پسرناز دانه‌خود بی اعتنا است خشمگین‌تر شدند وفهمیدند که باید خود شان دست بکار شوند و انتقام پسر خودرا از پسر (جوانمرگ شده) همسایه بگیرند .لذا چادری ها رابه سرکردند وازدروازه حویلی‌بر آمدند جمعه‌میرزا خان هر قدر آنها را نصیحت کرد وخواست جلو شانرا بگیرد میسر نشد ناچار از عقب شان دوید تا اگر بچه همسایه آدم پر زوری باشد زن و خشویش با پسر نازدانه ولی قوی هیکل اوتنها نباشند .. گرد و خاك کوچه به اثر پایکوبی آنها به هوا بلند شده‌بود و لی تماشایی‌ترین قسمت ماجرا وقتی شروع شد که دم‌دروازه همسایه رسیدند ، زیرا شریف الله جان باسنگ ، مادرش بامشت ومادر کلانش بالگد به دروازه همسایه می کوبیدند .

این کوبیدن باتال های مختلف‌و صداهای عجیب باعث شد تا زنی سراسیمه در رابروی آنهابکشاید همین گشودن دربود که‌حریق آغاز شد...

ـبسوزه..

ـدر بگیره ..

ـبلکه شوه ..

ـقفله شوه..

ـ ده تندور بفته ای بچه، سرچك نامرادت...

زنی که دروازه راباز کرده بود. باسرا سیمگی گفت:

ـکی بسوزه ودر بگیره و..

ـآی خودت خو می فامی که بچه نامرادته میگم .

ـهر وقتی که‌مه میخوا هم سوداخریدن ببرمت خوده‌مصروف مطالعه نشان میتی

از چپ براست واز بالا بپا ئین‌قصه بچه ایکه سـر مـیز نا ن اشلق میکرد

ـالهی دست های بچیت بشکنه
...سیل کو حیو انکه چطور ز ده
زود ازخانه بکشش که مه‌همرا یش
کار دارم...

زن از حرف های این دو ز ن خشمگین گیج شده بود . جمعه میرزا دور تر ایستاده بودوخاموشانه نظاره‌میکردو شریف الله جـا ن همچنان فش فش وهق هق میکرد.

زن گفت:

ـبچه مه بچه شماره زده ..؟

ـهان که میگم الی دست هایش بشکنه..

ـتوصدا کو ای جا نکوره کـه نشانش بتم که لت کرد ن یعنـی

اینه غم خودما کم بودکه طفل هم پیداشد

چه...

زن وارخطا گفت:

ـاما بچه مه.. نی‌نی ..

ای‌غیر ممکن اس.. بچه مه ؟

ـهان .. پشتی بچیته نکو .....

زودصدا یش کو اگه نی ده‌ماموریت سرتان عرض میکنم ..

ـولی بچه مه.. یك بچیم شیر خور اس و...

درینو قت شریف جان ناز دانه گفت:

ـها.. اوبچه دگیت مره زد..

اونو فارو ق...

ـفاروق... ؟

ـها فاروق ..

در همین و قت از درو ن‌حویلی بچهٔ خرد سالی که‌بیش از سیزده سال‌نداشت و هوشیار وچالاك‌معلوم میشد نز دیك دروازه آمدو کنار مادر خود قرار گر فت با صـد ای چرنگی وسر نی مانند خـو د گفت:

ـبوبو جان چه گپ‌اس.. ؟

با دیدن او شریف الله جا ن‌پسر قوی‌هیکل جمعه میرزا خا ن عقب مادر خودپنها ن شده باوارخطا یی میگوید:

ـاونه بو بو جان.. خود ش اس

همی‌بچه مره‌زد ..

مادرش فریاد زد:

ـهمی...؟

فاروق که صدی سر نی ما نند داشت گفت:

ـهم سرگـدی پرا نـم چیلـك اندا خت وهم ازسر بام مره دو زد مام که ده‌کوچه دید مش ز د مش.

سکوتی درآن لحظا ت بصو ر ت‌آنی حکمفرها شد.. جمعه میرز ا خا ن احساس میکر دکه پا ها یشـــ سستی میکند واز خشم میلر ز د.. درآن لحظه متو جه شد کـــه چشمانش غلط می بیند .. فار و ق در برابر چشمان او بزرگ‌وبزرگتر شدریش و برو ت کشید .. بعـد قدش بلندوبلند ترشده رفت بلند تـر از پایه برق،دست ها یش‌دراز ودرازتر شد.. مشت های او را ـ دیدکه هر کدام برابر یك مو تـر فولکس واگن بود.. خوا ســت چیغ‌بزند و بگوید : دیو .. دیـو ناگهان فارو قك باهما ن قدو اندام باهمان صدا ی سر نی ما نند و همان چشما ن گرد در برابر شـ قرار گرفت.. دست اوبی ا ختیار بالاشدو محکم‌بروی پسرش‌خورد،

بازی بادم (شیر)

صدای این سیلی محکم سکو ت را شکست.. شر یف الله که تا آ ن لحظه لحظهٔ خا مو شانه و آ هسته فش‌وفش میکرد‌مانندا‌طفال کوچك ناگهان‌بغ زد..

ـوای.. هه هه هه..

اینبار جمعه میر زا خا ن پیش پیش میر فت واز عقب او ز ن و خشویش در حا لیکه چا دری شان کوچه را جارو ب میکرد باقدم های شل وآهسته بطر ف خانه خـــود باز میگشتند . (پایان)

ازبالا بپائین : داستان هر دیکـه‌یك قصه فکاهی را میخوا نند

زموږ ولس بیاهم په یوموټي توګه خپل ټولنیز اهداف ترسره کوي

سباون غرنی

که پرون او په لرغونو شرایطو کي زموږ بې شمیره وطنوالو په کـر ونـدو او پټـو کښې په ګډه سره کار کاوه، کار یزونه یې وهل، لارې یې جوړولې له اوویالې یې ایستلې نونن هم دادلاس اړونې ځلانده او خصوصیت زموږ په ولس کې شته دی اونن هم هغوی په ټولو اجتماعی او ټولنیزو چوپړ ونـه او خدمتو کې دخپلې ونډې اخیستو ته چمتو دي.

زموږ تاریخ دا ثابته کړیده چه هر وخت زموږ وطنوال او خلك سره ټول او یو موټی وو، دهیڅ غښتلې دښمن او هیڅ عامل زور پرهغوی برنه‌و. خو چه هرو خت زموږ په خلکو کې نفاق پیدا شوی اوسره شیندل شویدي نو په‌هماغې اندازې دخپلې دغې بې اتفاقې سزا ته رسید لې دي. زموږ پـه ولس کې په تیره بیاداخصو صیت موجود دی چه ډلـه ایزه کـار بـه ډیـر شوق او ذوق‌سـره وکـړی اود ټولنیزو ښیګڼو لپاره چه څه کارونه تر سره شویدي پدې خبرې‌شاهدي وایي.

زموږ په تاریخ‌کې جګړې ددې‌خبرې ژوندی مثال دی چه زموږ وطنوالو بې‌له امتیازه ورځغستلې اود جګړو سرنوشت یې په خپله ګټه ټاکلی دی.

د کار او زیار په ډګر کې هم د هغوی نقش روښانه دی. نن سبا چه زموږ په هیواد کې یولړ عظیـم تحولات او بدلونونه روان دي هغه بې‌د همدې یوموټي او سره ملګـرو وطنوالو په مرسته سرته رسیږي او دبرې خواته به ځي. لکه چه‌مخکښې موږ وویل که پرون هغوی دخپـل ژوندانه داړتیاوو دلرې کولو پـه خاطر کار یزونه کیندل، لارې یـې جوړولې او ویالې یې ایستلې نن او پدې شرایطو کې لاپه ښه وجه دغو کارونو ته چمتو دي. نن‌سبا چـه هیواد دصنعتي کیدو په خوا روان‌دی زموږ همدا وطنوال به ترېوه چټـ لاندې دصنعت دعظیمو شا هکارو نو سره اوخ په اوخ دخپل تاریـخ د سر نوشت اړولو ته کار کوي.

هغوی به‌د ډیرو سترو ماشینو په خواکې داسې کار کوي چه‌د کار په نتیجه کې‌یې ټول وطنوال بسیا او هوسا ژوند ولري.

کله چه‌هغوی‌پدغو صنعتي‌مرکزونو کې یودبل اوخ ته‌په صیمیمت سره کار وکړي نوهغه وخت روحي‌اړیکې دخپـا خوږې او وروری احسا سات پکې ژوندي کیږي او هغوی ځانونه یوبل ته ډیر سره نژدې احساسوي

هغوی دکار او زیار په ډګر کې یوتر بله منا سبات پیدا کـوي او دا منـا سبات بـه د ورو رې مناسبات وي چه یوځل بیا به‌هغوی یوموټي کیدو ته وربولي، هغوی به بیاهم خپل اتفاق پیدا کوي او بیابه دهیواد لپاره‌دعظیمو تاریخي‌کارنامو دسرته رسولو لپاره په خپلو کښې سره ویشي اودا ملي جوش به‌داسې یوپیاوړی ملت جوړوي چه هغه بـه تاریخي ستو نزې له منځه وړي اود هرډول پرمختګ‌موجبات‌به‌برابروي.

دا یوه ډیره په زړه پورې هیله اویوه سپیڅلې‌آرزومندي ده. داهیله دهغوی لپاره یوه تشه هیله نده د جمهوري انقـلاب عـالي او سترو اهدافو دا هیله تحقق او ربښتینګې ته‌نژدې کړیده اود جمهوري انقلاب دهر پړاو له برې سره داهیلې هم ترسره کیږي موږ پوره پوره یقین لرو چه‌د هیواد تاریخ به یوځل بیا هم‌د وطنودلو په عظیم کار او پراخ تلاش سره یوڅپك او ژور بدلون ومومي. دا بدلون به‌د همدې وطنوالو په‌متو او ماغزو سره سرته رسیږي

هغه پروژې چه‌د جمهوري انقلاب نه‌ورو ستـه دهیواد دچټك پرمختګ لپاره طرحه کیږي هغه به ټو لـې دهمدې وطنوالو له خوا په پوره‌پوره کاراو خولې تویولو سره دبرې‌خواته بیولې کیږي اود دې پروژو ثمر به هغه څه‌وي چه‌د هیواد لومـړی او دویمو پنځه کلنو پلانونو ور کـړ، یعنې ددغو دوه بنیادي پلانونو سره یوار دهیواد څیره واوښته او یـوه مترقي څیره یې غوره کړه.

که دامطلب لنډ کړو نونتیجه به واخلو چه زموږ وطنوال هر وخت او دټل لپاره ګډکار اود ګډ هدف دتر سره کولو لپاره چمتودي هغوی هر وخت چه یو موټي شي نوبیا دومره غښتلي شي چه‌د هیڅا وس یې نه رسیږي.

نن سبا زموږ ملت بیا هم دیوالي اویو موټي کیدو خواتـه روان دي. پدې درشل کې‌به هغوی دجمهوریت ستر اهداف په ړنو سترګو منی او سرته به‌یې رسوي ځکه چه په‌هغوی کې‌د ژوند سا چلیدلې ده. هغوی‌ته جمهوریت هغه په زړه پورې نظام دی چه‌له اوږدو کلونو څخه ورتـه هیله ده.

نن سبا زموږ خلك پدې پوهیږي چه‌د یوې ربښتینې ډیمو کراسي په سیوري کې سم او انساني ژونـد کولی شي هغه ژوند چه هغوی بـه په‌ګټوره توګه پکښې هیـواد تـه‌د خدمتونو مصدر ګرځي.

زموږ وطنوال به بیا هم په‌کروندو کې، اوپه فابریکو کې په یو موټـي توګه اویو دبل اوخ ته کار کوي او دکار اوزیار ثمر بـه یـې‌د هیواد ودانې اوپه خپله دهغوی دژوند سو کالي وي.

یو متحد اویو موټي قدرت‌هیڅوك هم‌نشي ماتولی اویو متحد ملت‌کولی شي چه خپل‌سر نوشت به ډیره‌ښه توګه وټاکي. یوموټي ملت او ولس کولی شي چه په ډیره علاقه مندی او وطنفرستانه شور سره کاروکړي اود خپل ژوند لاره وټاکي.

او دا کار دهغه خصوصیت له‌مخې کیږي چه زموږ په ولس کې شته‌دی یعنې دیو موټي کیدو، متحد کیدو اوپه ستونزو او مشکلاتو بانـدې د برې خصوصیت، هغه خصو صیت چه په‌ډیره ځلانده توګه زموږ په‌وطنوالو کې موجود دی او زموږ ولس ژوند په‌ښه وجه تامینولی شي.

صفحهٔ دوستان

از : محمد عزیز رویش

بلور نگاه

باصدای مر غکان سحر
شب تاریك روز روشن شد
لحظه بعد آفتاب ز ر ین
شعله افشان بدشت ودمن‌شد

* * *

جست از خواب آن‌پری پیکر
رخ بمن کرد وگفت با ز چرا
مگر امشب نخفته یی آرا م
که سحر گه نشسته یی‌تنها

* * *

گفتم ای دلر بای سیم اندام
من به فکرد گر فرو بو دم
بسته ام دل بزلف خوشبویت
با دو چشمت به‌گفتگو بو دم

* * *

قهقه یی زد نگه نمود بمن
گفت !آیا توباو فاهستی ؟
بر بلور نگاه او دید م
گفتمش سخت‌دلربا هستی

* * *

دست بر شانه‌ا م نهاد ه وگفت
دلر بائیست کار عشق وو فا
در سکوتی که میدهد از عشق
شور صدراز خفته دردل ما

از محمد سمیع انتخاب

انتظار

آنشب که‌بودفصل گل‌ولاله وبهار
آنشب‌که‌بودجشن‌عر وسان کهسار
یا بخت سازگار
یا دست روز گار
انداخت در کنار منش مست و بیخبر

* * *

تا نیمهٔ سحر
چون آملم بخویش که او از کنار من
آهسته رفته بود
از آن به بعد من
شب های بیشمار
بودم در انتظار
اما نیامد او ....

* * *

اکنون در این المکد ه خالی از نشاط
تنها نشسته ام
تنها بدین امید، که باز آید ا ز سفر
آن رفته از نظر
وزروی التفات
دستی نوازشی کشد از ناز بر سرم
بخشد زشرلب‌بی‌خود جان‌دیگرم

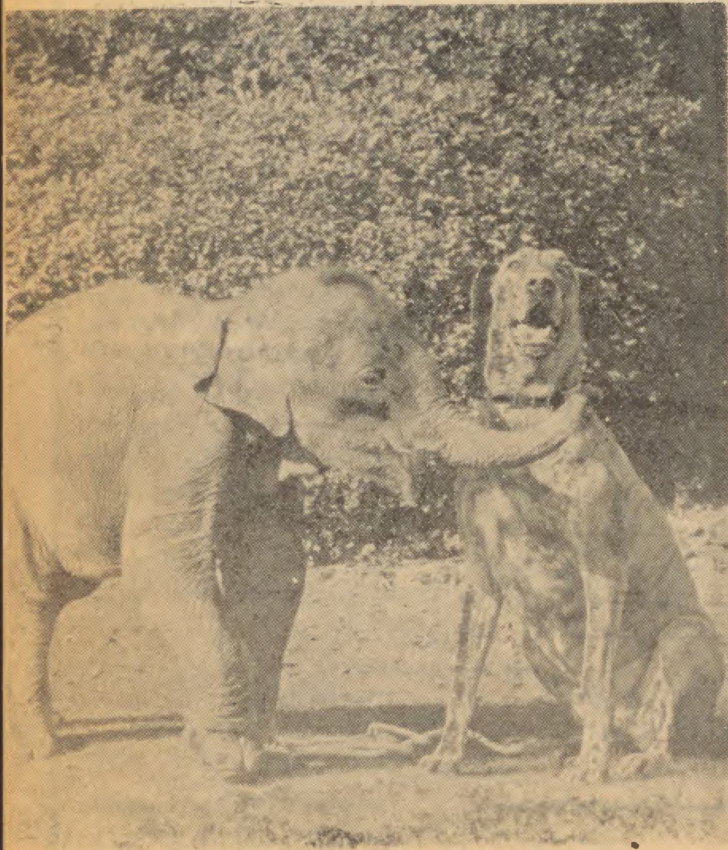
از: غلام سخی راهی

داغ عشق

منکه هرجا همچو شمع باچشم‌گریان ساختم
سو ختم‌در ظلمت شبهای هجران سا ختم
اشك حسرت ریختم تا صبحد م‌در پای خویش
با نوای جانگدار بینوا یا ن‌ساختم
تا نگردد واقف از راز نهانم‌مدعی
داغ عشقت رابدل‌چون لاله‌پنهان‌ساختم
فتنه ها دیدم زچرخ فتنه انگیزفلك
باهمه این‌نارسائی های دور ان سا ختم
جامهٔ تقوی بیك پیمانه می کردم‌گرو
خانهٔ عقل وخرد از باده ویرا ن‌ساختم
هندوی خال سیا هت‌دین وایمانم‌ربود
من مسلمان بودم وبا نا مسلمان‌ساختم
سجده گاهم کعبه ودیر ست‌مقام‌ومنزلم
تا که خود را بر دربتخانه دربان‌ساختم
بانگاه حسرت آلودم مبین‌حاسد از آنك
نیستم شاعرولی شعر فراوا ن‌ساختم
آنچنان دل مرده ام کز من‌نیایدناله ای
لب فرو بستم حدیث غم نمایان‌ساختم
بسکه جان‌ناتوانم زآتش حسرت بسوخت
دوستان را هم زخود (راهی) گریزان ساختم

عکس جالب

این عکس جالب را آقا ی‌محمداله فگار برای صفحهٔ دو ستان فرستاده اند وزیر آن نوشته اند:

سگ: بدادم بر سید! که‌این فیل‌چوچه، شوخی نمیکند کاملا جدی است

اگر...

از محمد سمیع هامون

اکر نقاش میبودم
بیك صبح بهاران،
بطرف باغ میرفتم
وبا رنگین ترین رنگها
وبا ناز کترین موها
صورتت را بر حر یر برگ گلها
نقش می کنم .

* * *

اگر من باغبان بودم
وباغ وبستان در اختیارم بود
همه جا را
بیاد چشم ورخسا رت
گلاب ونرگس خوشر نگ می کشتم

* * *

اگر آهنگساز بودم
زنار ساز وآهنگم
بغیراز نغمه های عشق وشور
نغمه دیگر
بلند هرگز نمیگردید
وبا یاد تو روز وشب
سرود عشق میخواند م.
اگر شاعر بودم من

* * *

زلعل آبدار شعر .
ویاقوت سخن
گلو بندی برنگ لاله های سرخ
بدور گردن عاج تو می بستم
وآنگه
برایت شعر می گفتم

نوشته سویل استاکس

تلخیص وترجمه: «رز»

سرگذشت دردناك «ایزادورا»

پس از ملاقات آنشب، تاسه ماه دیگر «ایزا دورا »را ندیدم. من به‌او وعده کرده بودم که‌به نما یش روز پنجشنبه اش خوا هم آمد ولی‌وقتی خواستم تکت بخرم ، معلوم شد که قیمت هر تکت صد فرانك است و من‌صا دقانه اعتراف‌میکنم کــه‌در آنهنگام فکر میکردم که صد فرانك برای رقص زن فر بهی کــه مــی کوشد باشکوه جلوه کند، خیلــی زیاد است.

ماه بعد ، من به «جینوا» ر فتم. کمی‌بعد هم (ایزا دورا) نیس‌راترك گفت وبه پاریس رفت وما مــد ت درازی همد گر راندید یم.

درین مدت خیلی کــم در بــا ره این شخصیت آتشین که شبی بااو شام خورد ه‌بودم ، فکر کــر دم. درایتالیا چیز های دلجسپ زیادبود « ایزا دو را » را تقریباً فرا مــوش کردم . گاه گاهی هم که نکته هایی در روز نامه ها دربارهٔ او میخواندم ، ملا قات آنشب به‌یادم می آ مــد و لبخندی بر لبهایم نقش می بست .

در جینوا به مــردی بر خــور د م که اخیرا « ایزادورا» را دیده بود . او قصه کرد که «ایزادو را » شبــی سخت بر یك کو نتس خشمگین شد وسخنهای در شتی به او گفت. این کونتس بسیار تلاش میکردتادوست صمیمی «ایزادورا » باشد .

آنشب این کو نتس‌به «ایزادورا» گفته بود که لازم نیست آدم پا بند ظاهر باشد . ایزادورا در حالی که موافقتش را با کو نتس اعلام‌میکرد برخاست کــلاه و مر وارید هــا ی گردن کو نتس را گر فت . سپس بسوی آب ر فت و آنها را در آب انداخت .

وقتی این حکا یات را شنیــدم ، خنده‌ام گرفت برای اینکه دران‌زمان این قصه برای من خنده آور بــو د ولی‌اکنون می دانــم کــه ا یــن سخن بیانگر صدا قت «ایــــزادورا» بوده است .

بار دیگر «ایزا دورا » را در دفتر خانم نکسون دیدم این زن برخی از نوشته های مرا تایپ میکردایزادورا نیزچیز هایی برای تایپ آورده‌بود. هنگا می‌که وارد اتاق شد، هیأت عجیبی داشت . مطمئن هستم کــه مردم سرك نیز باتعجب او را نگاه کرده بودند . او چیزی راکه‌شباهت اندکی به کلاه داشت ، بسرگذاشته بود ودستمال سبزی به‌گردن بسته بود . درینحال به نظر می آمد که‌از وضع خودش متاسف است. بادیدن سیمای او به یاد سخنهایش افتا دم که گفته بود بازو های یك زن‌آخرین عضو پر شکوه اوست .

« ایزا دو را » سوی من د ید و گفت :

– من شما را به خاطر دارم .من مدتی در پاریس زندگی می کردم ، حالا دوباره به نیس بــر گشتــه ام شما باید به دیدن من بیایید .

روی چو کی کو چکــی نشست این چوکی کوچك‌ وی را چا قتــر نشان میداد .گفت :

– تصمیم گرفته ام خاطراتم را بنویسم . یکی از ناشران قراردادی با من امضاء کرده است . فکرمی کنم که قرار داد پیشم باشد .

در حالی که دستکولــی ســرخ ر نگش را جستجــو مــیکــرد ، پرسید مشی :

–آن دو خدمتگار امریکا یــی را چه کار کردید؟ آنان هــم در نیس هستند ؛

از جستجو در دستکولش‌دست کشید و جواب داد :.

نیم رخ «ایزادورا»کار «ژان کو کتو»

– نی ، وقتی به پاریس رفتم ، آنان ناپدید شدند. مثل‌دود ناپدید **شدند . معمولا مردم مرا ترك مــی کنند ، ولی من‌خوشی ندارم آنان‌را ترك کنم . وقتی جوان بــود م و مدرسه رقص داشتــم ، گــر وه** بیشماری ازدختران کوچك راتربیت کردم .

من این دختر کان را با دقت پرورش دادم و ر مــوز رقــص را آمــو ختمشا ن آنــان همیشه مــی **گفتند که مرا بسیار دوست دارند و هرگز فرار موشم نخواهند کرد اما همه شان از پیشم رفتند وپس** آفتا ده‌بود.

بقیه در صفحه ۵۷

نویسنده : غ .فاروق (نیل‌آب رحیمی)

نقش تاریخی آریانا

ازبدوجانشین شدن نژادآرین تاظهور اسلام

این مسئله که آرین ها ازکدام نقطه به سرزمین زیبای بلخ سرازیر شده واین‌جلگه رابحیث مسکن خود قبول کردند. از حیطه بحث ما خارج‌است . اما این نکته قابل یاد آوریست که‌نژاد آرین ازنژد های بزرگ و متنفذ جهان شناخته شده وقسمت اعظم دنیای متمدن رافرا گرفته اند. شهرت این نژاد بیشتر ازهمه درپیراهون زبان و کلتور شان تلالو میکند. زبان آرین که زنده ترین زبان جهان محسوب‌میشود ، مادر اکثر زبان های دنیاست وعلمای زبان شناسی باین مسئله سخت اتکا دارند . ومردمیکه بین بحیره مانش درشمال دور اروپا و خلیج بنگال درشرق نیم‌قاره هند نفوس شان گسترش یافته است . بزبا ن های سخن میگویند که ریشهٔ واحد داشته وازیك منبع مشتق شد اند که مور خان وعلمای ز بان شناسی ریشه‌اصلی این زبان هارابنام (زبان هند واوروپای وهند وژرمن) یادکرده اند و زبان‌سفدی ، تخاری ،دری ،پشتو ،سانسکرت اوستا و یدا.. ولهجه های محلی متداول درنورستان ،بدخشان ،بلو چستان و غیر ه شامل زبان آریای اند که ازان زبان‌مشتق شده وتا امروز مورد استعمال دارند.گرچه بعضی ازان زبان هادر خلال قرو ن هستی خودرا باآمیزش زبان های غنی‌تر ومسلط ترمثل دری وپشتو ازدست دادند ، امابعضی لهجه های که استفاده ازان هادر سا حات محدود ومنحصر به‌محیط خودشان شا یع است، تاهنوز هستی خودرا حفظ کرده اندکه مثال های روشن آنهادر وخان، شغنان،درواز زیباك ولایت بدخشان۔ درنورستان و بعضی درهای کوهستانی ولایت پروان ولغمان ودر ولایت نیمروز میباشد. که‌بحث مزید پیرامون این زبان هااز حوصله این مختصر خار ج است. (بارتو لد) اظهار میدارد که (درزمان قدیم هم‌در هندوهم درایران (بمفهوم قدیمی اش) یك ملت سکونت اختیار کرده بود که خودرا آریا ۔ یا«آرین» مینامیدند.) که‌این قول مویدادعای بالااست .

درمورد منشه اصلی آرین ها: که درکجا پابعرصه وجود گذاشته وسیر تکو ینی ابتدایی خود را آغاز کردند ، اسناد ثابت دردست نیست وآنچه که‌تا حال گفته شده مبنی بر فرضیه های غیر قا بل حل بوده ومورد اختلاف است . (احمدعلی کهزاد) باستناد استا د دست داشته مهد ظهور نژاد آریا راسرزمین سردبین سیحون‌وجیحون میداند .که از آنجابه سفد یانه‌وبا ختر پراگنده شده اقا مت اختیار نمودند، تاریخ واقعی مهاجرت آرین هابصورت مسلم معین نیست وهم مورخان درین امر که‌آرین ها از کجا وبکدام را، به سرزمین های هندوفارس مهاجرت کردند ، اختلاف نظردارند. بار(تولد) باین نظر (مستشرقان) که: تقسیم شدن‌آرین ها به‌هندی وایرانی در اروپا وقوع یافته وقدیم ترین هندی هاتقریبا در ۲۵۰۰ سال قبل از میلاد ازراه قفقاز از شمال بجنوب عبور کرده ودر امتداد ساحل یمین کور محلی را ازگنجه کنونی تادریای خزر اشتغال کرده اند مطابق یك نظریه دیگر هند یها تقریبا ۱۷۰۰ قبل ازمیلاد از قفقاز گذشته‌اند وایرانی هاکه ازپشت سر آنها تقریبا هزار سال قبل ازمیلاد بودند، هندیها بجا نب مشرق راندند وشاخه سوم آرین هاکه سك هااندکه‌هم باایرانی وهم باهندی فرق دارند، ازراه های شمال بحر خزر عبور نموده بعدها درترکستان وافغانستان مستقر گردیدند . و هم براین نظریه کرشا خماتف که هندی‌ها وایرانی هااز اروپا به‌آسیا مهاجرت‌کرده‌بودند انگشت انتقاد گذاشته ،داهیانه تر د ید میکند.

خلا صه اینکه این نظریات وامثال آ ن صبغهٔ علمی نداشته ودر مورد نژاد آرین و تاریخ مهاجرت ومسکن اصلی شان اقنا ع کننده نیست. واین نظریه که‌آرین ها ا ز جنوب سایبریا به‌مهاجرت خود آغاز کرد، ونخست دارای زبان وکلتور مشترك بودند، تاحدی نزدیك به‌قبول از حقیقت مایه دارد که درتحقیقات زبان وپژ وهشهای کلتو ری آنها خوبتر روشن میگردد . که از جا نب مستشرقان اروپایان این مسئله مو رد پژوهش قرار گرفته واصالت وارزشها ی کلتوری وریشه‌ا ی آن روشن گردیده است که‌ایجاب بحث مزیدرا نمیکند.

حقیقت مسلم این است که آرین‌هابعداز مهد اصلی ظهور خود در بلخ اصل اقامت افگندند. وباختر یا باکتریا رابرای نخستین بار بحیث اقامت گاه خود تعیین نمود ند . درمقاله های دانشمند محترم (غبار) در مجله کابل راجع به‌تاریخ افغانستان نوشته‌است معتقد است که آرین هادر چهار هزار قبل از میلاد ازسواحل سیحون وجیحو ن مهاجرت کرده درهرات سکونت اختیار کرد ند که بدین مناسبت نام هرات آریانا نامیده شده وبعد هابه هرات مبدل گردید . وتقر یبا درسه هزار سال قبل از میلاد نژاد آرین به‌بلخ مسکن گزین آنرا موسوم به‌باکتر یا کردند، که‌این نظریه که هرات درسکو نت آرین ها نسبت به بلخ قدامت دارد قابل تحمل است واز جانب مورخان مورد تر دید قرار میگیرد ، زیرا (بارتولد) مینویسیدکه قدیم‌ترین مرکزتمدن آرین‌وشایدمرکزتشکیلات آریایی که ما از آن آگاهیم ، باختر یابلخ کنونی بوده که‌در جنوب آمو دریا وا قع میباشد . وراجع باینکه چه‌عاملی سبب گردید که‌بلخ مورد توجه نژاد آرین قرار گرفته وشهر باختر را درآن پیریزی کردندروشن است وبارتو لد علت انتخاب این محل را مبنی بر حا صلخیزی فو ق العاده واحه‌ای میداند که در مخرج رود باکتروس (بلخ آب امروز) درجاییکه از کوه ها خارج‌میشود. تشکیل شده وازین حیث برسایرواحدهای‌سر زمین مزبور برتری داشت، وا نمو د میسازد .

نظر بارتولد بنابر اهین که در فصل‌دو م این اثر تذکر داده شد مبرز جلوه‌میکند: زیرا موقعیت بلخ ازنظر جغرافیای میرساند که‌بایست اقوام بدوی‌وخانه بدوشی چو ن آرین هارا بجانب خودجلب‌کند. وازآنجا ییکه شترهای دوکوهانه منحصر به‌باختر بو ده واسپ درین سرزمین مورد استفاده قرار گرفته است. وهم نقش شتر دوکوها نه باختری درستون مخروطی که‌بسال ۸۲۸ق م درزمان سلماسناردوم پادشاه آ شور نصب گردیده دیده میشود. وازین نقش‌استنبا ط میشود که‌حیوانات اهلی باختر درسر زمین های حوزه مدیترانه ازین منطقه انتشار یافته بود. و صورت اسپ در زمان هجو م هیکسو سها که یحتمل سه هز ا ر سال سال‌قبل از میلاد بوده مشهور میگر دد واز جمله مواد معدنی لاجوردکه‌بنابقول «ماسپرو» درجملهٔ اشیای‌بود که فراعنه از آسیای‌وسطی دستیاب میکردند وبرای‌تزئینات بکار میبردند که‌شواهد آن در دیوار های قصر آسو ر بانیپال پادشاه آسور که‌در نیمه دوم‌قرن نهم پیش از میلاد سلطنت میکرد نیز مشا هده میکنیم ،معلوم میگردد که‌باختریا بلخ‌درتمدن آریایی نسبت به‌سایر مناطق ماحولش‌قدامت داشته ومقام اول رادارااست .

زمانیکه آریایی هادر بلخ که‌مناسب ترین جلگه برای فعالیت های کشاورزی و دام پروری آنها. بود. نظام های اقتصادی و سیاسی وکلتوری خود را تاسیس کردند. شالودهٔ مد نیت آریایی را بر بنای قاعده های‌طبعی واجتماعی‌این‌خط پیریزی کردندکه‌این دورهٔ رادر تاریخ کشور مابنام دورهٔ مدنیت ویدامیمی گرده اند که اساس این مد نیت درپرتوی‌مساعی دامنه دار آریایی ها ی باکتریان گذاشته شده وسر انجام به‌رشد وکمال رسید. آثار ویدا درزبان سانسکر ت مشهوراست، گرچه اش .دولاند لن) ادعا میکند که از آرین های باکتر آثاری بدست اونرسیده است ؟ درحالیکه باشندگان هند رابنام آریایی های ودایی رامیخواند و گوشهٔ از معتقدات آنها باستناد سرود های و یدا روشن میسازد ؟

سرود های موجوده ویدا چها ر قسمت داشته که‌عبارتند از : ریگ‌وید۔سام وید ۔ وترویدویجور وید وبذن غالب که‌در جنو ب هندوکش سروده شده اند. زیرا در ین سرود ها از رودخانه های افغانستان موجود، مثل :کابل ،گومل ،کرم،کنر۔ سوات‌وکندهار نام‌برده شده واز بلیکاواکثر قبایل‌افغانستان نیز تذکراتی رفته است. وبنابه عقید ه (احمدعلی کهزاد) سرود های هم گفته شده بودکه قدامت شان نسبت‌به‌سرودهای‌موجوده دیرتر بود که‌در بلهیکا سروده شده بودند که‌دستخوش غار تگری های زما ن شدند .

از دوره ویدا کدام اثر مشهوریکه مظهر جلال وشکو ه آریایی ها بصورت مشهوردر عرصهٔ زمان باشد. موجودنیست. اماتاجاییکه ازخلال سرود ها استنباط میشود معلو م میگردد که‌آریای های عصرویدافرهنگ‌خودرابه مبنای مظاهر طبیعی پیریزی کرده بودند . آنها مظاهر ذی نفع وسودرسان طبیعی ر ا احترام کرده وبخاطر رفع کسالت حبس و آسودگی از فعالیت های تولیدی به شرابی بنام سوما که از گیاهی موسوم به‌همین نام ساخته می‌شد پناه برده بانوشیدن آن‌لحظه اندوه ها وآلام تاقت فرسای ز ندگی ر ا فراموش‌میکردند. و همین علت بود که بعد ها (سوما) در زمرهٔ پدیده مقدس شامل شد. وازان تاسرحد پرستش احترام کردند.

فرهنگ اوستایی که محصول‌رنج های‌دامنه دار دوره ویدیست بوسیلهٔ زردشت درآریانا ظهور کرد. قبل از طلو غ تمدن اوستایی آریایی ها باصول کتابت آشنا بنواند. وتا جاییکه از فحوای مورخان وپژو هندگان‌معلوم است. زردشت اصول مطرو حه خو درا بصورت‌تحریر به‌گشتاسب پادشاه بلخ تقدیم نمود که‌مورد پذیرش او قرار گرفت، و در رشایع ونفوذ دادن مذهب مذکور سیعی بلیغ بخر ج داد . فر هنگ اوستا یی‌از فرهنگهای تابناك وپایه دار قبل از میلا د افغانستان است که تاثیر عمیق آ ثر ا میتوانیم روشنتر در مدنیت فارس و درتاریخ اندیشه وحکمت یونان وحتی تاامروز در شئون وشعایر ملل شرق‌بوضاحت دریابیم وروشنتر مطالعه کنیم.

اسکندر با ورود خودبه خاك های آریانا عصر نوینی رادرتاریخ تمدن کشور ما پا یه گذاری کرد .که این دین بنام دو ر ه مدنیت یونان وباختری معروف است.اسکندر همانطور یکه مورخان اظهار میدارند، پا لیسی اتحادشرق وغرب ویکسان گردن مدنیت یونان وآریانا رادر خلال تاخت وتاز های خو د نصب العین خویش ساخته بود. ا و با اسکندریه های زیادی که اعمار کرد گوشه‌ای ازمدنیت وهنر یونان را بدان وسیله درکشور های مفتوحه گسترش داد و همچنین هنروادب وفرهنگ یونانی‌د ر زمینه های مختلف‌بوسیله یونا نیانی که‌در سرزمین آر یانا سکو نت اختیارکرده‌بودند ،بامدنیت آریانا آ میز ش

بقیه درصفحه۶۰

۱- ص ۲ جغرافیای تاریخی ایران ترجمه حمزه سردادور طبع‌سال۱۳۰۸

۲- ص ۳۵ تاریخ قدیم افغا نستان جلد اول

۳-ص۱۲ -۱۳ جغفرا فیای تاریخی ایران تالیف بارتو لد.

۳- شماره دوسال اول (۱۳۱۰ ه) مجله کابل وشماره پنجم سال او ل‌مجله‌مزبور.

٤- ص ٤۹ تذکره جغفرافیای تا ریخی ایران اثر بارتولد بترجمه سرداد ور

٥- ص٥٤ تذکره جغفرا فیای تـا ر یخی ایران .

٥-٦ص ٥۲ و٦٤ تاریخ جهانی، ترجمه احمد بهمنش طبع تهران سال ۱۳٤۷

۷- ص تاریخ افغانستان قدیم ج ۱ صفحه ٤۳

ژوندون زنان و دختران

جلوگیری از ریزش مو

ریزش مو چندین علت دارد: یا ارثی است ویاباثر وجود بعضی امراض، یا ناپاك بودن پوست سر است ویا بر اثر نرسیدن غذایی موردنیاز به پیاز موست.

طاسی است.

برای جلو گیری از طاسی باید بایکی ازروغن ها(مثل روغن بادام)پوست سر را سخت مالش داد.

هم به پیازمو برسند . باید غذا های که دارای ویتامین (الف و ب مخلوط) هستند خورد وبه قدر امکان ازکلاه کمتر استفاده نمود تاپیاز مو بهتر بتواند ازاشعه

عمرمو یك الی چهار سال است وعمرمژگان ۵ روز می باشد .

موا گر گاه گاهی بریزدخطر ناك نیست ولی وقتی که پیهم مقدارزیاد بریزد نشانه بروز نخستین عوارض

البته درأثنای اینعمل مو میریزد ولی این ریزش مو سود منداست.زیرا درنتیجه مالش پیاز مو قوت گرفته. بجای آن موی بهتر میخواهد روئید. وبرای اینکه غذای کافی

خورشید وهوا تغذیه کند .

میوه جات وسبز یجاتی که دارای ویتامین الف هستند عبارتند از: کدو- شلغم- لوبیا - شیر- ماست پنیر- انواع سبزیجات- کاهو

بقیه در صفحه ٥٩

آداب معاشرت:

طرز صحبت کردن

طرز صحبت کردن با مردم در محافل، مجالس یا هر جای دیگری که باشد ،یکی از اساسات زندگی اجتماعی بشمار میرود .

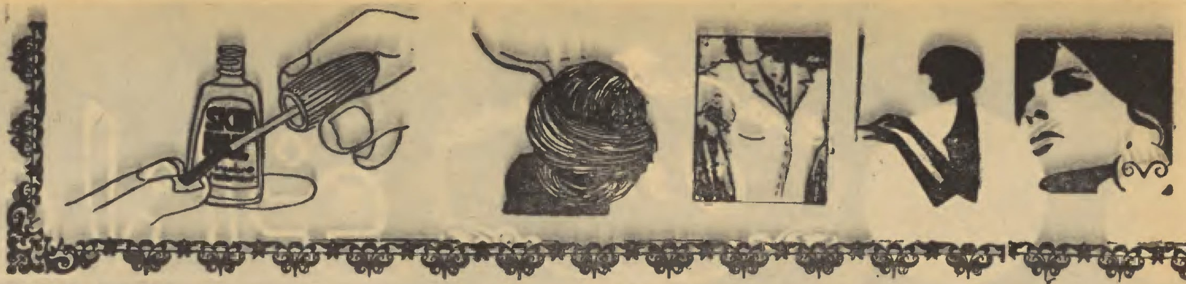
البته این یك امر واضح است که همه حرف میزنند ومقاصد شانرا به هر ترتیبی که باشد بیان میکنند ولی خوب صحبت کردن امتیاز دیگری دارد. پس برای اینکه چطور صحبت نماییم و چگونه به دیگران گوش دهیم نکته ای چند تقدیم می شود:

موقع صحبت کردن به هیچ وجه دست تانرا حرکت ندهید. زبان شمامقصود تانرا ادا میکند هیچ لزومی ندارد که دست تانرا حرکت بدهید، زیرا این عمل بعضی اوقات انسان رانا آرام جلوه می دهد.

هنگام سخن زدن نه آنقدر آهسته صحبت کنید که شنونده از شما خواهش کند تاسخن خویشرا دو باره تکرار کنید، ونه آنقدر بلند صحبت نمایید که دیگران به طرز صحبت تان ایراد بگیرند وبگویند خواهش میکنم کمی آهسته تر صحبت نمایید . اما چه بسا دیده شده که در هرجا بخصوص در سرویسهای شهری بعضی از خانم هاطوری بلند حرف میزنند که همه راکبین متوجه سخن گفتن شان میگردند و این طرز صحبت خوبو پسندیده نیست .

وقتی که میخواهید با پیشخدمت تان پیرامون برخی از کار های منزل صحبت کنید لزومی ندارد که روی یك موضوع معمولی هیاهو

بقیه در صفحه ٥٩

مودوفیشن

بوضع خانه توجه کنید

شرایط محیط وچگونگی‌اوضاع واحوالیکه در خانه‌شماحکمفرماست وکیفیت وحالتی که مرد روزانه حین خروج از منزل احساس میکند، تاثیر شگرف و عظیمی درپیشرفت وی دارد .بنابراین دوسوال رابایدمطرح سازیم:

۱ـشوهرشما پس از یك روز کاروکوشش طاقت‌فرسا بچه نوع خانه و آشیانه ای‌قدم می‌گذارد ؟

۲ـ صبح با چه کیفیت و حالی سر کار میرود، خسته و افسرده یامسرور وخوشحال از خانه‌خارج میشود ؟

دکتور (کلیفورد آدامز) می‌نویسد:

(ارزش خانه و زندگی درنظر شوهر و فرزندانتان بستگی کامل روش شما دارد .. درست

بقیه در صفحه ۵۹

زن‌ازهرنگاه

بزرگترین اشتباه اینست که زنی تصور کند وقتی که زیبا و ـ جذاب شد ،حتما دوست داشتنی هم‌میشود البته چنین زنی ممکن است موقتا مورد توجه قرار گیرد ولی همچنانکه شعله های حریق ممکن است زیبا بنظر برسد و با خاموش شدن آن جذابیتش هم‌محو گردد، محبت یك‌زن هم که فقط زیباست وهنر دیگری ندارد ، به زودی از دل زداییده میشود.

د ځوانانو

ژوندون

از کتاب روانشنا س برای‌جوانان

روانشناسی‌وفردآمی

شناختن کو دکان برای مر بیان وپدر ومادران که تر بیت آ نان را بر عهده دارند ا همیت بسیـــا ر دارد . اگر ندانیم کو د کان به چه عواملی در محیط خود تو جه دا رند و قدرت یاد گیری آ نان درسن‌های مختلف چیست و علا قه های آنا ن در مراحل مختلف نموچه‌گونه‌است، حکونه میتوانیم‌تر بیـت وایـجـا د مطلوب را در آنان رهبری کنیم .

باپیشرفت ر وانشناسی بتدریج عر صه تحقیقات آن نیـــز و سعت یافت وتحقیق در باره دیـوا نگا ن وافراد پس افتاده را نیـز در بـر گر فت پیش ا ز ا ن علا قـــــه روانشناس بیشتر به جـر یا نات کلی نفسانی بود (از قبـیل ادراك ویاد گیری وغیره) و کمتر به فرد آدمی و خصو صیات او و آنچه یك فرد را از فرد دیگر مشخص میکند توجه میشد تو جه به فرد آ دمی

بقیه در صفحه ۵۸

درد دل جوانان

جوانی هستم ۲۵ ساله وتازه از پوهنتون فارغ شده‌ام و آرزو دارم که مانند صد ها و هزار ها جـوان دیگر کار نمایم وازین راه خد متی برای مملکت خو یش و مردم خـود نمایم . والبته ما جوانان که مکتب میخوانیم و پو هنتون را تمام‌میکنیم به امید اینکه داخل کاری میشو یم وبرای جامعه‌خود مصدرکاری‌میگردیم ولی‌بدبختانه باید بگویم با تمام‌این همه آرزو هایم مخـالفت میشود . بشما خو بتر معلوم است که هـــر جوانیکه از پو هنتون فارغ میشود دارای رشته ا ختصاصی بـــوده و بدان رشته استعداد وعلاقـه دار د وآرزو دارد کاری مطابـــق ذو قو استعداد آن بـرایشـ داده شـــود تااز آن راه استعداد و لیاقت خودرا تبارز دهد .

خوشبختانه با استقرار ر ژ یـم جمهوری در کشور این ا مید وا ری برای همه جوا نان ما پیداشده‌که‌کار به‌اهل آن سپرده میشود زیـرا از یکطرف کار ها بصورت خوب پیش میرود واز جانبی هم استعداد هـا پرورش می یابد . اما مشکل من ، مخالفت پدر و مادرم است . ز یرا کاری را که من بران عـلاقـه دارم ایشان نمی پسندند . من از فاکولته ساینس فارغ شده ام و لی آ نهـا میخواهند که پیشه تجارت را پیش گیرم .

شما بگو یید جوا نیکه شانزده سال درس میخواند به امید ا ینکه روزی به وظیفهٔ دلخواه خو یش می‌-برسد اما وقتیکه می بینم از طرف

نامه‌های

پیغله ذکیه از لیسه ملالی !

نامهٔ پر از لطف ومهربانی شمـا به‌اداره مجله رسید از حسن نظـر شما نهایت تشکر ا میدوا ریم کـه رضایت همه خوانندگان ار جمند را جلب کرده باشیم مجلهٔ ژوندون از شما و برای خدمت شما است آرزو داریم که همکاری تانرا با ما ادامه د هیـــد .

* * *

بناغلی میر احمد از لیسهٔ‌نادریه!

ماهم باشما هم عقیده هستیم که چرابعضی از جوانان ما مود های را تعقیب می نمایند که اصلا پسند یده آنها نیست وعلاوه از اینکه خود را مسخرهٔ دیگران میسازند بر اقتصاد خود وخانوادهٔ خود لطمه میزنند .

پیغله شیما از لیسهٔ عـــا یشه درانی !

شعر انتخابی شما به ادارهٔ مجله رسید از همکاری تان تشکر .

* * *

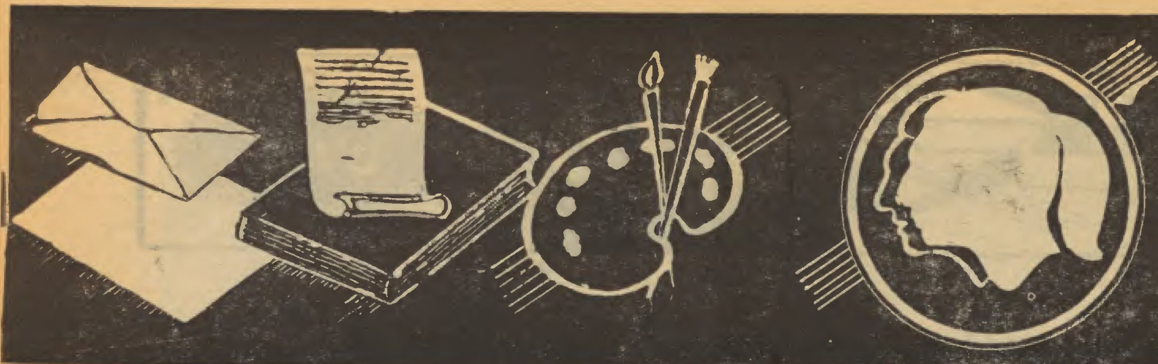
بناغلی کاظم علی !

اگرداستان شما نشر نشده‌است البته علتی داشته است امیدواریـم قناعت شمارا حاصل کرده باشیم .

* * *

میر من نجیبه از ولایت بغلان !

مضمون شما که عنوانی مدیریت مجله تحریر یافته بود به مدیریت

نزدیکترین کسانم بااین آرزو ها یم مخالفت میشود . خودرا تنها و آرزو های خویش را بر باد رفته می یابم .

درد دل من بصفت یك جوان اینست که چرا بعضی از پدر ومادر ها مخالف آرزو های معقول پسران و دختران خویش هستند ؟ وچرا مفاد شخصی را بر مفاد همگانی واجتماعی ترجیح میدهند ، ایکاش این پدر مادرها مسئولیت های خود و فرزندان خویش را درك میکردند تا مانع ترقی و رشد استعداد ها نمی گردیدند .

متصدی صفحه درد دلها :

این نامه را به امید این نوشتم تا او لیای ما متوجه وظایف سنگین خود وفرزندان خود گردند . زیرا امروز باگذشته خیلی فرق دارد و همه متوجه باشیم منافع شخصی رابر منافع عامه ترجیح ندادهبلکه این منافع عامه است که باید از همه بیشتر بدان توجه گردد .

تااز ین راه وجدان خورا آرام کرده ووظیفهٔ خودرا انجامداده باشیم.

رسیده

مجله رسید واقعا شما خوب موضوع را انتخاب نموده بودید به موقع چاپ میشود اطمینان داشته باشید.

* * *

پیغله فوزیه از لیسه آریانا !

موضوع که شما انتخاب نموده بودید بار ها در مجلات و جرایدنشر شده است بدین سبب از نشردوبارهٔ آن معذرت میخواهیم امید واریم همکاری تان را با ما ادامه دهید .

* * *

شاگردان ممتاز

نام : محمد نذیر ابوی
سن : ۱۹ ساله
صنف : دوازدهم حبیبیه
درجه : اول نمبر
علاقمند : بهورزش
آرزو : میخواهم در آینده دا کتر طب شوم .

نام : سید حشمت
سن : پانزده ساله
صنف : نهم لیسه نادریه
درجه : اول نمبر
علاقمند: به مطالعه
آرزو : آرزو دارم تحصیلات عالی در رشته تخنیك داشته باشم .

ازدنیای جوانان

ازمدت دو ماه به اینطرف **کلپ جوانان** برای سر گرمی جوانان**یك سلسله نمایشات و کنسرت های** ترتیب داده که طرف توجه و دلچسپی جوانان ما قرار گرفته است. چنانچه در **هفته گذشته** کنسرتی از طرف جوانان رضا کار ترتیب و مورد استقبال تماشاچیان قرار گرفت درین کنسرت **آواز ها و** آهنگ های اصیل افغانی **از طرف** یك عده جوانان **رضا کار خوانده** شد.

جوانان رضا کار **که درپروگرام** های کلپ جوانان سهم **فعال دارند بدو گروپ هنری تقسیم میشوند که** هر پنجشنبه ازساعت ۲ـالیسهونیم بهنمایش خویش می پردازند. **البته** باید گفت جوانانیکه به این کنسرت **اشتراك دارند همه محصل** ویا متعلم اند وبا نمایشات خویش سر گرمی های جالبی **برای جوانان** فراهم کرده اند.

فرستنده نریمان نو ین

وجیزه ها!!

فیلسوف بودنمحض این نیست که ملایم طبیعت شدهویا اینکه صاحب مکتب فکری شویم فیلسوف واقعی راه عملرا دوست میدارد وبهپیروی از آن طریق زندگانی خویش را روشن می میسازد. آلایش عدم انسلاك بابت، علو همت واعتمادبه نفس ازمرهخواص شخصیفیلسوف حقیقی تلقی میشود.
(تارو)

ـصلح از راه زور واعمال تشدد آمیز تامیننمیشود مفاهمهومصالحه طریقت صلح وامنیت است (البرت انشتاین)حقایق صفاوو قایع ثابت باید همیشه مطالبی در نوشتنتاریخ باشد چونتاریخ آینهواقعات گذشته وپیشی از حوادث آینده محسوب میگردد بناء هرچه بیشتر باید در تحریر آن از خلوص نیت وابراز حقایق کار گرفت .

چشمه از جاهائی میجهد که دردل زمین ذخیره آب موجود باشد چشمه آثار تراوش عشقو هوشمندی را از کسی باید توقع داشت که درطول حیات خویش ذخایر معنوی وعلمی را اندوخته باشد.

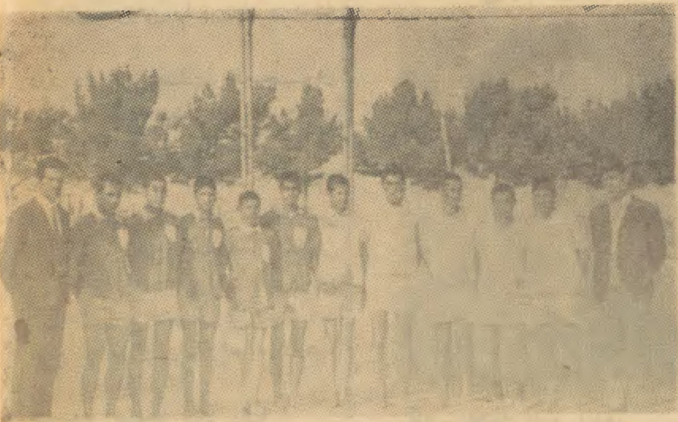
تاریخ (تر و بریج) در حالیکه انسان هارا از واقعات گذشته آگاه میسازد ضمنا میتوانه ملاك اعمال جاریوقاضی فعالیتهای آینده قرا بگیرد .
تومادل .

ورزش درلیسه امیر شیر علیخان

راپور از : کنیشکا

ورزش برای فرا گرفتن دروس شاگر دان کمك قابل ملاحظه میکند

ورزش باید از صنوف پائین شروع گردد

طو ری کـــه همـــه میدا نیم در گذشته ها ورزش کشور ما به حال خیلی بدی‌قرار داشت وکسانی که در کابل بودند از وضع تاسف آور ورزش مرکز باخبر بودند ومی دیدند که چطور ورزش در اینجـــا روز بروز سیر قهقهرا ئی خود را میپیمود .

وقتـــی در مـــر کـــز و ضـــع ورزشـــــ آن طـــو ر بـــود ،

وامروز که قدم های استوا ر ی داشت .

وامروز که قدم های استوار ی در راه ارتفاء ورزش بر داشته‌شده وجنبشی در حلقه های ورزشـــی مشاهده میشود بهتر است بدانیـــم که ورز شکار ان‌ولایات تا درگذشته به چه حالتی قرار داشته وحالا چه تغیراتی به آنها وارد شده‌استو هم خوب است پیشنهادا ت‌آنها درروی صفحهٔ مجله منعکس شود تـــا از نظریات آنها در راه انکشاف ورزش استفاده گردد .

روی این منظور راپوری از لیسه امیر شیر علیخان تهیه شده است که حاکی اوضاع ورزش‌ولایا ت‌شده میتو اند .

لیسه امیر شیر علیخا ن‌ازجملهٔ لیسه های شهر مزار شریف است که در داخل شهر موقعیت دارد

تعمیر لیسه مذکور کرائی بـــوده ومعلوم میشود که به همین تازگی‌ها به آنجا نقل مکان کرده اند وقتـــی خواستم با مدیر آن لیسه در مورد ورزش صحبتی نمایم ،او به سخنان خود چنین آغاز کرد :

ورزش درین لیسه مانند دیگـــر لیسه های ولایت بطور ابتدا ئـــی بوده وهیچ توجهی بـــه حـــال آن نگردیده است ومن که مدت کمـــی میشود باین لیسه آمده ام کوشیده‌ام تاحد امکان‌خواسته های ورزشکاران این لیسه را بر آورده سازم .والبته درین مورد توجه مقامات بلند ترنیز ضروری بوده وبدون همکاری آنها کاری از پیش برده نمیشود .

بناغلی میران مدیر آن لیسه به سخنان خود ادامه داده گـــفت :

وسایل سپورت درین لیسه به‌اندازه کمی موجوداست که تمام‌ورزشکاران این لیسه از آن استفاده نمیتوانند مشکل دیگری که فعلا احسا ســـ میکرد اینست‌که تابحال‌معلم مسلکی وجود ندارد‌که‌با ورزشکاران‌ما‌تمرین کند مدیرلیسه درجواب سئوال چنین بیان داشت‌ورزش‌برای شاگردان‌یك امر ضروری بشمار میر ود زیـــرا یك‌ورزشکارمی تواندرپهلوی‌ورزش بخوبی دروس‌راذهن‌نشین خودساز ولی در گذشته به‌این مو ضـــو ع تو جـــه نمـــی گر د یـــد و ا مـــا به این موضوع توجه نمیگرد ید واما حالاکه حرکت وجهشی‌در راه‌بیهبود ورزش بنظر میر سدامیدوار هستیم مشکلات ورزشکا ران مکاتب ولایات مرفوع گر دد بعداز گفتگو با مدیر ورزشـــکـــا ران آن لیـــســـه را ملاقات کرده وخواستم از گذشتـــه های ورزش در لیسه خود سخـــن گفته ودرد دل کنند .

آنها وقتی منظورم را فهمیدنـــد با خوشحا لی می گفتند که ما حالا از گفتگو با خبر نگاران جراید و مجلات خیلی خرسند میشویم ،زیرا امید وار هستیم در پرتو نظـــام جمهوریت ما خوا سته های همـــه مردم ما بر آورده‌شده واز نیازمندی های ما کاسته میشود .

گفتم خوب بگو ئید کـــه ورزش درین لیسه به چه سویه قرار دارد.

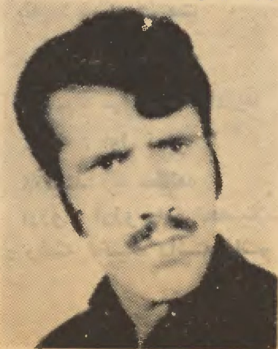
یکی ازآنها چنین گفت :شما که میفهمید در گذشته مقامات‌صلاحیت دار به ورزش اهمیتی قایل نبودند

چهره‌های ورزشی

محمد معصوم جوانیست ورز شکار که درمیان کسانیکه به ورزش شهر کند های علاقه میگرند ،چهره آشنا داشته وطرفداران زیادی در مور د ورزش دارد .

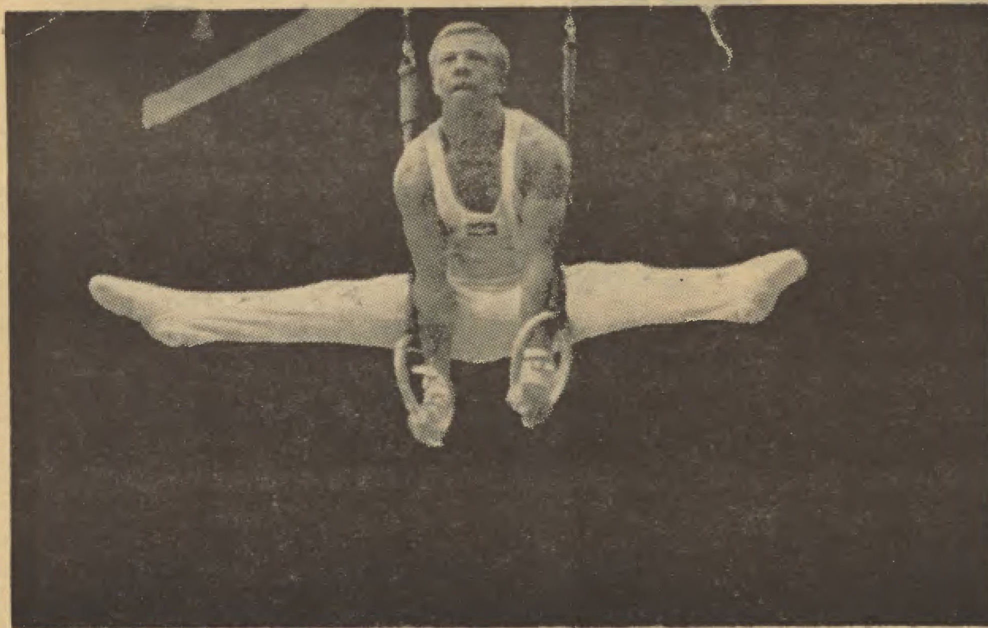
مو صـــوف معتـــقـــد ا ســـت ورزشکا ردر وهلهٔ اول با یست حوصله داشته باشد ونیز اخلا ق وکر کتر ورزشی برای یك‌ورزشکار وسپور تمین از جملهٔ ضرور یـــات محسوب میگر دد.

درجمله ورزشکاران لیسه‌رابعه‌بلخی نام سهیلا (عظمی)،بسیار آشنـــا بوده ویکعده زیاد ورز شدو ستان از علاقمندان ورزش وی می باشد

وی که بـــه صنف یازدهم درس میخواند در مورد تصمیم ورزش در میان دختران عقیده دارد که بایست ورزش در میان دختران توسعه‌یافته ودختران هر چه بیشتر بکوشند تا ورزش‌را بصورت درست‌یاد گیرند.

نیکلای اندریانوف

استاد سپورت در ر شتهٔ «سپورت های‌جمناستیکی» وقـهر مان سپارتاکـیاد پـنجم‌شوروی در خیز بلند وقهر مان‌سال ۱۹۷۲ اتحاد شوروی وقهرمان اروپا درسال ۱۹۷۱در رشتهٔ سپورت اسپ د وانی وخیز روی‌اسپ وقهر مان المپیا.

وازین لحاظ ورزش ر مکتب مـــا مانند سایر مکاتب نظر به علاقـــه وذوق شاگردان باقی مانده اسـت وگر نه و ر ز ش بکلی از ین لیسه بر داشته میشد .

گفتم چطور ؟گفت: آیـــا بدو ن وسایل هم ورزش پیش مـیـرود ؟

دیگر آنها چنین گفت :ما اکثر ا با پا های برهنه فوتبال کرده ایم زیرا کرمچ وجود نداشته حـتی و شینکاك را بیشتر ورز شکـا ر ان ما نمیشنا سند .

خوب بگوئید که فعلا چند تیـــم ورزشی دارید

ـیك تیم فوتبال داریم که تمرینات مداوم نمیتوانند وعلت آن نبود ن جای مناسب است زیرا مکتب جدید تامیدان وسیعی برای تمر ینـــا ت ندارد ویگانه جای که میتوا نیـــم فو تبال نمایم(سینااستد یوم) است که به نزدیکی این لیسه قرار دارد ولی بما اجازه نمید هند تا از آنجا استفاده کنیم .

یك تیم والیبال‌داریم ولی‌وسایل این‌بازی‌بااندازه ضرورت‌موجودنیستن

انکساندز زابلین!

استاد سپورت های ر شتهٔ «شمشیربازی»قهر مان چند مرتبهٔ اتحاد شوروی وقهرمان جهانی درسال ۱۹۵۷ و ۱۹٦۷ وقهرمان‌بازی‌های المپیای هفدهم ، نوزدهم وبیستم.

ونیز ادارهٔ لیسه در صدد است یك میدان جهت بازی باسکتبال آما ده بسازد .

ـگفته میتوا نید علت پسما نی ورزش درین لیسه چه بوده است ؟

ـ در گذشته درین جا یك تعامل وجود داشت وآن این طور که وقتی یك نفر شهرت کمائی میکرد مـــی توانست در هر تیم شامل شودیعنی اگر فوتبا لیست میبود باسکتبال و والیبال میتوا نست‌ودیگرا ن‌اشتیاق بازی های مختلف را داشتند نمـی توانستند از ورزش های مورد نظر خود استفاده کنند .

ورزش صورت اختصاص رابخود میگرفت وزمانی که همان چند نــفر فارغ التحصیل میشدند دیگر تیمی وجودند اشت وتا وقتی که تیـــم دیگری‌آماده میشدوقت طولانی بکار داشت وعلت‌اساسی عقب افتـــادن ورزش درین لیسه عدم موجو دیت وسایل ومعلمین مسلکی بوده مـــی تواند .

آیـــا چطور شو د که وضــــع ورزش در این لیسه بهبود یـابـد؟

ـباید وسایل کافی مهیا گرد د تااکثر شاگر دان بتوانند از ورزشی استفاده کنندکه‌در این‌صورت‌تیم‌های ورزشی زیاد میشود وهم بغیر ازین سه نوع ورزش‌یعنی فوتبال والیبال باسکتبال دیگرورزش ها رایج‌شده‌و تقویه کردد ،گرچه بعضی از وسایل بازیهای اتلتیك مو جوداست ولـــی از آن‌استفاده‌نمیگرددزیرا ورشکاران مابه آن دسترسی ندارندوما امیدوار هستیم که در ین‌نظـام فرخنـــده و دلخواه ما تسهیلا تی فراهم شده و ونیـــز قـــدم هـــای بـــر ا ی بهتر شدن ورزشی برداشته شد ه آرزوی ور زشکاران‌مکاتب‌ولایات‌راهم بر آورده ســازد ونظـــر یـــات و پیشنها دات ورزشکا ران را برای پیشرفت ورزش مهـــم شمـــر ده‌و امید وار هستیم مقامات صلاحیت‌ـ دار ورزشی‌درپر تو این نظام‌خدمتی بیشتری نماید .

مردی با نقاب بقه

الك گفت : « این معجزه شد که من زنده ما ندم و با فرستادن بالدر به دنبال قیچی زندگی او را از مرگ قطعی نجات دادم .

رئیس پولیس با خشم فراوان سوال کرد : « چراقبلا بکس را بصورت دقیق تفتیش نکردید ؟ »

الك باسر اشاره کرد : دیروز تمام بکس هارا دیدم و محتویات آنهارااز نظر گذشتاندم . سامان داخل بکس با دینگتون را چند بار زیر ورو کرم . هریك از اشیاء داخل آنرا درینجا به روی میز لست گرفته ام ومن خودم آنها را دو باره در سیف محکم کردم . ولی در داخل آن بمبی وجود نداشت.»

رئیس مجددا سوال کرد : «پس این بمبی که در داخل اتاق ترکید ، از کجا به اینجا پرتاب شد ؟ »

الك سرش را تکان داد: «اینرا نمی‌دانم . یگانه کسی که غیر ازمن کلید سیف را با خود دارد، مشاور معاون ریاست پولیس ، کلونل میك‌کلینتوك میباشدواما فعلا او به مرخصی است . این یك شانس بود که بالدر را بیرون فرستاده بودم . او پدر هفت طفل‌می باشد و خوب شد که درین حادثه کشته نشد . »

« چه نوع مادهٔ منفجرهٔ بود ؟»

الك فورا جواب داد: «دینا میت . بطرف پائین‌منفجر شده .» وسپس به طرف سوراخ ایجاد شده در زمین اتاق اشاره نمود .

« نایترو گلسرین به طرف بالا منفجر میشود و هم ساحهٔ اطراف خودرا تخریب میکند. نی . من هیچ تر دیدی ندارم که دینا میت بوده . »

ضمن تفتیش اتاق یك‌رول‌فشرده شدهٔ سیم فولادی نازك وبعدایك‌ورق صفحه وار قام ساعت که به‌اثر انفجار از ساعت

تااینجای داستان :

گنتر مامورلایق‌پولیس‌به تعقیب‌سازمان بقه‌ها زندگی‌اش‌رااز‌کف‌داد. الك معاون کمیسر پولیس‌به‌تشویق دیك گاردون به تعقیب مایتلندپیر که‌مردمرموزی‌است‌میپراید . رای‌بنت جوان‌که‌نزدمایتلند کار میکند،به‌اثر تشویق لولا بسا نواپارتمان لوکس به‌کرایه گرفته می خواهد به‌خدمت خودنزد مایتلند پیرخاتمه دهد وتلاش خواهرش برای ادامه کار او نزد ماتیلند به کدام‌نتیجه نمی رسد واو را ترك میکند دیك ازطرف وزارت خارجه انگلیس‌مامور حفاظت یك سند میشود. اما اسناد از سیف منزل لارد فار میلی‌بطرز اسرار آمیزی به سر فت‌میرود تحقیقات پولیس هاگن مدیر کلپ‌هیرون گرفتار میشود. اما هاگن بطرز عجیبی فرار میکند واکنون‌پولیس به اثر اشتباهی که دارد بکس هایی‌راکه مرا جعین درشعبات‌حفظیه استیشن های ریل به امانت می سپرند در دفتر مرکزی تفتیش‌مینماید. در اثنای تفتیش بمبی در دفتر پولیس منفلق میشودواینك‌بقیه داستان.

شما نه دار ارزان بیع جدا شده بود پیدا شد .

الك زیر لب غم‌غم کرد : « هردو چیز را فراهم کرده بودند . تعیین کنندهٔ وقت ووسیلهٔ ارتباطی با دینا میت ! »

الك از میان سامان روی‌میزخود هرچه توانست بدست آورد همه را به اتاق بالدر فرستاد .

کمتر امید آن می رفت‌که این حمله به ادارهٔ پولیس از نظر روزنامه ها وجراید پنهان بماند کلکین و یك قسمت دیوار اتاق

به اثر شدت انفجار تخریب شده بود وعدهٔ از مردم برای تماشای محل انفجار به روی سکوی مقابل عمارت جمع شده بودند و تصور نمی‌رفت ، خبر نگاران از موضوع بی خبربمانند. وقتی الك دفتر پولیس را ترك میگفت در بیرون عمارت صدای فرو شندگان اخبار را شنید که نشر شمارهٔ فوق العاده

را که جریان واقعهٔ انفجاردر ادارهٔ پولیس را منتشر کرده بود، بمردم اعلان میکردند.

نخستین ملاقاتی که‌بعمل آورد در شفا خانه نزدیك‌از «فیر»بود. در کلینیك از بهتر شدن وضع فیر به او اطمینان دادند . جراح گفت : شاید اویکی یاد وپنجه اشرابیا زد

اما بسیار خوش طالع است که با یك چشم کبود ازین حادثه جان به سلامت برده من نمی فهمم که چگونه به

او صدمهٔ شدید نرسیده است . »

الك جواب داد: «چیزی جالبست که‌من درین حادثه تکه‌تکه نشده ام.»

داکتر در حالی یك ورق کاغذرا نشان داد و گفت :

شده از جیب بیرون آورده به الك

که گوشه های آن سوخته و سیاه « این چنین انفجارات شدید

چه بازی های همراه میداشته‌باشد. من می‌توانم درك نمایم که شدت انفجار دروازهٔ سیف را از جایش کنده واما این کاغذ که در ساحهٔ تخریب بمب قرار داشته، بهیچوجه از بین نرفته است . شما ببینید من این ورق را از میان لباسهای فیر پیدا کردم . »

الك کاغذ را صاف کرده خواند: «باسلامهای گرم وفراوان به نمبر هفت !»

الك با احتیاط تمام کاغذ را قات کرده گفت : (من می خواهم این کاغذ رانزد خودنگاه کنم .) سپس با لبخند ملایمی آنرا در میان‌پوش عینکش در جیب گذاشت و اضافه نمود (شما در باره قضا و قدر عقیده دارید ؟)

داکتر لبخندی زده پاسخ داد ، تا یك سر حد معین آری .

یك هفته از حادثه انفجار بمب در دفتر پولیس سپری شد و موضوع به تدریج از خاطره ها فراموش میشد. وضع صحی مامور پولیس نیز رو به بهبود گذاشته ، زخمهایش التیام پذیر فته بود ولی در باره راه یافتن به ساز مان بقه ها هیچگونه انکشافی روی نداد . اعتقاد الك به قضا وقدر نزد رفقای همکار ش یك مقدار ذهنیت تازه بوجود آورد

در ششمین روز پس از بروز واقعهٔ‌انفلاق‌بمب دفترهای‌حفظ‌اشیای مسافرین از طرف پولیس مجددا مورد تفتیش قرارگرفت .وطوریکه الك انتظار داشت در هر یك از استیشن های ریل دو باره یك یکدانه از همان بکس دستی با محتویات‌سابق‌از طرف پولیس

ضبط گردید . بکس از طر ف ماموران مربوط دفتر اطفائیه با احتیاط کامل و اتخاذ یك سلسله تدابیر حفاظتی باز گردید .

اما در بکس ها غیر از هما ن تفنگچه بلجیمی ، دگر کدام شی تهدید کننده وجود ندا شت و پاسپورت این مرتبه بنام کلارنس فیلدینگ نوشته شده بود .

الك با تعجب اجباری اظهار داشت : (این ها در کار خودبسیار زرنگ هستند .) او ضمن اظها ر این مطلب محتویات داخل بکس‌را زیر و رو کرد .

دیك پرسید : (شما باز هم تصمیم دارید بکس را به د فتر خود منتقل بسا ز ید و در آ نجا نگهداری کنید ؟)

اما الك مانند یك مالیخولیا یی بدنش را تکان داد ه جواب داد : (ا صلا به فکرش هم نبودم .)

او هد ا یت داد تا بکس را فورا خالی کنند و محتو یات آن را به دپار تمنت معاینه بفرستند .

بالدر اظهار عقیده کرد ، (به عقیده من ، یك‌نفر در دستگاه پولیس است که به نفع آنها و بر ضد ما کار میکند . من مدتها قبل درین باره فکر کرده و با خانمم این موضوع را در میان گذاشته ام ...)

الك بالحن غیر دوستانه پرسید (احتمالا با بچه ها هم درین‌قسمت مشوره کرده اید ؟ هوم ؟ هر قد ر که شما موضو عات دفتر و اداره را کمتر در خانه بحث کنید، هما ن قدر برای تر فیع شما کمك خواهد کرد .

بالدر قیافه ترشی و عبوسی به خود گرفت و در جواب الك گفت :

ـ (از این ناحیه ترسی ندار م و هم هیچ جای امید واری نیست من در لست سیاه گرفته شده ام هر چه برسرم‌می‌آید، ازآنجهت‌است که شما مر ا با هاگن در یك سلول زندانی گردید .)

الك گفت : (شما یك انسان نا شکر هستید .)

بالدرپرسید : (این‌مرد شماره ۷ کی هست ؟ طوریکه دیروز در باره اش فکر کردم و با خانم عزیزم پیرامون آن حرف زد م ، به این نتیجه رسیدیم که او باید یکی از اعضای بسیار مهم سازمان بقه ها باشد و اگرما بتوانیم ردپایش را پیدا کنیم بدون شك برا ی دستگیری شخص اول ساز ما ن راه ما کوتاه شده و برای شناسایی اش بسیار نزدیك خواهیم شد .)

الك قلم خود را به روی میز گذاشت . او درهمان لحظه مشغول تهیه یك راپور بود . الك خطا ب به بالدر گفت .

(بهتر بود در امور سیاسی وارد می شدید .) و آنگاه با انتهای قلم خود کار در واژه خروجی‌را به‌معاون خود نشان داد .

او راپورش را تمام کرده با چشمهای انتقاد گر آنچه رانوشته بود مجددا از نظر گذارنید . در همان لحظه صدای دیکتا فو ن بلند شد و از اتاق انفار میشن اطلاع دادند که یك نفر به ملا تاقش آمده است .

الك وقتی نام او را شنید هدایت داد : (نزد من روا نش کنید !)

سپس رویش را به‌طرف‌بالدر بر گردانده گفت :

ـ (این راپور برای امضا ی کلونل گاردون می رود .)

در همین لحظه دروازه اتاق باز شده ، جوشا براد وارد گردید .

جوشا سلام کرد : (صبح شما بخیر آقای انسپکتر) سپس با سر حرکت احترام آمیزی بطر ف بالدر نمود . گرچه او را تاآن روز هرگز ندیده بود.

ـ (بفر مائید آقای‌براد، دا خل شوید و بنشینید .)

باقی دارد

سرگرمی مسابقات

جدول کلمات متقاطع

افقی :

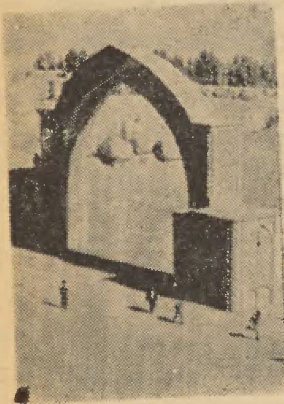
۱- رئیس هیئت نمایندگی افغانستان در کنفرانس اسلامی لاهور -امتحان ورودی -۲- بسیار گرم-قفل عامیانه -یک حرف- نام- دریاوجلگه ایست در ایتالیا-۳- حرفی از انگلیسی- از خونخوران تاریخ - هزار کیلو گرام-مادر بره -٤- ظلم -نمونهٔ خروار- واحدی از زمان-٥- وزن کردن بازاری-خودش است- هم‌مسلک وهم اعلام خطر در شطرنج -این عدد را تکرار کنید که پرنده ای شود -٦- واحد سطح- شاعر وادیب پښتونستان-رفیق برفک -اشاره دور -۷- جوی از آن به از خر واری زور است-هرجاکه باشدپیای لنگ است-ضمیر متکلم معکوس بسازید ماضی گفتن میشود -۸-سیاره سرخ -این یکی را آدمیت لازم است -عضو مشترک طیاره وپرنده -۹-هفتهٔ قبل ښاغلی محمد نعیم بحیث نمایندهٔ مخصوص رئیس دولت افغانستان به این کشور مسافرت نمودند -موقع ستار گان... نه از بهر نبیند است بچرخشت -نصف غایه-۱۰ من یکی ازآنها هستم پایه های یک عمارت وهر ردیف جدول -غذای گرم ابر یشم-زیر دهان -۱۱-نام مجله ایست که بزبانهای خارجی وداخلی در کشور ماطبع میشود -پایگاه سر حدی.

عمودی :

۱- حکایت وقصه -ستاره فلم را جاجانی -۲ شیر تصفیه شده را به یاد بود این دانشمندان نام گذاری کرده اند -مرتب کنید نام میشود - رفیق پښتو - رنگی که علامت رنجوریست -۳- یک قسمت از نام مجله رادیو -٤- کلمه ای معادل بلی- عضوی از بدن -٥- پوهنځی مالی - پل ومسجدش معروف است-٦- تنها مدعی لقب قهرمانی بکس سنگین وزن جهان در حال حاضر-معشوقه رامین - مار مهلک -۷-در سینما نمایش مید هند -ساختمان و معمار - امروز (پشتو) -۸- آب دیده -سایل -۹- حرف ندای دری- پراگنده و پاشان - یکی از منن -۱۰- قصد - اول شب - باچهار- یکنوع تساوی درباز ی شطر نج میشود -۱۱- بغض و دشمنی -مردان بدور سر می پیچند -۱۲- خودش -شیرموقع زایمان گاو-۱۳-ازپلهای معروف - گرمی غیرعادی بدن - همسر مرد -۱٤- یک نوع چربی -
-۱٥- یکنوع رنگ رسامی وجدول کشی - زمین مملو از سنگها ی بزرگ

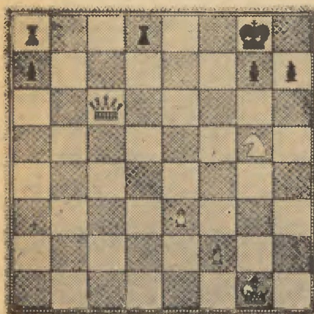
چه نام دارد؟

عکسی که در اینجا بنظر شما میر سد مربوط به یکی از آثار باستانی کشور ونمایشگر یکی از دوران های درخشان تاریخی میباشد این بنا باشکوه که متاسفانه قسمت زیادی از آن را حوادث زمانه ازمیان برده است درولایتی واقع است که باحرف (هـ) شروع میشود .

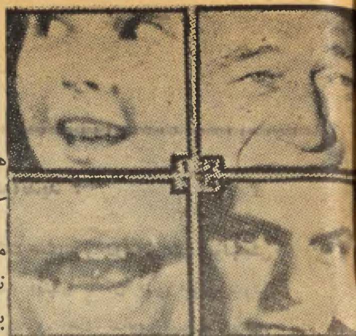
اگر نام این بنا را یافتید برای‌ما بنویسید.

مساله‌شطرنج

مساله شطر نجی که طرح انرادر اینجا ملا حظه میکنید طوری‌ترتیب گردیده که مهره سفید با انجا م دادن دو حرکت بازی را بنفع خود ختم میکند ، اولین حرکت سفید باید چگو نه انجام یابد ؟

آیا می شناسید

در کلیشه شما قسمتی از چهره های چهار شخصت معروف جهان‌را که فعلا هم حیات دارند مشا هده می کنید ، آیا آنها را میشنا سید، نام دونفر از آنها را برای مـــا بنویسید !

جواب سوالات شماره ۴۵

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	
ا	ن	ش	ر	ب	د	ا	ت	س	ا	■	ک	د	و	ک	۱
ع	ر	ا	ک	د	■	ل	و	د	■	ل	و	ک	ر	ه	۲
م	ظ	ع	م	■	ز	و	ر	■	ل	ا	■	ن	ط	ج	۳
■	م	ر	■	م	ل	■	ا	ل	ی	ه	س	■	ه	ت	۴
م	■	ه	ن	ی	ز	ه	■	ی	ب	و	ر	س	■	ک	۵
ر	ب	■	ه	ت	ل	ا	م	■	ی	■	■	ی	ن	■	۶
ا	ی	م	■	ا	ه	■	ه	ر	ا	■	ی	ن	و	ا	۷
ج	ن	■	ا	ن	■	د	ر	و	■	ب	ا	م	ی	س	۸
ع	ی	د	ب	■	ن	ک	ی	ب	س	س	ن	ا	ر	ف	۹

حل جدول شماره ٤٦

جواب سوالات شماره ٤٥ :

۱ـپاسخ قطعاتی از همین شمـــاره صفحات ۱۳،۳۷ ،۵۱ ٦۳، ۳۷، و۳۵

۲ـجواب آیامیشناسید !

وی سوفیالورن ستاره ایتالوی است۳ـپاسخ مسأه ریاضی !

سال تولد پسر ۱۹۱٦ است وعمـراو ۱٦ سال است‌که‌برابر بادو رقم سمت راست سال تولد او استواماپدر کلان در قرن نزده‌یعنی بسـال ۱۸٦٦ متولد گردیده که‌به انحساب‌در سال ۱۹۳۲ وی ٦٦ ساله است که عبارت از دو رقم سمت راسـت‌سال تولدش است .

جوابات شماره ۴٦

۱ـپاسخ دو هنرمند !

این دو هنرمند موزات وبهتو ون‌میباشند !

۲ـ پاسخ مسا لهٔ شطر نج !

وزیر سفید در حرکت دوم باکیشس‌دادن اسب سیاه رامات میکند. پهلوی شاه کیشس‌میدهد ،که‌بوسیلهٔ‌وزیر سیـاه خـــورده میشو د و

زنگ تفریح

بدوست خود بگوید: من می‌توانم‌ثابت کنم که‌عدد (٤٥) را اگــر از (٤٥) کم کنیم باقیمانده آن مساوی(٤٥) است .

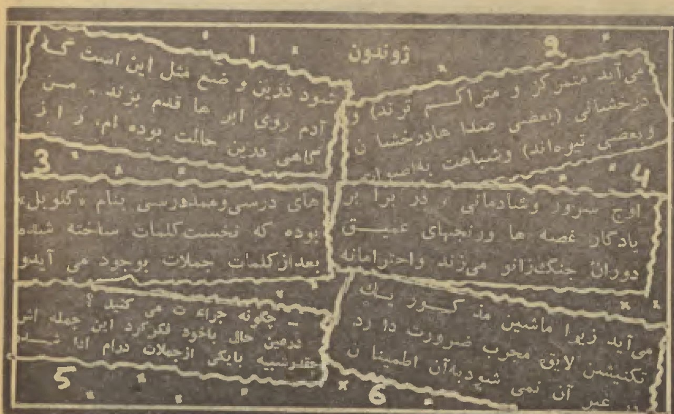
٩+٨+٧+٦+٥+۴+٣+٢+١ = ۴٥

١+٢+٣+۴+٥+٦+٧+٨+٩ = ۴٥

٨+٦+۴+١+٩+٧+٥+٣+٢ = ۴٥

وبعد، هنگامی که ثبوت آنرا ازشمـا خـوا ستند، ایـن اعداد را بنویسید .

در کلیشه بالا شما بریده ها ئی‌ازقسمت های مختلف‌مضا مین این شماره را ملاحظه میکنید ، شما که‌به‌دقت مجله را میخوانید لطفاً برای ما بنو یسید که هرقسمت هربو ط به‌کدام مضمون این شمار ه است

HORSE · BRAND · SOCKS.

برای یك نفرازجملهٔ کسانیکه موفق‌به‌حل جدول میشوند بحکم قرعه یك سیت جوراب اسپ‌نشان سا خت وطن جایزه داده میشود .

د۱۳ مخ پاتی

سپین صدفونه

دغابنونو دروغتیا له پلوه گټور دی بلکه له اقتصادی امله هم، دپاملرنی وړدی، ځکه چه‌د خلکو زیاتی پیسی وډیر وخت دچنجنو غابنونو پـــه سمون باندی لگول کیږی .دامریکی دغابنونو دطب دټولنی دڅېړ لـــه مخی، دکا لیفورنیا دایالت دخلکود چنبلو په اوبو کنبی دفلور استعمال په ورو ستیو دیرشو کلو کنبی‌ددغه ایالت دخلکو داقتصادی سپما دپاره نیم ملیارد ډالره مرسته کړیده. د

امریکی درو غتیا دوزارت دجـوړی شوی احصائیی له مخی ،د امریکی دټولو ایالاتو په چنبلو اوبو کنبی دفلور استعمال په کال کنبی‌دیارلس ملیون ډالره لگښت لری اوپه بدل کنبی یی اوه سوه ملیون ډالـــره اقتصادی سپما ورته را وړی.

فلور هغه مـاده ده چـه د غابنونو په ریښوکنبی دکلیسم دتثبیت‌سره مرسته کوی اودهغوټینگوالی‌زیاتوی دغه حالت نه یوازی په غابنونوبلکه دبدن په ټولو هډوکو کنبی څرگند دی اود دغی مادی دتجویز په وسیله دهغو ناروغیو مخنیوی کیدای شی چه د کلیسم په متابو لیسم کنبی داختلال‌په وجه‌پینبیږی. برعکس‌ځینی

ځیرونکی عقیده لری چه له‌فلورڅخه استفاده په تیره بیا پـه زړو خلکو کنبی دشریانونو نودجدار دسختوالی سبب کیږی .

پـه هرحال د غابنونو ساتنه او ساتنه باید له‌کوچنیوالی څخه‌شروع شی. ځینی کورنی داسی فکر کوی له‌دی امله چه دکوچنیوالی غابنونه خپل ځای دایمی غابنونو ته پریږدی دهغو ساتنه ضروری نه‌ده او څـه

پاتی په ٦۲مخ کی

بخاطر ثروت

در شماره های گذشته خواندید :

پسری بار فیقش «جان کلود» در بازی قطعه شرکت میکند و دراین بازی پولهایش رامی‌بازد «جان کلود» که همیشه اورادرهرجا کمك میکند، اینبار به آن پسر جوان سراغ دختر ثروتمندی‌بنام «فیلومین» راکه ازمدتهامریض است و تحت تداوی میباشد میدهد ومیخواهد که ر فیقش با آن دختر آشنایی‌حاصل کند. پسر جوان هم موافقه میکندکه هرچه زودتر آندختر را ببیند. یك روزداکتر به«فیلومین» مشوره میدهد که چند روزی‌را درکنار بحر بگذراند. واینك دنباله داستان:

تابستان یکی از نامهای خوشگوار برای روزهای زمستانی است و به یاد ایام احساس میکنم که شما در اینجا سفر نمیکنید ... مگر ...
خوب، پس منظور شما برای این فصلهای ... است؟
۴۹

بلی، شما خیلی مطلع هستید، زیرا برای عرضه کننده جنس ... باید هرچه زودتر اینجا را برای خود رزرو کند.
۵۰
خواستم همین جا را رزرو می کنم.

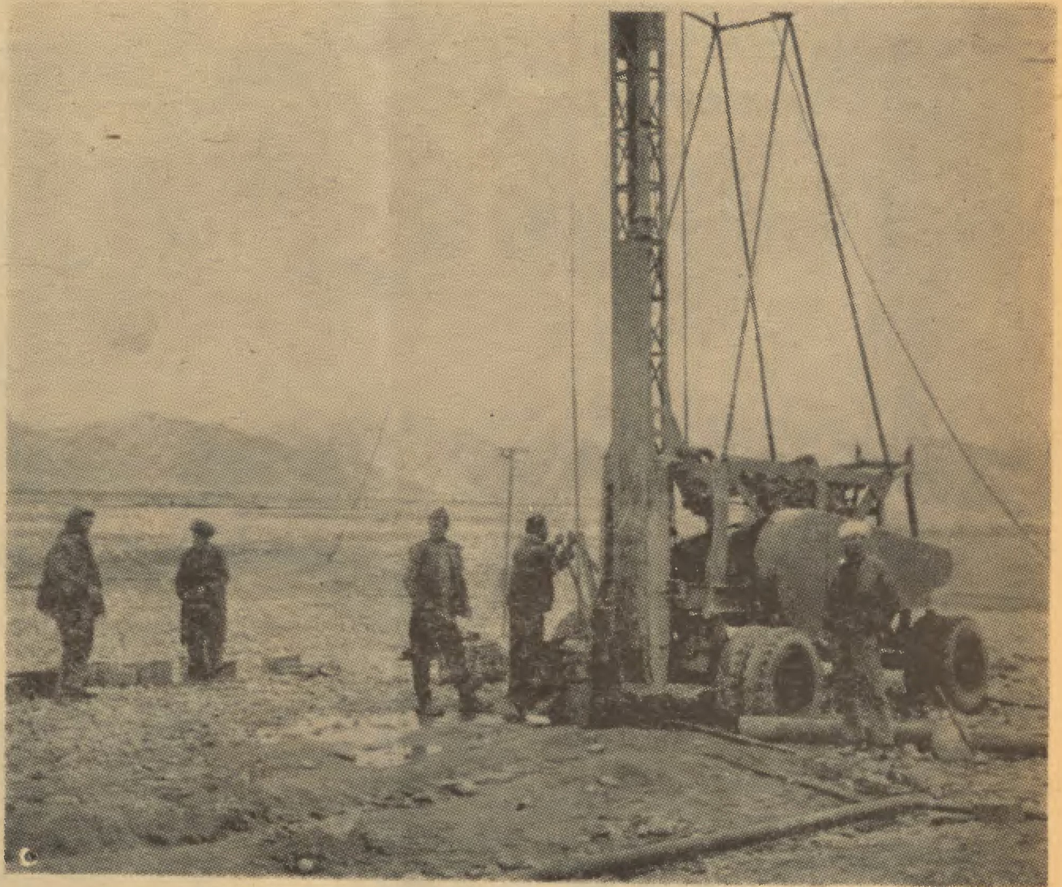

بعد او در یک مغازه مد داخل میشود.
بنظر شما این پیراهن را خوب میگوید؟
بلی، بسیار خوب مادموازل.
۵۱

بنظر شما چطور است یک اطاق خواب نیست؟
مرسی، بفرمایید خیلی خوب است و باید بگویم که به خاطر شما لباس خوب معلوم میشود.
۵۲

۵۳
خوب! پس پیراهنی اگر داماری سینه‌ای است هم میگیرم.
بسیار خوب مادموازل.

من سه دامن فصل گذشته ام با بلوزش نمیدانم که آنهم به جایش خوب شود.
برای من چند پارچه جدید را نشان بدهید.
۵۴
باقی دارد

معادن‌ثروت گرانبهای کشور

فعالیت گروپ برمه کار ی جهت‌استخراج طلای رسوبی

– در هر مورد استفاده ازثروت های طبیعی تنها با مو جود یت و اثبات وجود معدن نتیجه یی‌بدست نمی آید ، بلکه باید طرق استفاده آن فراتر از احتیاج داخلی ، بیك پیمانه وسیع جستجو و عملی‌گردد.

از داکتر عبدا لقیوم وزیر معادن‌و صنایع می خواهم تا از تحو لی که در پرتو رژیم جمهوریت رو نمـا شده ، یاد آوری کند . وی پس از لحظه یی ، اینطور میگوید :

– نخست از همه باید تغییـر روحیهٔ کار کنان یاد آور شد که‌با پشتکار و تلاش بیشتری به کـار پرداخته‌ند .

استخراج معادن تلك و بیرایت، سروی یاقوت جگدلك کا نیست و عناصر نادره نورستان ، پروژه‌های است‌که بعد از استقـرار رژیـم نوین کشور ، روی دست گر فته شد .

وی در برابر این سوال که فعلا در ساحه معادن کشور چه فعالیت های جر یان دارد ؟میگوید:

– فعلا به صورت مجمو عی در بیست‌و چهارنقطه مملکت گروپهای فنی این وزارت بطور مستقر یـا سیار داخله فعالیت است ، که به صورت موسمی کار میکنند .

همچنان معادن مس عینك لو گر و کانیست نورستان کشف گردیده ودر آینده‌نزدیك‌برو گرام استخراج بعضی آنها طرح میگردد ، که البته بعد از مطالعهٔ اقتصادی بود ن‌تحت استخراج قرار خوا هد گرفت .

وزیر معادن و صنایع از پروگرام های آینده آنوزارت درحصه معادن **اینطور یاد آوری کرد :**

– پرو گرا مهای آینده ما را ،فعلا در سا حهٔ استخر اج ، معـادن فلورایت کند هار . سنگ رخام . مس عینك ، طلای حصار ، و نورابه بعد از تثبیت اقتصادی بودن‌تشکیل میکند ، طوریکه نخست این معادن مطالعهٔ علمی گردیده و زما نیکه از نکاه اقتصادی بودن ثابت گردید ، به استخر اج آ ن اقدام میگردد .

اخیرا ابلاغیه از طرف وز ا رت معادن و صنایع به نشر رسید که طی آن تمام معادن مال دو لـت شمرده شده و حق استفاده وفروش آ زا تنها دو لت دارد ، وزیر‌معادن‌و صنایع درین مورد میگوید :

– چون معادن مال دولت یعنـی ملی میباشد ، لذا حق استخر ا ج و فروش آنرا تنها وزارت معـادن و صنایع دارد و بس .

این ابلاغیه که‌جنبهٔ حقو قی‌دارد، ملی بود ن‌ثروت طبیعی کشور را تاکید می کند .

وزارت معادن و صنایع بـر ای توضیح همه جانبه این اعلا میه در نظر دارد تا در مور دمعادن کشور لایحه یی تنظیم کند که واجد یـك سلسله احکام حقوقی و تجارتـی خواهد بود .

تا تدوین این لایحه از یك طرف موقف وپالیسی دو لت و ازجانب دیگر حقوق وو جایب مردم بـرای استفاده از معادن روشن میگردد .

البته فعا لیت های وز ارت‌معادن و صنایع صرف به همین گفته ها تمام نمیشود . این وزارت درساحهٔ صنایع نیز وظایف و پرو گرامهای را روی دست دارد .

در شماره آینده گفتگوی ما را با وزیر معادن و صنایع پیرا مو ن پلانهای انکشافی‌آنوزارت وپروگرام های آنرا در امور صنعت مطا لعـه کنید .

بقیه صفحه ۲۰

معلم ثانی

درمنابع مذکور ضمن‌ارزیابی قبل الذکـر تلاش بعمل می‌آید تاتعلیمات فلسفی‌فا رابی رابافلسفه غرب ومخصو صا با آموزشهای – مثالی افلاطون پیوند ارگانیل‌وانفکاك ناپذیر بدهند ، مقاله پرو فیسور شتر اوس درباه فارابی وافلاطون که بسال ١٩٤٥ نشر شده

ونیز نشرات سالهای ١٩٤٣–١٩٥٢انستیتوت ویربورگ درباره فارابی وافلاطون ،دلیل‌این مدعا است.

ر. والتزر درقسمت دوم کتاب قبل‌الذکر خود ونیزدریك‌مقاله دیگر خویش متذکـر میشود که او «فارابی» طورآگاهانه افلاطون رااستادخویش میداند ومیخواهد امکان تطبیق ایده های افلاطون را دایر به دولت ایدال، درشرایطزمانه خود،بدون هیچگونه تعد یـل مهم نشان بدهد. »

که از همین‌قماش است یك قسمت‌اساس مطالبی که درآثارپرو فیسور را برت‌شموندو برخی انسیکلو پیدی‌های غربی بنظرمیرسد.

اینگونه نظریات را درباره فارابی چنیـن میتوان‌خلاصه‌کرد.

١ – میخوا هند اورابحیث دانشمند ی‌که فقط دریك‌جهان مثالی میزیست‌وازفلسفه‌برای اثبات پندارهای غیر عملی ودوراز واقعیـت خویش یاری میجوید ،اما باافکار طبیعی – علمی فاصله دارد ،تصویر نمایند وسپس با استناد به آنچه بوی نسبت‌داده‌انددرراه‌تامین مقاصد معین سود ببرند.

٢– میخواهند باپیوند دادن نه تنهافارابی بلکه سایر متفکرین نامدار شرق که‌دردوره‌او زیسته‌اند، باافکار اجتماعی – فلسفی اروپا مخصو صایونان قدیم وبا اسکولا ستیك‌قرون وسطای اروپا از استقلال اصالت‌واوریژینال بودن اند یشه های اجتما عی ، فلسفی شرق‌انکار نمایند .

بر اساس نظریه «غرب گرایی»که درقرن ١٩بوجودآمد گویا شرقیان قابلیت تفکر علمی واندیشه مستقل واستعداد سهمگیری د ر تکامل مدنیت جهانی را ندارند ،افکار و تصورات مردمان شرق کاملاباافکار دنیای غرب متفاوت است وگویا پندار گرایی در جسم وشعور وشخصیت آنان آمیخته است .دانشمند معروف لیوی بریولی سخن را تاجا یـی میرساند که‌گویا در تفکرمردمان شرق حتی‌عاری از قوانین وقواعد منطقی‌بوده وهنوزدرمرحله ابتدایی وتکامل نیافته تفکر قرار دارد .

«باقیدارد»

بقیه صفحه ۳۳

خواب ترسناک

— خوکها!
وبعد در دلم گشت:
—چه‌سخت است که‌آدم «شریف سیاه» باشد!
وبعدتر به یادم آمد که خودم «شریف سیاه» هستم. زمزمه کردم:
— چه باید کرد؟!
وغصه دلم را فشرد. به یادم آمد که روزگاری «شریف سیاه» نبودم. به نظرم آمد که شایدحالا هم «شریف سیاه» نباشم ولی‌چاره یی نبود «شریف سیاه» بودم عکسم را بر شیشه ارسی میدیدم. با روی چار کنج، پوست بلوطی تیره و بینی پخچ و پهن. واتاقهم از من بود. باعکسهای زنان برهنه و نیمه برهنه. کمی احساس آرامش‌کردم به دیوار ها نظر انداختم. تنها یك قسمت را دیده توانستم. همان قسمتی را که از بین بازار دیده میشد.
وبعد دربازار بودم. ماهی پز کوچك اندام زیر پایم افتاده بود. میخواست ساق پایم را دندان بگیرد و دندان هم گرفت. به نظرم آمد که خوك کوچکیست که با دندانهای تیزش می خواهد که گوشت پایم را بکند.
آنوقت خشم عجیبی سراپایم را فرا گرفت. پیش خودم فکر کردم که «شریف سیاه» هستم، هستم. ولی چرا این خوك گوشت پایم را بکند. خم شدم و بادستهایم بلندش کردم. دهنش خون آلود بود. خون من لبهایش را سرخ ساخته بود. خشمم بیشتر شد و انداختمش در کرایی پر از روغن جوشان واو فریاد وحشتناکی کشید.
بعد، شعله های آتش را دیدم که زبانه میکشند.
نمیدانستم چه کار کنم، مطمئن بودم که پولیسها فرا میرسند. مردم هیاهو میکردند. شعلهٔ آتش سوی اتاق خودم میرفت. از ارسی دیوار اتاقم را دیدم. زنان برهنه و نیمه برهنه را دیدم. از وحشت لرزیدم، این تصویر های دوست داشتنی میسوخت احساس کردم که همه چیزم را از دست می‌دهم. خواستم توجه دیگران‌راجلب کنم. خواستم مردم کمکم کنند.
فریاد زدم:
— اتاق من! ... اتاق من!..
ولی فریادم بیهوده بودهیچکسی به‌کمکم نیامد. کسی‌اظهارهمدردی هم نکرد آنوقت دویدم به سوی اتاقم. اتاق پرازدودبود. چشمهایم میسوخت و نفس کشیده نمی‌توانستم.
به نظرم آمد که تا یك لحظهٔ‌دیگر همهٔ عکسها نابود میشوند. کنار ارسی آمدم. خواستم ازمردم کمك بخواهم و نومیدانه فریادزدم:
— همه چیز من میسوزد! .. همه چیز! ...
ولی باز هم کسی به کمکم‌نیامد. مردم در پشت شعله ودود خصمانه مرا می نگریستند. چند تااز‌عکسها را کندم.
— عکسهای همان قسمتی‌را کندم که از بین بازار معلوم میشدوخسته ودرمانده به پایین رفتم.
به پایین که رسیدم، همهٔ مردم بسویم حمله کردند. به نظرم آمد که تعداد بیشماری از زنبوران بسویم حمله کردند. خواستم باکاغذهای‌دستم آنان را پراگنده کنم و فریاد زدم:
— بروید! ... دور بروید! ...
ولی آنان نرفتند و پیشترآمدند. دیدم غلط کرده ام. زنبورنبودند گرگ بودند. و از وحشت موی برتنم راست شد. کاغذ ها را به سوی شان انداختم و باز هم فریاد کشیدم:
گرگها! گرگهای درنده!..
واز پیش شان گریختم. نمی‌دانستم کجا بروم. ولی فکرمیکردم که باید بگریزم. گرگها قوله‌کشان از پشت سرم می آمدند. دویدم و دویدم. خسته شده بودم. دراین حال فکر میکردم که عکسها دیگر نابود شده است. به نظرم آمدکه همه چیزم را از دست داده ام.
ناگهان چشمم به دروازه حمام زنانه افتاد. فکر کردم که در آنجا مصئوون خواهم بود. علاقهٔ عجیبی مرا به آنسو کشانید. به نظرم آمد که لحظهٔ کوتاهی از زندگانیم باقی مانده است. به نظرم آمدکه اصلا برای همین به جهان آمده ام که داخل حمام زنانه شوم وداخل شدم.
و ناگهان دیدم که حمام پر از گرگهای کوچك و بزرگ است. مرا که دیدند، به شدت‌قوله‌کشیدن را شروع کردند. چند تای شان به سویم حمله کردند و چند جایم‌را خونین ساختند. بعد هم گرگهای دیگر از بیرون آمدند. به شدت به‌سوی شان‌حمله‌بردم وراهی برای خودم باز کردم.
بعد، باز هم به دنبالم بودند و من به بام حمام رفتم. از آنجا به بام همسایه پناه بردم، ولی آنان رهایم نمی کردند. از دنبالم می آمدند. و دیگر راهی نداشتم.
کنار بام استادم و پایین را نگریستم. گرگها پوزهایشان را بلند گرفته بودند وباچشمهای خشمگین و خون گرفته مرا می‌نگریستند. به نظرم آمد که‌تصمیم گرفته اند مرا بخورند. فریاد زدم:
—ای گرگهای درنده!
به کنار دیگر بام دویدم. دیدم. چند تاگرگ قوی هیکل به سویم می آیند. غصه دلم را فشرد. یك بار دیگر به یادم آمد که در دنیا کسی را ندارم، هیچ چیزی ندارم. غصه دردلم چنگ زد. به یادم‌آمد که عکسها هم نابود شده است. گریه‌ام گرفت. آهسته آهسته‌پیش خود گفتم:
— چه سخت است که آدم «شریف سیاه» باشد!
وباز هم شدید تر گریستم.
به پایین نگریستم. گرگها همچنان قوله کشان باخشم‌وغضب مرا مینگریستند. به نظرم آمد که همیشه کنار بامی ایستاده بوده‌ام. به نظرم آمد که دیگر از استادن کنار بام خسته شده‌ام. به نظرم آمد که نمیتوان برای‌همیشه«شریف سیاه» بود. آنوقت فریاد زدم:
— میخواهید مرا بخورید؟!
احساس کردم که گرگها با خوشحالی سر هایشان را تکان دادند. فکر کردم که دیگر اتاقی هم ندارم. به نظرم آمد که دیگر بام هم از زیر پایم ناپدید میشود. آنوقت فریاد کشیدم:
— میخواهید مرا بخورید؟! بگیرید بخورید!
و خودم را به کوچه انداختم. در هوا غصه دلم را سخت می‌فشرد. احساس تنهایی عمیق می‌کردم و در انتظار رنج آخرین‌بودم قلبم مملو از غصه بود. جهان‌سیاه میزد و من عرق کرده بودم. بعد سیاهی تیره تر شد. باز هم تیره‌تر شد. و من در انتظار رنج آخرین بودم.
(پایان)

قابل توجه دانشمندان و هنرمندان کشور

وزارت اطلاعات وکلتور بمقصد مساعد ساختن زمینهٔ ایجاد انکشاف وتقدیر آثار علمی- تربیوی- ادبی- هنری- مطبوعاتی وتعمیم نتایج‌علوم درمیان ملت بلسان پښتو ودری به بهترین آثاریکه در زمینه های فوق بوجود آید جایزه میدهد.
سرایندگان- نوازندگان- شعرا- نویسندگان- ساینستسان- نطاقان- نقاشان- هیکل‌تراشان- کارتونیست ها- روزنامه نگاران ودیگرهنرمندان همه میتوانند خودرا ویاآثار خودرا تااخیر حمل سال ۱۳۵۳ - شامل جوایز مطبوعاتی وکلتوری نمایند.
اداره جوایز مطبوعاتی و کلتوری وزارت اطلاعات وکلتورهمه روزه از ساعت ۹ صبح الی ۴½ شام برای اخذ آثار ومعلومات شما باز است.
تیلفون- ۲۰۸۵۳

بقیه صفحه ٤٢

سرگذشت دردناك...

از مدت کوتاهی فراموشم کردند . «ایزا دورا »لختی سکوت کرد و بعد ادامه داد :

ـ فکر میکنم که اگر به جای دختران پسران را تربیت میکردم شاید پیشس من پر میگشتند .

فکر میکنم اگر پسران مرادوست میداشتند ، این دوستی شان ادامه مییافت .

در چشمهای بزرگش آتشی جستن گرفت وگفت :

ـشما «میتری» را دیده اید ؟ باید او را ببینید .

درین هنگام «میتری» پیانو نواز روسی به درون آمد و «ایزا دو را» گفت :

ـ فکر نمیکند که خیلی شیرین است ؟ !

من درینجا نام اصلی این پیانو نواز را نمی نویسم ، زیرا شاید ازین کار خوششی نیاید .

اگر چه نمیدانم که او اکنون در کجاست . ولیهر وقت او راببینم بهش خواهم گفت که «ایزا دورا » در باره او چه نظر داشت . زیرا بعد از آن بارها به من گفته بود :

ـشماو میتری مرا از کار های احمقانه باز میدارید من تنهایی را تحمل ندارم وشمابه‌من نیرو میدهید که‌زندگی را ادامه دهم

ازین ملاقات‌مدتی نگذشته بودکه که‌یکی از روزنامه های فرانسه از قصد ایزادورا به خودکشی‌چیزهایی نوشت .

این خبر درحلقه های ثرو تمندان موضوع‌صحبت های درازی قرار گرفت اگر چه بعدا روز نامه ها نوشتند که خانم «دنکن» از داشتن مقصد خودکشی انکار ورزیده است امابسیاری ازمردم بدین باوربودند که او براستی میخواسته است ـ خودش را بکشد .

در باره خودکشی ایزادورا روزنامه ها مطالب بسیاری نوشتند روزنامه دیلی اکسپرس پای یک تولید گر فلم را که رکس انگرم نام داشت، به‌میان آورد .

براساس این روز نامه اومیخواست خودش راغرق کند.

مطابق خبر برخی از روز نامه‌ها ایزادورا ازیك مهمانی برآمده بودتا

صفحه ٥٨

در یابد که‌چه مدتی درهوای سرد طاقت آورده میتواند ولی تخیل‌مردم بیدرنگ پای رکس انگرام وفضای هالی‌وودرا درقضیه داخل ساختند روزنامه‌های فرانسوی نیز فضای این مهمانی را سکر آور خواندند ، انگلیسی های که در هوتل من زندگی میکردند ،سر های پر موی شان را تکان میدادند وبه بروتهای شان دست میکشید ند ومیگفتند .

ـقضیه آربوکل یا دتال هست

این مردمانی که باسینما سر و کار دارند... خیلی وحشتناك هستند .

خود ایزادورا رویداد این شب را برای یکی از مجله ها نوشت وگفت که‌درآن هنگام نزدیك‌آب میرقصیده که ناگهان پایش لغزیده ودر آب ـ افتاده است .

چند روز گذشت و من نامه‌یی از طرف یکی از آشنایان مشترکمان دریافت کردم . درین نامه از من خواسته شده بود که‌به استدیوی «ایزا دورا» بروم واز اودیدن کنم .

نویسنده نامه نوشته بود «ایزا دورا» کاملا تنها ست.وی‌نمیتواند کاری بکند ، زیرا به هیچ چیزی اطمینان ندارد . اگر وقت دارید ،

بقیه صفحه ٤٦

روانشناسی و

و خصوصیات او و میدانهای جدیدی را برروانشناسی کشود .

روانشناسی که در این میدان وارد میشد می پرسید احمدکیست و چیست و چگونه مشکلات‌ومسائل او با مشکلات و مسائل محمود فرق دارد .

وقتی روانشناسی‌واردآین میدان جدید شد تحقیق درمسألهٔ شخصیت اهمیت یافت در تحقیق شخصیت توجه ما نه تنها به جریانهای کلی روانی معطوف است اماهمچنان به ترکیب این جریان ها که فردی را از فرد دیگر مشخص می سازد توجه داریم علم طبابت و بخصوص آن قسمت که رودن طبابت‌خوانده میشود در توسعهٔ‌میدان‌روانشناسی به‌این سوی یاری کرد .

بقیه صفحه ۱۷

جلوگیری ازسرمایه‌های فرهنگی

۱۸ـ سکه طلائی قدیمه که به‌یك روی آن کلمه ویکتوریا به‌رسم‌الخط لاتین و بروی دیگر آن نیم تهنه یك زن دیده میشود یکدانه وزن(٦٠ر٢) گرام .

۱۹ـ سکه نقره ئی پنج هزار دیناری سلطان محمد علیشاه و مظفر الدین شاه جمله دو دانه.

۲۰ روبل یادگار روسی نقره‌ئی که دریك روی آن سنوات ۱۹۱۳ ـ ۱٦۱۳ خوانده میشود یکدانه .

۲۱ ـ مسکوکات مسی قبل از اسلام که یکی آن مربع شکل ویکی آن خیلی کوچك میباشد جمله چهار دانه .

۲۲ـ سکه نقره‌ئی بزرگ دا رای رسم الخط نا معلوم شاید آرامی باشد یکدانه .

۲۳ـ سکه بزرگ و ضخیم مسی اسلامی که کنار های آن شکسته و پریده گی دارد یکدانه گر چه آ ثار دیگر نیز تشریح شده ولی نسبت ضیقی جا از آن صرف‌نظر مینمائیم .

مجسمه های مختلفه که تو سطپولیس بدست آمده

بقیه صفحه ۲۹

بدتر ازمرگ

لازم بود پدرش راهشدار بدهد واو را از شیبل وانگلیسها برحذر دارد. ولی قبل از هر چیز برای انجام چنین کاری لازم بود، پلانی تهیه‌کند چه‌درحال حاضر شیبل او را در اتاقی که در و پنجره ها یش آهنی بود، تو قیف کرده و مرد یکه غذای اورا می‌آورد نیز سرتاپا مسلح بود. معهذا ازاینکه اوحتی چارگوشهٔ آن منزل وموقعیت آنرا درشهر لندن نمی دانست، پروایی نداشت زیرا اورا برای یك‌زندگی پر تحرك تربیه کرده‌بودند. تنهاوتنهاازشیبل می‌ترسید ازینجهت تصمیم گرفته بود تاوقتیکه اینمرد از سرراهش کنار برود، صبرکند.

سلینا ساعتها کنار پنجرهٔ آهنین ایستاده ازخلال سینجها ی پولادین، حیاط آن خانه‌را تماشا کرد. پیش ازصرف طعام فرصتی که درانتظار ش بود خودرا نشان داد. شیبل در حیاط دیده شد که‌بطرف یك اتو موبیل رفته درآنرا کشود وسوار شد و لی قبل ازسوار سر بلند کرده نگاهی به‌پنجره یی که‌سلینا پشت آن ایستاده بود، افگند. اما سلینا بسرعت خودرا عقب کشید وشیبل هم حرکت کرد وبیرون رفت .

سلینا بی سرو صدا بفعالیت آغاز کرد. پطلون سیاه وکفش پلاستیکی‌خودراپوشید. بیاد آورد نخستین روزی که باکریج روبرو شد همین هارا دربرداشت . همچنان یاد صحبت عربی کریج وخنده اش بسوی او در خاطرش زنده شد. دستکول خودرا بازکرد. گردنبند طلای خودرا ازان بیرون آورده بگردن آویخت و دالر هارا نیز در جیب‌های خود جابجا کرد. بعد بز نجیر طلا یی که طلا های مسکوك دران نصب شده بود، نگاهی افگند . زنجیر مستحکم و مقاوم می بود.سلینا آنرا در دست خود گرفته و بعد دستمالی روی آن کشید تادیده نشود . بعد مثل هر موقعیکه طعام می خورد، پشت‌بسوی درگشتانده با وضعی متفکر روی یك چوکی کنار یگانه میز اتاق نشست و منتظر ماند.

همینکه صدای گردش کلید را در قفل درشنید ،یکبار دیگر زنجیر طلای خود رادر میان انگشتانش آزمود . محافظی که‌طعام اورا آورده بود، یك سیاه پوست قامت کوتاه بود که در دستش پطنوس غذا دیده می شد . آمد وبالای سر سلینا ایستاد وبعد از آنکه گفت :(وقت طعام است) خم شدتاظرف غذا رااروی میز قرار بدهد. سلینا جواب داد.

ناتمام

بقیه در صفحه ٤٥

بوضع خانه...

است که‌آنها نیزدراینمور د سهمی راایفا میکنند، امابهر حا ل عا مل مو ثری که تصمیم میگیر د و خط مشی افراد را درخانه تعیین میکند وجودشخص شما ست. وباز هم شماهستید که محیط خانو اد گی رادرجهت نظریا ت خود تغییر و پرورش مید هید وبالاتر از همه با طرزرفتار خود نمونه ای بـــر ای سایرین می باشید).

برای آنکه مرد ی بتواند د ر نهایت کفایت ولیا قت بانجا مشغل وحرفه اش بپر دازد وجودتسهیلات وشرایطی از این قبیل بر ا یشـــ ضرور یست:

استراحت واقعی :

اعم از اینکه مردی بکا رش‌بسیار علاقمند باشد یانبا شد در طی روز وساعت کار باید یکمقدار ناراحتی هاوهیجانا ت را متحمل گر دد.اگر وی‌موفق شود این استنها با ت و فشار هارا در خانه از دو شـــ خود بردارد واز لحاظ جسمی‌وروحی درمحیط امنی تمد داعصــــا ب و تجدید قواکند، طبعا روز بعد قادر خواهد بود کا ملا مسرورو با نشاط سرکارش برود .

نظم وپاکیز گی:

اکثر مرد ها زند گی دریك چادر وخیمه مرتب و آراسته رابـــــر زندگی درخانه قشنگ ولی نا منظم ترجیح مید هند.

غذاسر وقت حاضر نیست . — ظرفهای صبحانه هنو ز نشستـــه باقی است .کثافا ت اینسو وآنسو پراگنده است و تخت خوا ب‌آشفته است...

اینها وعلا ما ت دیگر ی که‌حکایت ازبی نظمی ولاابالی گر ی یابـــی حالی‌زن خانه میکند . چیز هـــای است که مردرانا آرام نمو د ه و ازخانه گریز ان میسازد .

بقیه صفحه ٤٤

طرزصحبت کردن

سر بد هید وکلما ت‌زشت و نـــا مطلوب نثار ش کنید .

زیرا این‌طرزسخن زدن شخصیت تانرا نزد اوخرد میسازد. و اگردر مجلس هستید میل‌داریدرشته سخن رابدست بگیرید ، باید مو قـــع صحبت کردن زیاد از خو د تعریف وتمجید نکنید بر ای اینکه دیگران ازین گونه صحبت کرد ن خستـــه میشوند.

اگر میخوا هید که صحبت تانرا همه‌گوش کنند بایدسخنانی دلچسپ ارایه نما یید اما باید به‌دیگران نیز مجال صحبت کردن رابد هید و در صورتی که تصاد فی جمله بی‌رد بطی ازدهان تان خارج شد حتمامعذرت بخواهید.

پس تجربه ثابت کرده اســـت افراد یکه خوب‌صحبت میکنند در بعضی موارد مو فقیت هم نصیـــب آنها میشود .

(ملالی هما فضلیار)

بقیه صفحه ٤٤

جلوگیر ی از ...

زردآلو- آلوی سیاه کند ها ری - خربوزه.

ویتا مین (ب مخلوط) بین این گونه‌سبز یجا ت و میوه جات وجود دارد:

سیب -نخود- کا هو- عد س پنیر- شیر -زرد ه‌تخم مـــر غ - انجیر- زرد آلو.

مو هم مثل یك مو جود زند ه، تغذیه ورشد میکند و میمرد .عمر مودرحدود .١٥ روز است .وقتی که این‌سن طی شد، مو می ریزد واگر پیازچه موسالم باشد، یك مو ی - دیگری بجای آن رشد میکند وا لی طاسی عارض انسان میگر دد .

بقیه صفحه٦٠

آغاز نیک در ...

فراهم میشود با ئیست تا حـد امکان مشکلا ت را از سرراه خود دورسازند.

مبصر ین ابراز عقیده کرده اند که‌بدنبال موافقت سوریه‌واسرا ئیل درمورد عقب کشید ن قوامذاکرات مر بو ط آن‌تحت نظارت‌انسیوسیلا- سو قوماندا ن قوای اضطر ا ر ی ملل متحد ازشرق میانه صو ر ت میگیرد وبه تعقیب آن راه بر ا ی مذاکرا ت صلح ژنیو باز میشو د که درین حالت سو ریه هم د رین مذاکرات اشترا ك خواهد کرد باید گفت که سوریه در آغاز مذاکرا ت صلح‌شرق میانه در ژنیو خود داری کرده بو د.

انیس

ژوندون

مسؤول مدیر :

نجیب‌الله رحیق

معاون روستا باختری

ددفتر تیلفون : ٢٦٨٤٩

،کور تیلفون ٣٢٧٩٨

مهتمم علی‌محمد عثمان زاده

پته: انصاری واټ

داشتراك بیه

په‌باندنیو هیوادو کښی ٢٤ډالر

دیوی گنی بیه ١٢ افغانی

په کابل کښی ٤٥٠ افغانی

دولتی مطبعه

بقیه صفحه ۴۳

نقش تاریخی آریانا

گرد ،صبغهٔ نوینی پیدا کرد که‌درتاریخ فرهنگی مابنام مدنیت یونان و باختری (گریك وبا ختر) معروف است. که آثارآن بشمول سکه های سلاطین سلاله های این دوره در خلال حفریات وکاوشهای باستا ن شناسا ن ،ازمناطق باستانی افغانستان بدست آمده وآذین بخش موزیم کا بل شده‌است .

دورهٔ گریك وبود یك باورودکیش‌بودایی ومدنیت بودیسم در افغانستانوآمیز ش خصوصیت‌های‌مدنی‌وفرهنگی آن با خصوصیت مدنی و فرهنگی دوره گریك و باختر ایجاد عصر نوینی را سبب گردید که بنام دوره گریك و بودیك یاد میشود .

مشخصات این دوره در مناطق تا ریخی افغانستان بوفرت‌یافت‌میشود زیراپژوهندگان وکـاو شگران از بد و آ غا ز تا امروز در زمینه های همین دوره وقف گردیده‌است وساحه مدنت دوره‌مزبور از نو بهار بلخ تاهده جلا ل‌آباد واز حوزه ارغنداب تا آی‌خانم انبساط داشت (که مشتمل به‌بامیان وسر خ کو تل ، تخت ر ستم ، بگرام‌و کاپیسا ، خم زرگر وهده وکابل وغیره‌بودو حالا باستا نشنا سا ن ظواهر وشواهد این مد نیت را از ز یر خا کتوده های تاریخ کشف کرده اند. آثار کتبی که ازیك‌سموچ بامیان کشف گردیده مبین وجود کتابخانه های بودایی در افغانستان است .

شیوه‌های هنری و ادبی دوره بیشتر از همه صبغه مذهبی داشته ودر پیرا مون‌مذهب بودسیم میگردد زیرا نحوه تفکر هنرمندان آنرا روشنتر می‌توان از مشاهده مجسمه های بودا درك كرد، آنها قر یحه واسلوب هنری خود را درتبارز دادن بودا در موقف های مختلف ، بکار بردند و در خلال این تلاشهای سود مندانه خود . عقیده وایمان هنر مندانه خود را واضحتر ثابت کردند.

هنر مندان دوره گریك ولودیك غایه‌و هدف را بوسیله هنر آمیخته با ایمان‌ابراز نمودند ودرین راه بزرگترین و آخر تر ین نیروی هنری خویش مورد استفاده قرار دادند ، سبك معماران ، مجسمه سازی ، نقاشی ، ادبی و غیره شیوه های هنری‌این دوره از آثار بودای آنها که از زیرخاکتوده ها دستیاب گردیده است نمودار است ودر حقیقت ره آورده یکدوره مدنی وفر آوردیك زمان تاریخی کشور ماست . این تمدن به مرور زمان سیر تکامل خود را پیمود که سرانجام به اقشار مختلفی انقسام یافت ، تااینکه ورود اسلام توسط فاتحین عرب با این تمدن خاتمه داد .

نسل نجیب و اصیل آرین در دوره‌های مختلف مد نی از بد و استقرار و تمرکز شان درباختر تا ورود فاتحین اعراب . در زمینه های هنر ، ادب ، کلتور و فرهنگ سیاست و اقتصاد، گامهای موثری به جلو برداشته و شا هکاری ها ی نمودند که تا امروز زبانزد تاریخ است و از مفاخرارزنده تاریخی ما محسوب میشود .

بقیه صفحه ۱۱

آیاهالیود تابع...

اولریش شو مونی، یو هانس شاف اندکه کار های هنری خودرا باهمین موج آغاز کرده اند واز این طـرز کار ورو ش خودبیدریغ و بکمـال استقا مت پشتیبا نی مینمایند کـه اینان گذشته از اینکه یك تعـداد محدود رژیسو ران آلما نی را بخود جلب‌نموده اند یك تعداد رژیسو ران وستارگان فلمسا زا ن سینما ی ـ هالیود نیز با اینان ملحق شده وبا این گرایش میخوا هند فلم هـای بوجود بیاورند که از شیو ه‌متعارف وفرسوده و کلیشه یی هالیودفاصله داشته باشد که‌از جمله ستار گان (ماکشمیلان شل و را کـو یـل ویلش) رامی توان نام برد.

دکتور ولف شو راس مردپنجاه وپنجساله آلمانی که اخیرابحیـث رئیس اتحادیه نهضت گرا یا ن سینمای آلما ن انتخا ب‌شده است یکی از آنجمله پرو دیو سر هایست که‌ظرف بیست وپنجسا ل اخیر که آنرا دوره بحران آلما ن می گویند ازتلا ش دراین دایره مضایقه‌نکرده وپیوسته برای انطفای‌ذو ق خود به علاقه مردم‌فلم تهیه وعر ضه کرده است.

این‌مرد ازسا ل۱۹۴۷ تاسا ل ـ ۱۹۶۲ درحدودبیست و شش فلم طویل پرود یوس وعرضه نموده که ازجمله فلم های(شب زنده دار ، کوره‌آتش، آسمان بدو ن ستاره و مونپیتی) رامیتوا ن در جملـه برودیو س های‌ارزنده این مردقبول کرد.

(دکتور شوار س) بـر ای تلویزیو ن ازسا ل۱۹۶۳ باینطر ف درحدود چهل ویك فلم سا ختـه است که درآن پرنسیپ خاص خود را ازنظر نیندا خته است .

اوبحیث رئیس اتحادیه نهضت گرایان سینما ی آلما ن از اینکـه سینمای متعارف آلمان شکسته شده واکنون دریك مر حله کا ملا تازه وجدیدی واقع شده که طر فدارا ن آن‌روز افزو ن می‌باشد خیلـی خوشحا ل‌بوده وتوام بانظر د یگـر همکاران عقیده دارد برای‌هنر آلمان زمینه مساعد تر و پیش رو نده تر ارزنده تر وعام پسند تر از این به وجود داشته وندارد‌ونخوا هدداشت بهتر است با اراده متین این هدف تاآنجاییکه فر صت است وامکانات اجازه مید هدتعقیب و دنبال شودتا تمام سینما های‌جها ن به گرا یش سینمای آن ملحق شو د.

بقیه صفحه ۲۵

نجوم واحکام نجوم

پایین تر است و بر جی که بعد از برج دو می واقع است ازآن هم‌پایین تراست و بر جی که بعد از آن قرار دارد و فاصلهٔ آن با برج طا لع دو برج میبا شد در ست در سمت القدم ما در آن سوی ز مین میباشد از طرف دیگر برجی که قبل ازبرج طالع طلوع کرده است ، در ا فق مشرق بالاتر از برج طالع واقع‌است و برجی که ازآن هم پیشتر طلو ع نموده از آن بالاتر و سو مین بـرج پیش از برج طا لع از آن هم بـالاتر و درست در بالای سر ما قراردارد.

بطور مثال اگر برج حوت‌درحال طلوع باشد ، برج جو زا در ز یر ز مین و در سمت القدم ما وا قـع خواهد بود و برج قوس که سومین برج قبل از طـالع است در وسط آسمان و در سمت الراس ماخواهد بود وبرج سنبله که‌شش برج باآن فاصله دارد غروب کرده است یـا در حال غروب می باشد .

منجمان احکامی برج طالع راوتد طالع ، برجی راکه درحال غر وب است و تد غارب ، بر جی را که در زیر ز مین است و تدالارض‌وبرجی راکه دروسط آسمان است و تـد السماء می نا مند و در کار هـای مربوط به احکام نجو می برای ا ین چهار وتد تا ثیراتی قا ئلند.

آنان برای تـعیین وتـد ها و

بطور کلی تعیین موضع هر ستار ه از لحاظ تقدم وتاخر طلوع وغرو ب زایجه ای میکشند که نمونهٔ آن در صفحه ۲۴ همین شمار ه بنظر شما میرسد.

زایجه دارای دوازده خانه است خانهٔ اول همانست که‌و تد طالـع درآن نوشته شده‌وما فرض کرده‌ایم که‌طالع‌مولود یست که‌درموقع طلوع برج‌حوت‌ازسمت‌مشرق‌بدنیا آمده‌است علامت (یا) بدون نقطه رمز بر ج حوت است ،خانه دوم به‌بر جـی تعلق دارد که بعد از حوت طـلو ع میکند ومیدانیم که حمل اسـت ، علامتی که شبیه به عدد چهار یاغین کوچکی استو در نجوم معنی صفر را میدهد ،نشانهٔ حمل است ،خانهٔ سوم به‌برج ثور متعلق است والف علامت آن است ،خانهٔ چهارم هم‌از جوزا ست که در وقت طلوع حوت در زیر زمین‌قرار دارد ونقطه علامت نجومی آنست‌که در خانه‌و تدالارض دیده میشود وبهمین ترتیب سرطان باعلامت سر حرف ح در خانهٔ‌پنجم اسد باعلامتی شبیه به عدد چهاردر خانه ششم ،سنبله با علامـت ٥ در خانه وتد غارب یاخانه هفتم، میزان با علامت (و) در خانه هشتم، عقرب با علامت (ر) در خانهٔ نهم ،قوس با علامت حدرخانه وتدالسماء یا خانه دهم ،جدی با علامت (ط) در خانـه یاز دهم ودلو باعلا مت یاء معکوس در خانهٔ دوازدهم نوشته میشود .

منجمان احکامی با مراجعه بـه تفویم رقمی یابوسیله اسطر لا ب یا بکمك قلم‌و کاغذ ومحا سبه این‌را هم معلوم میکنند که در ساعـت تولد نوزاد که در زایجهٔ مفروض ما بطالع حوت است هر یك‌از سیارات در کدام برج ودر چندمین درجه یا دقیقه آن برج میباشند ،آنرا هم در خانه همان برج ثبت‌میکنند، طوریکه درین زایجه دیده میشود که درخانهٔ طالع برمز نو شته شده اسـت عطارد ،۱٦ درجه وپنج دقیقه یعنی عطارد در حوت ۱٦ درجه و٥دقیقـه است یا در خانه سوم بر مز نوشته شده است قمر ٦ درجه و٥٩ دقیقه یعنی قمر در ثور ٦ درجه و٥٩دقیقه ست ودر خانه ششم از بودن مریخ در برج اسد ،درخانه هشتم ازبودن زهره در برج میزان ،در خانه نهم

بقیه در صفحه ٦۱

د۱۷ مخ پاتی

دتیاتر تاریخ

په‌غیږکی خانله ټاکلی او بیل خصو صیات درلودل نو زه‌ونږ په هیواد کی تیاتردخپل وخت دشرایطو مطابق ډیری مرحلی تیری کړیدی چی هری مرحلی یی ځا نته ټاکلی اوبیل مشخصات درلودل.

خنگه چی لیدل کیږی زموږ په گران هیواد کی اوس تیاتر دخپل ځوان جمهوری نظام دمترقی اوملی ارزښتونو په غیږکښی ویول ځوانی اوحساسی‌مرحلی ته‌راکیښوتی دی. پدی معنی چی اوس افغانی ټولنه دخپل ځوان او متر قی جمهو ر ی نظام دمترقی ارزښتونو په غیږ کی دژوندانه په ټولوچارو کښی دودی او تکامل یوی حامی اوژوندی مرحلی ته را داخله شویده پکارده چی‌زمونږ ټول حرکات دافغانی ټولنی دعینی شرایطو سره سم او پر واقعیاتو بناوی زما مقصد دادی چی یو لیکوال او هنر مند ته لازمه‌ده چی‌دخپلی ټو لنی ژوند حقایق درك کړی‌او بیایی نو دتیاتر په ژبه کی په خپلو هنری نمایشونو کی په هغه ډول خلکوته وړاندی کړی چی‌ښتیا هم‌دخلکو هنری تنده‌پری‌ماته شی. زماپه عقیده که چیری افغانی هنرمندان اولیکوال دخپلی ټولنی داصلاح او بهبودپه هیله نوموړی ثبت اصل په نظرکی ونیسی زه ایمان لرم چی نور به‌هم دافغانستان‌په جمهوری هیواد کی دتیاتر هنر مخکښی‌ولاړ شی، هنر مندان او لیکوال به خا مخا ددی سپیڅلی او لس په زړونوکی ځای ونیسی اودتل دپاره به یی قدر کوی اوپه احترام به ورته گوری .

نوزاغی چی په پوره صداقت، ایمانداری، ایثار او فدا کار ی د خپل جمهوری نظام دمترقی ارزښتونو او کړن لاری په‌سیوری‌کی دخپل ملی هنر اوتیاتر دپیشرفت اووړاندی تگ په برخه کی شپه او ورځ کار وکړواو پدی لاره کی دهیڅ ډول ستونزو اومشکلاتو څخه ځانونه ونه ژغورو. «پای»

بقیه صفحهٔ ۳

پوهاندنوین

دموزیمو د لوی مدیرښاغلی علی‌احمد معتمدی او د اطلاعاتو او کلتور د وزارت د تحریراتو

مدیر ډاکتر محمدظاهر صدیق پدغه سفر کی له پوهاند نوین سره ملگری دی .

یو بل خبر وایی چه پوهاند ډاکتر نوین دکب‌لسم ورځ‌دهند دپوهنی او کلتور له و زیـر پروفیسر نورالحسن ســره وکتل او د لرغون پیژندنی ، ارشیف ، موزیم ،کتابتونونو، موسیقی په برخو کی یـی افغا نستان او هند د همکاری په باب خبری وکړی .

بقیه صفحه ٤

اتحادبخاطر اعتلا

شرایط نا مساعد گذشته برا ی‌جوانان مجال نمیداد که سهم فعال در امور مهم و حیاتی کشور داشته‌باشند ولی امروز قاید ملـــی ما و بنـــیان گـــذ ا ر ر ژ یـــم جمهوریت در افغانستان برای پیش رفت ، اعتلا و سعـادت کشور ،نقش جوانان را مفید و موثر مـی خوانند.

تجربه گذشته نشان‌میدهد که تفرقه‌افگنی‌ها، محض بخاطر بهره برداری شخصـی و گـــروه محـدو دی‌صورت گـر فـتـه اسـت اکـه نتیجه آن بطور کامل باعث پسمانی وبروز بسی مشکلات ونابسا مانی ها شده است . این درس بــرای‌جوانان بااحساس که درك صحیح از اوضاع کشور خویش دارند ،می آموزد که چطور با هم متحـــد شوند و در برابر کسا نیکه تخـم نفاق و پراگند گی در بین مردم می افگندند ، متحدانه مبارزه کننـــدجوانان ، برای ساختن يك جا معه مسعود و آرام نقش بسزایی دارندکه درین راه بایست بطور آگانه و تشخیص درست شرایط و واقـــع‌بینی به پیش بر وند زیرا حر کت هوشیارانه جـوانان و تـمام مردم‌وطنپرست است‌کهدر تسریع‌آهنگ رشد اقتصادی ، انکشاف فرهنگی‌و زدودن نابسامانی های اجتما عی نقش عمده داشته و این حرکـــت‌بسود اکثریت مردم افغانستـــا ن است .

بقیه صفحه ٦٠

نجوم واحکام‌نجوم

از بودن مشتری در برج عقرب ،در خانه وتدا لسماء یا خانـه دهم از بودن زحل در برج قوس با تعیین درجه ودقیقهٔ هر کدام یاد شده‌است که انشاء الله بعد از آشنائی با خط مخصو ص‌نجومی معنی ومقصو دهر کدام واضح خواهد شد .

منجم احکامی پس‌از تنظیم‌زایجه از یکطرف منسو بات هر خانه راو از طرف دیگرنظرات‌وروابط سیارات را با یکدیگر که در زایجه نشان‌داده شده است درنظر گرفته حکم‌نجومی خودرا بیان میکند وناگفته نما نـد که معمولا در زایجه چیز های‌دیگری از قبیل سهم السعا ده وسهم‌الغیب وغیره نیز نوشته میشود که آن نیز از نظر های مهم است وتوضیح آن ها بعدا بعرض خواهد رسید .

تفصیل منسو بات خانه واحکام سیارات ونظرات آنها در شـما ره آینده تقدیم میشود . (ناتمام)

بقیه صفحهٔ ٤

حسن همجواری

اکنون که روابط دوستی و حسن‌همجواری بین افغا نستان و اتحاد شوروی به پنجاه سومین سال خودمیر سد یقین کامل هو جود است که در آینده بازهم این روابطحسنه ونیکـو بیـن دو کـشور دوسـت افغا نستان و اتحاد شوروی بــا استحکام هرچه بیشتر ادامه یافتمو پایه های دوستی بین دو کشــورعمیقتر شود .

اظهار امتنان

ښاغلی سید محمد سرور

از ینکه ښاغلی سید محمدسرور (هاشمی) رئیس گروپ توزیع‌تذکره دولت جمهوری در حوزه (۱۰) کابل بمقابل مرد م‌از رویه شریفانه وپاك کار گرفته وبمرا جعین کمال رعایت

قانونی واخلاقی مینما ید ما یـــان اهالی ووکلای گذر مراتب امتنـــان

خود را بمقام محترم وزرت داخلـه وښاغلی مو صوف واعضای آن‌تقدیم داشته دوفقیت عموم‌اورگان دولتی را تحت قیادت قاید بزرگ مـلـی ښاغلی محمد داود رئیس دو لـــت‌ونظا م‌نوین کشور عزیز ازبار گاه خداوند بزرگ تمنی داریم .

بقیه صفحه ۲۶

عواقب ناشی از یک حادثه

ـ «از بدن قاتل خون ریخته است ؟»

ـ « صرف چند قطره . اما همین چند قطره جلب نظر کرد وهمه را متوجه حقیقت ساخت .»

ـ «اما ...» واین باخود اندیشید، آیااین ممکن بود ؟

احیانا گفته پولیس جنایی صحت‌میداشت، این موضوع می توانست چیزی را اثبات‌کند؟ جوی دوباره سوال کرد :

ـ پس اوکه غرق در خون بود .حتی پیراهنش از خون دیده نمیشد ، شما چطور متوجه قطرات خون بیگانه شدید !»

ـ «آقای واین ، شما موضوع را ازکجا می دانید . من تصور می‌کردم که شما شریك خودرا پس‌از بروز حادثه دگر ندیده اید ؟»

ـ« من...» واین دستپاچه شده بود. اما برخود نهیب زد عاقل باش ، او اثباتی‌علیه تو ندارد .آن گاه در جواب پولیس جنایی‌گفت:

ـ«حالا تصور میکنم ، من اورا پس از اتفاق افتیدن حادثه موتر دیدم ـ اما صرف برای یك لحظه ـوآن وقتی بودکه جسدش‌را به موتر امبو لانس بالا می‌کردند .»

ـ« بلی ،هوم ...» مامور پولیس‌سگرتی برای خود روشن کرد واظهار داشت :«ممکن است ،اما خونی‌که من ازان حرف میزنم،خون شما بود آقای واین ـ خون از گروپ «ب» است : در حالیکه گروپ خون جو کنوی «آ» بوده .»

ـ« خوب ، پس آن قطره خون مربوط بمن بوده واین چیزی را ثابت می سازد؟ گروپ «ب» خون بد بختانه بیحدزیاد است.همینطور نیست ؟ وشما از سرویس عاجل یك‌شفاخانه حرف می‌زنید .

جایی‌که با هر دست زدن به یکنفر یایك‌شی لکهٔ خونی باقی میماند !»

ـ « صحیح گفتید. ماهم طبعا ابتداءین اندیشه شما را داشتیم .

امکان داشت یکی از مریضان سرویس عاجل که جو کنوی را خوب می شناخته،درشام شنبه‌که فردای آن یك شنبه بود ، تصمیم‌به کشتن جوگرفته است .

این تصور بسیار بعید به نظر می رسید .ولی مایس از آز مایش به صحت آن‌اطمینان حاصل کردیم . در مدتی که شما وشریك شمادر سرویس عاجل به روی میز های‌معاینه قرار داشتید، جمعا ۱۵ مریض درآن سرویس موجود بودند . پنج‌تن ایشان از زخمهای مختلفی‌که در بدن داشتند ، خون ضایع می کردند . شما وشریك تان‌هم جزء همین پنج نفربودید بایك دختر که اوهم به‌اثر یك سانحه اکسیدنت موتر زخمی شده بود، یك‌مرد که‌در اثریك زدو خورد دریك کاباره زخم برداشته بود ، یك خانم که به‌اثر سقط جنین به سرویس عاجل شفاخانه منتقل شده‌بود،در آنجا تحت معالجه قرار داشتند .

بقیه مریضان به اختلال سیستم دوران‌خون تسمم به‌اثر اهمال یاسهو، شکستگی‌استخوان بدون زخم خارجی دربدن مصاب بودند،ماخود بدنبال این امکان افتیدیم که امکان داردیکی ازاطبا یانرس‌ها دست‌خودرا خون‌کرده‌وقطرات خون ازمحل بریدگی بدن داکتر یااحتمالانرس ریخته است . اما این تخمین ما منفی بوده.ودر نتیجه همین پنج‌زخمی‌که ازبیرون واردسرویس عاجل شده بودند . مورد شك ما قرارگرفتند.»

ـ« واما پنج مریض، یك‌مریض نمی‌باشد.»

مامور پولیس جنایی سرش را تکان داد: «کنوی و خانمی‌که سقط جنین کرده دارای گروپ خون«آ» بودند . آن دختر زخمی‌گروپ خون «آ.ب» داشت وآن مرد دگر که درجنگ بار با کارد زخمی شده بود ، گروپ‌خون‌صفر دارد. »

ـ« اما شما بخود بسیار زحمت دادید.»

مامور پولیس شانه هایش را تکان داد: «برای همین‌کار معاش می‌برم . بهرحال به موضوع خود برمی گردیم: از تمامی مریضان کسی‌که در اتاق سرویس عاجل وجود داشت تنها شما بودید باگروپ خون «ب» وداکترها گفتند که ریزش خون از زخم شما زمانی‌بند آمدکه آنرا بخیه زدند .»

واین از پشت میز تحریر بلند شدو با عصبانیت در اتاق شروع به قدم زدن‌گذاشت: «سائر پولیس های شماهم مثل شما به‌تمام آنچه‌گفتید اعتقاد دارند . چطور ؟ خوب،من اقرار می‌کنم‌که خون واضحا از من بوده‌است وهم اعتراف می‌کنم که اگر شما یك‌مساله‌مهم را از نظر بیندازید ، این حقیقت در موردمن صدق میکند ، من‌باجو کنوی یکجا درین‌حادثه پیچیده بودم !

ماهردو درسیت جلوی موتراوقرار داشتیم پس از بروز حادثه ممکنست خون از زخمهای من به روی پیراهن او یا هرجایی که‌شماپیدا کردید ، چکیده باشد !»

آنها اکنون درنقطه نهایی تحلیل و تجزیه خود رسیده بودند .

در حالیکه آنها از فاصله یك میزکه بین شان حایل بود همدگر را بانگاههای متقابل وزن می‌کردند ، هردوطرف میدا نستند که سرنوشت آنهارا برای اتخاذ آخرین تصمیم درین لحظه باهم مواجه کرده‌است .تنهاوصرف برای همین لحظه قاطع روبروی هم قرار داده است .

مامور پولیس ازجایی‌که نشسته بود.بلند شد . چهره اش افسرده می نمود ، وضمناً احساس همدردی ازان مشهود بود . او خطاب به‌واین گفت :

ـ « شما هنوز نمی دانید ، خونی‌که من ازان صحبت می‌کنم نمی توانست دراثنای بروز حادثه یاحتی در موتر امبولانس به‌روی بدن جوکنوی فرو چکد .

مالکه های خون را به‌روی بنداژی کشف. کردیم‌که دور صورت وگردن جوکنوی در شفا خانه پیچیده بودند .

می فهمید چه می‌گوئیم ؟ ـبه‌روی بنداژ کنوی ! داکتری که متوجه مرگ کنوی شد قطرات خون را هم‌او فورا کشف کرد .وهمین موضوع سبب شد که داکتر ها رابه تحقیق وتجزیه خون وا داشت .»

صدایی از گلوی واین خارج شدکه‌شبیه یك ناله بود .

ـ« این خون می توانست صرف وقتی‌فرو چکد که زخمهای جوکنوی بابنداژ بسته شده بود .»

آقای واین ، پس این قطر ات خون می توانست از شما باشد ،زیرا وقتی شمابه‌روی جسد اوکه درحال اغما افتیده بود خم شده، بالش رابه روی دهان وبینی اش قرار دادید، برای کشتن شریك تان ، خودرا به روی‌اوخم کرده ، بالش را فشار می‌دادید، درست درآن لحظه خونی از زخم شما به روی بنداژ چکیده است ، وبه همین دلیل من شمارا به اتهام قتل وجنایت توقیف میکنم وآقای واین‌بشما خاطر نشان می‌سازم که هرچه شما بعدازین بگوید ...»

ختم

د۵۳مخ پاتې

سپین صدفونه

اهمیت نلري، دغه راز عقیده، بیخي اشتباه‌ده او باید ددې ورڅخه وشي. ځکه چه ماشوم څه نا څه لس کاله له‌دغو غابښونو څخه استفا ده کوی او خرابوالی یې نه یوازې دجسمي ناروغیو لکه مفصلي رما تیزم او عفونتونو سبب گرځي بلکه روحي پلوه هم ماشوم ته سخت زیانو نه رسوي . خراب او لویدلي غابښونه تل دماشوم دفکري نارامی سبب‌او په‌ده پوري دهمزولو ماشو مانو د خندا وسیله ده .

که دکوچنیوالي غابښو نهٔ چنجن شي، باید په هماغه لومړیو مرحلو کښي تر معالجې او تداوی لاندې ونیول شي . ځکه چه دغابښونو تر ایښښوپوري‌دغابښونو دناروغیوپیاندی تگ حتی له‌معالجی څخه ورو سته کله کله دمزمنو عفو نتو نو اود غابښونو دکخوړو دپیدا کیدو سبب کیږي اود اصلي غابښ ریښې ته زیان رسوي. دکوچنیوالي د زیاتو غابښونو ایستل د دایمي غابښونو ساختمان اوجوړښت ته‌زیان پیښوي اود دي کیږي چه کاږه واږه راووزي .

کلسیم او ویتامین (دی) دغابښونو دټینگوالي دپاره ضروري‌ده‌اودداکتر په سپارښت سره باید دماشوم په غذایي رژیم کښې زیات کړی شي دښارونو په چښلو اوبو کښي له نیم نه تردوه میلي گرامه پوري د فلور زیاتول په سلو کښي تر اویا پوري دغابښونو چنجي خوړل کموي او دغه لړه اندازه هیڅ راز ناوړه پیښه منځ ته نه راوړي .

بقیه صفحه ۵۱

مردی با نقاب بقه

(نمیتوانم به چه دلیل از دید ن شما بسیار خوشحال هستم ؟ ـ مرا ببخشید که تا این‌حددرتعا رف راه مبالغه می پویم . اما بهر حال همیشه سعی مینمایم سر صبح رفتارم بتواضع توام باشد .

درست است آقای بالدر . شما می توانید بروید .)

جوشا براد به انسپکتر الک سگرت تعارف نمود و ضمنا اظهار داشت .

ـ من بخاطر یك مساله عجیب نزد شما آمده ام .

الك جواب داد : (هیچ کس برای کدام موضوع عادی به دفتر پولیس مراجعه نمی کند .

ـموضوع به همسایه منزلم ارتباط میگیرد .)

ـ لولا بسانو ؟

ـ شوهرش .

ـ لیوبرودی را میگو یید ؟ الك عینك را از چشمش برداشت و اضافه نمود : مسلما در باره اینکه آنها بصورت قانونی زن و شو هر هستند ایرادی ندارید ؟

باقی دارد

هنر مندان خبرساز

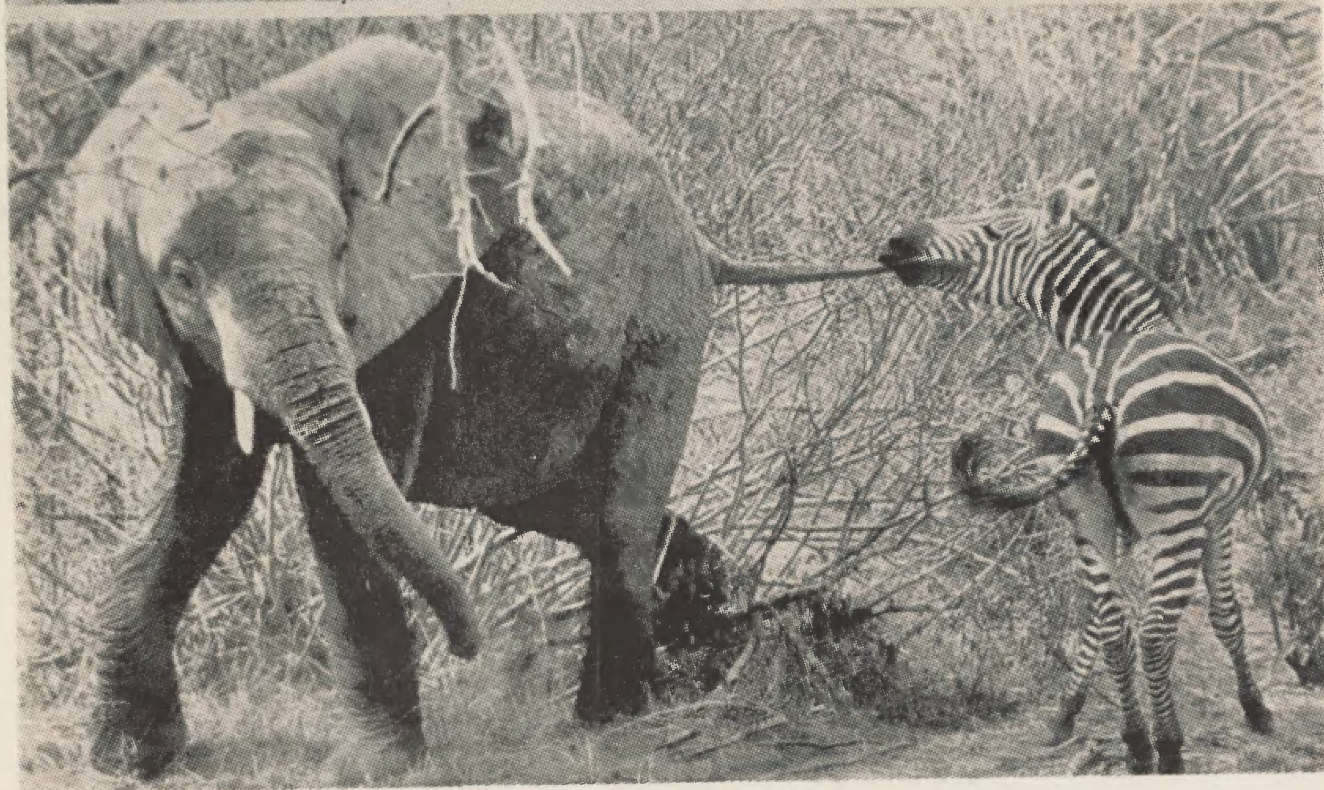
طرف ولایات داده‌می‌شد اشتراك‌کردم در کابل نندارې در کنسرتی که از و مورد تشویق تماشا چیان قرار گرافتم که هرگز یادم نمیرود گفتم آواز میخوانی لبان‌خودراجویده جواب داد که‌نه آواز نمی خوانم چه دروغ بگویم .

ـآیا درین هنرخود رقیبی هم‌داری خنده یی کرده گفت بله یك رقیب دارم وانهم مشهور به‌ملنگ زیربغلی نواز مشهور است که متاهل است ویك‌پسرخرد سال‌دارد محمدعمر که‌به زبا نهای ازبکی ،تاجکی‌ودری تکلم میکند دراخیر گفت‌آرزودارم‌تا درهنر در پرتورژیم جمهوری که‌آرزوی‌دیرین همه مردم بود انکشا فهای مثبتی‌رخ دهد وکنسرت های ترتیب داده شود تاهمه هنر مندان هنرخود را بمردم عرضه کنند منهم میخواهم این هنر نا چیزخود را بمردم وطندوست خود تقدیم نمایم .

مصاحبه از : احمدغوث زلمی)

از دنیای حیوانات

این عکس را بخاطر جالب بودن آن در این صفحه چاپ کردیم

امیدواریم برای شما نیز جالب و خوش آیند باشد

مود و فیشن

یك نمونه لباس از جدید ترین
مود های فصلی